

PROJEKT INSTITUCIJSKO OSNAŽIVANJE U SVRHU PROVEDBE MONTREALSKOG PROTOKOLA U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvješća o troškovima projekta Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijska izvješća o troškovima projekta Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj za 2008. u svim značajnijim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 19. siječnja do 29. svibnja 2009.

Ciljevi revizije su provjeriti:

- vode li se odgovarajuće računovodstvene knjige i zapisi,
- jesu li svi troškovi projekta popraćeni priznanicama i drugom odgovarajućom dokumentacijom, te
- jesu li troškovi u skladu s djelatnostima iznesenim u projektnom dokumentu.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Provedbu Projekta reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08),
- Zakon o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Uredba o računovodstvu proračuna (Narodne novine 96/94, 108/96, 119/01 i 74/02),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07),
- Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 117/01 i 125/08),
- Uredba o objavama i evidenciji javne nabave (Narodne novine 13/08 i 77/08),
- Uredba o uvjetima primjene Jedinstvenog rječnika javne nabave (CPV) (Narodne novine 13/08),
- Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine 13/08),
- Uredba o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi (Narodne novine 13/08),
- Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) dopune Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač (Narodne novine - Međunarodni ugovori 11/93, 8/96, 10/00 i 12/01),
- Odluka o objavljivanju mnogostranih međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacija o sukcesiji (Narodne novine - Međunarodni ugovori 1/92, 12/93, 4/94, 3/95, 11/95, 3/92 i 8/02) i
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (Narodne novine 120/05).

2. UVOD

Projekt Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj, provodi se u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja u sastavu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (dalje u tekstu: Ministarstvo).

Ozon je plin blijedoplave boje sastavljen od tri atoma kisika, koji ima zaštitnu ulogu za život na Zemlji, iako čini svega 0,001% zraka. Najveći dio ozona (oko 90,0%) nalazi se na 20 do 50 kilometara nadmorske visine, a poznat je pod imenom ozonski sloj i apsorbira štetno sunčevu zračenje štiteći život na Zemlji. Prirodna ravnoteža stvaranja i raspadanja ozona narušena je ispuštanjem spojeva koji sadrže klor i brom u atmosferu. Radi zaštite ozonskog sloja, Republika Hrvatska ratificirala je Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (najviše freoni i haloni, te ugljik tetraklorid, metil bromid i druge tvari).

U Republici Hrvatskoj se freoni, haloni i druge tvari koje oštećuju ozonski sloj ne proizvode, već se potrebe podmiruju uvozom, te kontrola njihove potrošnje može biti djelotvorna. Montrealski protokol određuje različite obveze za razvijene zemlje, one koje godišnje po stanovniku troše više od 0,3 kg tvari koje oštećuju ozonski sloj i one koje ne prekoračuju tu granicu.

Republika Hrvatska ubraja se u zemlje s niskom potrošnjom tvari koje oštećuju ozonski sloj (članak 5. Montrealskog protokola), s obzirom na potrošnju manju od 0,048 kg po stanovniku, što je znatno manje od 0,3 kg po stanovniku koliko troše razvijene zemlje.

3. MONTREALSKI PROTOKOL O TVARIMA KOJE OŠTEĆUJU OZONSKI SLOJ

Republika Hrvatska potpisnik je Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj. Montrealski protokol uređuje pitanja proizvodnje i potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj (dalje u tekstu: TOOS), propisuje mjere i postavlja rokove za njihovo postupno ukidanje, te od stranaka zahtjeva izvješčivanje o proizvodnji i potrošnji navedenih tvari.

Periodične izmjene i dopune Montrealskog protokola zasnivaju se na usklađivanju najnovijih znanstvenih saznanja s gospodarskim, tehnološkim i finansijskim mogućnostima rješavanja problema na koje ukazuju znanstvenici.

Za stručnu i finansijsku potporu u provedbi Montrealskog protokola osnovan je Multilateralni fond, koji se financira doprinosima razvijenih zemalja - stranaka Montrealskog protokola.

Prema podacima iz siječnja 2009., Montrealski protokol su ratificirale 193 zemlje.

4. PROJEKT INSTITUCIJSKO OSNAŽIVANJE U SVRHU PROVEDBE MONTREALSKOG PROTOKOLA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Vlada Republike Hrvatske zaključila je u travnju 1997. s Programom Ujedinjenih naroda za okoliš (dalje u tekstu: UNEP) memorandum o suglasnosti za realizaciju projekta Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj. Planirano je postupno ukidanje potrošnje TOOS, s ciljem provedbe Montrealskog protokola.

Zadaci Projekta su sljedeći:

- razvijanje i jačanje nacionalne svijesti o opasnostima vezanim uz TOOS,
- prikupljanje i obrada podataka o potrošnji TOOS,
- praćenje i procjena napredovanja u provedbi djelatnosti postupnog ukidanja TOOS,
- pružanje pomoći izvršiteljima politike u vezi rješavanja problema zaštite ozonskog sloja,
- održavanje suradnje Vlade Republike Hrvatske i odgovarajućih međunarodnih organizacija,
- razmjena informacija s drugim strankama Montrealskog protokola i
- podnošenje godišnjeg izvješća o potrošnji TOOS Tajništvu za ozon UNEP.

Trajanje I. dijela Projekta ugovoreno je za razdoblje od četiri godine, i to od travnja 1997. do ožujka 2000. Na zahtjev Ministarstva, odobravano je produžavanje roka završetka Projekta svake dvije godine (II., III., IV., i V. dio Projekta). Na temelju zahtjeva iz rujna 2008., odobreno je produženje roka završetka VI. dijela Projekta do konca 2010., te je predviđena vrijednost spomenutog dijela Projekta u iznosu 87.707 USD. Do vremena obavljanja revizije (siječanj 2009.) s UNEP nije zaključen ugovor za odobrено produženje VI. Dijela Projekta.

Za provođenje Projekta u Republici Hrvatskoj nadležno je Ministarstvo. Unutar Ministarstva osnovan je Odjel za zaštitu atmosfere, u okviru kojega djeluje Odsjek za zaštitu klime i ozonskog sloja, čiji je zadatak kontrola potrošnje TOOS, koordinacija projekata zamjene tehnologije, koja koristi štetne tvari s onima koje nisu štetne za ozonski sloj, kao i provođenje raznih edukativnih akcija i programa kojima se podiže razina ekološke svijesti građana, posebno o ozonu i ozonskom sloju.

Financijske i računovodstvene poslove u provedbi Projekta obavlja Odjel za financijsko - planske i računovodstvene poslove Ministarstva.

5. VRIJEDNOST PROJEKTA

Ukupna sredstva za provedbu Projekta planirana su za razdoblje od 1997. do konca ožujka 2008. u iznosu 481.514 USD, od čega udjel UNEP iznosi 431.514 USD ili 89,6%, a udjel Republike Hrvatske iznosi 50.000 USD ili 10,4%. Odobrena sredstva vodila su se na redovnom žiro računu Ministarstva do travnja 2006., a od svibnja 2006. sredstva se uplaćuju i vode na jedinstvenom računu Državne riznice.

U razdoblju od 1997. do konca 2008., za financiranje projekta UNEP je doznačio 413.807 USD. U navedenom razdoblju utrošena su sredstva u iznosu 380.096 USD. Neutrošena sredstava u iznosu 33.711 USD, prema obrazloženju Ministarstva, utrošit će se u 2009. za provedbu programa razvijanja i jačanja nacionalne svijesti o problemima zaštite ozonskog sloja, organiziranje radionica, nabavu opreme, ugovore o djelu, službena putovanja i drugo.

Prilikom korištenja sredstava, Ministarstvo se mora pridržavati propisanih postupaka od strane UNEP i odgovarajućih zakona i propisa Republike Hrvatske o nabavi roba i usluga, poslovanja s inozemstvom, uvjeta zapošljavanja, obavljanja službenih putovanja, te drugih propisa navedenih u Projektu.

Sredstva UNEP odobrena su za nabavu uredske i druge opreme, održavanje opreme, stručno osposobljavanje, intelektualne i osobne usluge, službena putovanja i drugo.

Ministarstvo podmiruje troškove za obavljanje financijsko - računovodstvenih poslova, korištenja poslovnog prostora i drugo.

6. AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROJEKTA

U Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja bio je zaposlen jedan vanjski suradnik (voditelj Projekta) koji je na poslovima voditelja projekta radio do početka rujna 2007., odnosno radio je na poslovima vezanim za:

- zaštitu ozonskog sloja,
- izradu plana aktivnosti i proračuna,
- donošenje propisa za postupno ukidanje TOOS,
- izradu i provedbu programa obrazovanja i upoznavanja javnosti s problematikom zaštite ozonskog sloja u suradnji s medijima i nevladinim udrugama,
- koordiniranje i praćenje plana rada,
- godišnju reviziju strategije postupnog ukidanja TOOS,

- izvješćivanje, te
- prikupljanje i obradu podataka i informacija o korištenju i potrošnji TOOS.

Početkom listopada 2007. Ministarstvo je u javnom glasilu objavilo oglas za voditelja Projekta koji bi radio na ugovor o djelu za razdoblje od 1. studenoga 2007. do 31. ožujka 2008. Na oglas se javilo sedam kandidata. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, dva kandidata nisu pristupila obavljenom razgovoru (zbog nedostavljanja potrebne dokumentacije i odustajanja od dalnjeg natjecanja), neki su odustali od dalnjeg natjecanja nakon obavljenog razgovora, a neki nisu ispunjavali uvjet aktivnog znanja engleskog jezika. Ministarstvo, na temelju objavljenog oglasa, nije odabralo novog voditelja Projekta, nego navedene poslove od studenog 2007., obavlja zaposlenica Ministarstva, koja radi na radnom mjestu viši stručni savjetnik u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja. Spomenuta zaposlenica je također, bila voditelj navedenog projekta u razdoblju od 1. srpnja 2003. do 31. listopada 2004. Ministarstvo planira početkom 2009. ponovno u javnom glasilu objaviti oglas za voditelja Projekta koji bi radio na ugovor o djelu u narednom razdoblju trajanja Projekta.

Kao stranka Montrealskog protokola, Republika Hrvatska je u obvezi do 2030. postupno ukinuti potrošnju TOOS. Potrošnju klorofluorougljika (CFC), halona i ugljiktetraeklorida treba ukinuti do 2010., metilbromida i 1,1,1-trikloretana do 2015., a klorofluorougljikovodika (HCFC) do 2030. S ciljem ispunjenja obveza Montrealskog protokola, Vlada Republike Hrvatske donijela je u siječnju 1999. Uredbu o tvarima koje oštećuju ozonski omotač, koja je bila na snazi do listopada 2005., kada je stupila na snagu Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (dalje u tekstu: Uredba).

Uredbom je propisano postupno smanjivanje potrošnje TOOS, postupanje s tim tvarima, postupanje s proizvodima koji sadrže tvari, postupanje s tvarima nakon prestanka uporabe proizvoda koji ih sadrže, način prikupljanja, obrade i trajnog zbrinjavanja tvari. Osim navedenoga, određen je način označavanja proizvoda koji sadrže tvari, uvjeti koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću održavanja i/ili popravka, te isključivanje iz uporabe proizvoda koje sadrže TOOS. Uredbom su propisane TOOS: klorofluorougljici i drugi potpuno halogenirani klorofluorougljici (CFC), haloni, ugljik tetraeklorid, 1,1,1-trikloretan, metilbromid, bromofluorougljikovodici, klorofluorougljikovodici i bromoklorometan. Odredbe navedene Uredbe odnose se i na zamjenske tvari (fluorougljikovodike), koje ne oštećuju ozonski sloj, ali doprinose globalnom zatopljenju. Odredbama Uredbe zabranjuje se proizvodnja, uvoz i izvoz bez dozvole, prodaja na malo, te ispuštanje u zrak TOOS i zamjenskih tvari.

Kontrola uvoza i izvoza TOOS jedna je od ključnih obveza propisanih Montrealskim protokolom, čiji je cilj precizno praćenje potrošnje i davanje smjernica za postupno smanjenje potrošnje TOOS. Dozvole za uvoz i izvoz TOOS izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva na temelju prethodnog mišljenja Ministarstva. Godišnju kvotu TOOS, koje može uvesti trgovac i poduzetnik registriran za obavljanje poslova uvoza/izvoza, dodjeljuje Ministarstvo. O uvozu/izvozu, te krajnjem korisniku TOOS trgovac i poduzetnik (pravna i fizička osoba) mora voditi očevidnik o uvezanim/izvezenim količinama, za svaku TOOS posebno. Ministarstvo vodi registar pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću uvoza/izvoza i stavljanja u promet TOOS, servisiranja, prikupljanja, obnavljanja i obrade tih tvari, te izdaje potvrdu o upisu u Registar s dodijeljenim registarskim brojem.

Ministarstvo je tijekom 2008. izdalo ukupno 45 mišljenja u vezi sa zahtjevima za uvoz i izvoz TOOS (freoni, 1,1,1 trikloretan, tetraklormetan i metil bromid).

Prema odredbama Uredbe, TOOS koje su sadržane u uređajima za hlađenje, klimatizaciju, dizalicama topline, opremi koja sadrži otapala, te sustavima za zaštitu od požara i aparativa za gašenje požara, moraju se prikupiti obnoviti i/ili obraditi prilikom servisiranja ili isključivanja iz uporabe, a najkasnije na odlagalištu otpada. Pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost servisiranja, te isključivanja iz uporabe TOOS, mora imati dozvolu Ministarstva, koja se izdaje na rok od pet godina. Nakon izdavanja dozvole, upisuje se u registar i dodjeljuje joj se registarski broj. O preuzetim uporabljenim količinama TOOS, pravna i fizička osoba mora voditi očeviđnik (koji čuva pet godina).

U tijeku 2008. serviserima je izdano 319 rješenja za obavljanje djelatnosti servisiranja rashladnih i klima uređaja. Na Internet stranicama Ministarstva dostupni su podaci o pravnim i fizičkim osobama koje imaju dopuštenje za održavanje ili popravak rashladnih i klima uređaja, te isključivanje navedenih uređaja iz uporabe.

Prikupljene TOOS, koje se ne mogu obnoviti u postupku održavanja i/ili popravljanja proizvoda i/ili opreme, odnosno koje su prikupljene pri isključivanju proizvoda i/ili opreme iz uporabe, osim aparata i sustava za zaštitu od požara, prema odredbama Uredbe, moraju se predati pravnim osobama, koje unutar svoje registrirane djelatnosti imaju posebno ustrojenu jedinicu – Centar za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i obrade TOOS. Ministarstvo je u okviru projekta Gospodarenje rashladnim tvarima, na području Republike Hrvatske uspostavilo tri centra, u Zagrebu, Stobreču i Rijeci. U svim regijama Republike Hrvatske izvršena je raspodjela opreme za prikupljanje freona, koju je na korištenje dobilo 38 servisera. Također, Ministarstvo je u okviru novog projekta Potpuno ukidanje potrošnje freona u Republici Hrvatskoj, u suradnji s agencijom iz Kraljevine Švedske (Swedish International Development Cooperation Agency), poduzelo aktivnosti za uspostavu i poboljšanje rada navedenih centara.

Spomenuti centri opremljeni su novom opremom, koja omogućuje kompletну analizu i obradu prikupljenih freona. Serviseri rashladnih i klimatizacijskih uređaja, korisnici tih uređaja i struka u cjelini, imaju obvezu aktivnog uključivanja u ispunjenju zadanih aktivnosti.

7. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Računovodstveno poslovanje i propisana dokumentacija za potrebe Projekta vodi se u računovodstvu Ministarstva, koje primjenjuje proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu i Računskom planu proračuna. U skladu s odredbama Projekta, Ministarstvo je bilo obvezno podnosi UNEP tromjesečno, polugodišnje, te godišnje izvješće do konca ožujka tekuće godine za prethodno razdoblje o troškovima prema proračunu Projekta. Za 2007. dostavljeno je UNEP konačno izvješće za četiri dijela Projekta koji se odnose na razdoblje od 1997. do 2006. U skladu s novim odredbama Projekta za razdoblje od 2006. do 2008. izvješće se podnosi nakon utrošenih 80,0% doznačenih sredstava za navedeno razdoblje. Prvo privremeno izvješće za V. dio Projekta dostavljen je UNEP u studenom 2008.

8. PRIHODI

Za 2008. prihodi su planirani u iznosu 58.618 USD, a odnose se na planirana sredstva prema proračunu projekta za navedenu godinu u iznosu 52.707 USD, te prenesena sredstva koja nisu utrošena u 2007. u iznosu 5.911 USD. Ostvareni su u iznosu 223.204,00 kn, od čega se na sredstva doznačena od UNEP u prosincu 2008. odnosi 35.000 USD ili 173.816,00 kn, a na sredstva prenesena iz prethodne godine odnosi se 5.911 USD ili 49.388,00 kn.

Pregled planiranih prihoda od UNEP za provedbu Projekta, prema namjenama i godinama daje se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Pregled planiranih prihoda od UNEP za provedbu projekta prema namjeni i godinama

u USD

Godine	Namjena		Ukupno
	Prihodi za financiranje rashoda poslovanja	Prihodi za nabavu opreme	
1	2	3	4
1997.	26.980	8.837	35.817
1998.	19.558	100	19.658
1999.	32.464	300	32.764
2000.	39.061	150	39.211
2001.	35.000	200	35.200
2002.	24.958	13.150	38.108
2003.	37.250	200	37.450
2004.	54.049	800	54.849
2005.	39.200	3.600	42.800
2006.	46.800	1.150	47.950
2007.	39.000	1.000	40.000
2008.	48.618	10.000	58.618
Umanjenje planiranih prihoda iz prijašnjih godina	- 42.718	- 8.193	- 50.911
Ukupno	400.220	31.294	431.514

Koncem 2006. planirani su i ugovoreni prihodi od UNEP za provedbu ciljeva Projekta za 2008. u iznosu 7.707 USD. U travnju 2008. donesen je novi proračun i plan aktivnosti Projekta kojim su povećani planirani prihodi od UNEP za provedbu Projekta u 2008. za 50.911 USD, te su iznosili ukupno 58.618 USD. Povećanje planiranih prihoda za 50.911 USD se odnosi na planirane, a ne ostvarene prihode od UNEP iz prethodnih godina (od 1997. do 2006.) u iznosu 45.000 USD, te prenesena sredstva koja nisu utrošena u 2007. u iznosu 5.911 USD.

9. RASHODI

Rashodi za 2008. planirani su u iznosu 58.618 USD. Ostvareni su u iznosu 7.150 USD, odnosno u protuvrijednosti 37.534,00 kn, što je za 51.468 USD ili 87,8% manje od plana. Planirani rashodi odnose se na rashode poslovanja u iznosu 48.618 USD, te opremu u iznosu 10.000 USD.

Ostvareni rashodi odnose se na rashode poslovanja u iznosu 1.433 USD ili 7.578,00 kn, te rashode za opremu u iznosu 5.717 USD ili 29.956,00 kn.

Prema pisanom obrazloženju Ministarstva, do značajnog odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane rashode, došlo je iz razloga što je UNEP doznačio dio sredstava za provedbu Projekta za 2008. u iznosu od 35.000 USD u prosincu 2008. Zbog nedostatka sredstava tijekom 2008., nisu ostvareni planirani rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 46.618 USD. Navedeni rashodi planiraju se ostvariti tijekom 2009.

Državni ured za reviziju je mišljenja, da Ministarstvo treba na temelju donesenog proračuna plana za provedbu aktivnosti Projekta za tekuću godinu, pravovremeno uputiti zahtjev UNEP za doznaku planiranih i ugovorenih sredstava, kako bi se iz doznačenih sredstava tijekom tekuće godine ostvarili planirani rashodi za provedbu ugovorenih ciljeva Projekta.

Pregled ostvarenih rashoda za provedbu Projekta, prema namjenama i godinama daje se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

Pregled ostvarenih rashoda za provedbu projekta prema namjenama i godinama

u USD

Godine	Namjena								Ukupno (2 + 9)
	Rashodi poslovanja (3.-8.)	Rashodi za zaposlene	Konzultantske usluge	Usluge promidžbe i informiranja	Službena putovanja	Stručno osposobljavanje	Drugi rashodi	Oprema	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1997.	28.401,00	6.984,00	8.516,00	-	762,00	10.230,00	1.909,00	7.330,00	35.731,00
1998.	32.596,56	10.108,94	5.674,70	-	921,47	14.091,45	1.800,00	-	32.596,56
1999.	19.825,30	9.864,53	1.746,77	-	282,54	6.131,46	1.800,00	-	19.825,30
2000.	16.003,07	4.696,53	6.010,52	-	-	5.296,02	-	-	16.003,07
2001.	36.982,51	7.371,55	6.222,37	-	758,96	18.968,21	3.661,42	-	36.982,51
2002.	28.743,20	3.716,72	9.327,14	-	-	13.960,76	1.738,58	7.574,27	36.317,47
2003.	37.331,29	11.258,08	10.275,05	-	1.075,66	14.075,97	646,53	-	37.331,29
2004.	37.304,36	14.132,00	11.516,00	-	132,00	11.340,00	184,36	469,00	37.773,36
2005.	38.012,48	9.800,00	4.307,82	-	1.706,44	21.255,64	942,58	5.477,82	43.490,30
2006.	22.830,00	16.800,00	-	-	1.469,00	-	4.561,00	-	22.830,00
2007.	54.065,00	16.613,00	-	33.005,00	649,00	-	3.798,00	-	54.065,00
2008.	1.433	-	-	-	896	-	537	5.717	7.150
Ukupno	353.528,00	111.345,00	63.596,00	33.005,00	8.653	115.350,00	21.579,00	26.568,00	380.096,00

Podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za provedbu Projekta u 2008. daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Planirani i ostvareni rashodi za provedbu Projekta u 2008.

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano u USD	Ostvareno		% ostvarenja (4/3 x 100)	Razlika ostvarenja u USD (4-3)	Udjel u %
			u USD	u kn			
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Rashodi poslovanja	48.618	1.433	7.578,00	2,9	- 47.185	20,2
1.	Službena putovanja	2.000	896	4.764,00	44,8	- 1.104	12,7
2.	Usluge promidžbe i informiranja	46.618	-	-	-	-	-
3.	Drugi rashodi	-	537	2.814,00	-	537	7,5
II.	Oprema	10.000	5.717	29.956,00	57,2	- 4.283	79,8
Ukupno		58.618	7.150	37.534,00	12,2	- 51.468	100,0

9.1. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja planirani su u iznosu 46.618 USD, a ostvareni su u iznosu 1.433 USD ili 7.578 kn, što je za 45.185 USD ili 96,9% manje od plana. Odnose se na rashode za službena putovanja u iznosu 896 USD ili 4.764,00 kn, te druge rashode u iznosu 537 USD ili 2.814,00 kn.

9.1.1. Rashodi za službena putovanja

Rashodi za službena putovanja planirani su u iznosu 2.000 USD, a ostvareni su u iznosu 896 USD ili 4.764,00 kn, što je za 1.104 USD ili 55,2% manje od plana. Odnose se na naknade za smještaj na službenom putu u zemlji u iznosu 1.154,00 kn, dnevnice za službeni put u inozemstvu u iznosu 1.007,00 kn, naknade za prijevoz na službenom putu u zemlji u iznosu 965,00 kn, naknade za prijevoz na službenom putu u inozemstvu u iznosu 537,00 kn, dnevnice za službeni put u zemlji u iznosu 510,00 kn, te druge rashode za službena putovanja u iznosu 591,00 kn. Navedeni rashodi odnose se na službeni put voditeljice Projekta na sastanak radne skupine o zamjenskim tvarima i tehnologijama za ukidanje potrošnje HCFC u državama s niskom potrošnjom i tranzicijskim državama koji je održan u svibnju 2008. u Ohridu (Republika Makedonija), radni sastanak zemalja stranaka Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj koji je održan u srpnju 2008. u Bangkoku (Tajland), te druge troškove službenih putovanja vezane za provedbu Projekta. Troškovi službenih putovanja su obračunani na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

9.1.2. Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja planirani su u iznosu 46.618 USD, a nisu ostvareni, zbog nedostatka sredstava (što je opisano u točki 9. Izvješća).

Tijekom 2008. zbog nedostatka sredstava od UNEP za provedbu ciljeva Projekta, ostvareni su rashodi iz sredstava Ministarstva za usluge promidžbe i informiranja (obilježavanje 16. rujna Međunarodnog dana zaštite ozonskog sloja) u iznosu 55.930,00 kn. Na temelju odluke Ministarstva iz rujna 2008. odobrena su sredstva u navedenom iznosu za plaćanje obavljenih usluga izrade promidžbenog materijala povodom obilježavanja 16. rujna Međunarodnog dana zaštite ozonskog sloja. Spomenute usluge se odnose na grafičko oblikovanje, pripremu za tisak, tisak i uvez stripa Ozzy obilazi otoke u iznosu 22.692,00 kn, najam plakatnih površina za promotivnu kampanju OZON u razdoblju od 11. do 24. rujna 2008. na području Republike Hrvatske i digitalni tisak plakata u iznosu 25.430,0 kn, te usluge sinkronizacije i titlanja dva promidžbeno - edukativna spota Drumer im Kid s dream u iznosu 7.808,00 kn. Navedene usluge su planirane u državnom proračunu na poziciji Ministarstva (Opća politika te promidžba i informiranje o zaštiti okoliša), a vrijednost obavljenih usluga je evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva na računu Usluga promidžbe i informiranja.

9.1.3. Drugi rashodi

Drugi rashodi nisu planirani, a ostvareni su u iznosu 537 USD ili 2.814,00 kn. Odnose se na usluge privremenog skladištenja robe i špeditorske usluge uvoza opreme za provedbu projekta Uspostava nacionalne banke halona u iznosu 1.976,00 kn, te reprezentaciju u iznosu 838,00 kn.

9.2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu 10.000 USD, a ostvareni su u iznosu 5.717 USD ili 29.956,00 kn, što je za 4.283 USD ili 42,8% manje od plana. Odnose se na nabavu računalne opreme za potrebe Odjela za zaštitu atmosfere koji je ustrojen u okviru Uprave za gospodarenje okolišem. Spomenuta oprema je nabavljena od jednog društva, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a vrijednost isporučene opreme je evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva.

10. NALAZ

Prihodi i rashodi

- 1.1. Revizijom finansijskih izvješća o troškovima projekta Institucijsko osnaživanje u svrhu provedbe Montrealskog protokola u Republici Hrvatskoj za 2008. nisu utvrđene nepravilnosti. Državni ured za reviziju ocjenjuje da se aktivnosti obavljaju u skladu s projektom, te da su podaci o poslovnim događajima evidentirani u poslovnim knjigama koje se vode u skladu s propisima. Troškovi Projekta ostvareni su u skladu s djelatnostima iznesenim u projektnom dokumentu, te popraćeni odgovarajućom dokumentacijom.

Prihodi za provedbu ciljeva Projekta za 2008. su planirani u iznosu 58.618 USD, a odnose se na planirana sredstva prema proračunu projekta za navedenu godinu u iznosu 52.707 USD, te prenesena sredstva koja nisu utrošena u 2007. u iznosu 5.911 USD. Ostvareni su u iznosu 223.204,00 kn, od čega se na sredstva doznačena od UNEP u prosincu 2008. odnosi 35.000 USD ili 173.816,00 kn, a na sredstva prenesena iz prethodne godine se odnosi 5.911 USD ili 49.388,00 kn. Rashodi za provedbu aktivnosti Projekta u 2008., planirani su u iznosu 58.618 USD. Ostvareni su u iznosu 7.150 USD odnosno u protuvrijednosti 37.534,00 kn, što je za 51.468 USD ili 87,8% manje od plana. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 1.433 USD ili 7.578,00 kn, te opremu u iznosu 5.717 USD ili 29.956,00 kn. Rashodi poslovanja odnose se na se na rashode za službena putovanja u iznosu 896 USD ili 4.764,00 kn, te druge rashode u iznosu 537 USD ili 2.814,00 kn.

Prema pisanom obrazloženju Ministarstva, do značajnog odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane rashode, došlo je iz razloga što je UNEP doznačio dio planiranih sredstava za provedbu Projekta za 2008. u iznosu od 35.000 USD u prosincu 2008. Zbog nedostatka sredstava tijekom 2008. nisu ostvareni planirani rashodi, odnosno obavljene usluge promidžbe i informiranja u iznosu 46.618 USD. Navedeni rashodi planiraju se ostvariti tijekom 2009.

Ministarstvo je za 2007. dostavilo UNEP konačno izvješće za četiri dijela Projekta koji se odnose na razdoblje od 1997. do 2006. U skladu s novim odredbama Projekta za razdoblje od 2006. do 2008. izvješće se podnosi nakon utrošenih 80,0% doznačenih sredstava za navedeno razdoblje. Prvo privremeno izvješće za V. dio Projekta dostavljen je UNEP u studenom 2008., a poseban zahtjev za doznakom planiranih i ugovorenih sredstava za 2008. nije upućen.

Državni ured za reviziju je mišljenja, da Ministarstvo treba na temelju donesenog proračuna plana za provedbu aktivnosti Projekta za tekuću godinu, pravovremeno uputiti zahtjev UNEP za doznaku planiranih i ugovorenih sredstava, kako bi se iz doznačenih sredstava tijekom tekuće godine ostvarili planirani rashodi za provedbu ugovorenih ciljeva Projekta.

1.2. *Ministarstvo je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju.*

**PROJEKT ORGANIZACIJSKO JAČANJE ODJELA ZA PLANIRANJE,
RAZVOJ I UPRAVLJANJE KADROVIMA I CENTRA ZA STRUČNO
OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SLUŽBENIKA**

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja za Projekt organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
- 3 Financijski izvještaji Projekta organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za 2007. i 2008. i završno izvješće, u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 1. lipnja do 23. srpnja 2009.

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- jesu li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima,
- dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni finansijski izvještaji,
- namjensko ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te
- provjeriti postupke provedbe Projekta.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Poslovanje Projekta reguliraju sljedeći propisi:

- Zakon o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08),
- Državni proračun Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08, 82/08, 117/08, 120/07, 127/08, 138/08, 146/08 i 151/08),
- Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07),
- Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine 28/96),
- Uredba o objavi ugovora o programu između Republike Hrvatske i Kraljevine Danske o općim uvjetima za provedbu predpristupne pomoći Danske Hrvatskoj za razdoblje 2005.-2007. (Narodne novine – Međunarodni ugovori 2/06), te
- drugi propisi.

2. UVOD

Vlade Republike Hrvatske koju je zastupalo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Vlada Kraljevine Danske koju je zastupao veleposlanik Kraljevine Danske u Republici Hrvatskoj zaključili su 30. studenoga 2005. Ugovor o programu o općim uvjetima za provedbu pretpri stupne pomoći Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2005. do 2007. (dalje u tekstu: Ugovor o programu).

Ugovorom o programu utvrđeni su opći uvjeti suradnje u provedbi pretpri stupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: program). Sastavni dio Ugovora o programu je Programska dokument predpri stupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2005. do 2007., sastavljen u lipnju 2005. Naziv programa je Razvoj administrativne sposobnosti javnog sektora. Program se provodi u razdoblju od 15. lipnja 2005. do konca 2007. Suradnici Kraljevine Danske za provođenje programa u Republici Hrvatskoj su Središnji državni ured za upravu (dalje u tekstu: Ured) i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. Predviđena sredstva su 13.500.000,00 DKK, od čega za Fond za razvoj administrativne sposobnosti javnog sektora 9.500.000,00 DKK, za rad stalnog savjetnika iz Danske 3.000.000,00 DKK, te za administraciju, reviziju i drugo 1.000.000,00 DKK.

Program je namijenjen pružanju pomoći Vladi Republike Hrvatske u provedbi reforme javne uprave, a posebno državne službe kroz pružanje potpore Uredu, koji je najznačajniji provoditelj reformi.

Svrha Programa je pomoći Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u preuzimanju uloge u procesu provođenja reforme i utvrđivanju svoje pozicije središnjeg mjeseta za razvoj i koordinaciju cijelokupne, integrirane i fleksibilne strategije i sustava razvoja ljudskih resursa za podršku i provedbu reforme javne uprave.

Program se odvija kroz dva dijela:

- pomoću fonda za potporu razvoju sveobuhvatnog i integriranog sustava razvoja ljudskih resursa kao potpore reformi javne uprave i razvoju sposobnosti, te
- stalnog savjetnika za olakšavanje provedbe.

Fond treba podupirati i jačati sposobnost javnog sektora za razvoj i provedbu mjera upravljanja i razvoja ljudskih resursa, odnosno podupirati razvoj kapaciteta Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika kako bi mogao odgovoriti na potrebe koje nastaju tijekom provedbe reforme javne uprave, odnosno reforme državne službe.

Stalni savjetnik treba pomagati razvoj Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u postupku izrade modula izobrazbe kao potpore reformi javne uprave, odnosno reformi državne službe i uspostavi sveobuhvatnog sustava razvoja i upravljanja ljudskim resursima. Između ostalog, stalni savjetnik zadužen je za isplate lokalnim partnerima i stručnjacima, sastavljanje polugodišnjih pregleda aktivnosti i izvješća o napretku za koordinacijski odbor programa.

Aktivnosti financirane iz Programa provode se prema odredbama Smjernica za pomoći upravljanju Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Danske - Pomoći za susjedstvo, koje su donesene u rujnu 2004.

Na sve aktivnosti financirane iz Programa primjenjuju se odredbe Smjernica za pomoć upravljanju Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Danske - Pomoć za susjedstvo, iz rujna 2004. U skladu s odredbama članka 3. Ugovora o programu, sredstva koja Kraljevina Danska osigura moraju se koristiti isključivo za dogovorene aktivnosti ili projekte. Ta će se sredstva ustupiti jedino na način određen u službeno odobrenoj projektnoj dokumentaciji koja obuhvaća projekte, odnosno aktivnosti. Korištenje sredstava koje Kraljevina Danska osigura za dogovorene svrhe ne smije se ograničavati ili odlagati valutnom ili deviznom kontrolom odnosno pristojbama koje se primjenjuju u Republici Hrvatskoj. Takve se pristojbe ne smiju plaćati iz sredstava Kraljevine Danske. Također, je određeno da Republika Hrvatska neće naplaćivati carine, trošarine, porez na dodanu vrijednost ili upravne pristojbe na robe, druga sredstva ili usluge koje Kraljevina Danska osigura ili financira u okviru Programa.

Tijekom 2008. na temelju pojedinačno zaključenih ugovora Ured je provodio tri projekta koja su financirana sredstvima predpristupne pomoći Kraljevine Danske:

- Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru,
- Organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika i
- Nastavak programa organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

3. PROJEKT ORGANIZACIJSKO I STRUČNO JAČANJE KADROVA

Ugovor za provedbu Projekta organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika zaključen je između Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Danske i Ureda, u siječnju 2007. (dalje u tekstu: Ugovor za provedbu Projekta).

Pomoć Kraljevine Danske ugovorenog je u iznosu 999.185,00 DKK, a trajanje Projekta u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2007. Projekt se provodi u skladu s Ugovorom za provedbu Projekta i smjernicama koje se odnose na program.

Prema odredbama Ugovora za provedbu Projekta, Kraljevina Danska će doznačiti sredstava u dva dijela, prvi dio u visini 75% od proračuna na početku Projekta, a drugi dio za preostale naknade i troškove nakon što Veleposlanstvo Kraljevine Danske odobri završno izvješće i dobije revizijsko mišljenje.

Projekt treba doprinijeti razvoju kapaciteta u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika koji je osnovan radi razvoja, treninga i edukacije državnih službenika. Kroz provođenje projektnih aktivnosti nastojat će se postići da Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika postane u potpunosti funkcionalan, da zaposlenici razviju svoje profesionalne sposobnosti, te da se uspostavi sustav razvoja ljudskih potencijala i obuke koji se može primijeniti u drugim tijelima državne uprave. Kroz Projekt je predviđeno nabaviti knjige potrebne za knjižnicu, omogućiti pristup bazi podataka (Eurolex) i nabaviti pedagošku opremu za radionice i za održavanje treninga i predavanja.

Iz sredstava pomoći Kraljevine Danske za provedbu Projekta osiguravaju se rashodi za naknade za stručnjake, predavače i trenere, rashodi seminara i studijskih putovanja, rashodi za nabavu knjiga i opreme za učionice, te rashodi za omogućavanje pristupa bazama podataka za knjižnicu.

Prema Ugovoru za provedbu Projekta, rok završetka projekta bio je konac 2007. Na prijedlog Središnjeg državnog ureda za imovinu, Veleposlanstvo Kraljevine Danske je u ožujku 2008. odobrilo produženje razdoblja provođenja projekta i prenamjenu sredstava, a ukupan iznos sredstava pomoći smanjen je na 998.338,00 DKK, odnosno za 847,00 DKK.

U svibnju 2008. Ministarstvo financija je iz državnog proračuna odobrilo sredstva u visini 25,0% ugovorenih rashoda projekta za financiranje dovršenja ugovorenih aktivnosti. Prema Ugovoru o provedbi Projekta, po završetku projekta, konačnom obračunu i podnošenju završnog izvješća Kraljevina Danska će doznačiti preostala ugovorena sredstva pomoći.

U Uredu je organizirana jedinica za provedbu projekta koja se sastoji od šest članova (pet zaposlenika i savjetnik).

Provođenje projekta planirano je kroz sljedeće aktivnosti: team-building, profesionalna obuka, razvoj stručnosti zaposlenika, informiranje i promotivne aktivnosti, te poboljšanje opremljenosti Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

U sljedećoj tablici daje se pregled planiranih i utrošenih sredstava Projekta, prema namjenama.

Tablica broj 1

Pregled planiranih i utrošenih sredstava Projekta

u DKK

Redni broj	Namjena sredstava	Planirano proračunom	Planirano preraspodjelom	Utrošeno
1	2	3	4	5
1.	Naknade	235.100,00	194.580,00	190.867,74
2.	Rashodi službenih putovanja i drugi	220.750,00	62.500,00	57.769,95
3.	Team building (Aktivnost 1)	60.000,00	52.000,00	50.997,86
4.	Trening zaposlenika (Aktivnost 2)	124.000,00	190.000,00	189.980,78
5.	Razvoj stručnosti zaposlenika (Aktivnost 3)	83.500,00	123.500,00	134.781,35
6.	Informiranje i promocija (Aktivnost 4)	105.000,00	55.000,00	39.131,12
7.	Nabava opreme i knjiga (Aktivnost 5)	80.000,00	80.000,00	76.902,06
8.	Nabava računalnog programa (Aktivnost 6)	-	150.000,00	152.478,65
9.	Administrativna naknada	90.835,00	90.758,00	89.290,95
Ukupno		999.185,00	998.338,00	982.200,46

Provođenjem planiranih aktivnosti ostvareni su ciljevi Programa. Tako je razvijen program za rukovoditelje koji je financiran dijelom iz ovog programa, a dijelom iz državnog proračuna. Održano je više seminara, tečajeva i radionica. Određeni zaposlenici sudjelovali su na studijskim putovanjima, također su pojedini pohađali poslijediplomski studij i tečajeve engleskog jezika. Tiskani su promotivni materijali, nabavljene su knjige za knjižnicu i oprema za ucionice i omogućen je pristup bazi podataka Eurolex. Razvijen je računalni program za praćenje aktivnosti u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

4. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Računovodstveno poslovanje za potrebe Projekta vodi se u Odjelu za finansijske, informatičke i opće poslove gdje se evidentiraju poslovni događaji koji se odnose na provedbu Projekta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Prema odredbi članka 21. spomenutog Pravilnika prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se evidentiraju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Ured je zadužen za računovodstvene i knjigovodstvene postupke vezane za Projekt.

U poslovnim knjigama Ureda Projekt je iskazan kao zasebna aktivnost. U 2007. ukupni prihodi iznose 741.894,12 kn, a ukupni rashodi iznose 488.684,08 kn. Višak prihoda nad rashodima iznosi je 253.210,04 kn. Stanje novčanih sredstava na posebnom deviznom računu na dan 31. prosinca 2007. iznosilo je u protuvrijednosti 290.485,00 kn. Razlika između stanja novčanih sredstava i viška prihoda u iznosu 37.274,96 kn odnosi se na rashode koji nisu plaćeni u 2007. i na ostvarene kamate na novčana sredstva po viđenju.

U 2008. prihodi su ostvareni u iznosu 3.974,42 kn, a rashodi u iznosu 387.353,21 kn. Manjak prihoda u odnosu na rashode podmiren je posudbom iz državnog proračuna u iznosu 147.604,70 kn. U nastavku je opisano finansijsko poslovanje Projekta.

4.1. Novčana sredstva

Uz suglasnost Ministarstva financija, otvoren je posebni devizni račun u jednoj poslovnoj banci (Privredna banka, Zagreb) za korištenje sredstava za realizaciju Projekta. Na navedeni račun Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Danske doznačilo je predujam u iznosu 749.388,75 DKK.

Stanje novčanih sredstava na posebnom deviznom računu na dan 31. prosinca 2007. iznosilo je 295.721,77 DKK, odnosno u protuvrijednosti 290.485,00 kn što odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama.

Stanje novčanih sredstava na dan 31. prosinca 2008. iznosilo je 27.712,55 kn, odnosno u protuvrijednosti 28.192,21 DKK, što odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama.

4.2. Obveze

U 2007. iskazane su obveze u iznosu 37.274,50 kn. Odnose se na obveze za nabavljenе knjige za knjižnicu koje u 2007. nisu plaćene u iznosu 25.500,13 kn i obveze za kamate na novčana sredstva u iznosu 11.774,37 kn.

Kamate na novčana sredstva po viđenju evidentirane su kao obveza, jer prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta pripadaju Kraljevini Danskoj i potrebno ih je uplatiti Danskom ministarstvu vanjskih poslova ako se drugačije ne dogovori.

U 2008. iskazane su obveze u iznosu 155.224,63 kn. Odnose se na obveze za posuđena sredstva iz državnog proračuna u iznosu 147.604,70 kn i obveze za kamate na novčana sredstva u iznosu 7.619,93 kn koje je potrebno uplatiti Danskom ministarstvu vanjskih poslova ako se drugačije ne dogovori.

Obveze u iznosu 147.604,70 kn, odnose se na sredstva posuđena iz državnog proračuna u visini 25,0% ugovorenih rashoda projekta za financiranje dovršenja ugovorenih aktivnosti, a koja će nakon završetka Projekta i uplate sredstava Kraljevine Danske biti vraćena u Državni proračun.

4.3. Prihodi

U 2007. prihodi su ostvareni u iznosu 741.894,12 kn, odnosno u protuvrijednosti 749.388,75 DKK. Odnose se na uplaćeni predujam sredstava predviđenih Ugovorom za provedbu Projekta prema kojem je Kraljevina Danska obvezna doznačiti sredstava u dva dijela, prvi dio u visini 75% od proračuna na početku Projekta, a drugi dio za preostale naknade i troškove nakon što Veleposlanstvo Kraljevine Danske odobri završno izvješće i dobije revizijsko mišljenje.

U 2008. prihodi su ostvareni u iznosu 3.974,42 kn i odnose se na kamate na novčana sredstva.

4.4. Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi projekta iznose 876.037,29 kn, od čega rashodi ostvareni u 2007. iznose 488.684,08 kn, a rashodi ostvareni u 2008. iznose 387.353,21 kn. Rashodi za provedbu Projekta u 2007.

Rashodi za provedbu Projekta ostvareni su u 2007. u iznosu 488.684,08 kn, a odnose se na rashode za:

- stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 161.235,14 kn,
- intelektualne i osobne usluge u iznosu 119.254,99 kn,
- službena putovanja u iznosu 92.996,18 kn,
- rashode za materijal u iznosu 77.211,25 kn,
- nabavu nefinancijske imovine u iznosu 27.240,70 kn, te
- negativne tečajne razlike i druge rashode u iznosu 10.745,82 kn.

Rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika izvršeni su u iznosu 161.235,14 kn. Odnose se na rashode za usluge pripreme i provedbe seminara u iznosu 115.500,00 kn, usluge pripreme i provedbe dva jednodnevna treninga iz područja strategije, planiranja i razvoja ljudskih resursa u državnoj službi u iznosu 19.570,00 kn, poslijediplomski studij u iznosu 9.000,00 kn i drugo u iznosu 17.165,14 kn.

Na temelju ugovora s pravnom osobom plaćeno je 115.500,00 kn za pripremu i provedbu šest seminara (učinkovito upravljanje vremenom, upravljanje konfliktima i upravljanje promjenama) u trajanju dva dana. Plaćanje usluga izvršeno je u skladu s odredbama ugovora.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge izvršeni su u iznosu 119.254,99 kn. Odnose se na autorske honorare u iznosu 56.754,99 kn i naknadu pravnoj osobi u iznosu za pripremu i održavanje treninga za team building u iznosu 62.500,00 kn. Autorski honorari isplaćivani su na temelju ugovora koji su zaključeni za pripremu i održavanje seminara i za poduku engleskog jezika. U ugovorima su navedeni sati rada pojedine osobe, bruto naknada po satu, te maksimalan iznos naknade. Autorski honorari isplaćivani su nakon odobrenja voditelja projekta. Isplate autorskih honorara potrebno je obavljati nakon dostavljenog izvještaja o izvršenju usluge, odnosno primopredajnog zapisnika, a navedeno treba biti ugovoren.

Državni ured za reviziju mišljenja je da isplate ugovorenih autorskog honorara treba obavljati nakon što izvršitelj usluge dostavi primopredajni zapisnik, odnosno izvještaj o izvršenim uslugama, a ugovor o autorskom honoraru treba sadržavati navedenu odredbu.

Naknada voditelja projekta u iznosu 36.000.- DKK planirana je Projektom i isplaćena iz sredstava državnog proračuna.

Rashodi za službena putovanja u iznosu 92.996,18 kn odnose se na naknade za smještaj sudionika seminara u iznosu 43.614,14 kn, smještaj tijekom službenih putovanja u inozemstvu u iznosu 9.214,30 kn, rashode avionskog prijevoza u iznosu 27.597,00 kn, dnevnice za službena putovanja i drugo u iznosu 12.570,74 kn.

Rashodi za materijal u iznosu 77.211,25 kn odnose se na nabavu knjiga za knjižnicu u iznosu 70.135,15 kn i sitnog inventara za učionice i održavanje predavanja u iznosu 7.076,10 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 27.240,70 kn odnose se na nabavu opreme za učionice i održavanje predavanja u iznosu 19.240,70 kn i nabavu računalnog programa za knjižnicu u iznosu 8.000,00 kn.

- Rashodi za provedbu Projekta u 2008.

Rashodi za provedbu Projekta ostvareni su u 2008. u iznosu 387.353,21 kn, a odnose se na rashode za:

- intelektualne i osobne usluge u iznosu 266.836,67 kn,
- naknade zaposlenima u iznosu 64.777,31 kn
- dugotrajnu imovinu u iznosu 31.276,28 kn, te
- druge rashode u iznosu 24.462,95 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 266.836,67 kn odnose se na usluge izrade očevidnika izobrazbe u iznosu 117.211,67 kn, naknade pravnim osobama u iznosu 80.900,00 kn i autorske honorare u iznosu 68.725,00 kn.

Rashodi za usluge izrade očeviđnika izobrazbe izvršeni su u iznosu 117.211,67 kn. Ured i izvršitelj usluge zaključili su u studenom 2007. ugovor o izgradnji i uspostavi očeviđnika izobrazbe.

Izvoditelj usluga je preuzeo obvezu izgradnje i uspostave programskog rješenja informacijskog sustava za upravljanje izobrazbom – očeviđnika izobrazbe koji će omogućiti djelotvorno i učinkovito planiranje, upravljanje i praćenje svih sudionika i aktivnosti izobrazbe koje organizira i provodi Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika. Ugovorena je vrijednost usluga u iznosu 26.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti. Izgradnja i uspostava Očeviđnika izobrazbe ugovorena je u četiri faze, tri faze su plaćene nakon primopredaje pojedine faze izgradnje i uspostave informacijskog sustava.

Tijekom trajanja projektnih aktivnosti nije sastavljen zapisnik o primopredaji četvrte faze niti je izvršeno plaćanje. Ukupno je plaćeno 146.209,45 kn (dio usluga u iznosu 28.997,78 kn je evidentiran na rashodima za dugotrajnu imovinu).

Naknade pravnim osobama za izvršene usluge pripreme i održavanja seminara iznose 80.900,00 kn. Odnose se na izradu dijelova programa izobrazbe za rukovodeće službenike koji se odnosi na vodstvo i upravljanje, te na izvršene usluge pripreme i održavanja tri dvodnevna seminara u iznosu 46.910,00 kn, pripremu i održavanje seminara za dijelove programa izobrazbe koji se odnose na poslovnu edukaciju i vodstvo i upravljanje u iznosu 26.190,00 kn i druge usluge u iznosu 7.800,00 kn.

Rashodi za autorske honorare izvršeni su u iznosu 68.725,00 kn. Autorski honorari isplaćivani su na temelju ugovora koji su zaključeni za pripremu, obuku trenera i održavanje programa za rukovoditelje i poduku engleskog jezika. U ugovorima su navedeni sati rada pojedine osobe, bruto naknada po satu, te maksimalan iznos naknade. Autorski honorari isplaćivani su nakon odobrenja voditelja projekta. Isplate autorskih honorara potrebno je obavljati nakon dostavljenog izvještaja o izvršenju usluge, odnosno primopredajnog zapisnika, a navedeno treba biti ugovoren.

U listopadu 2007. zaključen je ugovor o autorskom honoraru za pripremu poduke i individualnu poduku engleskog jezika u trajanju 24 sata. Maksimalno ugovoren broj sati je 75 u iznosu 250,00 DKK po satu, odnosno u ukupnom iznosu 18.750,00 DKK, u kunskoj protuvrijednosti 18.675,00 kn. Ugovoreno je plaćanje u dvije rate, prva u iznosu 8.000,00 kn nakon zaključivanja ugovora i druga nakon isteka ugovora, 20. prosinca 2009.

S obzirom da je do 20. prosinca 2009. izvršeno 8 sati individualne poduke, izvršitelj usluga je uputio zahtjev za produženje roka za izvršenje usluga. Koncem 2007. plaćeno je 8.000,00 kn, a u lipnju 2008. plaćeno je 10.675,00 kn. Prema završnom izvješću od ugovorena 24 individualna sata poduke održano je 8 sati tijekom 2007. Ugovorene usluge nisu u potpunosti izvršene. Ugovor ne sadrži odredbu o načinu postupanja u slučaju neizvršenja usluga. S obzirom da razlog neizvršenja usluga nije na strani izvršitelja usluge, plaćena je ukupno ugovorena usluga. Kada je postalo vidljivo da predmet ugovora neće biti realiziran, a ugovor ne sadrži odredbe o postupanju u slučaju neizvršenja usluge, trebalo je sastaviti dodatak ugovora i izmijeniti predmet ugovora kako bi se ugovorene usluge realizirale.

Državni ured za reviziju mišljenja je da isplate ugovorenih autorskog honorara treba obavljati nakon što izvršitelj usluge dostavi primopredajni zapisnik, odnosno izvještaj o izvršenim uslugama, a ugovor o autorskom honoraru treba sadržavati navedenu odredbu.

Također, ugovori trebaju sadržavati odredbu o načinu postupanja u slučaju neizvršenja usluga bilo da je razlog neizvršenja usluga na strani naručitelja ili pružatelja usluga.

Rashodi za naknade zaposlenima u iznosu 64.777,31 kn odnose se na usluge pripreme i provedbe seminara u iznosu 56.754,00 kn i na hotelski smještaj za vrijeme trajanja seminara u iznosu 8.023,31 kn. Na temelju ugovora s pravnom osobom plaćeno je 56.754,00 kn za pripremu i provedbu tri seminara u trajanju dva dana (učinkovito upravljanje vremenom, upravljanje konfliktima i upravljanje promjenama).

Rashodi za dugotrajnu imovinu u iznosu 31.276,28 kn odnose se na uslugu izrade očevidnika izobrazbe u iznosu 28.997,78 kn i drugo u iznosu 2.278,50 kn.

Dobavljači su ispostavili račune bez poreza na dodanu vrijednost, jer im je Ured izdao potvrdu o oslobođanju od obračuna i plaćanja poreza na dodanu vrijednost, s obzirom da je nabava financirana sredstvima inozemne pomoći.

Potvrda je izdana na temelju mišljenja Ministarstva financija, vezano za odredbe članka 73.c Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost. Prema navedenim odredbama, nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog ugovora, obvezno je izdati korisniku sredstava potvrdu temeljem koje korisnik može ostvariti pravo na oslobođanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

5. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

Prema Ugovoru o provedbi Projekta, završno izvješće sastavlja se nakon dovršenja Projekta. Završno izvješće treba sadržavati pregled svih aktivnosti vezanih za Projekt s ocjenom istih, te finansijsko izvješće. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta, Ured je sastavio završno izvješće u lipnju 2009. koje se sastoji od finansijskog izvješća i opisa ostvarenja aktivnosti Projekta.

Prema uvjetima iz Ugovora o provedbi Projekta ukupni proračun Projekta iznosio je 999.185,00 DKK. Odnosi se na naknade za izradu materijala za predavanja i naknade predavačima u iznosu 235.100,00 DKK, rashode za troškove službenih putovanja i materijala u iznosu 220.750,00 DKK, na rashode programske aktivnosti u iznosu 452.500,00 DKK i administrativne naknade u iznosu 90.835,00 DKK.

Prema završnom izvješću ukupni rashodi iznose 982.200,46 DKK. Odnose se na naknade za izradu materijala za predavanja i naknade predavačima u iznosu 190.867,74 DKK, rashode za troškove službenih putovanja i materijala u iznosu 57.769,95 DKK i izdatke za programske aktivnosti u iznosu 644.271,82 DKK i administrativnu naknadu u iznosu 89.290,95 kn.

Prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, doznačen je predujam u visini 75% planiranih sredstava u iznosu 749.388,75 DKK, a obzirom da ukupni rashodi iznose 982.200,46 DKK, obaveze Kraljevine Danske za financiranje ukupnih rashoda iznose 232.811,71 DKK. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta zaključno plaćanje svih preostalih obveza izvršit će se nakon što Veleposlanstvo Kraljevine Danske odobri završno izvješće.

6. NALAZ

Za financiranje Projekta organizacijsko i stručno jačanje kadrova ugovorena su sredstva iz pomoći Kraljevine Danske u iznosu 999.185,00 DKK.

Prema uvjetima iz Ugovora o provedbi Projekta ukupni proračun Projekta iznosio je 999.185,00 DKK i odnosi se na naknade za izradu materijala za predavanja i naknade predavačima u iznosu 235.100,00 DKK, na rashode programskih aktivnosti u iznosu 452.500,00 DKK, rashode za troškove službenih putovanja i materijal u iznosu 220.750,00 DKK i administrativnu naknadu u iznosu 90.835,00 DKK.

Postupcima revizije utvrđeno je da su sredstva korištena prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, te da su ciljevi Projekta ostvareni.

Prema završnom računu, prihodi su ostvareni od doznačenog predujma u visini 75,0% planiranih rashoda u iznosu 749.388,75 DKK. Ukupni rashodi iznose 982.200,46 DKK i odnose se na naknade za izradu materijala za predavanja, naknade predavačima i rashode službenih putovanja u iznosu 248.637,69 DKK i izdatke za programske aktivnosti u iznosu 644.271,82 DKK i administrativnu naknadu u iznosu 89.290,95 DKK.

Prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, doznačen je predujam u visini 75% planiranih sredstava u iznosu 749.388,75 DKK, a s obzirom da ukupni rashodi iznose 982.200,46 DKK, obveze Kraljevine Danske za financiranje ukupnih rashoda iznose 232.811,71 DKK. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta preostala ugovorena sredstva pomoći Kraljevine Danska doznačiti će kada odobri završno izvješće.

Rashodi za autorske honorare izvršeni su u 2007. u iznosu 56.754,99 kn, a u 2008. u iznosu 68.725,00 kn. Autorski honorari isplaćivani su na temelju ugovora koji su zaključeni za pripremu, obuku trenera i održavanje programa za rukovoditelje i poduku engleskog jezika. U ugovorima su navedeni sati rada pojedine osobe, bruto naknada po satu, te maksimalan iznos naknade. Autorski honorari isplaćivani su nakon odobrenja voditelja projekta. Isplate autorskih honorara potrebno je obavljati nakon dostavljenog izvještaja o izvršenju usluge, odnosno primopredajnog zapisnika, a navedeno treba biti ugovorenno.

U listopadu 2007. zaključen je ugovor o autorskom honoraru za pripremu poduke i individualnu poduku engleskog jezika. Prema završnom izvješću izvršitelja usluge od ugovorena 24 individualna sata poduke održano je 8 sati. Dio ugovorenih usluga nije izvršen. S obzirom da ugovor ne sadrži odredbu o načinu postupanja u slučaju neizvršenja usluga, a razlog neizvršenja usluga nije na strani izvršitelja usluge, plaćena je ukupno ugovorena usluga u iznosu 18.675,00 kn.

Državni ured za reviziju mišljenja je da isplate ugovorenih autorskog honorara treba obavljati nakon što izvršitelj usluge dostavi primopredajni zapisnik, odnosno izvještaj o izvršenim uslugama, a ugovor o autorskom honoraru treba sadržavati navedenu odredbu. Također, ugovori trebaju sadržavati odredbu o načinu postupanja u slučaju neizvršenja usluga bilo da je razlog neizvršenja usluga na strani naručitelja ili pružatelja usluga.

Ministarstvo uprave (pravni slijednik Središnjeg državnog ureda za upravu) u očitovanju navodi da u potpunosti prihvata nalaz Državnog ureda za reviziju, te da nema primjedbi na navode iz Izvješća o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja i provedbe Projekta organizacijsko jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

PROJEKT RAZVOJ I UNAPREĐENJE PROGRAMA IT TRENINGA U CENTRU ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SLUŽBENIKA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja za Projekt Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
- 3 Financijski izvještaji Projekta Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za 2007. i 2008. i završno izvješće, u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 1. lipnja do 23. srpnja 2009.

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- jesu li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima,
- dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni finansijski izvještaji,
- namjensko ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te
- provjeriti postupke provedbe Projekta.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Poslovanje Projekta reguliraju sljedeći propisi:

- Zakon o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08),
- Državni proračun Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08, 82/08, 117/08, 120/07, 127/08, 138/08, 146/08 i 151/08),
- Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07),
- Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine 28/96),
- Uredba o objavi ugovora o programu između Republike Hrvatske i Kraljevine Danske o općim uvjetima za provedbu prepristupne pomoći Danske Hrvatskoj za razdoblje 2005.-2007. (Narodne novine – Međunarodni ugovori 2/06), te
- drugi propisi.

2. UVOD

Vlada Republike Hrvatske koju je zastupalo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Vlada Kraljevine Danske koju je zastupao veleposlanik Kraljevine Danske u Republici Hrvatskoj zaključili su 30. studenoga 2005. Ugovor o programu o općim uvjetima za provedbu prepristupne pomoći Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2005. do 2007. (dalje u tekstu: Ugovor o programu).

Ugovorom o programu utvrđeni su opći uvjeti suradnje u provedbi prepristupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: program). Sastavni dio Ugovora o programu je Programski dokument prepristupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2005. do 2007., sastavljen u lipnju 2005.

Naziv programa je Razvoj administrativne sposobnosti javnog sektora. Program se provodi u razdoblju od 15. lipnja 2005. do konca 2007.

Suradnici Kraljevine Danske za provođenje programa u Republici Hrvatskoj su Središnji državni ured za upravu (dalje u tekstu: Ured) i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija. Predviđena sredstva su 13.500.000,00 DKK, od čega za Fond za razvoj administrativne sposobnosti javnog sektora 9.500.000,00 DKK, za rad stalnog savjetnika iz Danske 3.000.000,00 DKK, te za administraciju, reviziju i drugo 1.000.000,00 DKK.

Program je namijenjen pružanju pomoći Vladi Republike Hrvatske u provedbi reforme javne uprave, a posebno državne službe kroz pružanje potpore Uredu, koji je najznačajniji provoditelj reformi. Svrha programa je pomoć Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika (dalje u tekstu: Centar) u preuzimanju uloge u procesu provođenja reforme, te razvoj i upravljanje strategijom i sustavom razvoja ljudskih resursa za podršku i provedbu reforme javne uprave.

Program se odvija putem fonda za potporu razvoja sustava ljudskih resursa kao potpore reformi javne uprave i razvoju sposobnosti, te korištenjem usluga stalnog savjetnika.

Fond treba podupirati i jačati sposobnost javnog sektora za razvoj i provedbu mjera upravljanja i razvoja ljudskih resursa, odnosno podupirati razvoj Centra kako bi bio u mogućnosti odgovoriti na potrebe koje nastaju tijekom provedbe reforme javne uprave.

Stalni savjetnik pomaže u postupku uspostave i upravljanja Centrom, razvoja sustava izobrazbe, uspostavi sustava razvoja i upravljanja ljudskim resursima. Između ostalog, zadužen je za isplate naknada konzultantima stručnjacima, sastavljanje polugodišnjih pregleda aktivnosti i izvješća o napretku za koordinacijski odbor. Sredstvima namijenjenim za financiranje stalnog savjetnika upravlja Kraljevina Danska.

Aktivnosti financirane iz programa provode se prema odredbama Smjernica za pomoć upravljanju Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Danske, Pomoć za susjedstvo, koje su donesene u rujnu 2004.

Na sve aktivnosti financirane iz Programa primjenjuju se odredbe Smjernica za pomoć upravljanju Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Danske - Pomoć za susjedstvo, iz rujna 2004. U skladu s odredbama članka 3. Ugovora o programu, sredstva koja Kraljevina Danska osigura moraju se koristiti isključivo za dogovorene aktivnosti ili projekte. Ta će se sredstva ustupiti jedino na način određen u službeno odobrenoj projektnoj dokumentaciji koja obuhvaća projekte, odnosno aktivnosti. Korištenje sredstava koje Kraljevina Danska osigura za dogovorene svrhe ne smije se ograničavati ili odlagati valutnom ili deviznom kontrolom odnosno pristojbama koje se primjenjuju u Republici Hrvatskoj. Takve se pristojbe ne smiju plaćati iz sredstava Kraljevine Danske. Također, je određeno da Republika Hrvatska neće naplaćivati carine, trošarine, porez na dodanu vrijednost ili upravne pristojbe na robe, druga sredstva ili usluge koje Kraljevina Danska osigura ili financira u okviru Programa.

Tijekom 2008. na temelju pojedinačno zaključenih ugovora Ured je provodio tri projekta koja su financirana sredstvima predpristupne pomoći Kraljevine Danske:

- Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru,
- Organizaciono jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Središnjeg državnog ureda za upravu i
- Nastavak programa organizaciono jačanje odjela za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima i Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Središnjeg državnog ureda za upravu.

3. PROJEKT RAZVOJ I UNAPREĐENJE PROGRAMA IT TRENINGA

Ugovor za provedbu Projekta Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru zaključen je između Ministarstva vanjskih poslova kraljevine Danske i Ureda, u siječnju 2007. (dalje u tekstu: Ugovor za provedbu Projekta).

Pomoć Kraljevine Danske ugovorena je u iznosu 767.635 DKK, a trajanje Projekta u razdoblju od 15. siječnja do 31. prosinca 2007. Projekt treba provoditi u skladu s Ugovorom za provedbu Projekta i smjernicama koje se odnose na program.

Prema odredbama Ugovora za provedbu Projekta, Kraljevina Danska će doznačiti sredstava u dva dijela, prvi dio u visini 75% od proračuna na početku Projekta, a drugi dio za preostale naknade i troškove nakon što Veleposlanstvo Kraljevine Danske odobri završni račun i dobije revizijsko mišljenje.

Cilj Projekta je uspostava održivih kapaciteta za razvoj i provedbu modula IT obuke za dobivanje Europske računalne diplome (dalje u tekstu: ECDL). ECDL je međunarodno priznati dokument kojim se potvrđuju osnovna informatička znanja i vještine.

Centar treba postati ovlašteni ECDL ispitni centar za državne službenike, a nakon toga zadržati licencu za ECDL, te uspostaviti savjetodavnu jedinicu koja će biti potpora drugim državnim institucijama u dobivanju licence. Projekt treba omogućiti obuku trenera, odnosno uspostavu prve grupe trenera koji će započeti održavati ECDL tečajeve.

Provođenjem projekta planirano je ostvariti sljedeće rezultate:

- razviti ECDL tečajeve,
- sastaviti priručnike za obuku za sve osnovne ECDL module,
- četiri zaposlenika i sedam povremeno zaposlenih treba završiti početni i napredni ECDL tečaj za trenera,
- pet trenera (četiri zaposlenika i jedan povremeno zaposlen) treba dobiti certifikat za ispitivača,
- nabaviti opremu u skladu sa zahtjevima ECDL licence,
- dobiti ECDL licencu za Centar,
- obučiti 12 državnih službenika za ECDL trenere kroz potpuni ciklus ECDL tečaja,
- obučiti osoblje za vođenje, osiguranje kvalitete i održavanje IT treninga, te
- 24 državna službenika trebaju proći kroz dva potpuna ciklusa ECDL tečaja.

Projekt se sastoji od pet aktivnosti:

- izbor i osposobljavanje trenera,
- izrada priručnika i materijala za ECDL module,
- dobivanje ECDL licence za Centar,
- završetak probne obuke za izabranu grupu državnih službenika, te
- dodatne mjere za proširenje kapaciteta.

Prema završnom izvješću ostvareni su ciljevi projekta, odnosno razvijeni su ECDL tečajevi, četiri zaposlenika i sedam vanjskih suradnika završilo je tečajeve za ECDL trenere, četiri zaposlenika i jedan vanjski suradnik ovlašten je ECDL ispitivač, Centar za obuku dobio je ECDL akreditaciju, nabavljena je oprema potrebna za dobivanje ECDL akreditacije, izrađeni su potrebni materijali za predavanja, 24 državna službenika završilo je dva ECDL seminara, te su provedene i druge aktivnosti.

Iz sredstava pomoći Kraljevine Danske za provedbu Projekta osiguravani su rashodi za naknade za stručnjake, trenere, voditelja i upravu Projekta, naknade troškova seminara i studijskih putovanja, te za nabavu opreme.

Sredstva u iznosu 767.635,00 DKK raspoređena su za sljedeće namjene:

- naknade trenerima u iznosu 357.850,00 DKK,
- potrošni materijal u iznosu 28.000,00 DKK,
- pronalaženje i osposobljavanje trenera u iznosu 115.000,00 DKK,
- dobivanje ECDL licence za Centar u iznosu 98.000,00 DKK,
- završetak probne obuke za izabranu grupu državnih službenika u iznosu 66.000,00 DKK,
- dodatne mjere za proširenje kapaciteta u iznosu 33.000,00 DKK, te
- administrativne troškove u iznosu 69.785,00 DKK.

Koncem veljače 2008. uz odobrenje savjetnika Projekta i Veleposlanstva Kraljevine Danske sredstva za pojedine namjene dijelom su preraspoređena. Ukupan iznos sredstava pomoći smanjen je za 69.300,00 DKK i nakon preraspodjele iznosi 698.335,00 DKK. Prema obrazloženju voditelja projekta uz odobrenje savjetnika provedena je još jedna preraspodjela, nakon koje ukupno raspoloživa sredstva iznose 767.304,46 DKK.

U Uredu je organizirana jedinica za provedbu projekta koja se sastoji od pet članova (četiri zaposlenika i savjetnika).

Prema ugovoru za provedbu projekt, rok završetka projekta bio je konac 2007. Projekt nije završen u ugovorenom roku, a u dogovoru sa savjetnikom realizacija projekta je nastavljena u 2008. U svibnju 2008. Ministarstvo financija je iz državnog proračuna odobrilo sredstva u visini 25,0% ugovorenih rashoda projekta za financiranje dovršenja ugovorenih aktivnosti. Prema Ugovoru o provedbi Projekta, po završetku projekta, konačnom obračunu i podnošenju završnog izvješća Kraljevina Danska će doznačiti preostala ugovarena sredstva pomoći.

4. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Računovodstveno poslovanje za potrebe Projekta vodi se u Odjelu za finansijske, informatičke i opće poslove gdje se evidentiraju poslovni događaji koji se odnose na provedbu Projekta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Prema odredbi članka 21. spomenutog Pravilnika prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se evidentiraju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Središnji državni ured za upravu zadužen je za računovodstvene i knjigovodstvene postupke vezane za Projekt.

U poslovnim knjigama Središnjeg državnog ureda za upravu projekt je iskazan kao zasebna aktivnost. U 2007. ukupni prihodi iznose 569.969,00 kn, a ukupni rashodi iznose 446.170,00 kn. Višak prihoda nad rashodima iznosio je 123.799,00 kn.

U 2008. nisu ostvareni prihodi, a rashodi iznose 240.677,51 kn. Manjak prihoda u odnosu na rashode podmiren je posudbom iz državnog proračuna u iznosu 116.890,28 kn. U nastavku je opisano finansijsko poslovanje Projekta.

4.1. Novčana sredstva

Uz suglasnost Ministarstva financija, otvoren je posebni devizni račun u jednoj poslovnoj banci (Privredna banka, Zagreb) za korištenje sredstava za realizaciju Projekta. Na navedeni račun Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Danske doznačilo je predujam u iznosu 575.726,00 DKK. Stanje novčanih sredstava na posebnom deviznom računu 31. prosinca 2007. iznosilo je 48.112,18 DKK, odnosno u protuvrijednosti 47.260,00 kn što odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama.

Stanje novčanih sredstava na posebnom deviznom računu 31. prosinca 2008. iznosilo je 11.246,26 DKK, odnosno u protuvrijednosti 11.054,92 kn što odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama.

4.2. Obveze

U 2007. iskazane su obveze za kamate u iznosu 8.461,00 kn. Odnose se na kamate na novčana sredstva koja pripadaju Kraljevini Danskoj i potrebno ih je uplatiti Danskom ministarstvu vanjskih poslova ako se drugačije ne dogovori.

U 2008. iskazane su obveze u iznosu 118.880,32 kn. Odnose se na obaveze za posuđena sredstva iz državnog proračuna u iznosu 116.890,28 kn i obveze za kamate na novčana sredstva u iznosu 1.990,04 kn. Ostvarene kamate pripadaju Kraljevini Danskoj i potrebno ih je uplatiti Danskom ministarstvu vanjskih poslova ako se drugačije ne dogovori.

Obveze u iznosu 118.880,32 kn odnose se na sredstva posuđena iz državnog proračuna u visini 25,0% ugovorenih rashoda projekta za financiranje dovršenja ugovorenih aktivnosti, a koja će nakon završetka Projekta biti vraćena u državni proračun.

4.3. Prihodi

U 2007. prihodi su ostvareni u iznosu 569.969,00 kn, odnosno u protuvrijednosti 575.726,00 DKK. Odnose se na uplaćeni predujam Kraljevine Danske u visini 75% od proračuna za rashode za naknade predavačima i drugim osobama, te rashode za službena putovanja predavača, konzultanata, uprave projekta i sudionika seminara, te administrativnih troškova. U 2008. prihodi nisu ostvareni.

4.4. Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi projekta iznose 686.847,51 kn od čega rashodi ostvareni u 2007. iznose 446.170,00 kn, a rashodi ostvareni u 2008. iznose 240.677,51 kn.

- Rashodi za provedbu Projekta u 2007.

Rashodi za provedbu projekta ostvareni su u 2007. u iznosu 446.170,00 kn, a odnose se na rashode za:

- intelektualne i osobne usluge u iznosu 343.758,00 kn,
- nabavu nefinancijske imovine u iznosu 81.789,00 kn,
- rashode za materijal i sitni inventar u iznosu 10.520,00 kn, te
- negativne tečajne razlike u iznosu 10.103,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 343.758,00 kn odnose se na autorske honorare u iznosu 167.348,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 59.760,00 kn i druge intelektualne usluge u iznosu 116.650,00 kn.

Autorski honorari isplaćivani su na temelju ugovora zaključenih sa zaposlenicima Ureda i vanjskim suradnicima kojima su ugovoreni sati rada pojedine osobe, bruto naknada po satu, te maksimalan iznos naknade. Autorski honorari isplaćivani su na temelju odobrenja voditelja projekta i izvještaja o održanim satima obuke, odnosno izjave da je projektni zadatak obavljen.

Rashodi za ugovore o djelu u iznosu 59.760,00 kn odnose se na ugovor zaključen s voditeljem Projekta. Prema ugovoru, voditelj je odgovoran za provedbu Projekta, izvještavanje, te izradu polugodišnjeg i završnog izvješća.

Bruto naknada je ugovorena u iznosu najviše 60.000,00 DKK, odnosno 59.760,00 kn. Plaćanje je ugovorenog u jedanaest mjesecnih obroka, u iznosu 5.454,54 DKK, odnosno 5.432,72 kn, zaključno s prosincem 2007. Usluge su plaćene u iznosu 59.760,00 kn.

Rashodi za druge intelektualne usluge u iznosu 116.650,00 kn odnose se usluge osposobljavanja trenera, akreditaciju centra za testiranje i EDCL indekse koje su obavila dva dobavljača.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 81.789,00 kn, od čega za računalnu i računalnu opremu 20.683,00 kn, a za drugu uredsku opremu 61.106,00 kn.

Rashodi za nabavu materijala i sitnog inventara ostvareni su u iznosu 10.520,00 kn. Savjetnik je odobrio nabavu nefinancijske imovine od predloženih dobavljača. Računalna oprema nabavljena je od tri dobavljača. Druga uredska opremu koja se odnosi na prezentacijsku opremu, videokamere, mikrofone, fotoaparat, te aparat za plastificiranje, nabavljena je od četiri dobavljača. Uredski materijal i sitni inventar nabavljeni su od tri dobavljača.

- Rashodi za provedbu Projekta u 2008.

Rashodi za provedbu projekta u 2008. ostvareni su u iznosu 240.677,51 kn. Odnose se na rashode za nabavu dugotrajne imovine u iznosu 175.141,75 kn, autorske honorare u iznosu 62.690,81 kn i negativne tečajne razlike u iznosu 2.844,95 kn.

Rashodi za nabavu dugotrajne imovine u iznosu 175.141,75 kn odnose se na nabavu prijenosnih računala i druge informatičke opreme potrebne za pokretnu učionicu za održavanje ECDL tečajeva. Oprema je isporučena u prosincu 2008. u skladu s ponudom.

Rashodi za autorske honorare u iznosu 62.690,81 kn odnose se na pripremu i održavanje ECDL seminara. Autorski honorari isplaćivani su na temelju ugovora zaključenih sa zaposlenicima Ureda i vanjskim suradnicima kojima su ugovoreni sati rada pojedine osobe, bruto naknada po satu, te maksimalan iznos naknade. Autorski honorari isplaćivani su na temelju odobrenja voditelja projekta i izvještaja o održanim satima obuke.

Prilikom isplata pojedinih autorskih honorara u 2007. nije obavljana konverzija ugovorenih iznosa iz danskih kruna u krune (isplate su obavljane u kunama iako su ugovoreni iznosi bili u krunama), pa su za utvrđene razlike umanjene isplaćene naknade u 2008. ili su izvršeni povrati sredstava.

Dobavljači su ispostavili račune bez poreza na dodanu vrijednost, jer im je Ured izdao potvrdu o oslobođanju od obračuna i plaćanja poreza na dodanu vrijednost, s obzirom da je nabava financirana sredstvima inozemne pomoći.

Potvrda je izdana na temelju mišljenja Ministarstva financija, vezano za odredbe članka 73.c Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost. Prema navedenim odredbama, nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe pojedinog međunarodnog ugovora, obvezno je izdati korisniku sredstava potvrdu temeljem koje korisnik može ostvariti pravo na oslobođanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

5. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

Prema Ugovoru o provedbi Projekta, završno izvješće sastavlja se nakon dovršenja projekta. Završno izvješće treba sadržavati pregled svih aktivnosti vezanih za Projekt s ocjenom istih, te finansijsko izvješće. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta, Središnji državni ured za upravu sastavio je završno izvješće 8. lipnja 2009. koje se sastoji od finansijskog izvješća i opisa ostvarenja aktivnosti projekta.

Prema uvjetima iz Ugovora o provedbi Projekta ukupni proračun projekta iznosio je 767.635,00 DKK i odnosi se na naknade za izradu materijala za predavanja, naknade predavačima i voditelju projekta u iznosu 357.850,00 DKK, rashode za materijal u iznosu 28.000,00 DKK i na rashode programske aktivnosti u iznosu 312.000,00 DKK.

Postupcima revizije utvrđeno je da su sredstva korištena prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, te da su ciljevi projekta ostvareni.

Prema završnom izvješću ukupni rashodi iznose 767.056,14 DKK i odnose se na naknade za izradu materijala za predavanja, naknade predavačima i naknadu voditelju projekta u iznosu 299.069,83 DKK i izdatke za programske aktivnosti u iznosu 398.253,93 DKK.

Prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, doznačen je predujam u visini 75% planiranih sredstava u iznosu 575.726,00 DKK, a obzirom da ukupni rashodi iznose 767.056,14 DKK, obaveze Kraljevine Danske za financiranje ukupnih rashoda iznose 191.330,14 DKK. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta zaključno plaćanje svih preostalih obveza izvršit će se nakon što Veleposlanstvo Kraljevine Danske odobri završno izvješće.

6. NALAZ

Za financiranje Projekta Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika ugovorena su sredstva iz pomoći Kraljevine Danske u iznosu 767.635,00 DKK.

Prema uvjetima iz Ugovora o provedbi Projekta ukupni proračun projekta odnosi se na naknade za izradu materijala za predavanja, naknade predavačima i voditelju projekta u iznosu 357.850,00 DKK, rashode za materijal u iznosu 28.000,00 DKK, na rashode programskih aktivnosti u iznosu 312.000,00 DKK i administrativnu naknadu u iznosu 69.785,00 DKK.

Postupcima revizije utvrđeno je da su sredstva korištena prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, te da su ciljevi Projekta ostvareni.

Prema završnom računu, prihodi su ostvareni od doznačenog predujma u visini 75,0% planiranih rashoda u iznosu 575.726,00 DKK. Ukupni rashodi u iznosu 767.056,14 DKK odnose se na naknade za izradu materijala za predavanja, naknade predavačima i naknadu voditelju Projekta u iznosu 299.069,83 DKK, izdatke za programske aktivnosti u iznosu 398.253,93 DKK i administrativnu naknadu u iznosu 69.732,38 DKK.

Prema odredbama Ugovora o provedbi Projekta, doznačen je predujam u visini 75% planiranih sredstava u iznosu 575.726,00 DKK, a obzirom da ukupni rashodi iznose 767.056,14 DKK, obaveze Kraljevine Danske za financiranje ukupnih rashoda iznose 191.330,14 DKK. U skladu s odredbama Ugovora o provedbi Projekta preostala ugovorena sredstva pomoći Kraljevina Danska doznačiti će kada odobri završno izvješće.

Ministarstvo uprave (pravni slijednik Središnjeg državnog ureda za upravu) u očitovanju navodi da u potpunosti prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju, te da nema primjedbi na navode iz Izvješća o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja i provedbe Projekta Razvoj i unapređenje programa IT treninga u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

PROJEKT ŠVEDSKI FOND ZA POTPORA INSTITUCIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i provedbe Projekta Švedski fond za potporu institucija u Republici Hrvatskoj za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Tijekom 2008. evidentirani su ukupni rashodi Projekta u iznosu 2.590.610,73 kn, odnosno u protuvrijednosti 358.590,98 EUR. U poslovnim knjigama za 2008. nisu evidentirani rashodi za konzultantske usluge koje su obavljene i za koje su ispostavljeni računi tijekom 2008. u iznosu 342.430,34 EUR, odnosno u protuvrijednosti 2.508.105,34 kn prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2008. Rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama za 2009.
  - U skladu s odredbama članka 7. ugovora o Projektu, Ministarstvo do 1. veljače svake godine, Kraljevini Švedskoj, treba dostaviti izvješće o napretku Projekta, a najkasnije 60 dana od zaključenja kalendarske godine treba sastaviti finansijski izvještaj i dostaviti ga Ministarstvu financija i Kraljevini Švedskoj. Izvješće o napretku Projekta za razdoblje do konca 2008. nije sastavljeno. Sredinom travnja 2009. Ministarstvo je sastavilo finansijski izvještaj o Projektu, koji je koncem travnja 2009. dostavljen Sidi, a Ministarstvu financija nije dostavljen.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 1. travnja do 7. srpnja 2009.

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- jesu li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima,
- dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni finansijski izvještaji,
- namjensko ostvarenje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka, te
- postupke provedbe Projekta.

OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju finansijskih izvještaja i provedbe Projekta za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost finansijskih izvještaja, te provedbu Projekta.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Poslovanje Projekta uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08),
- Državni proračun Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07),
- Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 117/01, 197/03, 92/05, 110/07 i 125/08),
- Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine 28/96),
- Uredba o objavi Pojedinačnog ugovora između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske o Švedskom fondu za potporu institucija u Republici Hrvatskoj (Narodne novine - Međunarodni ugovori 4/06),
- Uredba o objavi Ugovora između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske kojim se mijenja i dopunjuje Pojedinačni ugovor između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske o Švedskom fondu za potporu institucija u Republici Hrvatskoj (Narodne novine - Međunarodni ugovori 7/08) i
- drugi propisi.

2. UVOD

Republika Hrvatska koju je zastupalo Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (dalje u tekstu: Ministarstvo) i Kraljevina Švedska koju je zastupala Švedska agencija za međunarodnu razvoju suradnju - Sida (dalje u tekstu: Sida) zaključili su 21. prosinca 2005., ugovor o Projektu sa svrhom podupiranja aktivnosti Republike Hrvatske oko ubrzanja procesa pristupanja Europskoj uniji, te usvajanja i provedbe pravne stečevine Zajednice. U kolovozu 2008. zaključen je ugovor kojim se mijenja i dopunjuje ugovor iz prosinca 2005.

Spomenuti Projekt predviđen je kao instrument potpore državnim institucijama Republike Hrvatske, njihovog razvoja i poboljšanja djelotvornosti kroz kratkoročne potprojekte tehničke pomoći u područjima kao što su reforma javne uprave, pravosuđa i unutarnjih poslova, zaštita okoliša, razvoj privatnog sektora i drugo.

Glavni cilj Projekta je, prema članku 1. Ugovora o Projektu, pomoći Republici Hrvatskoj u ubrzanju programa reformi za integraciju s Europskom unijom i u provedbi pravne stečevine Zajednice. Posebni cilj Projekta je omogućiti ministarstvima i drugim tijelima državne uprave postizanje ciljeva Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji, kroz provedbu kratkoročnih projekata tehničke pomoći koji se ne mogu poduprijeti putem drugih raspoloživih programa financiranja. Prema osnovnom ugovoru i ugovoru kojim se mijenja i dopunjuje osnovni ugovor, projekt se provodi u razdoblju od 7. lipnja 2006. do 30. lipnja 2009.

Kraljevina Švedska financira provedbu Projekta u iznosu 9.400.000,- SEK (što je u protuvrijednosti približno 7.500.000,00 kn). Ugovoren je da se odobrenim sredstvima mogu financirati samo troškovi za aktivnosti koje se obave u razdoblju od 30. rujna 2005. do 31. prosinca 2008., te da nakon 30. lipnja 2009. odobrena sredstva neće biti na raspolaganju u svrhu plaćanja.

Prema odredbama članka 3. Ugovora o Projektu, Ministarstvo je obvezno osigurati uredski prostor i materijal, omogućiti aktivnosti povezane s izobrazbom u okviru odobrenih potprojekata tehničke pomoći, ustrojiti jedinicu za provedbu programa, pregledati prijedloge potprojekata tehničke pomoći, izraditi natječajnu dokumentaciju, ocijeniti ponude, zaključivati ugovore sa savjetnicima, pratiti i nadzirati rad savjetnika, te isplatiti naknade savjetnicima za njihov rad. Prema članku 8. Ugovora o Projektu, za korištenje sredstava za realizaciju Projekta, Ministarstvo je bilo obvezno otvoriti poseban račun u poslovnoj banci.

Ministarstvo je, u skladu s ugovorom o Projektu, osnovalo jedinicu za provedbu Projekta, odbor za nabavu, te je uz suglasnost Ministarstva financija, otvorilo posebni devizni račun u poslovnoj banci za korištenje sredstava za realizaciju Projekta. Jedinica za provedbu Projekta pregledava prijedloge potprojekata, izrađuje natječajnu dokumentaciju, ocjenjuje ponude, te zaključuje ugovore s društvima za savjetovanje. Također, na temelju odgovarajuće dokumentacije i izvještaja tijela koja su nositelji potprojekata, isplaćuje naknade za obavljene savjetodavne usluge.

3. POTPROJEKTI KOJI SE FINANCIRAJU IZ PROJEKTA

Sredstva Projekta se, prema projektnom dokumentu koji je usvojen u listopadu 2005., koriste isključivo za financiranje manjih potprojekata u vremenu trajanja do jedne godine, a vrijednost tih potprojekata ne smije biti veća od 150.000 EUR. Koncem 2006., na temelju prijedloga jedinice za provedbu Projekta, Sida je odobrila pet potprojekata:

- Izgradnja ustanove i razvijanje sposobnosti hrvatske Agencije za promicanje izvoza i ulaganja (nositelj potprojekta: Agencija za promicanje izvoza i ulaganja),
- Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija (nositelj potprojekta: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi),
- Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava (nositelj potprojekta: Hrvatska akreditacijska agencija),
- Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske (nositelj potprojekta: Agencija za zaštitu okoliša), te
- Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmjerenih na korisnike u domeni e-Uprave (nositelj potprojekta: Financijska agencija).

Za spomenute potprojekte, koncem 2006. provedeni su postupci javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te su zaključeni ugovori o obavljanju konzultantskih usluga.

Također, koncem 2007., nakon provedenog postupka procjene prijavljenih potprojekata, Sida je odobrila financiranje pet sljedećih potprojekata:

- Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika (nositelj potprojekta: Hrvatska agencija za malo gospodarstvo),
- Jačanje kapaciteta Županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u svjetlu usklađivanja propisa sa zakonodavstvom Europske unije (nositelj potprojekta: Ministarstvo kulture),
- Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora/ica u tijelima državne uprave (nositelj potprojekta: Ured za ravnopravnost spolova),
- Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (nositelj potprojekta: Državni zavod za intelektualno vlasništvo), te
- Obučavanje sudionika u sustavu procjene učinka propisa (nositelj potprojekta: Ured Vlade Republike Hrvatske za koordinaciju sustava procjene učinka propisa).

Potprojekt Obučavanje sudionika u sustavu procjene učinka propisa za dodjelu sredstava prijavila je Posebna jedinica Vlade Republike Hrvatske za HITROREZ. Koncem lipnja 2008. osnovan je Ured Vlade Republike Hrvatske za koordinaciju sustava procjene učinka propisa (dalje u tekstu: Ured) koji je trebao preuzeti poslove Posebne jedinice Vlade Republike Hrvatske za HITROREZ i koji je trebao biti nositelj potprojekta.

Preduvjeti za provedbu spomenutog potprojekta bili su da se do početka provođenja postupka nabave konzultantskih usluga za provedbu potprojekta imenuje predstojnik Ureda, da Ured preuzme zaposlenike Posebne jedinice Vlade Republike Hrvatske za HITROREZ, te da rashodi Ureda budu planirani u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008.

U prosincu 2007., za spomenutih pet potprojekta provedeni su postupci javnog nadmetanja. S obzirom da za provedbu potprojekta Obučavanje sudionika u sustavu procjene učinka propisa do konca travnja 2008. nisu bili ispunjeni navedeni preduvjeti, Stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupka nabave donijelo je odluku o poništenju natječaja. Za druga četiri potprojekta odabrane su najpovoljnije ponude, te su u travnju i svibnju 2008. zaključeni ugovori o obavljanju konzultantskih usluga.

Prema Ugovoru o Projektu zaključenom između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske, određeno je da će se nabava roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, uz određene uvjete prema kojima su dopušteni samo otvoreni natječaji, te komercijalni i mjerljivi kriteriji za ocjenu natječajne dokumentacije, uklanja se kruto provjeravanje kvalifikacijskih zahtjeva, a postupci pregovaranja dozvoljeni su samo u posebnim okolnostima.

Također, odredbom članka 6. stavka 1. točke 2. alineje 1. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da se odredbe navedenoga Zakona ne primjenjuju na nabave iz ugovora, u skladu s međunarodnim pravilima kojima su određeni postupci nabave, u skladu s međunarodnim sporazumom, zaključenim na temelju dogovora između ugovornih strana, koji obuhvaća nabavu roba, radova i usluga, namijenjene zajedničkoj provedbi ili korištenju projekta od strane država potpisnica.

3.1. Potprojekt Izgradnja ustanove i razvijanje sposobnosti Agencije za promicanje izvoza i ulaganja

Prihodi i rashodi potprojekta planirani su u ukupnom iznosu 75.408 EUR. Rashodi su izvršeni u ukupnom iznosu 75.328,10 EUR, od čega u 2008. u iznosu 55.477,86 EUR odnosno 145.863,71 kn.

Potprojekt je odobren koncem 2006., započeo je u kolovozu 2007., a završen je koncem studenoga 2007. S obzirom da je revizijom za 2007. obuhvaćeno razdoblje do kraja provođenja potprojekta odnosno do ožujka 2008., svi postupci vezani za provođenje spomenutog potprojekta i ostvarenje ciljeva opisani su u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2007.

3.2. Potprojekt Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija

Prihodi i rashodi potprojekta planirani su u ukupnom iznosu 120.300 EUR. Rashodi su izvršeni u ukupnom iznosu 109.763,90 EUR, od čega u 2008. u iznosu 73.533,82 EUR, odnosno 529.543,03 kn.

Potprojekt je odobren koncem 2006., započeo je u srpnju 2007., a završetak je planiran u ožujku 2008.

Ciljevi potprojekta bili su pružanje međunarodne pomoći Vladi Republike Hrvatske u pripremi Nacionalne strategije za sigurnost kemikalija (priprema analiza i općeg okvirnog programa za provedbu Nacionalne strategije za sigurnost kemikalija), postići pregled institucionalne strukture za različite aspekte upravljanja kemikalijama, uključujući nadziranje i inspekciju, te poduzimanje dodatnih mjera koje su potrebne da bi se razvili efikasniji i razumljiviji sustavi kontrola.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija, u prosincu 2006., jedinica za provedbu Projekta u okviru Ministarstva, provela je postupak javnog nadmetanja. S obzirom da u roku za dostavu ponuda nije zaprimljena niti jedna ponuda, navedeno nadmetanje je u veljači 2007. poništeno u skladu s odredbom članka 64. stavka 1. točke 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je određeno da nadmetanje ili dio nadmetanja mora biti poništen ako nisu pristigle najmanje dvije prihvatljive ponude.

U ponovljenom postupku nabave konzultantskih usluga u ožujku 2007., između dvije prihvatljive ponude, odabrana je ponuda u skladu s odredbom članka 46. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je određeno da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, prema traženim uvjetima iz dokumentacije za nadmetanje. Planirana vrijednost nabave iznosila je 140.000 EUR. S odabranim pružateljem usluga Ministarstvo je u srpnju 2007. zaključilo ugovor za nabavu usluga u iznosu 120.300 EUR.

Ugovoren je završetak potprojekta do sredine ožujka 2008., te obročno plaćanje obavljenih usluga, na temelju računa i izvješća o provedenim aktivnostima.

Tijekom 2007., za obavljene konzultantske usluge prema spomenutom potprojektu dostavljena su dva privremena izvješća i ispostavljena dva računa u ukupnom iznosu 72.180 EUR, od čega je 36.090 EUR evidentirano i plaćeno u 2007., a 36.090 EUR u veljači 2008. Sredinom veljače 2008. pružatelj usluga je zatražio produženje roka završetka potprojekta jer, zbog određenih poteškoća (održavanje izbora u Republici Hrvatskoj i slovensko predsjedavanje Europskom unijom početkom 2008.), studijsko putovanje u Ljubljani (posjeta radne skupine Ministarstvu zdravstva Republike Slovenije, Uredu za kemikalije) nije bilo moguće obaviti prije 15. ožujka 2008. Ministarstvo je dalo mogućnost produženja roka potprojekta uz uvjet da se studijsko putovanje obavi najkasnije dva tjedna od ugovorenog roka završetka potprojekta, odnosno do konca ožujka 2008. Studijsko putovanje je obavljeno od 17. do 18. ožujka, a sve aktivnosti vezane za potprojekt završene su do konca ožujka 2008. Sredinom travnja 2008. je sastavljeno završno izvješće o provedenim aktivnostima. Početkom lipnja 2008. ispostavljen je račun za obavljene usluge u iznosu 37.200,06 EUR, a plaćanje je obavljeno početkom rujna 2008. Rashodi prema navedenom potprojektu izvršeni su u iznosu 109.380,06 EUR.

Također je na ime naknada banchi plaćeno 383,84 EUR, te sveukupni rashodi vezani za potprojekt iznose 109.763,90 EUR, odnosno za 10.536,10 EUR manje od ugovorenog iznosa.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta, aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva provedene su u ugovorenom roku, kroz prikupljanje informacija, dokumentacije i publikacija, pripremu i organiziranje radnih grupa, organizaciju studijskih putovanja, analizu situacije i procjene kemijske sigurnosti, te druge aktivnosti.

Potprojekt je imao važan utjecaj na Odbor za Nacionalnu strategiju za sigurnost kemikalija koji je prihvatio Nacionalnu strategiju za sigurnost kemikalija i predložio Влади Republike Hrvatske da se važni strateški dokument predloži Hrvatskom saboru na usvajanje kao dio Nacionalnog prepristupnog programa Europskoj uniji. Nakon završetka potprojekta dane su preporuke za provođenje daljnjih aktivnosti.

S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

3.3. Potprojekt Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava

Ukupni prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 149.870 EUR. Tijekom 2008. rashodi su izvršeni u iznosu 104.960,82 EUR, odnosno 756.015,74 kn.

Potprojekt je odobren koncem 2006., ugovor je zaključen u kolovozu 2007., a započeo je održavanjem prvog sastanka (kick off meeting) početkom studenoga 2007. Završetak potprojekta planiran je do konca listopada 2008.

Ciljevi potprojekta bili su osigurati sveobuhvatnu kvalitetu infrastrukture u Republici Hrvatskoj, u potpunosti u skladu sa zahtjevima Europske unije, te stvaranje boljih mogućnosti za hrvatske proizvođače i uslužne djelatnosti kako bi se poboljšale njihove trgovinske veze na međunarodnim tržištima, prije svega u zemljama Europske unije i susjednim zemljama.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava, u prosincu 2006. i ožujku 2007. provedeni su postupci javnog nadmetanja. S obzirom da na navedena nadmetanja nisu pristigle najmanje dvije prihvatljive ponude, nadmetanja su poništena u veljači, odnosno travnju 2007. u skladu s odredbom članka 64. stavka 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi. U lipnju 2007. proveden je postupak nabave izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez prethodne objave, u skladu s odredbom članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. Zakona o javnoj nabavi. Spomenutom odredbom propisano je da se pregovarački postupak bez prethodne objave poziva za nadmetanje može primijeniti na nabavu robe, radova i usluga ako se zbog iznimne žurnosti izazvane događajima koje naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje nije mogao primijeniti, a razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kojem slučaju biti uzrokovani postupanjem naručitelja.

S odabranim ponuditeljem (koji slične poslove obavlja u Švedskoj) u kolovozu 2007. zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 149.870 EUR. Ugovoreno je obročno plaćanje obavljenih usluga, prema primljenom računu i izvješću o provedenim aktivnostima. Završetak potprojekta planiran je u roku 12 mjeseci od održavanja prvog sastanka (kick off meeting). Prvi sastanak je održan početkom studenoga 2007., te je rok završetka potprojekta planiran do konca listopada 2008.

Do konca kolovoza 2008., na temelju četiri dostavljena privremena izvješća i računa za obavljene usluge, pružatelju usluga plaćeno je ukupno 104.593 EUR. Također je na ime naknada banchi plaćeno 367,82 EUR, te su ukupni rashodi za potprojekt izvršeni u iznosu 104.960,82 EUR.

U listopadu 2008., pružatelj usluga je zatražio produženje roka završetka potprojekta jer je zbog bolesti voditelja potprojekta studijsko putovanje odgođeno za studeni 2008. Ministarstvo je odobrilo produženje roka završetka potprojekta do 31. prosinca 2008., s napomenom da do navedenog roka trebaju biti završene sve aktivnosti i dostavljeno završno izvješće. Do navedenog roka aktivnosti vezane za potprojekt nisu završene. Prema očitovanju Ministarstva, Odjela za gospodarsku multilateralu, sredinom siječnja 2009. pružatelj usluga je dostavio račun za obavljene usluge u iznosu 16.828 EUR. S obzirom da uz račun nije dostavljeno privremeno niti završno izvješće, plaćanje nije obavljeno, a Ministarstvo je u ožujku 2009. putem nositelja potprojekta zatražilo dostavljanje izvješća, nakon čega je obaviješteno da se aktivnosti vezane za projekt planiraju završiti u svibnju 2009. Sredinom travnja 2009., pružatelju usluga je upućen dopis u kojem Ministarstvo traži da dostavi izvješće u kojem treba biti navedeno koje planirane aktivnosti su završene, a koje nisu i iz kojih razloga, te dostavljanje finansijskog izvješća. Do sredine svibnja 2009. pružatelj usluga nije dostavio tražena izvješća.

S obzirom da za ostvarenje spomenutog potprojekta, do vremena obavljanja revizije (svibanj 2008.), nisu obavljene sve planirane aktivnosti, ne može se dati ocjena o ostvarenju ciljeva potprojekta.

3.4. Potprojekt Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske

Ukupni prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 148.345 EUR. Tijekom 2008. rashodi su izvršeni u iznosu 84.661,12 EUR, odnosno 611.241,28 kn.

Potprojekt je odobren koncem 2006., započeo je u srpnju 2007., a završetak je planiran u srpnju 2008.

Konačni cilj potprojekta bio je unaprjeđenje gospodarenja vodama u Republici Hrvatskoj kroz prikupljanje odgovarajućih podataka, te postavljanje znanstvenog pristupa u razumijevanju procesa vodnog ciklusa koji se temelje na suradnji u istraživanju i zajedničkom praćenju stanja. Specifični cilj potprojekta bio je procjena štetnih utjecaja kiselih sastojaka iz atmosfere na površinske vode u odabranim područjima Republike Hrvatske.

Pojedinačni ciljevi bili su: prijedlog uspostave Nacionalnog žarišnog centra (NFC) za Međunarodni program za procjenu i praćenje stanja rijeka i jezera (ICP Waters), određivanje tri lokacije provedbe programa, procjena stupnja i geografskog obuhvata učinka zakiseljavanja zračnog onečišćenja na površinske vode, modeliranje prošlog i budućeg statusa zakiseljavanja voda u Republici Hrvatskoj, uspostava dugoročnog programa monitoringa zakiseljavanja površinskih voda, organizacija obuke osoblja NFC u svrhu provedbe programa, te razvoj edukacijske strategije za NFC ili instituciju partnera.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske, u prosincu 2006. proveden je postupak javnog nadmetanja.

S obzirom da je u roku za dostavu ponuda zaprimljena samo jedna ponuda, u veljači 2007. nadmetanje je poništeno u skladu s odredbom članka 64. stavka 1. točke 1. Zakona o javnoj nabavi. U ožujku 2007. proveden je drugi postupak javnog nadmetanja, te je između dvije prihvatljive ponude, odabrana povoljnija ponuda, u skladu s odredbom članka 46. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi. Spomenutom odredbom propisano je da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

S odabranim ponuditeljem početkom srpnja 2007., zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 148.345 EUR. Ugovoren je obročno plaćanje obavljenih usluga, prema primljenom računu i izvješću o provedenim aktivnostima, te rok završetka potprojekta 12 mjeseci od zaključivanja ugovora, odnosno do srpnja 2008.

Rashodi za konzultantske usluge prema navedenom potprojektu, tijekom 2008. izvršeni su u iznosu 84.661,12 EUR, odnosno 611.241,28 kn. U skladu s ugovorom potprojekt je završen u srpnju 2008., kada je dostavljeno i konačno izvješće o provedenim aktivnostima. Sredinom listopada 2008., nakon dostavljenog završnog izvješća, pružatelj usluga je ispostavio račun za obavljene usluge u iznosu 58.485,11 EUR, a plaćanje je obavljeno i rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama u veljači 2009. Ukupni rashodi prema navedenom potprojektu izvršeni su u iznosu 143.146,23 EUR, odnosno za 5.198,77 EUR manje od ugovorenog iznosa.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta, aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva provedene su u ugovorenom roku kroz postupak odabira lokacija, održavanje radionica, sudjelovanje na sastancima, obrazovanje, provođenje analiza, stalno praćenje programa, te druge aktivnosti.

Odarana su tri lokaliteta za izvršenje programa, koristeći dostupne podatke o površinskim vodama, prikupljeni su podaci za odabrane lokalitete koristeći dostupnu literaturu i podatke drugih nacionalnih institucija, razvijeno je terensko istraživanje i nadziranje programa za implementaciju projekta i ciljeva, te osigurana sposobnost zaposlenika Nacionalnog fokusnog centra (NCF) za neovisno održavanje programa. Po završetku potprojekta dane su i preporuke za provođenje daljnjih aktivnosti.

S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

3.5. Potprojekt Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmjerenih na korisnike u domeni e-Uprave

Ukupni prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 122.600 EUR. Tijekom 2008. rashodi su izvršeni u iznosu 75.584,98 EUR, odnosno 547.946,97 kn.

Potprojekt je odobren koncem 2006., a ugovor je zaključen početkom rujna 2007. Početak potprojekta je planiran za početak rujna 2008., a završetak u lipnju 2008. Prema uvodnom izješću o provedenim aktivnostima, projekt je započeo održavanjem uvodnog sastanka (kick off meeting), sredinom studenoga 2008.

Cilj potprojekta bio je pomoći javnoj upravi u Republici Hrvatskoj u pružanju učinkovite, odgovorne i korisniku orijentirane usluge u skladu sa zahtjevima Europske unije, kroz jačanje kapaciteta Financijske agencije, kako bi se pokrenule reforme nužne za uspostavu HITRO.hr programa. Također, nakon prenamjene sredstava cilj je bio edukacija vezana uz izgradnju kapaciteta u području organizacijske strukture Financijske agencije i upravljanja ljudskim potencijalima.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmjerenih na korisnike u domeni e-Uprave, u prosincu 2006. i ožujku 2007. provedeni su postupci javnog nadmetanja.

Navedena nadmetanja poništena su u veljači i svibnju 2007., prema odlukama naručitelja. Na ponovljeni postupak nabave u svibnju 2007. pristiglo je šest prihvatljivih ponuda između kojih je odabrana najpovoljnija ponuda, u skladu s odredbom članka 46. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi. Spomenutom odredbom propisano je da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje. S odabranim ponuditeljem, početkom rujna 2007. zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 122.600 EUR. Prema ugovoru, predviđeno trajanje potprojekta je deset mjeseci od potpisivanja ugovora, odnosno do početka srpnja 2008. Ugovoren je obročno plaćanje obavljenih usluga, prema primljenom računu i izješću o provedenim aktivnostima.

Tijekom 2008. rashodi za konzultantske usluge vezani uz navedeni potprojekt izvršeni su u iznosu 75.584,98 EUR. Na temelju ispostavljenih računa i dostavljenih privremenih izješća o obavljenim aktivnostima za prvu i drugu fazu potprojekta, plaćanja su obavljena u travnju i srpnju 2008.

Sredinom svibnja 2008. pružatelj usluga je zatražio izmjenu potprojekta u trećoj fazi zbog neriješenog statusa HITRO.hr programa. Zatražena je prenamjena sredstava za druge aktivnosti koje se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima, s naglaskom na edukaciju vezanu za ustrojavanje kvalitetnog sustava unutar Financijske agencije, koji će sudjelovati u projektima koji se odnose na stvaranje servisa za Republiku Hrvatsku namijenjenog poslovnim subjektima i građanima. Vezano za spomenuti zahtjev, Ministarstvo je uputilo dopis Švedskoj razvojnoj agenciji u kojem se tražila suglasnost za tražene izmjene potprojekta. Švedska razvojna agencija nije dala nikakav odgovor.

Početkom srpnja 2008. pružatelj usluga je dostavio treće privremeno izvješće u kojem je navedeno da će se izvršiti prenamjena sredstava za aktivnosti vezane uz izgradnju kapaciteta u području organizacijske strukture Financijske agencije i upravljanja ljudskim potencijalima. Ministarstvo je ovjerilo spomenuto izvješće. Prema obrazloženju Ministarstva, Odjela za gospodarsku multilateralu, početkom prosinca 2008. pružatelj usluga dostavio je završno izvješće, u kojemu nisu bili navedeni posebni rezultati vezani za ostvarenje postavljenih ciljeva. Ministarstvo nije prihvatio spomenuto izvješće, te je zatražilo dostavljanje ispravljenog izvješća, s vremenskim tablicama. Sredinom ožujka 2009., pružatelj usluga je dostavio ispravljeno izvješće (s vremenskim tablicama) za aktivnosti obavljene u rujnu 2008.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, Ministarstvo je uočilo određene nepravilnosti pri obračunu usluga kao što su korištenje usluga konzultanta kojega Ministarstvo nije potvrdilo, te obračun cijene usluga pomoćnog osoblja prema cijeni većoj od ugovorene. Iz navedenih razloga Ministarstvo nije ovjerilo završno izvješće i u svom obrazloženju navodi da će o uočenim nepravilnostima obavijestiti pružatelja usluga.

S obzirom da do vremena obavljanja revizije (svibanj 2009.) nepravilnosti kod obračuna usluga nisu otklonjene, te da Ministarstvo nije ovjerilo konačno izvješće o provedenim aktivnostima, ne može se dati ocjena o ostvarenju ciljeva potprojekta.

3.6. Potprojekt Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika

Prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 144.000 EUR. Do konca 2008. u poslovnim knjigama za 2008. nisu evidentirani rashodi za spomenuti potprojekt, iako su obavljene usluge i ispostavljeni računi. Rashodi su evidentirani u 2009. u vrijeme kada su podmirene obveze koje se na njih odnose.

Potprojekt je odobren koncem 2007., započeo je u travnju 2008., a završetak je planiran u siječnju 2009.

Cilj potprojekta je povećanje konkurenčnosti malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj i priprema za što uspješnije poslovanje na tržištu Europske unije. Spomenuti cilj je planirano postići kroz institucionalno jačanje sposobnosti Hrvatske agencije za malo gospodarstvo i drugih odgovarajućih institucija na regionalnoj razini da razviju i primijene B2B i benchmarking sustav, pružajući na taj način dodatne usluge i bolju potporu malom i srednjem poduzetništvu u Republici Hrvatskoj.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurenčnosti malih i srednjih poduzetnika, u prosincu 2007. proveden je postupak javnog nadmetanja. Kriterij odabira ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda sposobnog ponuditelja. U roku za dostavu ponuda zaprimljene su tri prihvatljive ponude.

Stručno povjerenstvo je, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, obavilo analizu ponuda, te za svakog prihvatljivog ponuditelja utvrdilo ukupan broj bodova prema dodatnim kriterijima (za pojedine stručnjake: godine iskustva u određenom području djelatnosti, broj implementiranih B2B i banchmarking analiza u zemljama članicama Europske unije, iskustvo u edukaciji i jačanju kapaciteta - broj projekata, broj projekata koji se odnose na pravnu stečevinu Europske unije, te broj implementiranih projekata u području malog i srednjeg poduzetništva).

U veljači 2008. donesena je odluka o odabiru najpovoljnije ponude, u skladu s odredbom članka 46. stavak 2. točka 2., kojom je određeno da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje. Na odluku o odabiru najpovoljnije ponude jedan ponuditelj je uložio prigovor, koji povjerenstvo nije uvažilo. S odabranim ponuditeljem u travnju 2008., zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 144.400 EUR. Ugovor je zaključen na vrijeme od devet mjeseci, odnosno do siječnja 2009.

Ugovoreno je obročno plaćanje obavljenih usluga, na temelju računa i izvješća o provedenim aktivnostima.

U kolovozu 2008. je ispostavljen račun za obavljene konzultantske usluge u iznosu 33.315,83 EUR, u skladu s ugovorom. Račun je plaćen i rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama u veljači 2009. U skladu s ugovorom, potprojekt je završen u siječnju 2009.

Koncem siječnja 2009. dostavljeno je završno izvješće o provedenim aktivnostima, koje je ovjерено početkom ožujka 2009. Na temelju ispostavljenih računa, u ožujku 2009. pružatelju usluga plaćen je drugi obrok u iznosu 39.412,13 EUR i treći obrok u iznosu 68.524,95 EUR, odnosno ukupno je plaćeno 141.252,91 EUR. Također je na ime naknada binci plaćeno 630,55 EUR, te sveukupni rashodi vezani za potprojekt iznose 141.883,46 EUR, odnosno za 2.516,54 EUR manje od ugovorenog iznosa.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta, aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva provedene su u ugovorenom roku, kroz održavanje obuke i radionica, prezentacija i rasprava, studijska putovanja, te izradu određenih dokumenata. Po završetku potprojekta dane su i preporuke za provođenje daljnjih aktivnosti.

S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

3.7. Potprojekt Jačanje kapaciteta županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u procesu usklađivanja propisa sa zakonodavstvom Europske unije

Ukupni prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 134.100 EUR. Do konca 2008. u poslovnim knjigama za 2008. nisu evidentirani rashodi za spomenuti potprojekt, iako su obavljene usluge i ispostavljeni računi. Rashodi su evidentirani u 2009. u vrijeme kada su podmirene obveze koje se na njih odnose.

Potprojekt je odobren koncem 2007., započeo je u rujnu 2008., a završetak je planiran do sredine veljače 2009.

Ciljevi potprojekta bili su: poboljšanje kapaciteta Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture kako bi se suočili s povećanim zahtjevima koji proizlaze iz pristupnih procesa Europskoj uniji; poboljšanje kapaciteta javnih institucija na lokalnoj razini (općinskoj i županijskoj), kako bi bili u mogućnosti sudjelovati u razvoju i uključivanju upravljačkih planova zaštićenih područja, pružanju tehničke i druge pomoći tijelima lokalnih jedinica za zaštitu prirode na njihovom području; poboljšanje suradnje, komunikacije i koordinacije između sektora i administrativnog osoblja uključenog u zaštitu prirode; poboljšanje komunikacije između institucija za zaštitu prirode i šire javnosti; druge aktivnosti vezane za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Jačanje kapaciteta županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u procesu usklađivanja propisa sa zakonodavstvom Europske unije, u prosincu 2007. proveden je postupak javnog nadmetanja. Kriterij odabira ponude bila je ekonomski najpovoljnija ponuda sposobnog ponuditelja na temelju najniže cijene i dodatnih kriterija.

U roku za dostavu ponuda zaprimljene su tri prihvatljive ponude. Stručno povjerenstvo je, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, obavilo analizu ponuda, te za svakog ponuditelja utvrdilo ukupan broj bodova prema dodatnim kriterijima (godine profesionalnog iskustva u određenom području, iskustvo u pitanjima vezanim uz politiku Europske unije o zaštiti biološke raznolikosti, iskustvo u vođenju multidisciplinarnog tima u sličnim projektima i u radu s državnim upravnim tijelima).

U veljači 2008. donesena je odluka o odabiru najpovoljnije ponude, u skladu s odredbom članka 46. stavak 2. točka 2., kojom je određeno da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje. Odabrana je ponuda za usluge u iznosu 134.100 EUR, što je bilo za 6.800 EUR ili 5,3% više od najniže ponuđene cijene, te 13.900 EUR ili 10,4% manje od najviše ponuđene cijene. Na odluku o odabiru ponude jedan ponuditelj (koji je dostavio ponudu s najnižom cijenom) je uložio prigovor u kojem je naveo da je njegova ponuda bila s najnižom cijenom. Također je tražio uvid u zapisnik o pregledu, ocjeni i usporedbi ponuda, kako bi mogao ocijeniti hoće li predmetni prigovor povući ili nastaviti s pravnom zaštitom, u skladu sa zakonskim mogućnostima. Ministarstvo je spomenutom ponuditelju dalo na uvid traženi zapisnik, nakon čega je ponuditelj uložio žalbu Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave je zaključkom iz ožujka 2008., odbacila žalbu zbog nenadležnosti. Protiv rješenja Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, ponuditelj je pokrenuo upravni spor, te je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave zaključkom od 8. svibnja 2008. od Ministarstva zatražila cjelokupnu dokumentaciju koju je Ministarstvo dostavilo 15. svibnja 2008. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2009.) upravni spor nije okončan.

S odabranim ponuditeljem sredinom svibnja 2008., zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 134.100 EUR. Ugovor je zaključen na vrijeme od devet mjeseci, odnosno do sredine veljače 2009. Ugovoren je obročno plaćanje obavljenih usluga, prema računu i izvješću o provedenim aktivnostima.

U skladu s ugovorom, potprojekt je završen koncem prosinca 2008., te je dostavljeno završno izvješće o provedenim aktivnostima. U prosincu 2008., nakon sastavljanja završnog izvješća o provedenim aktivnostima, ispostavljena su dva računa za obavljene konzultantske usluge u ukupnom iznosu 133.007 EUR. Plaćanje je obavljeno i rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama u ožujku 2009.

Također je na ime naknada banchi plaćeno 442,54 EUR, te sveukupni rashodi vezani za potprojekt iznose 133.449,54 EUR, odnosno za 650,46 EUR manje od ugovorenog iznosa.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta, aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva provedene su putem konzultantskih usluga, organiziranjem radionica, konzultacija s lokalnim i sektoralnim nositeljima interesa, terenskog rada, te javne prezentacije u okviru pilot projekta. Pokrenute su aktivnosti zaštite prirode u Karlovačkoj županiji. Na nacionalnoj razini, radionice su pružile mogućnost identificiranja mogućih problema s problemima zaštite prirode na županijskoj razini, kao i priliku za umrežavanje i razmjenu pozitivnih iskustava. Procjena utjecaja projekta u vezi s ostvarivanjem ciljeva rezultirala je smanjenjem konflikta između institucija za zaštitu prirode i drugih sektora, te upoznavanjem zaposlenika javnih županijskih institucija zaduženih za upravljanje zaštićenim područjima s pravnim dužnostima u zaštiti prirode.

Također su dane i preporuke za provođenje daljnjih aktivnosti.

S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

3.8. Potprojekt Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora/ica u tijelima državne uprave

Ukupni prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 25.700 EUR. Tijekom 2008. rashodi za spomenuti potprojekt nisu izvršeni.

Potprojekt je odobren koncem 2007., ugovor je zaključen koncem svibnja 2008., započeo je u rujnu 2008., a završetak je planiran koncem siječnja 2009.

Ciljevi potprojekta bili su podizanje razine znanja i sposobnosti u okviru 13 ministarstava za učinkovitiju primjenu svih mogućnosti i načina za jačanje ravnopravnosti spolova, povećanje kapaciteta fokusnih točaka/koordinata za procjenu trenutnih rezultata, te planiranje daljnjih aktivnosti koristeći nove alate i strategije.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora u tijelima državne uprave, u prosincu 2007. proveden je postupak javnog nadmetanja. Kriterij odabira ponude bila je ekonomski najpovoljnija ponuda sposobnog ponuditelja. U roku za dostavu ponuda zaprimljene su dvije prihvatljive ponude.

Stručno povjerenstvo je, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, obavilo analizu ponuda, te za svakog prihvatljivog ponuditelja utvrdilo ukupan broj bodova prema dodatnim kriterijima (godine profesionalnog iskustva u trenerском poslu, trenersko iskustvo u programima obuke za određeno područje u državnoj upravi, te trenersko iskustvo u drugim zemljama Europske unije). U veljači 2008. donesena je odluka o odabiru najpovoljnije ponude, u skladu s odredbom članka 46. stavak 2. točka 2., kojom je određeno da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

S odabranim ponuditeljem koncem svibnja 2008., zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 25.700 EUR. Ugovor je zaključen na vrijeme od osam mjeseci, odnosno do konca siječnja 2009. Ugovoreno je plaćanje obavljenih usluga u tri obroka, prema primljenom računu i izvješću o provedenim aktivnostima.

Tijekom 2008., rashodi za konzultantske usluge nisu izvršeni. U skladu s ugovorom, potprojekt je završen koncem siječnja 2009., te je dostavljeno završno izvješće. Početkom ožujka i koncem travnja 2008., na temelju ispostavljenih računa, pružatelju usluga je plaćeno ukupno 25.600 EUR. Također je plaćena naknada poslovnoj i ino banci u iznosu 103,48 EUR, te ukupni troškovi potprojekta iznose 25.703,48 EUR.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva, provedene su u ugovorenom roku, kroz obuku koordinatora za ravnopravnost spolova u ministarstvima i uredima državne uprave u županijama, održavanje seminara, te studijski posjet Švedskoj.

Također su dane i preporuke za provođenje dalnjih aktivnosti. S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

3.9. Potprojekt Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske

Prihodi i rashodi potprojekta planirani su u iznosu 120.000 EUR. Do konca 2008. u poslovnim knjigama za 2008. nisu evidentirani rashodi za spomenuti potprojekt, iako su obavljene usluge i ispostavljeni računi. Rashodi su evidentirani u 2009. u vrijeme kada su podmirene obveze koje se na njih odnose.

Potprojekt je odobren koncem 2007., ugovor je zaključen koncem travnja 2008., započeo je u rujnu 2008., a završetak je planiran koncem siječnja 2009.

Ciljevi potprojekta bili su razvoj i uvođenje učinkovitih mjera za praćenje uspješnosti poslovnog sustava Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, te izrada stručne, objektivne i vjerodostojne studije izvedivosti pretvorbe Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo u samofinancirajuću javnu ustanovu.

Planirane aktivnosti potprojekta provode se putem konzultantskih usluga. Za nabavu konzultantskih usluga za provođenje potprojekta Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, u prosincu 2007. proveden je postupak javnog nadmetanja. Kriterij odabira ponude bila je ekonomski najpovoljnija ponuda sposobnog ponuditelja. U roku za dostavu ponuda zaprimljene su dvije prihvatljive ponude. Stručno povjerenstvo je, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, utvrdilo da ponude sadrže veći broj stručnjaka od traženog, te je odoba ponuditelja zatraženo da dostave imena stručnjaka u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

Nakon dostavljenih imena stručnjaka, stručno povjerenstvo je obavilo analizu ponuda, te za svakog ponuditelja utvrdilo ukupan broj bodova prema dodatnim kriterijima (godine profesionalnog iskustva vezanog za provedbu mjera za praćenje uspješnosti poslovnog sustava, u napredovanju upravljanju i organizacijskoj metodologiji, u poslovima finansijske analize, u međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom uredu za intelektualno vlasništvo, iskustvo u sličnim projektima tehničke pomoći u državama članicama Europske unije, te primjena ISO 9001 sustava kvalitete).

U veljači 2008. donesena je odluka o odabiru najpovoljnije ponude, u skladu s odredbom članka 46. stavak 2. točka 2., kojom je određeno da je najpovoljnija ponuda, ekonomski najpovoljnija ponuda, na temelju cijene i dodatnih kriterija za odabir najpovoljnije ponude, te u skladu s dokumentacijom za nadmetanje. S odabranim ponuditeljem koncem travnja 2008., zaključen je ugovor za nabavu usluga u iznosu 120.000 EUR. Ugovor je zaključen na vrijeme od devet mjeseci, odnosno do konca siječnja 2009.

Ugovoreno je obročno plaćanje obavljenih usluga, prema računu i izvješću o provedenim aktivnostima.

U skladu s ugovorom, potprojekt je završen koncem prosinca 2008., te je dostavljeno završno izvješće o provedenim aktivnostima koje je Ministarstvo ovjerilo sredinom veljače 2009. Koncem prosinca 2008. ispostavljena su dva računa za obavljene konzultantske usluge u ukupnom iznosu 871.100,00 kn, odnosno u protuvrijednosti 117.622,40 EUR, što je za 2.377,60 EUR manje od ugovorenog iznosa. Rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama i plaćanje je obavljeno u veljači i ožujku 2009.

Prema završnom izvješću o provedbi potprojekta, aktivnosti vezane uz ostvarenje planiranih ciljeva provedene su u ugovorenom roku, kroz pružanje konzultantskih usluga i održavanje radionica. Tijekom provedbe potprojekta, bile su uključene sve razine upravljanja i neizravno svi zaposlenici. Stvoreni su preduvjeti za uspješnu provedbu prezentirane metodologije i smjernica za strateško i učinkovito poslovno upravljanje.

U izvješću je navedeno da je potprojekt utjecao na promjenu i ponašanje svakog zaposlenika, što je dobar preduvjet za preoblikovanje Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo u samofinancirajuću javnu ustanovu. Također su dane i preporuke za provođenje dalnjih aktivnosti.

S obzirom da je potprojekt završen u ugovorenom roku, da su sredstva namjenski utrošena za ostvarenje planiranih aktivnosti, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ostvareni ciljevi potprojekta.

4. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Računovodstveno poslovanje za potrebe Projekta vodi Ministarstvo u Odjelu za finansijsko-računovodstvene poslove gdje se evidentiraju poslovni događaji, koji se odnose na provedbu Projekta odnosno potprojekata, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Prema odredbi članka 21. spomenutog Pravilnika prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Tijekom 2008. evidentirani su ukupni rashodi Projekta u iznosu 2.590.610,73 kn, odnosno u protuvrijednosti 358.590,98 EUR. U poslovnim knjigama Ministarstva za 2008. nisu evidentirani rashodi za konzultantske usluge koje su obavljene i za koje su ispostavljeni računi tijekom 2008. u iznosu 342.430,34 EUR, odnosno u protuvrijednosti 2.508.105,34 kn prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2008. Rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama za 2009. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojima se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Financijski izvještaji

U poslovnim knjigama Ministarstva, Projekt je iskazan kao posebna aktivnost, te su podaci o Projektu iskazani u financijskim izvještajima Ministarstva.

U skladu s odredbama članka 7. ugovora o Projektu Ministarstvo do 1. veljače svake godine, Kraljevini Švedskoj, treba dostaviti izvješće o napretku, a najkasnije 60 dana od zaključenja kalendarske godine sastavlja financijski izvještaj kojeg podnosi Ministarstvu financija i Kraljevini Švedskoj. Financijski izvještaj treba sadržavati prihode i rashode za cijelo poslovanje uključujući sve izvore finansiranja. Uz svaki zahtjev za isplatom treba priložiti tromjesečni financijski izvještaj.

U ožujku 2008. Ministarstvo je sastavilo financijski izvještaj o Projektu i izvješće o napretku Projekta. U financijskom izvještaju o Projektu obuhvaćeni su ukupni prihodi i rashodi za razdoblje od prosinca 2006. do 10. ožujka 2008., a u izvješću o napretku Projekta, obuhvaćene su sve planirane i poduzete aktivnosti prema potprojektima, od početka Projekta u lipnju 2006. do 10. ožujka 2008., rokovi završetka i planiranje novih potprojekata i drugo.

Iзвјешће о напретку Пројекта за раздoblje до конца 2008. nije састављено. Средином travnja 2009. Ministarstvo је саставило financijski izvještaj о Пројекту, који је концем travnja 2009. достављен Сиди, а Ministarstvu financija nije dostavljen. Наведено nije у складу с одредбама члanka 7. ugovora o Projektu kojom je određeno da Ministarstvo do 1. veljače svake godine, Kraljevini Švedskoj, treba dostaviti izvješće o napretku Пројекта, a najkasnije 60 dana od zaključenja kalendarske godine sastavlja financijski izvještaj kojeg podnosi Ministarstvu financija i Kraljevini Švedskoj. Ministarstvo је почетком svibnja 2009. писаним путем обавијестило Сиду да годишње извјешће о напретку Пројекта nije достављено како је уговорено из разлога што се очекивало да ће сви планирани пројекти бити завршени у уговореним роковима, те да ће се уместо годишњег извјешћа доставити завршно извјешће.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i dostavljanje izvješća u skladu sa zaključenim ugovorom.

Financijskim izvještajem из travnja 2009. обухваћени су ukupni prihodi i rashodi за razdoblje od prosinca 2006. do 8. travnja 2009. Prema spomenutom izvještaju ukupni prihodi ostvareni су у iznosu 1.004.728,30 EUR, а ukupni rashodi izvršeni су у iznosu 908.225,56 EUR. Наведени подаци одговарају подацима који су iskazani u poslovnim knjigama Ministarstva u razdoblju od почетка provedbe Пројекта до средине travnja 2009.

5. PRIHODI

Prihodi за financiranje Пројекта, у раздoblју од prosinca 2006. до конца 2008., остvareni су у износу 1.004.155,95 EUR, од чега тјеком 2006. у износу 475.000 EUR, тјеком 2007. у износу 527.012,02 EUR, те тјеком 2008. у износу 2.143,93 EUR. Ostvareni prihodi se odnose na prihode od Side u iznosu 1.001.000 EUR i prihode od kamata u iznosu 3.155,15 EUR. Prihodi ostvareni tјеком 2008. odnose se на приходе од камата.

Ostvareni prihodi za 2006., 2007. i 2008. odnose se na Projekt u cjelini i nisu raspoređeni na potprojekte s obzirom da u vrijeme odobrenja Projekta nisu bili odobreni potprojekti.

Ugovorom o Projektu između Republike Hrvatske i Kraljevine Švedske, određeno je da se ostvareni prihodi od bankovnih kamata, moraju vratiti Sidi po zatvaranju podračuna.

6. RASHODI

Prema zaključenim ugovorima o obavljanju konzultantskih usluga za devet odobrenih potprojekata, ukupni rashodi Projekta planirani su u iznosu 1.040.723 EUR. Iz sredstava koje je odobrila i doznačila Sida, za pokriće planiranih rashoda osigurana su sredstva u iznosu 1.001.000 EUR, dok za rashode u iznosu 39.723,00 EUR nisu osigurana sredstva.

Podaci o rashodima za provedbu potprojekata koji su izvršeni u 2007. i 2008., financirani iz sredstava Projekta daju se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

Rashodi za provedbu potprojekata izvršeni u 2007. i 2008.

u EUR

Redni broj	Potprojekt	Ugovorena vrijednost potprojekta	Izvršeni rashodi			Razlika
			2007.	2008.	Ukupno	
1	2	3	4	5	6 (4 + 5)	7 (3 - 6)
1.	Potprojekt: Izgradnja ustanove i razvijanje sposobnosti Agencije za promicanje izvoza i ulaganja	75.408,00	55.477,86	19.850,24	75.328,10	79,90
2.	Potprojekt: Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija	120.300,00	36.090,00	73.290,06	109.380,06	10.919,94
3.	Potprojekt: Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnog hrvatskog akreditacijskog sustava	149.870,00	-	104.593,00	104.593,00	45.277,00
4.	Potprojekt: Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske	148.345,00	-	84.661,12	84.661,12	63.683,88
5.	Potprojekt: Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmјerenih na korisnike u domeni e-Uprave	122.600,00	-	75.584,98	75.584,98	47.015,02
6.	Potprojekt: Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika	144.400,00	-	-	-	144.400,00
7.	Potprojekt: Jačanje kapaciteta županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u procesu usklajivanja propisa sa zakonodavstvom Europske unije	134.100,00	-	-	-	134.100,00
8.	Potprojekt: Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora/ica u tijelima državne uprave	25.700,00	-	-	-	25.700,00
9.	Potprojekt: Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo	120.000,00	-	-	-	120.000,00
10.	Rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa	-	140,08	611,58	751,66	-751,66
Ukupno		1.040.723,00	91.707,94	358.590,98	450.298,92	591.175,74

Rashodi za financiranje potprojekata odobrenih u okviru Projekta, tijekom 2008. izvršeni su u iznosu 2.590.610,73 kn, odnosno 358.590,98 EUR.

Tijekom 2007. i 2008. ukupno su izvršeni rashodi u iznosu 450.298,92 EUR, a odnose se na rashode za konzultantske usluge za potprojekt Agencije za promicanje izvoza i ulaganja u iznosu 75.328,10 EUR, potprojekt Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u iznosu 109.380,06 EUR, potprojekt Hrvatske akreditacijske agencije u iznosu 104.593,00 EUR, potprojekt Agencije za zaštitu okoliša 84.661,12 EUR, potprojekt Financijske agencije u iznosu 75.584,98 EUR, te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 751,66 EUR.

Također, od siječnja 2009. do vremena obavljanja revizije (svibanj 2009.), izvršeni su rashodi u iznosu 477.137,39 EUR (od čega za konzultantske usluge za potprojekte 475.967,42 EUR i za bankarske usluge i usluge platnog prometa 1.169,97 EUR), te su ukupno izvršeni rashodi u iznosu 927.436,31 EUR (od čega za konzultantske usluge za potprojekte 925.514,68 EUR i za bankarske usluge i usluge platnog prometa 1.921,63 EUR), što je za 113.286,69 EUR manje od planiranih rashoda.

Do vremena obavljanja revizije nisu završena dva potprojekta za koje su planirani ukupni rashodi u iznosu 272.470 EUR. Prema spomenutim potprojektima do sredine svibnja 2009. izvršeni su rashodi u iznosu 180.177,98 EUR, što je za 92.292,02 EUR manje od planiranih.

Prema odredbi članka 4. ugovora o Projektu, iz sredstava Projekta mogu se financirati samo sljedeće vrste troškova: naknade, putni troškovi, dnevnice (za stručnjake i savjetnike koje je uključila i odobrila Sida u proračunu projekta tehničke pomoći), prijevod materijala za obuku (do 5,0% ukupnog proračuna projekta tehničke pomoći), putni troškovi i dnevnice lokalnih sudionika, uključujući studijska putovanja u državu članicu Europske unije, koja ima odgovarajuće iskustvo (do 10,0% ukupnog proračuna projekta tehničke pomoći). Svi dodatni upravni i poslovni troškovi kao što su bankarske provizije povezane s plaćanjima treba uključiti u proračun pojedinačnog projekta tehničke pomoći.

Prema završnim izvješćima o provedbi potprojekata Izgradnja ustanove i razvijanje sposobnosti hrvatske Agencije za promicanje izvoza i ulaganja, Nacionalna strategija za sigurnost kemikalija, Računanje i kartiranje kritičnog opterećenja zračnog zagađenja na odabranim lokacijama površinskih voda Republike Hrvatske, Potpora Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo u podizanju konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika, Jačanje kapaciteta Županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima u svjetlu usklađivanja propisa sa zakonodavstvom EU, Podrška Uredu za ravnopravnost spolova u jačanju nacionalnih mehanizama za jednakost spolova kroz izobrazbu koordinatora/ica u tijelima državne uprave, Jačanje institucionalnog kapaciteta Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, te privremenim izvješćima o provedbi projekata i plaćenim računima za ostvarenje potprojekata Podrška Hrvatskoj akreditacijskoj agenciji za potpunu uspostavu vjerodostojnjog hrvatskog akreditacijskog sustava i Strategija i razvoj sposobnosti pružanja usluga usmijerenih na korisnike u domeni e-Uprave, navedeni troškovi su financirani u skladu s odredbama ugovora o Projektu.

7. NALAZ

Provedba potprojekata

- 1.1. Za financiranje Projekta Kraljevina Švedska odobrila je i doznačila na poseban račun otvoren u Republici Hrvatskoj 1.001.000 EUR, odnosno 9.400.000 SEK. Tijekom 2006. doznačena su sredstva u iznosu 475.000 EUR, a u 2007. u iznosu 526.000 EUR. Tijekom 2006., 2007. i 2008. ostvareni su prihodi od kamata na deponirana sredstva u poslovnoj banci u iznosu 3.155,95 EUR, te ukupno ostvareni prihodi iznose 1.004.155,95 EUR.

U razdoblju od lipnja 2006. do svibnja 2008. prihvaćeno je devet potprojekata za koje su planirani rashodi u ukupnom iznosu 1.040.723 EUR, što je za 39.723 EUR više od ostvarenih prihoda za njihovo financiranje. Za financiranje rashoda u iznosu 39.723,00 EUR nisu osigurana sredstva.

Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2009.) završeno je sedam potprojekata, a ugovorena vrijednost usluga za njihovo provođenje iznosi 768.253 EUR. Prema konačnim izvješćima, izvršeni su rashodi u iznosu 746.897,11 EUR, što je za 21.355,89 EUR manje od ugovorenog iznosa. Za jedan potprojekt ugovorene vrijednosti 122.600 EUR dostavljeno je konačno izvješće o provedenim aktivnostima, koje Ministarstvo zbog određenih nepravilnosti u obračunu nije ovjerilo. U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2009.) postupak usklađivanja s pružateljem usluga je u tijeku. U vrijeme obavljanja revizije, za jedan potprojekt ugovorene vrijednosti 149.870 EUR završene su aktivnosti i izvršeni rashodi u iznosu 104.593 EUR. Sredinom travnja 2009. Ministarstvo je od pružatelja usluga zatražilo izvješće u kojem treba navesti koje su planirane aktivnosti završene, a koje nisu i iz kojih razloga, te dostavu finansijskog izvješća. Do sredine svibnja 2009. pružatelj usluga nije dostavio tražena izvješća.

- 1.2. *Ministarstvo prihvatac nalaz Državnog ureda za reviziju. U vezi potprojekta ugovorene vrijednosti 122.600 EUR za koji u vrijeme obavljanja revizije nije ovjereno konačno izvješće o provedenim aktivnostima, navodi da je pružatelj usluga u međuvremenu dostavio traženu dokumentaciju, da je Ministarstvo ovjerilo završno izvješće, te da će do konca lipnja 2008. biti obavljeno plaćanje u iznosu 343.582,00 kn.*

Vezano za potprojekt ugovorene vrijednosti 149.870 EUR za koji su do vremena obavljanja revizije završene aktivnosti i izvršeni rashodi u iznosu 104.593 EUR, Ministarstvo navodi da je ugovor za nabavu konzultantskih usluga s pružateljem usluga zaključen u kolovozu 2007. na rok od godinu dana, te da je na zahtjev pružatelja usluga, u listopadu 2008. odobreno produženje roka završetka potprojekta do konca prosinca 2008. Također navodi da je pružatelj usluga u siječnju 2009. ispostavio račun za aktivnosti obavljene u razdoblju od srpnja do prosinca 2008. u iznosu 16.828 EUR, ali nije dostavio privremeno izvješće i drugu propisanu dokumentaciju kao potvrdu o obavljenim aktivnostima, te iz navedenog razloga račun nije bio plaćen. Nadalje navodi da je koncem 2008. istekao rok u kojem su se, u skladu s ugovorom o Projektu, mogle obavljati planirane aktivnosti, te da pružatelj usluga neće obaviti sve planirane aktivnosti vezane za potprojekt. Također navodi da je Ministarstvo više puta pisanim putem i usmeno kontaktiralo pružatelja usluga i nositelja potprojekta, da prema zadnjoj informaciji pružatelj usluga završno izvješće planira dostaviti nakon isteka roka prema ugovoru o Projektu, odnosno nakon 30. lipnja 2009., te da račun u iznosu 16.828 EUR neće biti plaćen.

Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Računovodstveno poslovanje za potrebe Projekta vodi Ministarstvo u Odjelu za finansijsko-računovodstvene poslove gdje se evidentiraju poslovni događaji, koji se odnose na provedbu Projekta odnosno potprojekata. Prema odredbi članka 21. spomenutog Pravilnika propisano je da se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Tijekom 2008. evidentirani su ukupni rashodi Projekta u iznosu 2.590.610,73 kn, odnosno u protuvrijednosti 358.590,98 EUR. U poslovnim knjigama Ministarstva za 2008. nisu evidentirani rashodi za konzultantske usluge koje su obavljene i za koje su ispostavljeni računi tijekom 2008. u iznosu 342.430,34 EUR, odnosno u protuvrijednosti 2.508.105,34 kn prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2008. Rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama za 2009. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojima se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.*

- 3.1. U skladu s odredbama članka 7. ugovora o Projektu, Ministarstvo do 1. veljače svake godine, Kraljevini Švedskoj, treba dostaviti izvješće o napretku Projekta, a najkasnije 60 dana od zaključenja kalendarske godine treba sastaviti finansijski izvještaj i dostaviti ga Ministarstvu financija i Kraljevini Švedskoj. Finansijski izvještaj treba sadržavati prihode i rashode za ukupno poslovanje uključujući sve izvore financiranja. Uz svaki zahtjev za isplatom treba priložiti tromjesečni finansijski izvještaj.

U ožujku 2008. Ministarstvo je sastavilo finansijski izvještaj o Projektu i izvješće o napretku Projekta. U finansijskom izvještaju o Projektu obuhvaćeni su ukupni prihodi i rashodi za razdoblje od prosinca 2006. do ožujka 2008., a u izvješću o napretku Projekta, obuhvaćene su sve planirane i poduzete aktivnosti prema potprojektima, od početka Projekta odnosno lipnja 2006. do ožujka 2008., rokovi završetka, planiranje novih potprojekata i drugo.

Izvješće o napretku Projekta za razdoblje do konca 2008. nije sastavljeno. Sredinom travnja 2009. Ministarstvo je sastavilo finansijski izvještaj o Projektu, koji je koncem travnja 2009. dostavljen Sidi, a Ministarstvu financija nije dostavljen. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. ugovora o Projektu kojom je određeno da Ministarstvo do 1. veljače svake godine, Kraljevini Švedskoj, treba dostaviti izvješće o napretku Projekta, a najkasnije 60 dana od zaključenja kalendarske godine sastavlja finansijski izvještaj kojeg podnosi Ministarstvu financija i Kraljevini Švedskoj. Ministarstvo je početkom svibnja 2009. pisanim putem obavijestilo Sidu da godišnje izvješće o napretku Projekta nije dostavljeno kako je ugovorenio iz razloga što se očekivalo da će svi potprojekti biti završeni u ugovorenim rokovima, te da će se umjesto godišnjeg izvješća dostaviti završno izvješće.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i dostavljanje izvješća u skladu sa zaključenim ugovorom.

- 3.2. Ministarstvo prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da su, u skladu s Ugovorom o projektu i ugovorima zaključenim s pružateljima usluga za devet potprojekata, sve aktivnosti vezane za njihovu realizaciju trebale biti završene do konca prosinca 2008., odnosna sva plaćanja obavljena do konca ožujka 2009., te je Ministarstvo umjesto godišnjeg izvješća o napretku Projekta za 2008. pripremalo izradu završnog izvješća koje je obvezno dostaviti nakon završetka Projekta. Nadalje navodi da se zbog dva sporna potprojekta za koje se očekivalo dostavljanje završnih izvješća i druge propisane dokumentacije Ministarstvo nije pridržavalo propisanih rokova, te je dopisom od 5. svibnja 2009. od Side pisanim putem zatraženo produženje roka plaćanja za aktivnosti provedene do konca prosinca 2008. Također se navodi da je Ministarstvo obavijestilo Sidu da izvješće o napretku Projekta nije dostavljeno, te da će završno izvješće dostaviti do konca lipnja 2009. Sida je dopisom od 8. lipnja prihvatiла dostavljeno očitovanje.**

S obzirom da je prema Ugovoru o Projektu ugovorenod da se odobrenim sredstvima mogu financirati troškovi za aktivnosti koje se obave do konca prosinca 2008., te da nakon 30. lipnja 2009. odobrena sredstva neće biti na raspolaganju u svrhu plaćanja, a da jedan potprojekt ugovorene vrijednosti 149.870 EUR nije završen, te da za jedan potprojekt ugovorene vrijednosti 122.600 EUR, Ministarstvo nije ovjerilo konačno izvješće o provedenim aktivnostima, da nije sastavljeno izvješće o napretku Projekta za 2008., Državni ured za reviziju ocjenjuje da su ciljevi Projekta djelomično ostvaren i predlaže poduzimanje mjera za ubrzanje postupaka na realizaciji ciljeva Projekta.

PROJEKTI IZ PROGRAMA ISPA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji i Memoranduma o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA, obavljena je revizija mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA - Instrumenta za prepristupnu strukturu politiku za 2008. Ciljevi revizije bili su provjeriti učinkovitost sustava upravljanja i kontrola provedbe programa te izjave o izdacima na različitim relevantnim razinama.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Program ISPA provodi se prema decentraliziranom sustavu provedbe, prema kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na Republiku Hrvatsku, a za provođenje pojedinih procedura u postupku nabave te zaključivanje ugovora potrebno je pribaviti prethodno odobrenje Delegacije. Za provedbu programa uspostavljeni su sustavi upravljanja i kontrola u skladu s propisima i kriterijima Zajednice, čime su stvoreni temelji za učinkovito upravljanje i kontrolu provedbe programa.

3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, sustavi upravljanja i kontrola u 2008. nisu bili učinkoviti u mjeri koja bi omogućila pravodobnu provedbu projekata u skladu s Memorandumima o financiranju. Sljedeće činjenice u provedbi projekata odnosno funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola utjecale su na izražavanje mišljenja:
  - Iz programa ISPA financira se šest projekata. Projekti se provode sa značajnim kašnjenjem u odnosu na planirane rokove. Do konca 2008. planiralo se zaključiti svih 24 ugovora o nabavi, a zaključeno ih je 13. Dosadašnje aktivnosti, ali i poteškoće u provedbi projekata, odnosile su se uglavnom na izradu i dobivanje prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju za nabavu roba, usluga i ustupanje radova, te provedbu postupaka nabave.
  - Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola. Broj djelatnika u svim nadležnim tijelima zaduženim za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA je povećan, međutim do konca 2008. nije zaposlen planirani broj djelatnika. Također, zaposlen je određeni broj vježbenika čije znanje i iskustvo nije odgovarajuće. Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša, zbog čega su u 2008. djelatnici bili preopterećeni. SAFU u 2008. nije provela procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata.
  - Unutarnja revizija projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. nije obavljana, osim Ministarstva financija koje je početkom 2008. obavio unutarnju reviziju upravljanja programom ISPA u SAFU. Tijela koja sudjeluju u provedbi projekata, osim Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, planirala su obavljanje revizije programa ISPA u 2009.

- Tijela nadležna za provedbu programa ISPA su izradila priručnike za provedbu projekata financiranih iz programa i uspostavila sustave upravljanja rizicima. Tijekom 2008. pojedina tijela nisu redovito ažurirala priručnike i nisu uspostavila potpune sustave upravljanja rizicima.
- Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, osim bespovratne pomoći Zajednice, dijelom se sufinanciraju i iz nacionalnih izvora. U postupku planiranja sredstava za financiranje projekata iz nacionalnih izvora, tijela koja sudjeluju u provedbi projekata nisu planirala sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju.
- Izdaci za provedbu projekata u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986 EUR. Provjerama je utvrđeno da su plaćanja u iznosu 6.744.972 EUR obavljena u skladu sa zaključenim ugovorima. Dva plaćanja u iznosu 2.406.014 EUR obavljena su nakon ugovorenih rokova.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 19. siječnja do 19. lipnja 2009.

Državni ured za reviziju provjerava provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj, odnosno učinkovitost postojećih sustava upravljanja i kontrola i Izjave o izdacima u kalendarskoj godini, te daje Izjave o završetku projekata nakon njihova završetka. Provedba programa ISPA u Republici Hrvatskoj započela je koncem 2005., odnosno početkom 2006. Iz programa se financira šest projekata koji se trebaju završiti do konca 2010. Prema odredbama Memoranduma o financiranju pojedinih projekata, koje su potpisali Republika Hrvatska i Europska zajednica, Republika Hrvatska nakon isteka svake kalendarske godine trajanja programa, treba provjeriti provode li se projekti u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju te pravilima i propisima Europske zajednice. Provjerama se obuhvaća sustav upravljanja i kontrola na temelju kojih se daje ocjena njihove učinkovitosti te izjave o izdacima u određenoj godini (na temelju uzorka, provjera obuhvaća najmanje 15,0% izdataka). Europskoj komisiji se svake godine do 30. lipnja, dostavlja izvješće o obavljenim provjerama za prethodnu kalendarsku godinu. Također, nakon završetka provedbe projekata daje se Izjava o završetku projekata, kojom se potvrđuje da su projekti provedeni u skladu s uvjetima utvrđenim u Memorandumima o financiranju.

OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA – Instrumenta za prepristupnu strukturnu politiku za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće.

Revizijom su utvrđeni određeni nedostaci i slabosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola opisani u Izvješću, te je revidiranim subjektima predloženo da poduzmu potrebne radnje i prihvate dane preporuke kako se utvrđeni nedostaci i slabosti ne bi ponavljali u dalnjem provođenju projekata.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju. S obzirom da su revizijom bila obuhvaćena sva tijela koja su nadležna za provedbu programa (osam odnosno devet revidiranih subjekata), te da su se pojedini nalazi utvrđeni revizijom odnosili na jednog, a pojedini na više revidiranih subjekata, pojedine preporuke dane su jednom subjektu koji je prema danoj preporuci trebao postupiti, dok su pojedine preporuke dane većem broju subjekata koji su prema njima trebali postupiti.

U izvješću je dano devetnaest preporuka od čega je postupljeno prema osam preporuka, prema pet preporuka nije postupljeno, dok je prema šest preporuka djelomično postupljeno (dane preporuke odnosile su se na više revidiranih subjekata te su pojedini subjekti postupili, a pojedini nisu postupili prema danoj preporuci).

Preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U srpnju 2008. za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik - državna granica, prihvaćena je Studija utjecaja na okoliš kao dokaz da je ispunjen posljednji uvjet iz Memoranduma o financiranju za isplatu predujma.
2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac ažurirali su priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.
3. Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o. izradilo je priručnik kojim je određena raspodjela dužnosti i odgovornosti u provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, ustrojilo je unutarnju reviziju te uspostavilo sustav upravljanja rizicima.
4. Sporazum o financiranju za projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze između Gradske čistoće d.o.o. Šibenik, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, grada Šibenika i Fonda za zaštitu okoliša i prostorno uređenje, potpisani je u rujnu 2008.
5. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje obavijestila je SAFU u srpnju 2008. da se na projekte financirane iz programa ISPA primjenjuju odredbe Okvirnog sporazuma propisanog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske.

Na temelju odredbi navedenih u Okvirnom sporazumu porez na dodanu vrijednost ne plaća se na nabave koje se financiraju iz sredstava pomoći Europske unije, te su i projekti koji se financiraju iz programa ISPA također oslobođeni od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

6. Ugovori o radovima provode se prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (FIDIC pravila), te s obzirom na ograničeno iskustvo u Republici Hrvatskoj u provedbi i praćenju ugovora prema navedenim pravilima, tijekom listopada 2008. u Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije organiziran je dvodnevni seminar o FIDIC pravilima.
7. Nacionalni fond i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije koriste u potpunosti informacijski sustav upravljanja prepristupnim programima pomoći EU (aplikacija CRO4EU).

8. Službe unutarnje revizije ustrojene su u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. U Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje početkom rujna 2008. zaposlen je djelatnik s tehničkim znanjem i iskustvom, a nadalje je potrebno zaposliti djelatnika građevinske struke.
2. Aktivnosti vezane uz provedbu projekata značajno kasne, što je vidljivo i iz manjeg broju zaključenih ugovora od planiranog, navedeno se naročito odnosi na projekt Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac.
3. Većina nadležnih tijela nisu obavljala revizije projekata finansiranih iz programa ISPA.
4. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva sredstva za provedbu projekata planiralo je u državnom proračunu u ukupnom iznosu, a ne prema pojedinom projektu.
5. Društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i Vodovod i Kanalizacija d.o.o., Karlovac nisu ustrojili službu unutarnje revizije.

Preporuke prema kojima je djelomično postupljeno:

1. Redoviti mjesечni koordinacijski sastanci uz sudjelovanje krajnjih korisnika održavani su redovito do konca listopada 2008., a nakon toga do travnja 2009. održan je jedan sastanak.
2. U 2008. pravodobno su poduzimane aktivnosti na dobivanju odobrenja na natječajnu dokumentaciju za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode Karlovac, te je do konca listopada 2008. zaključen jedan ugovor o radovima i jedan ugovor o nadzoru, dok su postupci odabira najpovoljnije ponude za ugovor o izgradnji i obnovi vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava pri završetku. Zaključeni su svi ugovori iz projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci –Tovarnik - državna granica. U provedbi odgovarajućih mjera i aktivnosti posebno u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac i Pripremna liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć u sektoru prometa, nadalje su prisutne poteškoće.
3. Posebne mjere koje bi olakšale postupak zapošljavanja te omogućile zadržavanje djelatnika s iskustvom potrebnim za rad na provedbi projekata finansiranih iz sredstava Zajednice, osobito državnih službenika, odnosno djelatnika u Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Nacionalnom fondu i nadležnim ministarstvima nisu donesene. Najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja djelatnika odnosno stručnih djelatnika imala je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje, koja je kao samostalna agencija započela s radom početkom veljače 2008.

Osnivanjem agencije olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su uvjeti za zadržavanje djelatnika s iskustvom, te je početkom 2008., u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, značajno porastao broj djelatnika, ali s nedostatnim radnim iskustvom i stručnim znanjima.

4. Tijekom 2008., novi djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA su pohađali razne oblike edukacije. Nadležna tijela su donijela planove edukacije za 2009. S obzirom na dosadašnje iskustvo u provedbi projekata prema pravilima Europske zajednice i veliki broj novih djelatnika u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, potrebno je provoditi kontinuiranu edukaciju, naročito vezano za izradu natječajne dokumentacije, provedbu postupaka nabave i implementaciju ugovora.
5. Društvo Gradska čistoća d.o.o. Šibenik uspostavilo je sustav upravljanja rizika, koji nije potpun jer nedostaju mjere za ublažavanje i otklanjanje rizika i osobe zadužene za otklanjanje rizika.
6. Aktivnosti za reviziju projekata financiranih iz programa ISPA nisu započele u dovoljnoj mjeri. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizije ISPA programa. Nadalje prisutni su i nedostaci vezani uz nedostatni administrativnih i operativnih kapacitet tijela nadležnih za reviziju.

Revidirani subjekti su i nadalje u obvezi postupiti prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

1. UVOD

Program ISPA je pretpriestupni program pomoći Europske zajednice (dalje u tekstu: Zajednica) namijenjen financiranju infrastrukturnih projekata u području (sektoru) prometa i zaštite okoliša, te projekata tehničke pomoći koji su izravno vezani uz infrastrukturne projekte.

Osnovni ciljevi programa ISPA su stjecanje iskustva i znanja o politikama Zajednice i složenim procedurama korištenja pretpriestupnih programa, pomoći u dostizanju standarda Zajednice u zaštiti okoliša, te povezivanje s transeuropskim prometnim mrežama.

Republika Hrvatska je nakon stjecanja statusa zemlje kandidata za članstvo u Zajednici i nakon što je Europska komisija u listopadu 2004. prihvatile Pretpriestupnu strategiju za Republiku Hrvatsku, dobila mogućnost korištenja sredstava iz programa ISPA u ukupnom iznosu 60.000.000 EUR za 2005. i 2006. (25.000.000 EUR za 2005. i 35.000.000 EUR za 2006.). Kao preduvjet za korištenje odobrenih sredstava, Republika Hrvatska je trebala uspostaviti sustav upravljanja za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, te od Europske komisije dobiti odobrenje. Nakon uspostave sustava, Republika Hrvatska je u srpnju 2005., Europskoj komisiji podnijela zahtjev za prenošenje ovlasti za upravljanje sredstvima pretpriestupnog programa pomoći ISPA u okviru decentraliziranog sustava provedbe projekata (zahtjev za pokretanje postupka akreditacije). Decentralizirani sustav provedbe je sustav u kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na državu korisniku, a Europska komisija, putem svoje delegacije u državi korisnici, provodi sustavnu prethodnu (ex-ante) kontrolu nad provođenjem postupaka nabave i ugovaranja.

Nakon završetka postupka akreditacije, odnosno odobrenja uspostavljenog sustava upravljanja sredstvima iz programa ISPA, Europska komisija je 13. veljače 2006. donijela odluku o prijenosu ovlasti za upravljanje sredstvima iz pretpriestupnog programa pomoći ISPA s Europske komisije na Republiku Hrvatsku u okviru decentraliziranog sustava provedbe.

2. ZAKONSKA REGULATIVA

Provedbu programa ISPA uređuju:

- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpriestupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica za Vukovarsko-srijemsку županiju, istočna Slavonija, Hrvatska (Narodne novine 5/06),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpriestupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, za Grad Karlovac, Karlovačka županija, Hrvatska (Narodne novine 5/06),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za pretpriestupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u Šibensko-kninskoj županiji, Hrvatska (Narodne novine 2/07),

- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za prepristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 2/07),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za prepristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 2/07),
- Uredba o objavi Memoranduma o financiranju usuglašenog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o dodjeli pomoći iz Instrumenta za prepristupnu strukturnu politiku za sljedeću mjeru: Projekt tehničke pomoći Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA, u Zagrebu, Hrvatska (Narodne novine 9/06),
- Uredba o objavi Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije o izmjenama i dopunama Priloga III.1., Odjeljka IX. ISPA Memoranduma o financiranju (Narodne novine 2/07),
- Zakon o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije (Narodne novine 10/05),
- Odluka o objavi Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje (Narodne novine 11/03),
- Dodatak (izmjene) Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje, zaključen između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske 1. veljače 2008.,
- Sporazum o prijenosu, zaključen 1. veljače 2008., između Zajednice, Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje Ministarstva financija i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, kojim se ovlasti za provedbu programa koji se financiraju iz sredstava Zajednice prenose sa Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje, kao ustrojstvene jedinice Ministarstva financija, na Središnju agenciju za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, kao samostalnu agenciju,
- Uredba o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (Narodne novine 90/07 i 114/07),
- Zakon o sustavu provedbe programa Europske unije i sustavu provedbe projekata financiranih iz sredstava zajmova i darovnica iz ostalih inozemnih izvora (Narodne novine 58/06),
- Uredba o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD (Narodne novine 18/07 i 38/08),
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 5/08),
- Provedbeni sporazum o provedbi projekata (mjera) iz programa ISPA putem ISPA provedbene agencije, zaključen između Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata, u srpnju 2005.,
- Operativni sporazumi o provedbi projekata (mjera) iz programa ISPA, zaključeni između Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata, Sektorskih koordinatora za program ISPA i krajnjih korisnika, u srpnju 2005.

3. SUBJEKTI, PREDMET, CILJEVI I METODE REVIZIJE

3.1. Subjekti revizije

Subjekti revizije su tijela nadležna za provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj i to: Nacionalni koordinator za program ISPA odnosno Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje odnosno Nacionalni fond, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Sektorski koordinatori za program ISPA odnosno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

3.2. Predmet revizije

Predmet revizije su funkcioniranje uspostavljenih sustava upravljanja i kontrola za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, te izvršeni izdaci za provedbu projekata. Kako je tijekom obavljanja revizije, Državni ured za reviziju utvrdio određene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrola u 2008., provjere funkcioniranja pojedinih područja sustava su obuhvatile i razdoblje do travnja 2009., kako bi se utvrdilo jesu li poduzete odgovarajuće mjere radi otklanjanja navedenih slabosti, te dale preporuke za poboljšanje funkcioniranja sustava u narednom razdoblju.

3.3. Ciljevi revizije

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- učinkovitost sustava upravljanja i kontrola, te
- izjave o izdacima na različitim relevantnim razinama.

3.4. Metode revizije

U obavljanju revizije korištena je kombinacija različitih vrsta revizijskih postupaka metoda i to: analiza pravne regulative i druge prikupljene dokumentacije te informacija vezanih uz provedbu programa, promatranje i upiti upućeni osobama na različitim organizacijskim razinama u tijelima nadležnim za provedbu programa i drugim tijelima koja imaju saznanja o provedbi programa, pregledavanje odnosno provjera dokumentacije, intervju te testiranje sustava kontrola i obavljenih plaćanja odnosno izvršenih izdataka.

3.5. Izvješće unutarnje revizije Ministarstva financije

Unutarnja revizija Ministarstva financija je u razdoblju od veljače do lipnja 2008. obavila reviziju sustava upravljanja programom ISPA u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, koja je kao samostalna provedbena agencija za program ISPA započela s radom početkom veljače 2008.

Ciljevi revizije bili su utvrditi jesu li provedene preporuke dane u prijašnjim revizijama sustava upravljanja i kontrola koje su obavili unutarnja revizija Ministarstva financija, revizija Europske komisije, Opće uprave za regionalnu politiku, te Državni ured za reviziju, procijeniti je li struktura i sustav unutarnjih kontrola za financijsko upravljanje programom ISPA u skladu s pravilima i procedurama Zajednice (decentralizirani sustav provedbe), te provjeriti osigurava li prijelaz na novi IPA sustav. Konačno izvješće o obavljenoj reviziji sastavljeno je u lipnju 2008. Prema mišljenju unutarnje revizije, sustav unutarnjih kontrola za financijsko upravljanje programom ISPA je primjeren i u skladu je s priručnikom Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije za provedbu programa ISPA. Za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola potrebno je provesti dane preporuke.

Preporuke za poboljšanje sustava odnose se na donošenje i primjenu etičkog kodeksa ponašanja djelatnika, zaključivanje ugovora o radu sa svim djelatnicima, donošenje planova zamjene ključnih djelatnika i planova izobrazbe djelatnika s odgovarajućim proračunom za provedbu izobrazbe, izradu analize opterećenosti djelatnika, daljnji razvoj i implementaciju sustava uredskog poslovanja, te donošenje procedura kojima će se moći kontrolirati jesu li osigurana sredstva za sufinanciranje projekata iz nacionalnih izvora.

4. SUSTAVI UPRAVLJANJA I KONTROLA

4.1. Tijela nadležna za provedbu programa

Program ISPA u Republici Hrvatskoj provodi se prema decentraliziranom sustavu provedbe, prema kojem su upravljanje i odgovornost za provedbu projekata preneseni na Republiku Hrvatsku, a za provođenje pojedinih procedura u postupku nabave te zaključivanje ugovora potrebno je pribaviti prethodno (ex ante) odobrenje od Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Delegacija), koja na taj način potvrđuje ispravnost provedenih aktivnosti u postupcima nabave. S obzirom na navedeno, za provedbu programa u Republici Hrvatskoj su, u skladu s kriterijima Zajednice, ustrojena i imenovana tijela nadležna za upravljanje odnosno provedbu programa i to:

- Nacionalni koordinator za program ISPA,
- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije,
- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje,
- Nacionalni fond,
- Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata,
- Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje odnosno Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije,
- sektorski koordinatori za program ISPA,
- Nadležna ministarstva,
- Krajnji korisnici.

Nadležnosti i odgovornosti pojedinog tijela su utvrđene zakonima i drugim propisima odnosno sporazumima. Tako su Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje i Sektorski dužnosnik za ovjeravanje, u srpnju 2005., zaključili provedbeni sporazum o provedbi projekata financiranih iz programa ISPA putem ISPA provedbene agencije, kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u provedbi programa.

Također, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje, Sektorski koordinatori za program ISPA i krajnji korisnici su, u srpnju 2005., zaključili operativne sporazume o provedbi pojedinog infrastrukturnog projekta koji se financira iz programa ISPA (dalje u tekstu: operativni sporazum), kojima su utvrđena međusobna prava i obveze u upravljanju i provedbi pojedinog projekta iz programa.

U nastavku su ukratko opisane nadležnosti i odgovornosti pojedinog tijela nadležnog za upravljanje odnosno provedbu programa ISPA u Republici Hrvatskoj.

- Nacionalni koordinator za program ISPA

Nacionalni koordinator za program ISPA zadužen je za programiranje i provedbu programa ISPA, a odgovoran je za cjelokupnu koordinaciju programa. U fazi provedbe programa također je odgovoran za praćenje (monitoring) i ocjenu provedbe projekata te postizanje ciljeva projekata navedenih u Memorandumu o financiranju, nadziranje procesa informiranja javnosti o provedbi programa i dostavljanje izvješća o provedbi projekata Europskoj komisiji. Nacionalni koordinator za program ISPA je Hrvoje Dolenc, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije.

- Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije

Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (dalje u tekstu: SDURF) je tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju, a osobito poslove pripreme, nadzora i ocjenjivanja programa Europske unije u Republici Hrvatskoj. Obavlja tehničke i stručne poslove za Nacionalnog koordinatora za program ISPA, te mu pruža potrebnu podršku u obavljanju njegovih zadaća. Čelnik SDURF je Nacionalni koordinator za program ISPA.

- Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje čelnik je Nacionalnog fonda i odgovoran je za sveukupno finansijsko upravljanje sredstvima iz programa ISPA. Dužan je osigurati poštivanje propisa, pravila i postupaka Zajednice koji se odnose na nabavu, izvješćivanje i finansijsko upravljanje te odgovarajuće funkcioniranje sustava izvješćivanja i informacijskog sustava. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje je mr. sc. Ivana Maletić, državna tajnica Ministarstva financija.

- Nacionalni fond

Nacionalni fond je ustrojstvena jedinica Ministarstva financija i u nadležnosti je Nacionalnog dužnosičnika za ovjeravanje. Nacionalni fond je ustrojen kako bi Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje mogao upravljati sredstvima iz programa ISPA.

U skladu s pravilima i postupcima Zajednice, Nacionalni fond obavlja poslove finansijskog upravljanja programom, otvara posebne bankovne račune za prihvatanje sredstava Zajednice i upravlja sredstvima na tim računima, priprema zahtjeve za povlačenje sredstava od Europske komisije, kontrolira zahtjeve za plaćanja i prenosi sredstva na račun Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (provedbene agencije) programa i projekata Europske unije, nadgleda i kontrolira jesu li osigurana sredstva nacionalnog sufinanciranja, zaprima izvješća od provedbene agencije, vodi evidencije o prijenosima sredstava izvršenim u svrhu provedbe pojedinih projekata koji se financiraju iz programa, sastavlja finansijske izvještaje o provedbi programa te obavlja stručne i administrativne poslove za Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje.

- Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata

Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata čelnik je Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije. Odgovoran je za administrativnu i finansijsku provedbu projekata financiranih iz programa ISPA te za poslovanje provedbene agencije. Prema odredbama članka 10. Uredbe o upravljanju programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, državni dužnosnik koji je na čelu Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije koji je ujedno i Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata je Marija Tufekčić, ravnateljica Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: SAFU) je provedbena agencija za program ISPA i središnje tijelo nadležno za provedbu programa i projekata u okviru decentraliziranog sustava provedbe. Osnovni poslovi provedbene agencije su priprema i provedba postupaka nabave u skladu s pravilima Zajednice, zaključivanje ugovora o nabavi roba, usluga i radova, obavljanje plaćanja prema zaključenim ugovorima, praćenje provedbe projekata, te uspostava i održavanje odgovarajućeg sustava tehničkog i finansijskog izvještavanja.

S obzirom na poteškoće (u 2007.) u provedbi projekata koji se financiraju iz sredstava Zajednice, ocijenjeno je da bi se učinkovitija provedba postigla preustrojem SJFU u samostalnu agenciju.

Kako bi SAFU započela s radom kao samostalna agencija, Europska komisija i Vlada Republike Hrvatske su 1. veljače 2008., potpisali dodatak (izmjene) Memoranduma o suglasnosti između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Središnje agencije za financiranje i ugovaranje. Također, istog dana je između Zajednice, Ministarstva financija i SAFU, zaključen Sporazum o prijenosu, kojim se ovlasti za provedbu programa koji se financiraju iz sredstava Zajednice prenose sa SJFU, kao ustrojstvene jedinice Ministarstva financija, na SAFU, kao samostalnu agenciju.

Prema navedenom, SJFU je kao ustrojstvena jedinica Ministarstva financija prestala djelovati koncem siječnja 2008., te je od veljače 2008., SAFU započela s radom kao samostalna agencija.

- Sektorski koordinator za program ISPA

Sektorski koordinator za program ISPA je državni tajnik u nadležnom ministarstvu. Odgovoran je za aktivnosti nadležnog ministarstva u provođenju projekata, tehničku pripremu i provedbu projekata i osiguranje sredstava nacionalnog sufinanciranja. Od sredine 2005., sektorski koordinator za program ISPA za sektor prometa je Zdravko Livaković, državni tajnik Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, dok su sektorski koordinatori za program ISPA za sektor zaštite okoliša prof. dr. sc. Nikola Ružinski, državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (gospodarenje otpadom) i Zdravko Krmek, državni tajnik Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (vodno gospodarstvo).

- Nadležna ministarstva

Nadležna ministarstva pružaju podršku Sektorskom koordinatoru za program ISPA u obavljanju njegovih zadaća, a zadužena su i za operativnu provedbu projekata. Nadležna ministarstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. bila su: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

- Krajnji korisnici

Krajnji korisnici su subjekti koji koriste učinke projekta. Mogu biti tijela javne uprave ili trgovačka društva u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske ili lokalne samouprave. Krajnji korisnici su odgovorni za izradu natječajne dokumentacije te tehničku pripremu i provedbu projekata. Za obavljanje navedenih zadaća, u okviru krajnjih korisnika osnovane su jedinice za provedbu projekata. Prema Memorandumima o financiranju, krajnji korisnici programa ISPA su: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo financija odnosno SAFU, Nacionalni koordinator za program ISPA, te društva Hrvatske željeznice - Infrastruktura d.o.o., Zagreb (u vlasništvu Republike Hrvatske), Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac (u vlasništvu grada Karlovca) i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik (u vlasništvu grada Šibenika).

4.2. Opis sustava upravljanja i kontrola

U tijelima koji su nadležni za provedbu programa, te utvrđivanjem njihove nadležnosti i odgovornosti uspostavljeni su određeni mehanizmi za upravljanje i provedbu projekata u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju. Tako su Nacionalni fond, SAFU, SDURF te nadležna ministarstva izradili priručnike odnosno pisane procedure za aktivnosti na provedbi projekata iz njihove nadležnosti. Svrha priručnika je opis procedura i sustava upravljanja i kontrola, kako bi se osiguralo pravilno i učinkovito upravljanje projektima i kontrola njihove provedbe, te dale detaljne upute djelatnicima za obavljanje poslova. U priručnicima su opisane aktivnosti i poslovi iz nadležnosti pojedinog tijela, opis poslova i zadatka svake ustrojstvene jedinice, dane su detaljne upute i smjernice djelatnicima za obavljanje poslova, utvrđena je prateća dokumentacija i kontrole koje se trebaju provesti u svakoj fazi provedbe na temelju kontrolnih lista za provjeru (check liste pomoću kojih djelatnici provjeravaju jesu li poštovali previdene procedure).

Utvrđen je način provođenja kontrola i provjera na terenu, način na koji uprava obavlja nadzor nad provedenim aktivnostima, te je opisan i sustav izvješćivanja o provedbi projekata. Sastavni dio priručnika su i upute za upravljanje rizicima. Upravljanje rizicima je kontinuirani proces ugrađen u aktivnosti institucija koji se uspostavlja radi identificiranja, procjene i upravljanja rizicima koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva institucije.

Značajnu ulogu u procjeni sustava unutarnjih kontrola ima unutarnja revizija. Svrha unutarnje revizije je ispitivanje i procjenjivanje sustava unutarnjih kontrola, te davanje stručnog mišljenja i preporuka za poboljšanje sustava.

Unutarnja revizija u 2008. ustrojena je u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mra, prometa i infrastrukture, dok je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije sa samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Također, zbog praćenja i evidentiranja svih poslovnih događaja vezanih za provođenje pojedinog projekta iz programa, u Nacionalnom fondu i SAFU uspostavljen je i poseban računovodstveni i sustav izvješćivanja.

Ministarstvo financija je za potrebe Nacionalnog fonda i SAFU, sredinom 2005. započelo s uvođenjem cijelovitog informacijskog sustava upravljanja pretpristupnim programima. Osnovna svrha uvođenja sustava je praćenje provedbe programa, njihove realizacije i uspješnosti provođenja, odnosno efikasnosti trošenja dobivenih sredstava.

S obzirom na veliki značaj koji Zajednica pridaje sustavu praćenja i izvješćivanja o nepravilnostima, procedure koje se odnose na postupanje u vezi s nepravilnostima također su uključene u priručnike. Prema procedurama, nadležna ministarstva i krajnji korisnici o otkrivenim nepravilnostima ili o sumnji na nepravilnosti kvartalno izvješćuju SAFU odnosno Sektorskog dužnosnika za ovjeravanje projekata. SAFU je izvješća proslijedivao Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, koji ih dostavlja Europskoj komisiji. Do lipnja 2008. poslove zaprimanja, analize i objedinjavanja izvješća o nepravilnostima obavljao je Nacionalni fond, nakon čega je tu funkciju preuzeo Odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara u Ministarstvu financija. Navedeni odjel ima i funkciju postupanja po prijavljenoj nepravilnosti ili prijevari. U svim tijelima imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. U 2008., krajnji korisnici i nadležna ministarstva su izvješća o nepravilnostima redovito dostavljala SAFU.

Izvješća o nepravilnostima, odobrena od strane Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, dostavljana su Europskoj komisiji u rokovima propisanim u Memorandumu o financiranju. Prema izvješćima, za 2008. je prijavljena jedna nepravilnost u provedbi programa ISPA. Nepravilnost se odnosila na Program za vode i otpadne vode u Karlovcu gdje nisu poštivani uvjeta plaćanja, odnosno krajnji korisnik nije pravodobno osigurao sufinanciranje (kredit EBRD) zbog čega se kasnilo s plaćanjem izvoditelju radova.

U skladu s odredbama Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda, osnovan je i Odbor za praćenje programa ISPA, čija je zadaća praćenje provedbe projekata financiranih iz programa. U navedenom Odboru sudjeluju predstavnici tijela Republike Hrvatske nadležna za provedbu programa, Europske komisije, Europske banke za obnovu i razvitak (koja sudjeluje u sufinanciranju jednog projekta), te Državnog ureda za reviziju, koji u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju obavlja reviziju projekata financiranih iz programa ISPA. Redovni sastanci Odbora za praćenje održavaju se dva puta godišnje. U 2008. održana su dva sastanka i to 12. lipnja 2008. i 12. studenoga 2008.

Iz navedenog je vidljivo da je uspostavljenim sustavima upravljanja i kontrola za omogućeno učinkovito upravljanje i kontrola provedbe projekata. U funkciranju sustava u 2008. utvrđene su određene slabosti i poteškoće, koje utječu na pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata. To se odnosi na koordinaciju u praćenju provedbe projekata, osiguranje dovoljnog broja stručnih djelatnika u tijelima nadležnim za provedbu programa, unutarnju reviziju, te priručnike i procjene rizika, što je opisano u nastavku.

- Koordinacija u praćenju provedbe projekata

U svrhu praćenja napretka u provedbi projekata, tijekom 2008. i do konca listopada 2008. redovito su održavane ISPA koordinacije odnosno redoviti mjesecni sastanci svih tijela Republike Hrvatske nadležnih za provedbu programa ISPA, na kojima se raspravljalo o provedbi projekata te su predlagane mjere za njihovu učinkovitiju i pravodobnu provedbu. U razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana je ISPA koordinacija u siječnju 2009. Na sastancima su sudjelovali predstavnici krajnjih korisnika, nadležnih ministarstava, nacionalnog fonda, SAFU i SDURF. Nakon sastanaka svim sudionicima dostavljane su bilješke sa zaključcima i potrebnim mjerama i aktivnostima.

S obzirom da je u razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana jedna ISPA koordinacija, Državni ured za reviziju predlaže redovito održavanje ISPA koordinacija tijekom cijelog trajanja provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, s obzirom na dosadašnje poteškoće u provedbi projekata.

4.2.1. Djelatnici

Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola, i predstavljaju najveći rizik u provedbi projekata. Pravodobna i učinkovita provedba projekata ovisi o osiguranju dovoljnog broja djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom u svim tijelima nadležnim za provedbu programa ISPA. Tijekom revizije za 2008., uočene su poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika koji imaju status državnih službenika, a svoja prava i obveze ostvaruju u skladu s propisima kojima su uređena prava državnih službenika. Prisutna su dva osnovna problema: otežano zapošljavanje novih djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom, te poteškoće u zadržavanju djelatnika koji tijekom rada na projektima steknu odgovarajuće znanje i iskustvo. Za obavljanje ovih poslova potrebno je aktivno znanje engleskog jezika zbog toga što se sva službena korespondencija prema Europskoj Komisiji, Delegaciji, izvoditeljima radova i usluga, te dobavljačima obavlja na engleskom jeziku, što dodatno utječe na otežano zapošljavanje.

Tijekom 2008., djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA pohađali su razne oblike edukacije (seminari, radionice, studijska putovanja i drugo), koje su uglavnom bile organizirane uz provedbu programa IPA, što se ujedno moglo primijeniti i na provedbu programa ISPA. Navedena tijela su donijela i planove edukacije odnosno treninga za 2009. Prema preporuci Državnog ureda za reviziju, tijekom listopada 2008. u SDURF je organiziran dvodnevni seminar o provedbi ugovora o radovima prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (FIDIC pravila), prema kojima se provode ugovori o radovima.

Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (SDURF, SAFU, Nacionalni fond, nadležna ministarstva i jedan krajnji korisnik). U 2008. kao i ranijih godina postojao je problem preopterećenosti, jer su osim rada na provedbi projekata financiranih iz programa ISPA, djelatnici obavljali poslove vezane uz provedbu programa IPA.

Navedeno je značajno i zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA, broj projekata, a time i obujam poslova značajno povećao, zbog čega je većina tijela donijela nove ustrojstvene akte, kojima se povećava predviđeni broj djelatnika koji će raditi na provedbi programa ISPA i IPA.

- SAFU

S obzirom da je u 2006. i 2007. najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika imala SJFU, što se u značajnoj mjeri odražavalo na kašnjenje u provedbi projekata, kada je postala samostalna agencija, olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su određeni uvjeti za zadržavanje djelatnika koji su tijekom rada na projektima stekli odgovarajuće znanje i iskustvo. Od rujna 2007. do konca siječnja 2008. trajao je preustroj SJFU u SAFU. Tijekom perioda preustroja, SJFU je unutarnjim aktima utvrdila unutarnje ustrojstvo i organizaciju rada, sistematizaciju radnih mjesta, te način izračuna i isplate plaća, naknada i drugih primitaka djelatnika.

Unutarnjim aktima SAFU osnovane su sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured ravnatelja, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Ured za kontrolu dokumenata, Ured za natječajne postupke i provedbu projekata, Ured za ocjenjivanje ponuda i ugovaranje, te Ured za financije i računovodstvo. Odjel za program ISPA i IPA (ustrojen u okviru Ureda za natječajne postupke i provedbu projekata), zadužen je za pripremu natječajne dokumentacije i provedbu projekata, u kojem do početka 2008. nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika (dva djelatnika). U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika bez radnog iskustva, jedan djelatnik s iskustvom na poslovima provedbe projekata napustio je SAFU, te je jedan djelatnik premješten u navedeni odjel. U lipnju 2008. zaposlen je još jedan djelatnik, i to tehničke struke. Ukupno je zaposleno šest djelatnika, iako je prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu iz siječnja 2009. predviđeno sedam djelatnika.

Osim Odjela za program ISPA i IPA značajnu ulogu u provedbi projekata financiranih iz programa ISPA ima i Ured za kontrolu dokumenata, koji treba obavljati provedbu sustava unutarnjih kontrola kvalitete kako bi se uskladile procedure, te pripremile upute i metodologija rada za postizanje što kvalitetnijeg upravljanja projektima. Kako bi se poboljšala kvaliteta dokumentacije koja se dostavlja Delegaciji, te smanjio broj primjedbi, Ured za kontrolu dokumenata, treba obavljati kontrolu svih dokumenata koji se dostavljaju na prethodno odobrenje Delegaciji i kontrolu svih komentara Delegacije na izrađenu natječajnu dokumentaciju i ugovore. Na osnovi prikupljene dokumentacije, navedeni Ured izradio je analizu odbijenih dokumenata (odbijenica).

Također, jedan od problema u SAFU je bio nedostatak djelatnika s odgovarajućim tehničkim znanjem i iskustvom u provedbi infrastrukturnih projekata, koji se u listopadu 2008. djelomično riješio zapošljavanjem djelatnika s radnim iskustvom koji će pružati podršku pojedinim voditeljima projekata. Međutim, još uvijek postoji potreba za zapošljavanjem djelatnika građevinske struke, s iskustvom i znanjem u građevinarstvu.

Koncem siječnja 2008., u SJFU, bilo je zaposleno 38 djelatnika (od predviđenih 42), od kojih je 25 djelatnika krajem veljače 2008. prešlo u SAFU, 13 ih je ostalo u Ministarstvu finansija gdje su raspoređeni na odgovarajuća radna mjesta. U siječnju i lipnju 2008. SAFU je objavila natječaj za primanje u radni odnos savjetnika, viših savjetnika i stručnih referenata, na neodređeno vrijeme uz ispunjavanje određenih uvjeta visoke stručne spreme i dvije godine radnog iskustva. SAFU je do sredine 2008. zaposlila 51 djelatnika, od čega 27 savjetnika, devet viših savjetnik i 15 vježbenika za koje nije raspisan natječaj. Početkom travnja 2008., u SAFU je bio zaposlen 71 djelatnik, od čega je 15 vježbenika.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta donesenim u lipnju 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga SAFU predviđeno je 96 djelatnika, a do kraja 2008. zaposleno ih je 89. Novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu donesenim u siječnju 2009. planirano je sveukupno 107 djelatnika, a do travnja 2009. zaposleno je 96.

S obzirom da naročitu ulogu u provedbi projekata, osim SDURF i SAFU imaju i krajnji korisnici, SAFU je u 2008. trebala provesti procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, te dati preporuke za jačanje njihove sposobnosti, ocjenu provedbe projekata te izvješće o napretku projekata. Od rujna 2007. nije obavljena procjena sposobnosti jedinica za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u okviru krajnjih korisnika.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da u što kraćem roku obavi procjenu sposobnosti jedinica krajnjih korisnika, s obzirom na značajno kašnjenje u provođenju projekta te da na temelju utvrđenih činjenica predloži odgovarajuće mjere.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da poduzme odgovarajuće mjere i aktivnosti za zapošljavanjem predviđenog broja djelatnika, posebno u Odjelu za program ISPA i IPA, s obzirom da provedbu projekta treba završiti do konca 2010., a još uvijek je prisutan problem nedovoljnog broja djelatnika i iskustva u provedbi projekata prema pravilima Europske unije.

Također, predlaže se SAFU da posebnu pažnju posvetiti kontinuiranoj edukaciji djelatnika, s obzirom da su zaposleni djelatnici bez radnog iskustva, te da se među djelatnicima, putem anketa i upitnika utvrde stvarne potrebe iz određenih područja u kojima je edukacija potrebna, te je u skladu s mogućnostima provesti.

- Nacionalni fond

U Nacionalnom fondu je početkom 2008., za obavljanje zadatah poslova od predviđenih 16, bilo zaposleno šest djelatnika. U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika, te koncem 2008. još dva djelatnika (jedan vježbenik). U Nacionalnom fondu je u 2008. od predviđenih 16 bilo zaposleno deset djelatnika (od čega tri vježbenika), a u 2009. zaposleno je još tri djelatnika na ugovor o djelu.

- Nadležna ministarstva

Kod nadležnih ministarstava, isto kao u 2007., tako su i u 2008. prisutne poteškoće s djelatnicima što se očituju u nedovoljnem broju djelatnika ili u nedostatku radnog iskustva.

U Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture za provođenje projekata u 2008. nadležna je Uprava za strateške i infrastrukturne objekte, u kojoj nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika.

Tako je u 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga navedene Uprave bilo predviđeno 22 djelatnika, a zaposleno ih je devet od kojih su dva djelatnika za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave, premješteni iz društva Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb. Početkom travnja 2008. stupio je na snagu novi akt o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kojim su ustrojene i nove ustrojstvene jedinice unutar Uprave za strateške infrastrukturne objekte, koje su zadužene za provedbu programa pomoći Zajednice. Početkom 2009. zaposlena su još tri djelatnika, te je sveukupno od sistematiziranih 22 djelatnika u navedenoj Upravi u travnju 2009. bilo zaposleno dvanaest djelatnika. Također, uz rad na projektima iz programa ISPA, djelatnici obavljaju i druge poslove iz nadležnosti navedene Uprave (između ostalog, i poslove pripreme provedbe programa IPA).

U ožujku 2008. aktima o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, koje je preuzeo nadležnost za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA i IPA, te djelatnike koji su na projektima radili u ranijem Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je bio Sektor međunarodnih projekata unutar kojeg su dva odjela, Odjel za pripremu projekata i Odjel za provedbu projekata. Početkom 2008., u navedenom Sektoru bila su sistematizirana 22 radna mjesta, a popunjeno ih je bilo sedam. Početkom 2009. zaposleno je još tri djelatnika (dva vježbenika i jedan djelatnik građevinske struke), jedan djelatnik je do raspisivanja natječaja primljen na ugovor o djelu. Od predviđenih 22 djelatnika početkom 2009. ukupno je zaposleno 10 djelatnika, te još uvijek postoji problem za obavljanje posla. U Odjelu za provedbu projekata, koji je zadužen za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, nisu bila popunjena radna mjesta za ukupno šest djelatnika, kao i u Odjelu pripreme projekata, koji je zadužen za programiranje i odobravanje projekata. Osim navedenih djelatnika, u provedbi projekata sudjelovao je i čelnik Uprave vodne politike i međunarodnih projekata (ravnateljica). Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva donijelo je plan zapošljavanja, prema kojem je planirano do konca 2008. popuniti 80,0% radnih mjesta, odnosno 17 od predviđenog 22 djelatnika, a zaposleno ih je deset.

U Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Odjel za EU programe razvoja infrastrukture, ustrojen u okviru Uprave za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša. Prema Uredbi o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi koja je bila važeća u 2008. u Odjelu za EU programe razvoja infrastrukture bila su ustrojena dva Odsjeka (programiranje i provedba projekata) u kojem je bilo predviđeno sedam radnih mjesta, a popunjeno ih je bilo šest. Koncem siječnja 2009. novom Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Uprava za EU ima tri odjela, a za provođenje projekata ISPA i IPA nadležna su dva odjela. U Odjelu za EU programe razvoja infrastrukture početkom travnja 2009, od predviđenih deset djelatnika zaposleno je pet djelatnika i jedan djelatnik na ugovor o djelu, te Odjel za koordinaciju operativnih programa u kojem je od tri predviđena djelatnika bilo zaposleno dva. Ukupno je bilo zaposleno osam djelatnika i jedan djelatnik na ugovor o djelu od predviđenih 13.

Ministarstvo u 2009. ima manje djelatnika nego u prethodnoj godini, te bi zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA obujam poslova znatno povećava, broj djelatnika trebao biti znatno veći.

U 2009. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva prema sistematizaciji treba zaposliti još pet djelatnika, jer postoji velika opterećenost djelatnika koji se bave projektima financiranim iz programa ISPA.

- Krajnji korisnici

Za provedbu projekata za koju su nadležni krajnji korisnici, ustrojene su jedinice za provedbu projekata, koje tijekom 2008. nisu imale dovoljan broj zaposlenih djelatnika. Djelatnici u krajnjim korisnicima svoja prava i obveze ostvaruju na temelju općih propisa o radu i unutarnjih akata pojedinog korisnika, što u pravilu djelatnicima pruža bolje uvjete od uvjeta koje imaju državni službenici. Također, osim djelatnika koji rade u jedinici za provedbu projekata, krajnji korisnici prema potrebi mogu angažirati i druge djelatnike, stručnjake za pojedina područja u provedbi projekata.

U jedinici za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu do konca 2007. bilo je predviđeno pet, a radila su četiri djelatnika. Peti djelatnik, koji ima potrebno tehničko znanje za provedbu projekta (diplomirani inženjer građevine) i koji je početkom 2006. trebao biti premješten u jedinicu za provedbu projekta iz Hrvatskih voda, početkom 2008. započeo je s radom u jedinici za provedbu projekta na pola radnog vremena. Od svibnja 2008., navedeni djelatnik u jedinici za provedbu projekta radi u punom radnom vremenu. Tijekom 2008. i početkom 2009. zaposleno je ukupno pet djelatnika, međutim zbog početka radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava povećava se obujam poslova. Da bi se provedba ugovora, koja uvjetuje odlaske na teren, obavljala pravodobno i kvalitetno, krajnji korisnik dostavio je novi plan implementacije kojim se povećala potreba za dodatnim djelatnicima, te se u 2009. planira zaposliti još pet djelatnika, od čega tri djelatnika građevinske struke, jednog djelatnika strojarske struke i jednog električara.

Jedinica za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u 2008. imala je četiri djelatnika (uključujući voditelja jedinice, koji je bio direktor društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i voditelja projekta), a prema sistematizaciji predviđeno je pet djelatnika. Koncem 2007., jedinicu za provedbu projekta napustio je voditelj projekta, a novi voditelj imenovan je nakon osam mjeseci, sredinom kolovoza 2008. Također, sredinom travnja 2008. društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik napustio je direktor društva, a novi je imenovan sredinom studenog 2008. U travnju 2009. zaposlen je jedan djelatnik građevinske struke.

U društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, za obavljanje poslova vezanih za provedbu programa ISPA i IPA ustrojena je Služba za fondove EU. Osim što je krajnji korisnik projekata iz navedenih programa, društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, je i provedbeno tijelo (provedbena agencija) za provedbu programa IPA - podkomponenta 3a, u području prometa.

U Službi za fondove EU planirano je 10 stalnih djelatnika i pet djelatnika po posebnoj odluci koji sudjeluju u provedbi projekata prema potrebi. U 2008. u službi je bilo šest djelatnika, od čega četiri stalna i dva djelatnika po odluci (diplomirani inženjeri zaduženi za implementaciju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, i to za provedbu građevinskog dijela projekta i dijela projekta koji se odnosi na signalizaciju). Početkom 2009. u Službu za EU fondove iz drugih odjela HŽ Infrastrukture d.o.o. zaposlene su još dvije djelatnice. U travnju je zaposlena još jedna djelatnica, te je natječaj za zapošljavanje još tri djelatnika u tijeku. Početkom travnja 2009. je sveukupno zaposleno sedam stalnih djelatnika i dva djelatnika po posebnoj odluci. Prema planu zapošljavanja do kraja svibnja 2009. sva radna mjesta bi trebala biti popunjena.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim tijelima da poduzmu potrebne aktivnosti za zapošljavanje predviđenog broja djelatnika (broja predviđenog unutarnjim aktima o sistematizaciji radnih mjesti), s obzirom da su djelatnici jedan od čimbenika koji utječe na uspješno i pravodobno provođenje projekata. Također se predlaže zapošljavanje djelatnika s radnim iskustvom te osiguranje kontinuirane edukacije prema potrebama djelatnika.

4.2.2. Unutarnja revizija

Unutarnja revizija u 2008. bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mera, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. SAFU, SDURF i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva su tijekom 2008. zaključili sporazume o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je u društvu HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nije ustrojena u društвima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

- Ministarstvo financija

U Samostalnoj službi za unutarnju reviziju Ministarstva financija ustrojena su tri odjela, od kojih je za reviziju fondova EU zadužen Odjel za unutarnju reviziju sustava državne riznice i fondova EU. Navedeni Samostalni odjel, odnosno Samostalna služba za unutarnju reviziju bila je u 2008. nadležna za obavljanje unutarnje revizije na temelju potpisanih sporazuma sa SAFU, SDURF i Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Početkom 2009. sporazumi su raskinuti nakon ustrojavanja revizijskih službi u navedenim institucijama.

U Samostalnoj službi za unutarnju reviziju Ministarstva financija sistematizirano je 15 radnih mesta (14 revizora i jedan administrativni referent). U 2008. zaposlena su četiri djelatnika koji nakon preustroja SJFU u SAFU nisu prešli u SAFU, nego su raspoređeni u Samostalnu službu za unutarnju reviziju. Tako je u navedenoj Službi koncem travnja 2008. bilo 12 djelatnika, od čega deset revizora, jedan administrativni referent i jedan vježbenik. Tijekom godine i početkom 2009. četiri revizora je raskinulo radni odnos zbog prelaska na druga radna mesta, te je početkom 2009. radilo sedam revizora i administrativni referent.

Samostalni odjel za unutarnju reviziju je u 2008. obavljao revizije EU fondova u Ministarstvu financija, SAFU, SDURF i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Obavljene su revizije sustava upravljanja fondovima EU (CARDS, PHARE, i SAPARD), provedbe preporuka samoprocjene tijela nadležnih za provedbu programa IPA, poslovanja jedinica za provedbu projekata za programe CARDS i Phare, plaćanja opreme za program PHARE, te revizija programa ISPA.

Revizija programa ISPA obavljena je u SAFU u lipnju 2008. Predmet revizije je bila provedba preporuka prethodnih revizija, ocjena preustroja u samostalnu agenciju, te ocjena unutarnjih kontrola sustava upravljanja predpristupnim sredstvima Europske unije.

Godišnjim planom unutarnje revizije za 2009., planirana je revizija koja se odnosi na reviziju plaćanja u Nacionalom fondu za ISPA program. Također, planom je predviđeno popunjavanje radnih mesta s obzirom da je od 14 predviđenih djelatnika početkom 2009. zaposleno sedam unutarnjih revizora. Plan za 2009. odnosi se na cijelokupno Ministarstvo financija, te sustav upravljanja predpristupnim sredstvima Europske unije.

Također, izrađen je strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011. prema kojem su aktivnosti u okviru sustava korištenja predpristupnih sredstava prioritet Samostalne službe za unutarnju reviziju.

- SAFU i SDURF

SAFU je kao samostalna agencija započela s radom početkom veljače 2008. Unutarnjim aktima SAFU planirano je ustrojavanje Samostalne službe za unutarnju reviziju. S obzirom da je početkom 2008. još bio u tijeku preustroj SJFU u SAFU, te da Samostalna služba za unutarnju reviziju nije imala zaposlene revizore, zaključen je sporazum sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija radi obavljanja revizije sustava upravljanja fondovima EU, dok unutarnja revizija SAFU ne bude ustrojena za samostalno obavljanje revizije.

Navedenim Sporazumom, je usuglašeno da će Ministarstvo financija za potrebe SAFU izraditi strateški plan unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje i godišnji plan unutarnje revizije, te da će samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija obavljati unutarnju reviziju u SAFU. U veljači 2009. raskinut je sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije, nakon što je ustrojena samostalna služba za unutarnju reviziju. S dva viša revizora zaključeni su ugovori o radu sredinom 2008., a u veljači 2009. imenovana je voditeljica odjela čime je odjel popunjjen, odnosno broj revizora odgovara sistematizaciji.

Unutarnja revizija SAFU je izradila godišnji plan unutarnje revizije za 2009. Planirano je provođenje osam revizija, od kojih je jedna revizija ISPA programa u drugoj polovici 2009. U godišnjem planu su navedena i ograničenja u provođenju revizije. Naime revizori će steći stručno ovlaštenje za revizore Samostalnog odjela za unutarnju reviziju u travnju 2009.

Unutarnjim aktima SDURF planirano je ustrojavanje unutarnje revizije. Pravilnikom o unutarnjem redu sistematizirano je jedno radno mjesto višeg unutarnjeg revizora. U veljači 2009. popunjeno je radno mjesto višeg unutarnjeg revizora. Tijekom 2009. planira se izraditi novi Pravilnik o unutarnjem redu, prema kojem će se uspostaviti samostalna jedinica za unutarnju reviziju. Osim toga, jedan djelatnik je uključen u program izobrazbe za stjecanje stručnog ovlaštenja unutarnjeg revizora za javni sektor. Koncem ožujka 2009. izrađen je godišnji plan unutarnje revizije za 2009. i strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011.

- Nadležna ministarstva

Unutarnja revizija bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva je tijekom 2008. zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija. Tijekom 2008., nadležna ministarstva nisu obavljala unutarnju reviziju projekata finansiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva osnovano je početkom 2008. S obzirom da novoosnovano Ministarstvo nije preuzeo djelatnike službe unutarnje revizije, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je s Ministarstvom financija, sredinom ožujka 2008., zaključilo sporazum o obavljanju unutarnje revizije fondova EU. Prema sporazumu, Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija obavljati će unutarnju reviziju upravljanja sredstvima iz prepristupnih fondova EU do ustroja unutarnje revizije unutar Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva. U veljači 2009. raskinut je sporazum o obavljanju unutarnje revizije nakon ustrojavanja odjela za unutarnju reviziju navedenog Ministarstva.

Ustrojstvenim aktom Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva iz konca ožujka 2008., predviđeno je ustrojavanje Samostalnog odjela za unutarnju reviziju. U Samostalnom odjelu za unutarnju reviziju, u 2008. bila su sistematizirana tri radna mjesta, a izmjenama Pravilnika o unutarnjem redu u 2009. povećan je broj unutarnjih revizora s tri na četiri. Koncem listopada 2008. zaposlena je načelnica odjela, a početkom 2009. zaposlen je viši revizor. Ministarstvo je nadležno za provođenje dva projekta iz programa ISPA.

U strateškom planu unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011. i u godišnjem planu unutarnje revizije za 2009. navedena je potreba za kontinuiranim usavršavanjem djelatnika, te je predviđeno popunjavanje drugog radnog mesta višeg revizora. U godišnjem planu unutarnje revizije za 2009. planirano je provođenje revizija i revizijskih aktivnosti koje se odnose na provjeru izjava o jamstvu, reviziju jedinica za provedbu projekata, te reviziju prepristupnih fondova. Između ostalih revizija, planirana je revizija ISPA projekata.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za provođenje dva projekta iz programa ISPA. U 2008. nije obavljena revizija provedbe projekata ISPA. U Samostalnom odjelu za unutarnju reviziju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, koncem 2008. bila su sistematizirana i popunjena četiri radna mjesta.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva Samostalni odjel za unutarnju reviziju postao je Samostalna služba za unutarnju reviziju. Izmjenom Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva koja je u tijeku odvojit će se obavljanje revizija EU fondova od obavljanja drugih revizija. Na ovaj način će se omogućiti specijalizacija za obavljanje revizija korištenja sredstava EU fondova. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nije strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom za 2009. planiralo obavljanje revizije projekata financiranih iz programa ISPA.

Prema ustrojstvenom aktu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture iz sredine travnja 2008., ustrojena je Služba za unutarnju reviziju s dva odjela od kojih je za reviziju fondova EU zadužen Odjel za reviziju fondova EU i informacijskih sustava. U Službi za unutarnju reviziju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, koncem 2008. bilo je sistematizirano osam radnih mjesta, a popunjena su četiri. U 2008. nisu obavljane revizije provedbe projekata ISPA. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture nije strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom za 2009., planiralo obavljanje revizije projekata financiranih iz programa ISPA. U strateškom planu posebno je navedena potreba edukacije za obavljanje revizija fondova EU.

- Krajnji korisnici

Krajnji korisnici infrastrukturnih projekata ustrojeni su kao društva s ograničenom odgovornošću, te poslovanje obavljaju prema propisima za poduzetnike. Ustrojavanje unutarnje revizije unutar subjekta koji poslovanje obavljaju prema propisima za poduzetnike nije propisano, već treba uzeti u obzir uvjete u kojima pojedini subjekt posluje (primjerice, složenost i obujam djelatnosti koju obavlja, broj djelatnika). Svaki subjekt samostalno odlučuje na koji način će ustrojiti sustav unutarnjih kontrola, a time i moguće ustrojavanje unutarnje revizije kao dio sustava unutarnjih kontrola. Kod krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je za društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb. U društвима Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, unutarnja revizija nije ustrojena.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je krajnji korisnik dva projekta. Jedan je infrastrukturni projekt i drugi projekt tehničke pomoći. Do ustroja unutarnje revizije u lipnju 2008., unutarnju reviziju društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb obavljala je unutarnja revizija društva HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o., Zagreb (jedno od pet društava koje je, nakon podjele društva Hrvatske željeznice d.o.o., Zagreb, osnovano u 2007.). Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je predviđeno da u provedbi programa IPA bude provedbena agencija za područje prometa, te je pred akreditacijskom revizijom tijela uključenih u upravljanje fondovima Europske unije utvrđeno da je potrebno ustrojiti unutarnju reviziju.

Ustrostvenim aktom društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, iz sredine 2007., planirano je u okviru Ureda uprave, ustrojavanje unutarnje revizije, te je sistematizacijom planirano osam radnih mjesta (revizori). Početkom lipnja 2008. unutarnja revizija je ustrojena i zaposlena su dva revizora koja su premještena iz unutarnje revizije društva HŽ – Hrvatske željeznice holding d.o.o. Glavna zadaća je obavljanje revizije korištenja EU fondova, dok će revizije drugih područja poslovanja i dalje obavljati interni revizori društva HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o.

Planom koji je izrađen za drugu polovicu 2008., planirano je završiti započete revizije redovnog poslovanja u društvu HŽ - Hrvatske željeznice holding d.o.o. i revizija praćenja preporuka IPA. Strateškim planom unutarnje revizije društva HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb, za razdoblje 2009.-2011. i godišnjim planom rada za 2009. planirano je provođenje unutarnje revizije projekata financiranih iz programa ISPA i IPA. U planu se kao ograničavajuća okolnost navodi nedostatna kadrovska popunjenošć jer unutarnja revizija ima dva djelatnika, od kojih je jedan na dužem bolovanju. Iz navedenih razloga broj revizora je nedovoljan s obzirom na različitost i veličinu područja revidiranja.

Prema navedenom početkom 2009. unutarnja revizija je ustrojena u svim ministarstvima koja sudjeluju u provedbi programa ISPA, te u SDURF i SAFU. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je za društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nije ustrojena u društвима Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. U 2008. jedinu reviziju programa ISPA obavila je Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva financija na temelju potpisanoг sporazuma sa SAFU.

Iako su službe unutarnje revizije ustrojene, aktivnosti za reviziju projekata financiranih iz programa ISPA nisu započele u dovoljnoj mjeri. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizije ISPA programa. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje, također je naglasila važnost planiranja revizija sustava i procesa iz područja pretpri stupnih fondova Europske unije. Navedeno je važno i iz razloga što će tijekom 2009. i 2010. biti obavljen najveći dio plaćanja u okviru ISPA programa. Nadalje prisutni su i nedostaci vezani uz nedostatni administrativnih i operativnih kapaciteta tijela nadležnih za reviziju. Uz nedovoljan broj djelatnika u pojedinim tijelima, ističe se nedostatno iskustvo djelatnika za obavljanje revizija projekata financiranih iz sredstava EU.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, da u skladu s mogućnostima i procjenom rizika planiraju i provedu revizije programa ISPA. To se naročito odnosi na infrastrukturne projekte, kako bi se utvrdila učinkovitost sustava unutarnjih kontrola i dale preporuke za njegovo poboljšanje, te osiguralo provođenje projekata u skladu s uvjetima iz Memoranduma o financiranju. Također, potreбno je ojačati kapacitete unutarnje revizije u tim tijelima i provesti edukaciju za obavljanje revizije korištenja sredstava iz programa Zajednice.

S obzirom da društva Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik obavljaju poslovanje prema propisima za poduzetnike, te da nisu obvezni ustrojiti unutarnju reviziju, predlaže se navedenim društvima da uzimajući u obzir sve uvjete u kojima društva poslju, razmotre mogućnost ustrojavanja unutarnje revizije u okviru sustava unutarnjih kontrola tih društava. Ukoliko društva ne ustroje unutarnju reviziju predlaže se da prema potrebi i procjeni rizika, unutarnju reviziju provedbe projekata obavi nadležno ministarstvo ili da društva zaključe sporazum o obavljanju revizije s jedinicom lokalne samouprave u čijem su vlasništvu, a koje imaju ustrojenju službu unutarnje revizije.

4.2.3. Priručnici i upravljanje rizicima

- Priručnici

Za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, Nacionalni fond, SDURF, SAFU i nadležna ministarstva su izradili priručnike koji se redovito, odnosno prema potrebi, moraju ažurirati. Priručnici se sastoje od dva dijela: u prvom dijelu su opisane aktivnosti i zadaci koji se trebaju obaviti u skladu sa zahtjevima upravljanja projektima iz programa ISPA unutar decentraliziranog sustava provedbe, dok je drugi dio operativni vodič u kojem je opisano kako se aktivnosti i poslovi trebaju provoditi u skladu sa pisanim procedurama, smjernicama, te listama za provjeru (check liste).

S obzirom da je za provedbu programa ISPA uspostavljen sustav upravljanja i kontrola Nacionalni fond, SAFU, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture su zbog stalne potrebe za poboljšanjem sustava (ustroj unutarnje revizije, procedure u upravljanju financijama, upravljanje rizicima) i organizacijskih promjena u pojedinim tijelima, ažurirali odnosno mijenjali i dopunjavali priručnike tijekom 2008. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nisu redovito ažurirali priručnik tijekom 2008., već u ožujku i travnju 2009.

Operativnim sporazumima su utvrđene obveze krajnjih korisnika u provedbi projekata, te je, između ostalog, utvrđeno da krajnji korisnici ustrojavaju jedinicu za provedbu projekata s odgovarajućim unutarnjim procedurama i dovoljnim brojem stručnog osoblja za pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata.

U 2008., društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac je izradilo priručnik za provedbu projekta, a u kolovozu 2008. i dio priručnika s procedurama prema pravilima Europske banke za obnovu i razvitak, koja je odobrila zajam za financiranje projekta.

Izrađen je nacrt priručnik društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Navedeni nacrt je početkom ožujka 2008. izradio konzultant u skladu sa zaključenim ugovorom o tehničkoj pomoći. Priručnik je usklađen s priručnikom nadležnog ministarstva, te je u travnju 2009. odobren od krajnjeg korisnika i nadležnog ministarstva, čime je postao konačan.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb koji je krajnji korisnik za dva projekta iz programa ISPA je krajem rujna 2008. izradio priručnik o postupanju kojim su utvrđene dužnosti i odgovornosti u upravljanju, provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva da zbog stalnih potreba za poboljšanjem i ažuriranjem pojedinih komponenti sustava upravljanja i kontrola redovito ažuriraju priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

- Upravljanje rizicima

Sastavni dio priručnika su i upute za upravljanje rizicima, odnosno nepredviđenim događajima i okolnostima koje mogu nepovoljno utjecati na pravodobnu i učinkovitu provedbu projekata. Upravljanje rizicima je kontinuirani proces ugrađen u aktivnosti institucija kako bi se odredili i procijenili rizici, te kako bi se upravljalo rizicima koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva određene institucije.

Svrha upravljanja rizicima je uspostaviti odgovarajuće alate za prepoznavanje, te upravljanje rizicima. Upravljanje rizicima obvezno je za sve projekte financirane iz sredstava Zajednice koji se trebaju ažurirati, a pravila upravljanja rizicima trebaju primjeniti sva tijela nadležna za provedbu projekata.

Upravljanje rizicima sastoji se od identificiranja rizika, procjene utjecaja i rangiranja prema važnosti, praćenja stanja ili indikatora identificiranih i rangiranih rizika, te mjera potrebnih za smanjenje pojedinih rizika i roka u kojem se mjere moraju provesti. U priručnicima je okvirno opisana procjena i struktura upravljanja rizicima, imenovanje osoba za rizik koje imaju obvezu predlagati potencijalne rizike koji ugrožavaju instituciju, utvrditi rizike putem obrasca za rizike (Risk Alert Form) i organizirati sastanke na kojima se raspravlja o utvrđenim rizicima (Risk Management Panel-RMP). Na sastancima za program ISPA treba biti prisutan Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, osobe imenovane za upravljanje rizicima iz Nacionalnog fonda, SAFU, te predstavnici krajnjih korisnika. Trebaju se sastajati kada postoji potreba za promjenom, a najmanje dva puta godišnje. Za upravljanje rizicima treba uspostaviti i redovito ažurirati bazu podataka ovisno o promjeni rizika i mjerama poduzetim za njihovo smanjenje (Risk register). Upravljanje rizicima treba se ažurirati svakih šest mjeseci (travanj i studeni 2008.).

SAFU je ažurirala sustav upravljanja rizicima u lipnju 2008. i studenome 2008. Obavila je procjenu i rangiranje rizika, koji su dodani rizicima (pet) iz 2007. Navedeni rizici odnose se na nedostatak edukacija u pojedinim područjima ili neadekvatne edukacije, kašnjenja u odnosu na planove nabave, te plaćanje dobavljačima. Za navedene rizike SAFU je utvrdila mjere za njihovo umanjenje i osobu koja je odgovorna za poduzimanje utvrđenih mjera, rokove u kojima se mjere trebaju provesti (šest mjeseci), te ciljeve odnosno definirane ciljane vrijednosti koje se poduzetim mjerama žele postići. Usporedbom podataka iz studenoga 2007. i studenoga 2008., vidljivo je da niti jedna vrijednost nije dostignuta, svi rizici i indikatori iz prethodnih godina ostali su isti.

Nacionalni fond je također, uspostavio sustav upravljanja rizicima, koji se u 2008. ažurirao svakih šest mjeseci. Utvrđeni su rizici i mjere potrebne za njihovo smanjenje, te rokovi u kojima se navedene mjere moraju poduzeti. Kao glavne rizike Nacionalni fond naveo je nedostatak djelatnika posebno u odjelu finansijskih kontrola, nedostatak treninga i edukacije, te informatičke opreme, a zbog svega navedenog dolazi do kašnjenja u pripremi dokumentacije na vrijeme i u preopterećenosti djelatnika. Održana su dva sastanka (RMP) na kojima se raspravljalo o rizicima, o čemu je sastavljena bilješka.

Nadležna ministarstva obavila su identifikaciju unutarnjih i vanjskih rizika, utvrdili općenite mjere potrebne za njihovo ublažavanje ili otklanjanje, te rokove u kojem se određene mjere trebaju poduzeti, a svi rizici koji su utvrđeni i navedeni u registru, jednaki su za program IPA i za program ISPA. Kod svih ministarstava kao glavni rizici navedeni su nedovoljan broj djelatnika, treninga i edukacija, koji imaju utjecaj na poslovanje, što rezultira preopterećenošću djelatnika i kašnjenja u odnosu na planirane aktivnosti.

Od krajnjih korisnika, društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, u okviru provedbe projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, redovito obavlja identifikaciju i rangiranje rizika te utvrđuje mjere za njihovo umanjivanje.

Također, Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je uspostavilo sustav upravljanja rizicima za program ISPA, identificirao rizike i utvrdio mjere za njihovu umanjenje i otklanjanje, te rokove u kojima se određene mjere trebaju poduzeti. Utvrđeni rizici su nedovoljan broj djelatnika, treninga, nedostatak informatičke opreme, te nedostatak prostora za rad koji ima snažan utjecaj na efikasnost i kvalitetu rada.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u svibnju 2007. uspostavilo sustav upravljanja rizicima, te je definiralo procese projekta, potprojekte, faze i vremenske rokove provođenja pojedinih faza projekta, identificirani su rizici, mjere za njihovo izbjegavanje i kontrolu, osobe zadužene za izbjegavanje rizika i institucije ili osobe koje mogu otkloniti rizik. U ožujku 2008. sustav je ažuriran, na način da je identifikacija rizika sadržana u radnoj verziji Priručnika za provedbu projekt. S obzirom da je priručnik doradivan tijekom 2008., i identifikacija rizika je ažurirana. Navedena identifikacija rizika, sadrži ocjenu rizika, međutim ne sadrži mjere za njihovo izbjegavanje, niti osobe zadužene za otklanjanje rizika.

S obzirom da je upravljanje rizicima kod provedbe projekata iznimno važan i kontinuiran proces, kojeg treba provoditi do završetka pojedinog projekta, potrebno je stalno unapređivati uspostavljene sustave upravljanja rizicima u svim tijelima koja su nadležna za provedbu programa ISPA, kako bi se postiglo učinkovito upravljanje rizicima, te time otklonili ili na najmanju mjeru smanjili njihovi nepovoljni utjecaji, odnosno omogućila pravodobna i učinkovita provedba projekata.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i krajnjim korisnicima da redovito ažuriraju sustav upravljanja rizicima, odnosno da poduzimaju predviđene aktivnosti i mjere kako bi se navedeni rizici otklonili ili smanjili. Također, predlaže društvu Gradska čistoća d.o.o., Šibenik da uspostavi potpuni sustav upravljanja rizicima, te njegovo redovno ažuriranje

4.2.4. Informacijski sustav

Ministarstvo financija je za potrebe Nacionalnog fonda i SJFU, sredinom 2005., zaključilo ugovor o uspostavi informacijskog sustava upravljanja prepristupnim programima pomoći Zajednice. Osnovna svrha uvođenja sustava je praćenje provedbe pojedinih prepristupnih programa, njihove realizacije i uspješnosti provođenja, te općenito efikasnosti trošenja dobivenih sredstava. U svrhu nadzora nad sredstvima iz prepristupnih programa, sustav se treba sastojati od više podsustava (komponenti), primjerice, podsustava za planiranje, praćenje procesa nabave, financijsko upravljanje, računovodstvenog podsustava, te podsustava za izvješćivanje.

Izvoditelj je u skladu s ugovorom, početkom 2006. isporučio, odnosno instalirao sustav (aplikacija CRO4EU), kada je ujedno i započela faza njegova testiranja. Bilo je planirano da se sustav uspostavi prije nego se obavi prvo plaćanje iz programa ISPA (sredina 2007.). Također, planirano je da do potpune uspostave sustava, Nacionalni fond i SJFU, osim evidentiranja poslovnih događaja u navedenom sustavu, koriste i ručni sustav praćenja i evidentiranja poslovnih događaja vezanih za program ISPA, uključujući i vođenje poslovnih knjiga.

Do konca 2007., informacijski sustav (CRO4EU) je uspostavljen, a evidentiranja u Nacionalnom fondu i SJFU su obavljana usporedno u informacijskom i ručnom sustavu. S obzirom da je početkom 2008. SJFU izdvojena iz Ministarstva financija i da je promijenila lokaciju, odvojeni su serveri i izgrađeni su vlastiti informatički kapaciteti SAFU. U svibnju 2008. sastavljen je priručnik za korištenje aplikacije CO4EU.

U postupku akreditiranja informacijskog sustava, radi potvrde usklađenja sa ISO standardima, kako bi se u potpunosti koristio informacijski sustav evidentiranja, obavljena je revizija informacijskog sustava. Ministarstvo financija i revizijsko društvo zaključili su ugovor o obavljanju revizije ocjene usklađenosti informacijskog sustava CRO4EU s ISO/IEC standardima. Nakon obavljene revizije informacijskog sustava početkom prosinca 2008. dostavljeno je mišljenje revizora prema kojem je informacijski sustav CRO4EU usklađen s primjenjivim ključnim kontrolama ISO/IEC standarda, u svim materijalno značajnim aspektima. Postupak potvrđivanja ručno unesenih podataka u informacijski sustav CRO4EU omogućuje akreditaciju CRO4EU aplikacije za upotrebu u upravljanju fondovima EU. Utvrđene su određene manje nepravilnosti koje imaju utjecaj na kontrolno okruženje, a koje je potrebno otkloniti.

Koncem prosinca 2008. Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje donio je odluku o obveznom korištenju informacijskog sustava CRO4EU prema kojoj su svi djelatnici Nacionalnog fonda i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje obvezni redovno koristiti informacijski sustav CRO4EU u provedbi prepristupnih programa EU. Nacionalni fond i SAFU koriste informacijski sustav CRO4EU i gotovo je u potpunosti napušteno ručno vođenje podataka. Ručne evidencije koriste se radi provjere usklađenosti podataka. Također, osnovan je odbor za nadzor CRO4EU i Odbor za praćenje promjena CRO4EU aplikacije.

Odbori se sastoje od djelatnika Nacionalnog fonda i SAFU. Odbor za praćenje promjena sastao se dva puta, kada su uočeni određeni nedostaci u korištenju aplikacije CRO4EU koje izvoditelj koji je sustav instalirao treba ispraviti.

Ministarstvo je započelo s provedbom projekta usklađenja sa standardima sigurnosti za informacijski sustav Ministarstva financija. Nakon završetka projekta očekuje se da CRO4EU bude u potpunosti usklađen sa ISO standardima, te će se ostvariti i većina revizijskih preporuka.

5. PROJEKTI FINANCIRANI IZ PROGRAMA ISPA

Sredstvima iz programa ISPA koja su namijenjena Republici Hrvatskoj (60.000.000 EUR) financira se šest projekata; tri infrastrukturna projekta (jedan iz sektora prometa i dva iz sektora zaštite okoliša), te tri projekta tehničke pomoći. Za financiranje projekata odobreno je 59.000.000 EUR, a 1.000.000 EUR je odobreno za potrebe Delegacije. Europska komisija u ime EU i Vlada Republike Hrvatske u ime Republike Hrvatske, su koncem 2005. i tijekom 2006. potpisali Memorandume o financiranju odobrenih projekata kojima su utvrđena međusobna prava i obveze, nakon čega je započeo proces provedbe projekata.

Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, osim bespovratne pomoći EU, dijelom se sufinanciraju i sredstvima države korisnice. EU iz programa dodjeljuje pomoć u iznosu do 75,0% ukupno prihvatljivih izdataka. Izuzetno, preliminarne studije i mjere tehničke podrške mogu se financirati u 100,0% iznosu.

Pregled projekata koji se financiraju iz programa ISPA daje se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Projekti financirani iz programa ISPA

u EUR

Redni broj	Projekt	Ukupno prihvatljivi izdaci projekta	Izvori financiranja			
			Program ISPA		Nacionalno sufinanciranje	
			Iznos	%	Iznos	%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	75.761.000	28.789.180	38	46.971.820	62
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	36.000.000	22.500.000	62,5	13.500.000	37,5
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	8.823.601	6.000.049	68	2.823.552	32
4.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	1.464.100	966.306	66	497.794	34
5.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	741.738	482.130	65	259.608	35
6.	Tehnička pomoć SJFU i NIK *	262.335	262.335	100	0	0
Ukupno		123.052.774	59.000.000	48	64.052.774	52

* Puni naziv projekta je Tehnička pomoć Središnjoj jedinici za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA.

6. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA

6.1. Sredstva iz programa ISPA

Nacionalni fond je središnje tijelo koje je organizirano kao riznica u zemlji korisnici putem koje se prenose finansijska sredstva prepristupnih fondova EU. Nacionalni fond organizira i upravlja bankovnim računima, šalje zahtjeve za sredstva Europskoj komisiji, ovjerava prijenos sredstava na agenciju za financiranje i ugovaranje. Sva sredstva iz EU dolaze u Nacionalni fond, te se prenose na nadležna ministarstva odgovorna za pojedine projekte unutar ISPA programa. Nacionalni fond je za korištenje sredstava iz programa ISPA, kod poslovne banke otvorio zasebne bankovne račune za sektor prometa i sektor zaštite okoliša, unutar kojih su otvoreni i zasebni računi za pojedini projekt. Također, postoje i zasebni računi za ostvarene kamate po pojedinom projektu na koje se prenose ostvarene kamate nakon isteka roka oričavanja sredstava. S obzirom da plaćanja ugovarateljima obavlja SAFU, kojem Nacionalni fond prenosi dobivena sredstva za provedbu projekata, Nacionalni fond je otvorio i zasebne bankovne račune za pojedini projekt kojima upravlja SAFU, s kojih se obavljaju plaćanja ugovarateljima. Sva sredstva pomoći koju je Europska komisija dodijelila prema Memorandumu o financiranju doznačavaju se putem zahtjeva, Nacionalnom fondu. Doznaka sredstava može biti u obliku plaćanja predujmom, plaćanja tijekom provedbe projekata i konačnih isplata.

Plaćanja tijekom provedbe i konačne isplate odnose se na stvarno potvrđene i plaćene izdatke koji moraju biti potkrijepljeni računima s potvrdama.

Kod infrastrukturnih projekata plaćanje predujmom do 20,0% ukupne pomoći iz programa ISPA obavlja se na dva načina: prva rata u iznosu do 50,0% predujma plaća se nakon dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe i kada država korisnica potpiše Memorandum o financiranju, dok se druga rata plaća nakon potpisivanja prvog ugovora, obično ugovora za izvođenje radova, te ispunjenja drugih uvjeta koji su za pojedini projekt utvrđeni Memorandumom o financiranju.

Kod projekata tehničke pomoći odobrava se plaćanje predujma u visini 40,0% iznosa financiranja iz programa ISPA, s tim da se 20,0% isplaćuje nakon što država korisnica potpiše Memorandum o financiranju, a 20,0% nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o tehničkoj pomoći.

Europska komisija doznačava sredstva na zahtjev Nacionalnog fonda tijekom provedbe projekta pod uvjetom da projekt zadovoljavajuće napreduje prema završetku. Doznaka Nacionalnom fondu se obavlja radi naknade potvrđenog i plaćenog izdatka, uz zadovoljavanje uvjeta utvrđenih u Memorandumu o financiranju. Ukupan iznos plaćanja Europske komisije, u obliku avansnog plaćanja i tijekom provedbe projekata ne prelazi 80,0% ukupno dodijeljene pomoći. U opravdanim slučajevima, Europska Komisija može povećati taj postotak na 90,0%. Konačna isplata pomoći ISPA izračunata na temelju potvrđenog i stvarno plaćenog izdatka, izvršit će se pod uvjetom da se ispunе svi uvjeti utvrđeni u Memorandumu o financiranju (primjerice, da je mjera provedena u skladu s ciljevima, da je ispunila uvjete određene Memorandumom o financiranju, da je Europskoj komisiji dostavljeno završno izvješće, te drugih utvrđenih uvjeta). Ukoliko završno izvješće nije upućeno Europskoj komisiji u roku od šest mjeseci od konačnog datuma završetka radova i izvršenja plaćanja, ukinut će se dio pomoći koji predstavlja preostalu isplatu.

Nacionalni fond je od početka provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, do konca 2008. poslao zahtjeve za sredstvima Europskoj komisiji u ukupnom iznosu 14.205.346 EUR, od čega se 8.009.640 EUR odnosi na 2008.

Ukupno primljena sredstva Nacionalnog fonda od Europske komisije iznosila su 14.083.747 EUR, od čega su sredstva primljena u 2006. i 2007. iznosila 6.195.706 EUR, a sredstva primljena u 2008. iznosila 7.888.041 EUR. Ukupno prenesena sredstva iz Nacionalnog fonda na račun SAFU iznosila su 4.315.486 EUR, od čega u 2007. u iznosu 226.533 EUR, a u 2008. u iznosu 4.088.953 EUR.

Ukupno raspoloživa sredstva kojima upravlja Nacionalni fond na dan 31. prosinca 2008. iznosila su 10.732.816 EUR. Ukupno ostvarene kamate na doznačena sredstva iznosile su 964.555 EUR od čega se 476.964 EUR odnosi na 2008.

SAFU je u 2008. od ukupno doznačenih sredstava u iznosu 9.150.986 EUR (4.088.953 EUR iz sredstava EU i 5.062.033 EUR iz nacionalnih izvora) izvršila pet plaćanja u ukupnom iznosu 9.150.986 EUR.

U tablici broj 2 daje se pregled doznačenih sredstava iz Europske komisije, ostvarene kamate na doznačena sredstva, te prenesena sredstava na račun SAFU za 2006. i 2007. u ukupnom iznosu, te u 2008.

Tablica broj 2

Pregled doznačenih sredstava iz Europske komisije, ostvarene kamate na doznačena sredstva, te prenesena sredstava na račun SAFU

u EUR

Redni broj	Projekt	2006. i 2007.					2008.					
		Zahtjev Europskoj komisiji za doznakom sredstava	Sredstva primljena od Europske komisije	Ostvarene kamate	Prijenos sredstava na račun SJFU	Ukupno raspoloživa sredstva 31. prosinca 2007.	Zahtjev Europskoj komisiji za doznakom sredstava	Sredstva primljena od Europske komisije	Ostvarene kamate	Ukupno ostvarena sredstva u 2008.	Prijenos sredstava na račun SAFU	Ukupno raspoloživa sredstva 31. prosinca 2008.
1	2	3	4	5	6	7 (4+5-6)	8	9	10	11 (9+10)	12	13 (7+11-12)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica	-	2.878.918	261.787	-	3.140.705	5.412.008	5.412.008	205.194	5.617.203	2.533.090	6.224.817
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	-	2.250.000	176.542	-	2.426.542	2.250.000	2.250.000	206.724	2.456.724	1.503.759	3.379.506
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	-	600.005	31.693	69.315	562.383	69.315	-	38.944	38.944	-	601.328
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	124.629	177.096	2.092	157.218	21.970	85.056	32.772	2.973	35.745		57.715
5.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	-	193.261	10.273	-	203.534	193.261	193.261	15.916	209.177	52.104	360.607
6.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	-	96.426	5.204	-	101.630	-	-	7.213	7.213	-	108.843
Ukupno		124.629	6.195.706	487.591	226.533	6.456.764	8.009.640	7.888.041	476.964	8.365.005	4.088.953	10.732.816

Iz tablice je vidljivo da su koncem 2008. raspoloživa sredstva na računima Nacionalnog fonda iznosila 10.732.816 EUR. Od navedenog iznosa, ukupno ostvarena sredstva u 2008. su iznosila 8.365.005 EUR.

U tablici broj 3 daje se pregled stanja novčanih sredstava i kamata na računima Nacionalnog fonda na dan 31. prosinca 2008.

Tablica broj 3

Stanje novčanih sredstava i kamata na računima Nacionalnog fonda
na dan 31. prosinca 2008.

Redni broj	Projekt	Glavni račun	Kamatni račun	u EUR
		3	4	5 (3+4)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	5.757.836	466.981	6.224.817
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	2.996.241	383.265	3.379.506
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	530.690	70.638	601.328
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	52.650	5.065	57.715
5.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	334.418	26.189	360.607
6.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	96.426	12.417	108.843
Ukupno		9.768.261	964.555	10.732.816

Stanje novčanih sredstava na računima Nacionalnog fonda na dan 31. prosinca 2008. iznosilo je 10.732.816 EUR, od čega se na glavni račun odnosilo 9.768.261 EUR, a na kamate 964.555 EUR. Depozita (oročenja) na dan 31. prosinca 2008. nije bilo.

- Kamate na sredstva doznačena iz Europske komisije

Ukupno ostvarene kamate na doznačena sredstva iznosile su 964.555 EUR od čega se 476.964 EUR odnosi na 2008.

U tablici broj 4 daje se pregled ostvarenih kamata ukupno po projektima u 2006. i 2007. te u 2008.

Tablica broj 4

Ostvarene kamate ukupno po projektima u 2006. i 2007. te u 2008.

u EUR

Redni broj	Projekt	2006. i 2007.	2008.	Ukupno
1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	261.787	205.194	466.981
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	176.542	206.724	383.265
3.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	31.693	38.944	70.638
4.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	2.092	2.973	5.065
5.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	10.273	15.916	26.189
6.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa	5.204	7.213	12.417
Ukupno		487.591	476.964	964.555

U skladu s odredbama Memoranduma o suglasnosti o osnivanju Nacionalnog fonda, primici od ostvarenih kamata na sredstva koja se nalaze na bankovnim računima pripadaju zemlji korisnici. Ostvareni primici od kamata iz primljenih predujmova za određeni projekt moraju biti iskorišteni isključivo za financiranje prihvatljivih izdataka projekta i tijekom razdoblja koje je navedeno u Memorandumu o financiranju, bilo kao zamjena za nacionalni doprinos ili za financiranje dodatnih komponenti projekta. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) nije donesena odluka o namjeni korištenja ostvarenih sredstava od kamata.

6.2. Nacionalni izvori financiranja

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđeni su ukupno prihvatljivi izdaci projekta koji se u određenom omjeru financiraju iz sredstava programa ISPA i iz državnog proračuna (opisano u tablici broj 1). U državnom proračunu trebaju biti osigurana sredstva za financiranje nacionalnog doprinsosa iz programa ISPA. Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, prema propisima Republike Hrvatske, planiraju se u državnom proračunu u okviru ministarstava koja su nadležna za provedbu pojedinih projekata, a planirana sredstva obuhvaćaju iznos koji se financira iz državnog proračuna i iznos koji se financira iz sredstava programa ISPA.

Memorandumi o financiranju ne sadrže plan izdataka po godinama, odnosno od planiranog početka do završetka projekta. Plan izdataka po godinama izrađuje SAFU pri sastavljanju izvješća o provedbi pojedinog projekta za sastanke Odbora za praćenje programa ISPA koji se održavaju dva puta godišnje. Pri čemu se planovi izdataka izrađuju ovisno o realizaciji planova nabave kojima se planiraju datumi objave natječaja, zaključivanja ugovora i drugo, a o čemu ovise plaćanja tijekom provedbe projekta.

U državnom proračunu za 2008. planirana su sredstva za financiranje programa ISPA u Ministarstvu financija, Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Ministarstva planiraju sredstva u državnom proračunu na temelju planova izdataka projekta, koje na temelju planova nabave izrađuje SAFU za sastanke Odbora za praćenje projekta ISPA. U državnom proračunu sredstva su planirana u ukupnom iznosu 195.539.098,00 kn. Izdaci su ostvareni u iznosu 65.506.778,00 kn što je za 130.032.320,00 kn ili 66,5% manje od plana. Planiranje je otežano iz razloga što nisu zaključeni svi ugovori o nabavi, na temelju kojih bi se mogli planirati izdaci u budućim razdobljima, kao i zbog toga što se radi kašnjenja u provedbi projekta, planirani datumi zaključivanja ugovora iz planova nabave roba, radova i usluga često mijenjaju.

U tablici broj 5 daje se pregled planiranih sredstava u državnom proračunu i ostvarenih izdataka za 2008.

Tablica broj 5

Planirana sredstva u državnom proračunu i ostvareni izdaci za 2008.

Red. broj	Nadležno ministarstvo	Planirano		Ukupno planirano	Izvršeno		Ukupno izvršeno
		Sredstava EU	Sredstava državnog proračuna		Sredstava EU	Sredstava iz nacionalnog izvora	
1	2	3	4	5 (3+4)	6	7	8 (6+7)
1.	Ministarstvo financija	630.000	-	630.000	-	-	-
2.	Ministarstvo regionalnog razvoja*	34.500.000	7.157.098	41.657.098	11.314.381	6.290.854	17.605.235
3.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture – ukupno	112.500.000	39.500.000	152.000.000	18.144.891	29.661.061	47.805.952
3.1.	- izrada studija	2.500.000	500.000	3.000.000	-	-	-
3.2.	- koridor X	110.000.000	39.000.000	149.000.000	18.144.891	29.661.061	47.805.952
4.	Ministarstvo zaštite okoliša - ukupno	266.000	986.000	1.252.000	-	95.591	95.591
4.1.	- Bikarac	-	-	-	-	-	-
4.2.	- izgradnja okoliša	266.000	986.000	1.252.000	-	95.591	95.591
SVEUKUPNO (1+2+3+4)		147.896.000	47.643.098	195.539.098	29.459.272	36.047.506	65.506.778

* Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva planiralo je dva projekta

Memorandumima o financiranju pojedinog projekta utvrđeno je da porezi i javne pristojbe nisu prihvatljivi troškovi projekata, te se ne mogu financirati iz programa ISPA. Nacionalna dužnosnica za ovjeravanje obavijestila je SAFU u srpnju 2008. da se na projekte financirane iz programa ISPA primjenjuju odredbe Okvirnog sporazuma propisanog između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske. Na temelju odredbi navedenih u Okvirnom sporazumu porez na dodanu vrijednost ne plaća se na nabave koje se financiraju iz sredstava pomoći Europske unije, te su i projekti koji se financiraju iz programa ISPA također oslobođeni od plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

6.2.1. Planiranje u državnom proračunu za 2009.

U državnom proračunu za 2009., koji je donesen koncem 2008., u okviru Ministarstva finacija, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstva mra, prometa i infrastrukture, te Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirana su sredstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

- Ministarstvo financija

Ministarstvo financija odnosno SAFU, koja je najvećim dijelom korisnik projekta Tehnička pomoć SAFU i NIK, u državnom proračunu za 2009. planiralo je sredstva za njegovu provedbu u iznosu 352.800,00 kn. Sredstva su planirana prema nazivu projekta (Tehnička pomoć SAFU i NIK), a s obzirom da se projekt u potpunosti financira iz programa ISPA, cijelokupno planirani iznos odnosi se na sredstva EU.

- Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva je nadležno za projekte Program za vode i otpadne vode u Karlovcu i Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u dijelu koji se odnosi na projekte vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu oba projekta pod nazivom projekt ISPA u ukupnom iznosu 92.220.000,00 kn, od čega su planirana sredstva iz ISPA programa u iznosu 72.220.000,00 kn, sredstva drugih pomoći u iznosu 15.000.000,00 kn, a sredstva iz državnog proračuna u iznosu 5.000.000,00 kn.

Planirana sredstava iz državnog proračuna u iznosu 5.000.000,00 kn, rebalansom proračuna smanjena su na 3.500.000,00 kn. Odnose se na financiranje domaćih izvodiča koji izrađuju projektnu dokumentaciju potrebnu za provođenje projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu. Kako je dio usluga ustupljen domaćim izvodičima prema propisima o javnoj nabavi, izdvojene usluge nisu više prihvatljive za financiranje iz programa ISPA, te se u potpunosti financiraju iz nacionalnih izvora.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koja su sastavljena za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2009. planirani su izdaci u iznosu 16.121.580,98 EUR odnosno 118.074.459,10 kn. Sredstva u državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta ISPA planirana u iznosu 92.220.000,00 kn što je u odnosu na plan izdataka iz izvješća o provedbi projekta manje za 25.854.459,10 kn.

- Ministarstvo mra, prometa i infrastrukture

Ministarstvo mra, prometa i infrastrukture je nadležno za projekte Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu dva projekta iz programa ISPA. Sredstva nisu planirana prema nazivu projekta, nego su sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn planirana za projekt pod nazivom Osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt, a 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija.

Planirana sredstva u iznosu 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija odnose se na sredstava državnog proračuna u iznosu 800.000,00 kn (40,0%) i sredstva EU u iznosu 1.200.000,00 kn (60,0%). Prema obrazloženju, planirana sredstva odnose se na projekt Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, a navedeni omjeri sufinanciranja razlikuju se za 5,0% od omjera sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju.

Planirana sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn za projekt pod nazivom Osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 107.500.000,00 kn (53,8%) i sredstva EU u iznosu 92.462.000,00 kn (46,2%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, prema kojem se iz državnog proračuna financira 62,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA (pomoć Europske zajednice) 38,0%.

Iz navedenog je vidljivo da su planirana sredstva u Državnom proračunu za 2009. za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija u iznosu 2.000.000,00 kn, te za projekt pod nazivom Osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt u iznosu 199.962.000,00 kn, u omjerima koji ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koja su sastavljena za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa u 2009. planirani su izdaci u iznosu 380.869 EUR odnosno 2.789.484,56 kn, a za provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica planirani su izdaci u iznosu 25.447.241,62 EUR odnosno 186.375.597,63 kn.

- Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za projekte Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac i Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu projekta pod nazivom Podrška izgradnji i rekonstrukciji okoliša - ISPA 2005. u iznosu 3.520.000,00 kn. Navedena sredstva se odnose na projekt Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

Za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u okviru Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, planirana su sredstva za provedbu projekta koji se financira iz programa ISPA u iznosu 26.839.000,00 kn. Preostala sredstva osiguravaju Grad Šibenik i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Prema dostupnoj dokumentaciji, u proračunu grada Šibenika za 2009. planirani su izdaci za Projekt sanacija odlagališta Bikarac i izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 6.000.000,00 kn. Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekta sastavljenog za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA planirani su izdaci za provedbu projekta u 2009. u iznosu 5.325.311,58 EUR odnosno približno 39.002.582,01 kn.

Kako bi se utvrdila međusobna prava i obveze vezane uz financiranje projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u rujnu 2008., SAFU, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, grad Šibenik i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, ugovorom o zajedničkom ulaganju i korištenju sredstava za neposredno financiranje i sudjelovanje u realizaciji prve faze Projekta regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac, utvrdili su međusobna prava i obveze za osiguranje sredstava za provedbu projekta. Ugovorne strane suglasno su utvrdile da vrijednost prve faze iznosi 11.762.241 EUR. Europska komisija je od navedenog iznosa odobrila prihvatljive troškove u iznosu 8.823.601 EUR od čega EU financira 6.000.049 EUR, udio Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u nacionalnoj komponenti sufinanciranja iznosi 1.252.000 EUR, a Grada Šibenika, kao korisnika 1.571.552 EUR.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture u državnom proračunu planirati sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kako bi bilo vidljivo za koje projekte su sredstva planirana, te kako bi se olakšalo praćenje izdataka.

S obzirom da planirani iznosi u državnom proračunu u svim slučajevima ne odgovaraju iznosima navedenim u planovima izdataka koji su sastavni dijelovi izvješća o provedbi projekata sastavljenih za Odbor za praćenje programa ISPA, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi i financiranju projekata pravodobno uspostaviti potrebnu suradnju u postupku planiranja, kako bi se u proračunima i finansijskim planovima osigurala potrebna sredstva za provedbu projekata, a planiranje bilo što realnije, odnosno kako bi planirana sredstva odgovarala potrebama.

7. IZDACI

Izdaci za provedbu projekata iz programa ISPA u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986,44 EUR. Odnose se na dva plaćanja vezana uz provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u iznosu 6.666.027,10 EUR, dva plaćanja vezana uz provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u iznosu 2.406.014,34 EUR, te jedno plaćanje vezano uz provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 78.945 EUR.

Izdaci za provedbu projekata iz programa ISPA u 2007. izvršeni su u iznosu 259.152 EUR, odnosno u protuvrijednosti 1.896.276,74 kn. Izvršeni izdaci odnose se na obavljena plaćanja za provedbu projekata Tehnička pomoć SJFU i NIK u iznosu 157.218 EUR, u protuvrijednosti 1.150.817,80 kn, te Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u iznosu 101.934 EUR, u protuvrijednosti 745.458,94 kn.

U tablici broj 6 daje se pregled primljenih sredstava i izvršenih izdataka za provedbu projekata u 2007. i 2008.

Tablica broj 6

Primljena sredstva i izvršeni izdaci za provedbu projekata u 2007. i 2008.

u EUR

Redni broj	Projekt	Sredstva primljena iz Nacionalnog fonda (sredstva EU)	Sredstva primljena iz nacionalnih izvora	Izvršeni izdaci
1	2	3	4	6
1. IZDACI U 2007.				
1.1.	Tehnička pomoć SJFU i NIK	157.218	-	157.218
1.2.	Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac	69.315,12	32.618,88	101.934
Ukupno u 2007.		226.533,12	32.618,88	259.152
2. IZDACI U 2008.				
2.1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica	2.533.090,30	4.132.936,80	6.666.027,10
2.2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	1.503.758,96	902.255,38	2.406.014,34
2.3.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša	52.103,70	26.841,30	78.945
Ukupno u 2008.		4.088.952,96	5.062.033,48	9.150.986,44
SVEUKUPNO		4.315.486,08	5.094.652,36	9.410.138,44

U 2008., u okviru projekata koji se financiraju iz programa ISPA zaključeno je osam ugovora (u 2007. zaključeno je ukupno pet ugovora) za nabavu u ukupnom iznosu 78.071.746,24 EUR. Odnose se na tri ugovora za nabavu usluga i izvođenje radova za provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u iznosu 60.182.962,31 EUR, tri ugovora o izvođenju radova i pružanju usluga za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u iznosu 17.035.648,93 EUR, te dva ugovora za nabavu usluga za tehničku pomoć za provedbu projekta Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 853.135 EUR (vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda).

Do svibnja 2009., zaključen je i ugovor koji se odnosi na projekt Pripremna lista projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa u iznosu 641.710 EUR.

Plaćanja računa dobavljača (izvoditeljima radova i davateljima usluga), obavlja SAFU. Nakon dobivanja računa od dobavljača, upućuje zahtjev Nacionalnom fondu (za sredstva EU, odnosno iz programa ISPA) i nadležnim ministarstvima odnosno subjektima koji osiguravaju sredstva iz nacionalnih izvora, za doznamu potrebnih sredstva na računu SAFU. Nakon što Nacionalni fond i subjekti koji osiguravaju sredstva iz nacionalnih izvora uplate sredstva za pojedini projekt, SAFU obavlja plaćanja izvoditeljima.

U tablici broj 7 daju se podaci o ugovorenoj vrijednosti usluga i radova, te obavljenim plaćanjima u 2008.

Tablica broj 7

Ugovorena vrijednost usluga i radova, te obavljena plaćanja u 2008.

u EUR

Redni broj.	Projekt	Prihvatljivi izdaci projekta	Vrijednost ugovorenih usluga	Plaćeno iz sredstava ISPA	Plaćeno iz državnog proračuna	Ukupno plaćeno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica	75.761.000	60.182.962,31	2.533.090,30	4.132.936,90	6.666.027,10
1.1.	Ugovor o izvođenju građevinskih radova na kolosijeku i elektrifikaciji	55.512.000	41.766.847,33	2.380.710,30	3.884.316,80	6.265.027
1.2.	Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad radovima	2.006.000	2.005.000	152.380	248.620	401.000
1.3.	Ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima	18.243.000	16.411.114,98	-	-	-
2.	Program za vode i otpadne vode u Karlovcu	36.000.000	17.035.648,93	1.503.758,96	902.255,38	2.406.014,34
2.1.	Ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći	1.130.000	1.093.340	136.667,50	82.000,50	218.668
2.2.	Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	14.942.000	14.582.308,93	1.367.091,46	820.254,88	2.187.346
2.3.	Ugovor o obavljanju usluga nadzora	1.680.000	1.360.000	-	-	-
3.	Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoći u sektoru zaštite okoliša	1.464.100	853.135	52.103,70	26.841,30	78.945
3.1.	Ugovor o obavljanju usluga za pripremu projekata otpadnih voda	557.209	458.410	52.103,70	26.841,30	78.945
3.2.	Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekata vodoopskrbe	408.858	394.725	-	-	-
Ukupno (1+2+3)		113.225.100	78.071.746,24	4.088.952,96	5.062.033,48	9.150.986,44

Iz tablice je vidljivo da je za provedbu tri projekta u 2008. obavljeno pet plaćanja u iznosu 9.150.986,44 EUR. Državni ured za reviziju je za 2008., provjerio izvršene izdatke u iznosu 9.150.986,44 EUR za plaćanja koja su obavljena u 2008. (100,0% ukupno izvršenih izdataka). Provjerama je utvrđeno da su plaćanja u 2008. izvršiteljima radova i usluga prema dva ugovora o nabavi radova i usluga na projektu Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica u ukupnom iznosu 6.666.027,10 EUR obavljena u skladu sa zaključenim ugovorima.

Kod dva plaćanja koja su obavljena za projekt Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2008., došlo je do kašnjenja. Prvo plaćanje koje je bilo za ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći trebalo je podmiriti do sredine srpnja 2008., u iznosu 218.668 EUR.

Plaćanje je obavljeno nakon 17 dana, a do kašnjenja je došlo jer Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD) zbog administrativnih problema nije bila u mogućnosti uplatiti svoj dio (27,78%) u iznosu 60.745,98 EUR.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva koncem srpnja 2008. uplatilo je ukupni iznos nacionalnog sufinanciranja u iznosu 82.000,50 EUR, dio uplaćenog iznosa odnosio se na zajam između EBRD i krajnjeg korisnika (60.745,98 EUR), te na dio iz državnog proračuna (21.254,52 EUR). Koncem prosinca 2008. EBRD je uplatio novčana sredstva u iznosu 895.075,58 EUR kojima su obavljena slijedeća dva plaćanja, te je ostatak sredstava vraćen krajnjem korisniku koji je trebao izvršiti povrat posuđenih sredstava nadležnom ministarstvu, što nije učinio. U tijeku obavljanja revizije, krajnji korisnik je u ožujku 2009. izvršio povrat sredstava u državni proračun. Kod drugog plaćanja za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 2.187.346,34 EUR, također je došlo do kašnjenja od deset dana jer EBRD, nije pravovremeno uplatio sredstva. Provjerom i uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da plaćanja nisu obavljena u skladu s zaključenim ugovorima. Plaćanje je obavljeno nakon ugovorenog roka, odnosno sa zakašnjenjem, za prvo plaćanje 17 dana, a za drugo plaćanje deset dana.

U listopadu 2008. obavljeno je plaćanje predujma za projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretpriступnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša u iznosu 78.945 EUR. Plaćanje je obavljeno u skladu sa zaključenim ugovorom.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU i Nacionalnom fondu da posebnu pozornost posvete plaćanju računa izvoditeljima radova i usluga kako ne bi dolazilo do kašnjenja u odnosu na ugovorene rokove.

8. PROVEDBA PROJEKATA FINANCIRANIH IZ PROGRAMA ISPA

Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugavaraju za vanjske aktivnosti Zajednice (dalje u tekstu: PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera (dalje u tekstu: FIDIC pravila), pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila. Uvjeti ugavaranja i izvođenja radova prema FIDIC pravilima sadržani su u posebnim knjigama (žuta, crvena i srebrna knjiga). Odabirom pojedine knjige, odabiru se i pravila prema kojima će se zaključiti ugovori i izvoditi radovi na projektu. Odabirom pravila iz pojedine knjige definiraju se i parametri za izradu natječajne dokumentacije i pripremu ugovora.

Krajnji korisnik izrađuje natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela. Nakon izrade, krajnji korisnik natječajnu dokumentaciju dostavlja nadležnom ministarstvu, ministarstvo nakon obavljene kontrole dokumentaciju dostavlja SAFU. SAFU također obavlja kontrolu natječajne dokumentacije, te je dostavlja Delegaciji na prethodno odobrenje.

Ukoliko je, prema ocjeni Delegacije, natječajna dokumentacija sastavljena u skladu s pravilima Zajednice, Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju. U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU) te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU. Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Iz programa ISPA financira se šest projekata, od čega tri infrastrukturna projekta i tri projekta tehničke pomoći. Za provedbu svih šest projekata planira se zaključiti ukupno 24 ugovora, od čega šest ugovora o izvođenju radova, 15 ugovora o nabavi usluga i tri ugovora o nabavi roba.

Za radove planira se provesti pet postupaka međunarodnog javnog nadmetanja, te jedno javno nadmetanje za radove koje će se objaviti u Republici Hrvatskoj. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova. Za provedbu projekata planira se zaključiti 15 ugovora o nabavi usluga. Od navedenog broja, odabir ponuditelja za devet ugovora planira se obaviti putem međunarodnog dvostupanjskog nadmetanja. Također, planira se zaključiti šest okvirnih ugovora u vrijednosti do 200.000 EUR, koji se zaključuju za kraće vremensko razdoblje. Do konca 2008. zaključeno je deset ugovora o nabavi usluga. Za provedbu projekata planira se zaključiti i tri ugovora o nabavi roba, putem međunarodnog javnog nadmetanja.

- Provedba projekata

Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugovaranju za vanjske aktivnosti Zajednice (PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera, odnosno FIDIC pravilima, pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila.

Krajnji korisnici izrađuju natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela, nakon čega je dostavljaju nadležnim ministarstvima, koji je nakon kontrole dostavljaju SAFU. Nakon obavljene kontrole dostavlja se Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju.

U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU) te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU. Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđen je okvirni plan nabave, u kojem je navedeno planirano vrijeme objave nadmetanja za nabavu roba, usluga te ustupanje radova. Nakon potpisivanja Memoranduma, odnosno početkom provedbe projekata, za svaki projekt i svaki ugovor o nabavi sastavljen je zasebni plan nabave, koji se ažurira mjesечно. U planu nabave utvrđeni su rokovi početka odnosno završetka pojedine faze.

Prema planovima nabave sastavljenim nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, do rujna 2008. planirano je zaključiti 24 ugovora o nabavi za provedbu svih šest projekata. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova i deset ugovora o nabavi usluga, odnosno ukupno 13 ugovora. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 78.071.746 EUR. Jedanaest ugovora nije zaključeno u planiranom roku jer se značajno kasnilo u svim fazama pripreme i provođenja postupaka nabave.

Projekti se provode kroz četiri najznačajnije faze i to: fazu izrade natječajne dokumentacije, fazu dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju i fazu provedbe postupaka nabave i zaključenja ugovora o nabavi, te fazu provedbe ugovora. Značajnije poteškoće u provedbi projekata odnosile su se na izradu natječajne dokumentacije, za što su zaduženi krajnji korisnici, nadležna ministarstva i SAFU. Od potpisivanja Memoranduma o financiranju projekata, do dostave natječajne dokumentacije na prethodno odobrenje Delegaciji, bilo je potrebno više vremena od planiranog. Također, Delegacija je u većini slučajeva, imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te se radi značajnih ispravaka, dodatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Do konca 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, Tehnička pomoć SJFU i NIK i Priprema liste projekata za instrument za pretpriistupnu pomoć u sektoru zaštite okoliša. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na druge projekte djelomično je odobrena ili je odobrenje u tijeku. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u okviru projekt Priprema liste projekata za instrument za pretpriistupnu pomoć u sektoru prometa, nije izrađena.

S obzirom da je sve ugovore za nabavu roba, usluga i ustupanje radova trebalo potpisati do rujna 2008., da je potpisano 13 ugovora, da je za dio natječajne dokumentacije postupak dobivanja prethodnog odobrenja u tijeku, te da dio natječajne dokumentacije nije izrađen, predlaže se SAFU i krajnjim korisnicima osigurati brže i efikasnije ispravljanje natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije, odnosno poduzimanje mjera koje će osigurati zaključenje ugovora u što kraćem roku.

U nastavku se daje prikaz aktivnosti na provedbi pojedinih projekata.

8.1. Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica

Memorandum o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik - državna granica, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2009. Vrijednost projekta iznosi 75.761.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 28.789.180 EUR (38,0%), a iz nacionalnih izvora 46.971.820 EUR (62,0%). Krajnji korisnik je društvo HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo mera, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem tri ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji (dalje u tekstu: ugovor o izvođenju građevinskih radova) u iznosu 41.766.847 EUR, ugovora o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima u iznosu 16.411.115 EUR, te ugovora o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima u iznosu 2.005.000 EUR.

Projektom je obuhvaćena dionica željezničke pruge koja se nalazi na dijelu desetoga koridora (TEN – Trans - european network, od Salzburga do Soluna), koji ima veliku važnost za Republiku Hrvatsku i Europsku Uniju. Obuhvaća šest osnovnih kategorija radova: pružne radove, elektrifikaciju, signalizaciju, željezničko-cestovne prijelaze, telekomunikaciju, te željezničke kolodvore. Cilj projekta je povećati brzinu vlakova uključujući prilagodbu elektrifikacije, poboljšati i obnoviti kapacitet pruge, povećati domaći i međunarodni putnički i teretni željeznički promet.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je sredinom studenoga 2007. Zbog velikog kašnjenja u pripremi, izradi i kontroli natječajne dokumentacije, ugovori nisu zaključeni u planiranome roku već sredinom svibnja 2008. (ugovor o izvođenju građevinskih radova) i krajem srpnja 2008. (ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima i ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima).

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji

Ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji zaključen je sredinom svibnja 2008., ugovorena vrijednost radova iznosi 41.766.847,33 EUR. Ugovoren je izvođenje radova u razdoblju 24 mjeseca od početka provođenja ugovora, odnosno od sredine kolovoza 2008. do sredine kolovoza 2010.

Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju sredinom kolovoza 2007., te je nadmetanje objavljeno koncem kolovoza 2007. Ponude je poslalo osam zainteresiranih ponuditelja, odbijene su četiri ponude, a u uži izbor pozvana su četiri zainteresirana ponuditelja. Nakon provedenog postupka odabira, početkom travnja 2008. Delegacija je odobrila izvješće o odabiru najpovoljnije ponude i predloženi ugovor. Predmet ugovora je izvođenje građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji kao dio obnove željezničke pruge na dijelu dugačkom 33,5 km, koji je dio europskog koridora X.

Ugovor obuhvaća radove na sedam dionica od Vinkovaca, Tovarnika do državne granice. Ugovorom je određeno da se radovi za pet dionica izvedu u roku 45 dana, a dvije dionice u roku 60 dana. Obavljanje radova započelo je sredinom rujna 2008.

Tijekom izvođenja radova na prvoj dionici izgradnje željezničke pruge Đeletovci i Jankovci, izvoditelj radova imao je problem s kvalitetom materijala za izradu pruge, koja nije odgovarala ugovorenim tehničkim specifikacijama. Iako nadzorni inženjer nije odobrio spomenutu vrstu materijala, izvoditelj radova ga je ipak koristio za izgradnju šest i pol kilometara željezničke pruge. Ugrađeni materijal morao se ukloniti, što je prouzročilo dodatne troškove i zastoj u provedbi projekta. Krajem listopada 2008. izvoditelj radova započeo je s uklanjanjem lošijeg materijala, te je nakon testiranja i odobrenja nadzornog inženjera započelo postavljanje novog materijala u prosincu 2008. Iz navedenog je vidljivo kašnjenje u izvođenju građevinskih radova od dva mjeseca, time planirani rokovi iz ugovora nisu ostvareni. Građevinski radovi nisu se obavili u skladu s Ugovorom o građevinskim radovima, jer je zbog ugradnje materijala lošije kvalitete (neodobrenog od strane nadzornog inženjera) došlo do kašnjenja u provođenju ugovora. Nepredviđene troškove platio je izvoditelj radova, te se nastavilo s provođenjem dalnjih aktivnosti određenih ugovorom.

U srpnju 2008. izvoditelj radova podnio je zahtjev za plaćanjem predujma (15,0% vrijednosti ugovora) u ukupnom iznosu 6.265.027 EUR, od čega se 2.380.710 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 3.884.317 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Do konca 2008. završeni su građevinski radovi na prvoj dionici Đeletovci-Jankovci na lijevoj pruzi, za što je ispostavljen račun za prvu situaciju u prosincu 2008., te je plaćanje obavljeno u 2009.

Početkom siječnja 2009. Delegacija je odobrila dodatak ugovoru, u kojem je navedeno oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost. U vrijeme obavljanja revizije (travanj 2009.) završeni su građevinski radovi na drugoj od ukupno sedam dionica. Rok završetka izvođenja radova (sedme dionice) predviđen je u kolovozu 2010.

- Ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora planiralo se u studenome 2007., a ugovor je zaključen koncem srpnja 2008. Ugovorena vrijednost radova iznosi 16.411.115 EUR. Provedba ugovora započela je u koncem listopada 2008., a rok završetka ugovoren je koncem prosinca 2010.

Natječajna dokumentacija za ustupanje radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima koju je izradio krajnji korisnik početkom ožujka 2007. dostavljena je Delegaciji na odobrenje. Proces ispravaka i usuglašavanja natječajne dokumentacije trajao je ukupno sedam mjeseci. Delegacija je dala odobrenje za navedenu dokumentaciju u listopadu 2007. Krajnji rok za dostavu ponuda prvobitno je bio 8. veljače 2008. Zbog složenosti natječajne dokumentacije i brojnih tehnički zahtjevnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda, odobrenjem Delegacije produžen je do 29. veljače 2008., te drugim ispravkom ponovno do 14. travnja 2008. S obzirom da se u međuvremenu pojavila potreba za izmjenom natječajne dokumentacije, koju treba odobriti Delegacija, sredinom ožujka 2008., započele su izmijene. Izmjena natječajne dokumentacije odnosila se na promjenu tehničke specifikacije putnih prijelaza koje se odnose na obnovu sustava signalizacije, te je odobrenje na izmijenjenu dokumentaciju dobiveno koncem ožujka 2008.

Sredinom travnja 2008. započeo je postupak nabave, pet ponuditelja dostavilo je ponude od kojih tri nisu zadovoljile tehničke kriterije, a temeljem utvrđenih kriterija za ulazak u uži izbor odabrane su dvije ponude. Koncem svibnja 2008. Delegacija je odobrila izvješće o odabiru najpovoljnije ponude, te je ugovor potpisana koncem srpnja 2008.

Važno je napomenuti činjenicu da ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima ne može započeti dok određeni građevinski radovi (instalacije, električna energija i drugo) iz ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji nisu dovršeni.

Ugovorene usluge odnose se na izvođenje radova na signalizaciji i telekomunikaciji kao dio obnove željezničke pruge na dijelu dugačkom 33,5 km, koji je dio europskog koridora X. Navedeni radovi uključuju nacrt, nabavu i instalaciju opreme za signalizaciju, modernizaciju i obnavljanje svih željezničkih prijelaza, te nacrt, nabavu opreme i instalaciju opreme za telekomunikaciju (telefoni, kablovi i informativni ekrani).

Do konca 2008. stvarni radovi na signalnim i telekomunikacijskim uređajima još nisu započeli, jer se obavlja revizija tehničke dokumentacije, nacrt glavnog projekta, te pisanja zajedničkog radnog plana i rasporeda poslova između izvoditelja radova, za ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima i za ugovor o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji, koji su međusobno povezani.

Delegacija je sredinom ožujka 2009. odobrila dodatak ugovoru u kojem je nabava roba, radova i usluga oslobođena obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima

Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima zaključen je koncem srpnja 2008., a ugovorena vrijednost usluga iznosi 2.005.000 EUR. Provedba ugovora započela je 18. kolovoza 2008., a rok završetka prvobitno je planiran koncem prosinca 2009. S obzirom da ugovor nije zaključen u planiranim rokovima, SAFU je tražila produženje roka za obavljanje usluga, odnosno izmjenu Memoranduma o financiranju. U svibnju 2008. sastavljen je prvi prijedlog izmjene Memoranduma financiranju u kojem se traži produženje roka do prosinca 2010. Službeni prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) još nije poslan Europskoj komisiji.

Postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za obavljanje usluga nadzora nad radovima započeo je u lipnju 2006. Zbog nedovoljno pripremljene natječajne dokumentacije, Delegacija je dala odobrenje godinu dana kasnije, u kolovozu 2007. Nadmetanje za usluge nadzora objavljeno je koncem kolovoza 2007., a rok za dostavu ponude je bio koncem ožujka 2008. Ponude je poslalo osam ponuditelja. Na temelju utvrđenih kriterija, u uži izbor odabранo je pet ponuditelja, nakon provedenog postupka odabrana je najpovoljnija ponuda, te je početkom lipnja 2008. Delegacija odobrila izvješće o odabiru izvoditelja usluga. Predmet ugovora je obavljane usluga nadzora za Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica za dva ugovora o ustupanju radova, te izvješćivanje o napretku projekta, pisanje mjesecnih i godišnjih izvješća. Uz navedeno, održavaju se i tjedni sastanci na kojima se raspravlja o trenutnoj situaciji i eventualno nastalim problemima koji se trebaju riješiti, na sastancima su prisutni nadzorni inženjer, krajnji korisnik, poslodavac, i izvoditelj radova.

U rujnu 2008. izvršeno je plaćanje predujma (20,0% vrijednosti ugovora) za ugovor o obavljanju usluga nadzora, u ukupnom iznosu 401.000 EUR, od čega se 152.380 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 248.620 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Kao i za prethodna dva ugovora, Delegacija je u studenome 2008. odobrila dodatak ugovoru o oslobođanju plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

- Zaključak o provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica

Rokovi utvrđeni u Memorandumu o financiranju nisu ostvareni, jer je planirano da se svi ugovori zaključe do sredine siječnja 2007., a ugovori su potpisani u svibnju i srpnju 2008., što je oko 17 mjeseci kasnije od prvobitnog plana. Do kašnjenja je najčešće dolazilo zbog problema s izradom natječajne dokumentacije, dugotrajnog postupka dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu i drugu dokumentaciju. Također, i u postupku provođenja postupka nabave gdje su rokovi produžavani i do dva puta zbog velikog broja tehnički pitanja, što je zahtijevalo dosta vremena za odgovore. Problemi s kojima su se najčešće suočavali krajnji korisnici, nadležno ministarstvo i SAFU bili su kašnjenje u izradi natječajne dokumentacije, složenosti natječajne dokumentacije, nedovoljna kvaliteta i neusklađenost pojedinih dijelova natječajne dokumentacije, mnoga pitanja potencijalnih ponuditelja koja su zahtijevala izmjenu natječajne dokumentacije, kašnjenje kod odabira ili izmjene članova za ocjenjivanje ponuda, tehničke greške i drugo. Naime, u postupku prethodnog odobrenja natječajne i druge dokumentacije, Delegacija je u najvećem broju slučajeva imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te ju vraćala SAFU na ponovni ispravak, što je znatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Izvori financiranja nabave usluga i robe te ustupanja radova osigurani su prema Memorandumu o financiranju. U skladu s odredbama članaka 4. i 8. navedenog Memoranduma, Europska komisija je uplatila prvi dio predujma (10,0% vrijednosti projekta koji se financira iz programa ISPA) u iznosu 2.878.918 EUR, nakon dodjele akreditacije (13. veljače 2006.).

Drugi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0%) Europska komisija je platila u rujnu 2008., nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o radovima i ispunjavanja uvjeta Europske komisije vezanih uz procjenu utjecaja projekta na okoliš. Studija utjecaja na okoliš je izrađena sredinom travnja 2008., te je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, donijelo rješenje prema kojоj je rekonstrukcija pruge prihvatljiva za okoliš, uz primjenu mјera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

U srpnju i rujnu 2008. poslani su zahtjevi Europskoj komisiji za sredstvima u ukupnom iznosu 5.412.008 EUR, od čega se iznos 2.878.918 EUR odnosi na drugi predujam (10%), a iznos 2.533.090 EUR na plaćanje obavljenih usluga i radova.

Prvo plaćanje izvršiteljima radova i izvoditeljima usluga izvršeno je u kolovozu 2008. u iznosu 6.265.027 EUR (uključen ISPA i nacionalni dio). Za ugovor o izvođenju građevinskih radova na kolosijeku i elektrifikaciji, Europska komisija uplatila je iznos 2.380.710,30 EUR (38,0%), a iz nacionalnih sredstava uplaćen je iznos 3.884.317 EUR (62,0%). Drugo plaćanje izvršeno je u listopadu 2008. u iznosu 401.000 EUR (uključen ISPA i nacionalni dio).

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, dodatnih troškova, te nemogućnosti da se projekt završi u ugovorenom roku (konac 2009.), u svibnju 2008. sastavljen je prijedlog izmjene Memoranduma financiranju, te je u rujnu 2008. Ministarstvu financija dostavljen prijedlog o izmjeni Memoranduma o financiranju prema kojem se traži izmjena tehničkih pokazatelja projekta, promjena imena krajnjeg korisnika, te produženje roka do 31. prosinca 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz ISPA programa.

Svi radovi i usluge koje će biti obavljene nakon navedenoga roka podmiruju se iz nacionalnih izvora. Predloženo je povećanje postotka financiranja sa 38,0% na 47,84%. Memorandumom o financiranju je određen iznos kojim Europska unija bespovratno financira troškove projekta u iznosu 28.789.180 EUR. Nakon potpisivanja tri ugovora, ukupno ugovorena vrijednost je manja za 15.578.038 EUR te je predloženo da se za navedeni iznos umanji iznos nacionalnog sufinanciranja. Također je predložena nabava tračnica koje nisu obuhvaćene Memorandumom o financiranju, te da cijena njihove nabave bude prihvatljivi trošak. Od rujna 2008. poslano je više prijedloga izmjena Memoranduma o financiranju. Službeni prijedlog izmjene nije dostavljen Delegaciji. Prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju iz studenoga 2008. predviđa završetak rokova projekta do konca 2010.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 75.761.000 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 15.152.200 EUR, u 2008. u iznosu 44.092.450 EUR, te u 2009. u iznosu 16.516.350 EUR.

Prema prijedlogu izmjena Memoranduma, sredinom rujna 2008., planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2008. u iznosu 18.185.173 EUR, u 2009. u iznosu 22.139.958 EUR, te u 2010. u iznosu 19.857.831 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajniji iznos radova planira se izvršiti u zadnje dvije godine provedbe projekta.

Iz gore navedenog vidljivo je da se projekt u početku provodio uz poteškoće i kašnjenja, ali da su do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) zaključena sva tri ugovora koja su predviđena Memorandumom o financiranju.

Državni ured za reviziju predlaže jasno definiranje rokova završetka pojedinih radova, a posebno onih o kojima ovisi provođenje aktivnosti predviđenih drugim ugovorima. Također se predlaže kontinuirana i kvalitetna suradnja između nadležnih tijela te poduzimanje mjera kako bi se radovi i usluge obavile u primijerenom roku s obzirom da se najznačajniji dio radova i usluga treba obaviti do konca 2009. odnosno 2010. Predlaže se dostaviti prijedlog izmjena Memoranduma o financiranju Europskoj komisiji u što kraćem roku, s obzirom na bitne izmjene.

- Ugovori zaključeni s domaćim izvoditeljima

Nakon provedenih međunarodnih nadmetanja prema pravilima Europske unije, tijekom 2008., potpisana su, tri ugovora za provođenje projekta Rehabilitacija željezničke pruge Vinkovci – Tovarnik – državna granica.

Osim navedenih ugovora, društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb zaključilo je tri ugovora za ustupanje radova i nabavu opreme prema Zakonu o javnoj nabavi. Nabava se financira u cijelosti iz nacionalnih izvora. Ugovoreni su rokovi za izvođenje radova i nabavu opreme u razdoblju od 2007. do 2009.

Prvi ugovor potписан je u ožujku 2007., a odnosi se na isporuku opreme i usluge na prilagodbi signalizacijskih uređaja u kolodvoru u Vinkovcima. Vrijednost navedenog ugovora iznosi 1.144.489,99 kn. Plaćanje je izvršeno u 2008. prema dostavljenim računima u iznosu 1.001.395,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Drugi ugovor zaključen je u lipnju 2007., a odnosi se na nabavu i zamjenu dijela opreme u postojeći sustav kontaktne mreže. Vrijednost ugovorenog iznosa je 15.593.891,16 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema pismenom obrazloženju HŽ Infrastrukture d.o.o. bilo je neophodno nabaviti opremu od istog dobavljača, te se ugovor zaključio izravnom pogodbom s dobavljačem. Prema ugovoru oprema će se isporučivati periodično, tijekom tri godine, 10,0% u 2007., 40,0% u 2008. i 50,0% u 2009. Tijekom 2008. dobavljač je dostavio račune u iznosu 6.329.239,22 kn s porezom na dodanu vrijednost, u 2008. plaćeno je ukupno 92.358,65 kn, u 2009. plaćeno je ukupno 817.171,48 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Treći ugovor zaključen je u studenom 2008. u ugovorenom iznosu 4.922.221,04 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odnosi se na radove za izvođenje tehničkih zahvata na praćenju remonta pruge Vinkovci-Tovarnik – državna granica. Prema navedenom ugovoru u 2008. nije obavljeno niti jedno plaćanje.

8.2. Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

Memorandum o financiranju projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 36.000.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 22.500.000 EUR (62,5%), iz zajma Europske banke za obnovu i razvitak (odobrenog krajnjem korisniku) 10.000.000 EUR (27,8%), te iz nacionalnih izvora 3.500.000 EUR (9,7%). Krajnji korisnik je društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga tehničke pomoći i izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova i nabavu opreme u planiranoj vrijednosti 1.130.000 EUR, ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima u planiranoj vrijednosti 1.680.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za tehničku podršku u planiranoj vrijednosti 490.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava u planiranoj vrijednosti 670.000 EUR, ugovora o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u planiranoj vrijednosti 17.124.660 EUR i ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u planiranoj vrijednosti 14.942.000 EUR. U 2008. su ostvarene uštede između planiranih i ugovorenih iznosa kod pojedinih ugovora u iznosu 716.351 EUR.

Provedba projekta zamišljena je na način da se najprije zaključi ugovor o tehničkoj pomoći s konzultantom koji ima iskustva u pripremi i provedbi projekata iz sredstava i prema pravilima Zajednice, nakon čega bi konzultant, između ostalog, izradio cijelokupnu natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova i nabavu opreme. Razlog za kašnjenje i određene poteškoće je dosadašnje neiskustvo tijela nadležnih za provedbu projekta u izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova prema pravilima Zajednice, osobito u izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Dakle, o pravodobnom zaključenju i provedbi ugovora o tehničkoj pomoći, ovisila je i pravodobna objava nadmetanja za ustupanje radova.

Prema planu nabave iz travnja 2007., objava nadmetanja za nabavu usluga tehničke pomoći i nadzora planirana je u siječnju 2007., a zaključivanje ugovora u kolovozu 2007. Objava nadmetanja za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda planirana je u prosincu 2007., zaključivanje ugovora u svibnju 2008., a završetak radova koncem 2010. Nadmetanje za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava planirano je u veljači 2008., zaključivanje ugovora u rujnu 2008., a završetak radova koncem 2010.

Rokovi iz navedenih planova nabave nisu ostvareni. Za provedbu projekta bilo je ključno zaključiti ugovor o tehničkoj pomoći, te ugovor o obavljanju usluga nadzora, jer se ugovor o radovima za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ne može zaključiti bez ugovora o nadzoru. S obzirom da nadzorni inženjer obavlja nadzor nad ugovorima o radovima. Aktivnosti su započele izradom natječajne dokumentacije za nabavu usluga tehničke pomoći, koju je izradio krajnji korisnik u suradnji s Hrvatskim vodama, u kojoj su detaljno opisani poslovi koje odabrani konzultant treba obaviti. Nakon izrade natječajne dokumentacije poslana je Delegaciji na prethodno odobrenje. Koncem siječnja 2008. zaključen je prvi ugovor o tehničkoj pomoći, ugovor o obavljanju usluga nadzora, te ugovor o radovima u listopadu 2008. Uskoro se očekuje i zaključenje drugog ugovora o radovima, nakon čega će započeti i provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Uzimajući u obzir dosadašnje poteškoće u provedbi projekta, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi projekta s osobitom pozornošću pratiti provedbu ugovora, jer se vrijednosno značajan iznos radova planira izvesti u zadnjoj godini provedbe projekta, što je jedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA. Također, stečena iskustva u provedbi ugovora moći će se koristiti i primijeniti u provedbi projekata financiranih iz programa IPA.

Do konca 2008. potpisana su tri ugovora i to: ugovor o tehničkoj pomoći, ugovor o obavljanju usluga nadzora, te ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Ostale aktivnosti odnosile su se na izradu natječajne dokumentacije i provedbu postupaka nabave za ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, koji je trebao biti potписан do konca travnja 2009., te na pripremu natječajne dokumentacije za dva ugovora o nabavi opreme. U nastavku se daje prikaz aktivnosti prema pojedinim ugovorima putem kojih se projekt provodi.

- Ugovor o tehničkoj pomoći

Usluge tehničke pomoći prvobitno su planirane u vrijednosti 1.816.000 EUR. S obzirom da su dio predviđenih usluga, radi ubrzanja aktivnosti obavili domaći izvoditelji, planirana vrijednost je smanjena za 686.000 EUR, te iznosi 1.130.000 EUR. Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora planiralo se zaključiti u kolovozu 2007., a zaključen je 25. siječnja 2008. Ugovorena vrijednost usluga iznosi 1.093.340 EUR. Provedba ugovora započela je u veljači 2008., a rok završetka je koncem listopada 2010.

Predmet ugovora je da konzultant s kojim će biti zaključen ugovor o tehničkoj pomoći, pruži pomoć krajnjem korisniku u upravljanju projektom, te izradi natječajne dokumentacije za ugovore o ustupanje radova i ugovore za nabavu opreme. Natječajnu dokumentaciju za nabavu usluga tehničke pomoći izradili su krajnji korisnik u suradnji s Hrvatskim vodama. Odobrenje za natječajnu dokumentaciju dobiveno je u siječnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave, odnosno odabir konzultanta.

Nakon zaključenja ugovora, tijekom 2008. radi promjena nastalih u provedbi ugovora, potpisana su tri dodatka ugovoru. Prvi dodatak ugovoru potписан je u veljači 2008., s obzirom da su natječajnu dokumentaciju za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda pripremili domaći izvoditelji financirani iz državnog proračuna, a ne konzultanti, navedena aktivnost se morala isključiti iz opisa projekta. Osim navedenog, došlo je i do skraćivanja perioda provedbe ugovora za sedam mjeseci. Drugi i treći dodatak ugovoru potписан je u travnju i prosincu 2008., a odnose se na promjene ključnog konzultanta i na promjenu članka ugovora u kojem se, prema odluci Ministarstva finansija, navodi da se nabava roba, radova i usluga oslobođa plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Konzultanti su započeli s aktivnostima oko izrade natječajne dokumentacije i potrebne tehničke dokumentacije, za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, koje su završene u srpnju 2008., a odobrenje za navedenu dokumentaciju dobiveno je u listopadu 2008.

U 2008. izvršeno je plaćanje predujma (20,0%) za ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći u ukupnom iznosu 218.668 EUR, od čega se 136.668 EUR odnosi na plaćanje iz ISPA sredstava, a 82.500 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Plaćanje nije obavljeno u skladu s ugovorom, jer se izvoditelju usluge kasnilo s plaćanjem od 17 dana (objašnjeno u točci 7. Izdaci).

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora

Prema planu nabave iz travnja 2007, zaključivanje ugovora planiralo se zaključiti u kolovozu 2007., a zaključen je godinu dana kasnije, 22. listopada 2008. Ugovorenna vrijednost usluga iznosi 1.360.000 EUR. Provedba ugovora započela je početkom prosinca 2008., a rok završetka ugovoren je početkom prosinca 2010. Usluge nadzora prvobitno su planirane u vrijednosti 1.040.000 EUR, a nakon preraspodjele u 2008. planirana vrijednost bila je 1.680.000 EUR.

Odobrenje za natječajnu dokumentaciju za nabavu usluge nadzora dobiveno je u siječnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave. Međunarodnim pozivom na nadmetanje za pružanje usluga nadzora, ponude su poslali 24 zainteresirana ponuditelja, a na temelju utvrđenih kriterija za ulazak u uži izbor odabrali su osam mogućih ponuditelja.

Ponudu je dostavio jedan pozvani ponuditelj, koja nije zadovoljavala tražene kriterije, odnosno ocijenjena je kao tehnički nepotpuna. Komisija za ocjenjivanje ponuda dala je prijedlog za otkazivanjem nadmetanja. Sredinom siječnja 2008. dobiveno je odobrenje od Delegacije za poništenje nadmetanja. Važno je napomenuti da se ugovor o radovima na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda ne može potpisati, ukoliko ugovor o obavljanju usluga nadzora nije potписан jer je sudjelovanje nadzornog inženjera obvezno i neophodno za početak radova.

S obzirom da se u međuvremenu pojavila potreba za izmjenom natječajne dokumentacije za nabavu usluga nadzora, koju treba odobriti Delegacija, sredinom travnja 2008., započele su izmjene. Izmjena natječajne dokumentacije odnosi se na potrebu za povećanim radnim danima za tim nadzornih inženjera, čime se povećava proračun za Ugovoru o nadzoru. Osim navedenog, u ugovor se mora unijeti promjena da se ugovor mora provoditi u skladu s hrvatskim zakonom o građenju.

Također, potrebno je izvršiti prenamjenu preostalih sredstva s Ugovora o tehničkoj pomoći u iznosu 36.660 EUR, te s Ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 603.340 EUR na ugovor o nadzoru koji bi se povećao s predviđenih 1.040.000 EUR na 1.680.000 EUR.

Uz naveden razloge izmjene natječajne dokumentacije, najvažnija izmjena odnosila se na financiranje usluga nadzora u garantnom periodu (DNP- Defect Notification Period) za radove nakon 31. prosinca 2010. Naime, Delegacija zahtjeva da nadzor za vrijeme izvođenja radova (do 31. prosinca 2010.), ali i tijekom garantnog perioda (do 31. prosinca 2011.) obavlja isti ugovaratelj. Zbog navedenog, prilikom izrade natječajne dokumentacije trebalo se odrediti tko će financirati produljenje ugovora u periodu od jedne godine, jer navedeno financiranje nije prihvatljivi trošak, te se ne može financirati sredstvima iz programa ISPA.

Osnovni preduvjet za odobrenje natječajne dokumentacije od strane Delegacije bio je da navedena sredstava u garantnom periodu za usluge nadzora budu financirane iz državnog proračuna, što je pismom namjere, odobreno od Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, u travnju 2008.

Od ukupno raspoloživih sredstava proračuna u iznosu 1.680.000 EUR, u garantnom periodu u trajanju godine dana, mora se izvršiti plaćanje u vrijednosti 40% od ukupnog ugovorenog iznosa, što znači da bi bilo potrebno osigurati 670.000 EUR u državnom proračunu. Prema Memorandumu o financiranju, 62,5% sredstava, odnosno najviše 420.000 EUR trebalo je biti plaćeno iz ISPA fonda. Budući da taj trošak u 2011. nije prihvatljiv za financiranje iz proračuna Europske komisije, SAFU je predložila da se navedeni iznos preraspodjeli na jedan od ugovora unutar ovog ISPA projekta.

S obzirom na spomenute promjene u natječajnoj dokumentaciji i na nedostatak vremena, u srpnju 2008. Delegacija je dostavila SAFU odobrenje za ponavljanje nadmetanja, ali prema skraćenoj proceduri, tzv. izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku. Kod takvog natječajnog postupka nema objave nadmetanja, već se na postupak pregovaranja pozivaju ponuditelji, koji su u prvom natječajnom postupku ušli u uži izbor (tzv. short-lista od osam ponuditelja) da ponovno dostave ponude,. Osim odobrenja za ponavljanje postupka, Delegacija je dala odobrenje da se Ugovor o obavljanju usluga nadzora podijeli na dva djela (LOT-a). Prvi dio obuhvaća usluge nadzora do konca 2010. i financira se prema izvorima i omjerima financiranja kako je navedeno u Memorandumu o financiranju. Drugi dio ugovora obuhvaća vrijeme garantnog perioda u 2011. i financirati će se u potpunosti iz nacionalnih sredstava (Vodovod i kanalizacija d.o.o. 65% i državni proračun 35%).

Sredinom rujna 2008. započeo je postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku, pozvano je osam ponuditelja, od kojih su ponudu dostavila dva ponuditelja. Izabrana je tehnički i finansijski najpovoljnija ponuda, a odobrenje za nacrt ugovora i izvešće o pregovaračkom postupku, Delegacija i EBRD dale su početkom listopada 2008. Ugovor koji je podijeljen na dva dijela (LOT-a) zaključen je 22. listopada 2008. u vrijednosti 1.360.000 EUR. Za prvi dio ugovorena je vrijednost u iznosu 1.305.600 EUR u trajanju 25 mjeseci, a za drugi dio ugovorena je vrijednost u iznosu 54.400 EUR u trajanju 37 mjeseci. Plaćanja u 2008. za ugovor o obavljanju usluga nadzora nije bilo.

Zbog svega navedenog, aktivnosti poduzimane u fazama odobravanja natječajne dokumentacije i provedbe postupaka nabave značajno su utjecale na produženje roka provedbe projekata.

- Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Radovi na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prвobitno su planirani u iznosu 13.300.000 EUR. Nakon шto su u planirane vrijednosti uključeni nepredviđeni izdaci, planirana vrijednost radova iznosila je 14.942.000 EUR. Prema planu nabave iz travnja 2007., zaključivanje ugovora planiralo se u svibnju 2008., a zaključen je 22. listopada 2008. Ugovorena vrijednost radova iznos 14.582.309 EUR. Provedba ugovora započela je početkom prosinca 2008., a rok završetka izvođenja radova odnosno provedbe ugovora, određen je početkom studenog 2010.

Natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda izradili su krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i domaći izvoditelji. Natječajna dokumentacija dostavljena je Delegaciji na odobrenje koje je dobiveno početkom prosinca 2007.

Nadmetanje za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda objavljeno je 12. prosinca 2007. Imenovanje članova Odbora za ocjenjivanje Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva je započelo u veljači 2008., a konačno odobrenje Delegacija je SAFU dostavila sredinom travnja 2008. U Odboru je bilo pet članova s pravom glasa (tri međunarodna i dva hrvatska člana). Prema Operativnom sporazumu nadležno ministarstvo je trebalo predložiti da jedan od članova odbora za ocjenjivanje ponuda bude krajnji korisnik. Sporazum između EBRD i krajnjeg korisnika također, navodi da u odborima za ocjenjivanje mora biti prisutan krajnji korisnik koji će biti izabran prema pravilima PRAGA za odabir članova odbora. S obzirom da krajnji korisnik nije bio uključen u ocjenjivanje ponuda, sredinom srpnja 2008. održan je sastanak na kojem je EBRD postavio uvjet da predstavnici krajnjeg korisnika pregledaju i odobre Izvješće o odabiru najpovoljnije ponude. SAFU je obrazložila da obavlja imenovanje već predloženih članova sa stručnim iskustvom, te da je u postupku odabira najpovoljnije ponude, kao član s pravom glas, sudjelovala djelatnica koja je na pola radnog vremena radila kod krajnjeg korisnika i sudjelovala u samom postupku izrade natječajne dokumentacije. Dokumentacija nije dostavljena na uvid krajnjem korisniku, navodi SAFU u očitovanju, radi osiguranja transparentnosti i povjerljivosti provedenog postupka jer bi se time moglo uzrokovati poništenje provedene natječajne procedure. Krajnji korisnik je, nakon tri mjeseca prihvatio navedenog člana kao svog predstavnika.

Krajnji rok za dostavu ponuda prвobitno je bio 14. ožujka 2008. Zbog složenosti dokumentacije i brojnih tehnički zahtjevnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda je odobrenjem Delegacije, produžen do 21. travnja 2008. (radovi se izvode prema žutoj FIDIC knjizi, te ponuditelji trebaju ponuditi tehničko-tehnološko rješenje izgradnje i funkcioniranja uređaja). Ponude je dostavilo devet ponuditelja, od kojih su samo dvije ponude bile financijski prihvatljive, a ostalih sedam ponuda bile su više od iznosa ugovorenog proračunom. Odbor za ocjenjivanje najpovoljnije ponude je nakon provedenog ocjenjivanja ponuda ustanovio da jedna od dvije ponude nije bila tehnički prihvatljiva, ali je bila povoljnija za 1.587.977 EUR. SAFU je koncem svibnja 2008. poslala Delegaciji na prethodno odobrenje Izvješće odbora o odabiru najbolje ponude, koje je odobreno koncem lipnja 2008. Početkom kolovoza 2008. od Delegacije je zatraženo odobrenje za ugovor, ali je Delegacija odgodila odobrenje uz objašnjenje da se mora čekati potpisivanje ugovora o obavljanju nadzora da bi se mogao zaključiti navedeni ugovor o radovima.

Odobrenje za zaključivanje predloženog ugovora Delegacija je dala sredinom listopada 2008., te je ugovor o izvođenju radova potpisana 22. listopada 2008. (kao i ugovor o obavljanju usluga nadzora).

Koncem listopada 2008., nakon što je nadmetanje završeno i ugovor potpisana, SAFU je obavijestila drugog ponuditelja da njihova ponuda iako je bila finansijski najpovoljnija, nije bila tehnički prihvatljiva. Ponuditelji su početkom studenoga podnijeli žalbu SAFU i Europskoj komisiji. SAFU je ponuditelju podnijela odgovor na žalbu uz objašnjenje da njihova ponuda nije bila tehnički prihvatljiva, i da bez obzira što je njihova ponuda bila najpovoljnija, nije bila tehnički utemeljena i kao takva nije bila prihvatljiva.

Nakon potpisivanja ugovora, početkom prosinca 2008. održan je tzv. početni službeni sastanak (kick off meeting) koji se ujedno i smatra datumom kada je započela provedba ugovora. Izvoditelj radova prema odredbama ugovora ima pravo na predujam od 15,0 % u iznosu 2.187.346 EUR. U prosincu 2008. navedeni iznos plaćen je izvoditelju radova, od čega se iznos 1.367.091 EUR odnosi na plaćanje sredstva iz ISPA programa, a 820.255 EUR odnosi se na dio nacionalnog sufinanciranja. Plaćanje nije obavljeno u skladu s ugovorom jer se kasnilo deset dana (objašnjeno u točki 7. Izdaci).

- Ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava

Prema planu nabave iz travnja 2007., objava nadmetanja planirana je u veljači 2008., a zaključivanje ugovora u rujnu 2008. Ugovor do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) nije zaključen.

Radovi na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava prvobitno su planirani u vrijednosti 15.400.000 EUR. Nakon obavljene preraspodjele i uključivanja nepredviđenih izdataka, planirana vrijednost radova je iznosila 17.728.000 EUR. Međutim, zbog potrebe za povećanjem proračuna na Ugovoru o nadzoru bilo je potrebno izvršiti prenamjenu sredstva s Ugovora o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 603.340 EUR. Nakon obavljene preraspodjele sredstava, planirana vrijednost radova iznosila je 17.124.660 EUR.

Natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova, koja se sastoji od tehničke dokumentacije i administrativnog dijela, treba izraditi konzultant s kojim je u siječnju 2008. zaključen ugovor o tehničkoj pomoći. Ugovor o radovima se zaključuje, i radovi izvode prema pravilima crvene FIDIC knjige, što znači da je prije objave nadmetanja bilo potrebno izraditi cjelokupnu tehničku (projektnu) dokumentaciju za radove i pribaviti potrebne dozvole. Tehnička dokumentacija je izrađena i dostavljena konzultantu na pregled, a sastavljena natječajna dokumentacija za ustupanje radova poslana je SAFU na pregled početkom srpnja 2008., a Delegaciji na odobrenje sredinom srpnja 2008.

Nekoliko puta dokumentacija je odbijena i vraćena na ispravak, da bi konačno odobrenje za objavu nadmetanja Delegacija dala sredinom listopada 2008. Nakon što je nadmetanje objavljeno koncem listopada 2008., imenovani su članovi Odbora za ocjenjivanje, te je početkom prosinca 2008. održan informativni sastanak s predstavnicima ponuditelja kada je organiziran i obilazak gradilišta. Na spomenutom sastanku utvrđeno je da postoji nejasnoće oko definicije radova koji su u natječajnoj dokumentaciji bili podijeljeni na dva dijela.

Utvrđeno je da podjela radova koji su opisani u tehničkim specifikacijama ne odgovaraju definiciji radova navedenim u FIDIC općim uvjetima ugovora. Zbog navedenog su na odobrenje Delegaciji poslana dva ispravka, prvi za produženje roka za dostavu ponuda i drugi zbog spajanja navedenih radova u jednu cjelinu. Delegacija ih je odobrila početkom veljače 2009.

Postupak odabira najpovoljnije ponude započeo je početkom ožujka 2009. Pristiglo je ukupno šest ponuda. Tri ponude nisu bile prihvatljive zbog značajnih odstupanja od uvjeta nadmetanja, dvije su bile tehnički ne prihvatljive, dok je jedna ponuda bila prihvatljiva ali ponuđena vrijednost bila je veća od planirane. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor nije zaključen.

- Ugovori o nabavi opreme

Nabava opreme za tehničku podršku planirana je u vrijednosti 490.000 EUR, a za održavanje kanalizacijskog sustava u vrijednosti 670.000 EUR. Natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme treba izraditi konzultant s kojim je zaključen ugovor o tehničkoj pomoći. Prema planu nabave iz ožujka 2009., natječajna dokumentacija za ugovor o nabavi opreme za tehničku podršku planira se dostaviti na odobrenje Delegaciji u svibnju 2009. Dok je natječajna dokumentacija za Ugovor o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava poslana Delegaciji na odobrenje krajem travnja 2009.

Ugovor o nabavi opreme za održavanje kanalizacijskog sustava trebao bi se zaključiti koncem listopada 2009., dok bi se ugovor o nabavi opreme za tehničku podršku trebao zaključiti do konca prosinca 2009.

- Ugovori zaključeni s domaćim izvoditeljima

U svrhu izrade potrebnih podloga i izradu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, prema pravilima crvene FIDIC knjige, koncem svibnja 2008. zaključen je jedan ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije i građenja vodnih građevina na području Karlovca između Hrvatskih voda i Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Karlovac, u ukupnoj vrijednosti 6.100.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovorom su određeni udjeli sufinanciranja između sredstava Hrvatskih voda odnosno Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (66,0%) te krajnjeg korisnika (34,0%). Dodatak ugovoru o sufinanciranju zaključen je početkom rujna 2008. u kojem se smanjuje iznos financiranja na ukupnu vrijednost od 3.600.000,00 kn, te sredstva osiguravaju Hrvatske vode odnosno Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u 100,0% iznosu. Usluge ustupljene domaćim izvoditeljima trebale su se obaviti u okviru projekta, te ih se trebalo financirati iz sredstava projekta. S obzirom da su usluge ustupljene domaćim izvoditeljima prema propisima o javnoj nabavi Republike Hrvatske, usluge više nisu prihvatljive za financiranje iz sredstava projekta, te se u potpunosti financiraju iz državnog proračuna.

U 2008. s domaćim izvoditeljima, unutar Ugovora o sufinanciranju, zaključeno je 14 ugovora o obavljanju usluga ukupne vrijednosti 3.164.082,00 kn, a do konca 2008. plaćeno je ukupno 1.290.176,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovori su zaključeni za izradu tehničke (projektne) dokumentacije potrebne za izradu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava.

Deset ugovora zaključeno je za obavljanje usluga revizije u ukupnom iznosu 519.366,00 kn, tri ugovora za geotehničke istražne radove, radove za glavni projekt kanalizacije u ukupnom iznosu 2.574.916,00 kn, te jedan ugovor za stručni nadzor nad njihovim radovima u ukupnom iznosu 69.800,00 kn.

U travnju i svibnju 2008., poduzeto je niz izvanrednih i intenzivnih aktivnosti u svrhu isporuke dokumentacije u najkraćem roku. Održano je niz sastanaka između predstavnika tijela koja sudjeluju u provedbi projekta i domaćeg izvoditelja koji izrađuje projektnu dokumentaciju, te su dogovorene aktivnosti koje treba poduzeti kako bi se prema utvrđenoj dinamici, dokumentacija isporučila do konca svibnja 2008., tijela i osobe zadužene za provedbu pojedinih aktivnosti, te način praćenja dogovorenog. Početkom srpnja 2008. konzultant je pregledao tehničku (projektu) dokumentaciju, izradio natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova, te istu dostavio SAFU, koja se vraćala na ispravak sve do konca listopada 2008. kada je objavljen poziv za nadmetanje.

Od objave poziva prošlo je sedam mjeseci, a ugovor je trebao biti potpisani koncem travnja 2009., ali do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava nije potpisani.

Usluge koje obavljaju domaći izvoditelji financiraju se iz državnog proračuna (osim poreza na dodanu vrijednost, kojeg plaća krajnji korisnik). Financiranje se obavlja na način da se sredstva planiraju u državnom proračunu u okviru nadležnog ministarstva. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, planira sredstva u državnom proračunu i doznačava ih Hrvatskim vodama, koje ih proslijedu krajnjem korisniku, koji je zaključio ugovore s domaćim izvoditeljima i koji obavlja plaćanja.

Do konca 2008., prema podacima nadležnog ministarstva, planirano je 3.600.000,00 kn, a na račun Hrvatskih voda je za plaćanje ugovorenih usluga doznačeno ukupno 2.777.900,00 kn.

- Zaključak o provedbi projekta Program za vode i otpadne vode Karlovac

Prema svemu navedenom, došlo je do kašnjenja u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu. Rokovi iz okvirnog plana nabave iz Memoranduma o financiranju nisu ostvareni, iako se i dalje svi ugovori planiraju završiti do konca 2010. Do kašnjenja je dolazilo naročito u fazama izrade natječajne dokumentacije, ali i fazama dobivanja odobrenja na dokumentaciju, provedbi postupaka nabave, te u provedbi ugovora koji su zaključeni ali nisu započeli s radom, zbog naknadno utvrđenih problema i nedostataka u projektu. Već kod prvog ugovora o tehničkoj pomoći nije objavljeno nadmetanje na vrijeme, a zbog toga niti sam ugovor nije mogao biti zaključen prema planu, te je došlo i do kašnjenja u pripremi i provedbi ugovora o izvođenju radova. Kao najčešći razlozi kašnjenja smatraju se nedovoljna koordinacija tijela nadležnih za provedbu projekta, nedovoljno radno iskustvo u pripremi i provedbi projekata, nedovoljan broj zaposlenih djelatnika, odnosno nedovoljan broj zaposlenih djelatnika s radnim iskustvom. Projekt Program za vode i otpadne vode je prvi infrastrukturni projekt u području vodoopskrbe i odvodnje u Republici Hrvatskoj koji se financira iz sredstava Europske unije, te provodi prema njenim pravilima.

Kao posljedica kašnjenja u provedbi projekta, Europska banka za obnovu i razvitak, koja prema ugovoru o zajmu iz 2005. financira projekt, je zbog nepovlačenja sredstava zajma krajnjem korisniku obračunala naknade na neiskorištena sredstva za razdoblje od sredine svibnja 2005. do konca 2008. u ukupnom iznosu 1.406.732,00 kn.

Ukupno je krajnji korisnik od dana potpisivanja Ugovora o zajmu s EBRD podmirio obveze u iznosu 2.168.783,00 kn, što se odnosi na jednokratnu naknadu u iznosu 730.000,00 kn, otplatu glavnice u iznosu 32.050,00 kn, te naknade za neiskorištena sredstva u iznosu 1.406.732,00 kn.

Također, prвobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prвobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 36.000.000 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 3.600.000 EUR, u 2008. u iznosu 12.900.000 EUR, u 2009. u iznosu 12.300.000 EUR i u 2010. u iznosu 7.200.000 EUR. Sredinom travnja 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2008. u iznosu 7.714.822 EUR (40,2% manje od prвobitno planiranih), u 2009. u iznosu 16.737.126 EUR (36,0% više) i u 2010. u iznosu 11.548.052 EUR (60,4% više od prвobitno planiranih). Prema navedenom, vrijednosno značajan iznos radova se planira izvesti u zadnje dvije godini provedbe, odnosno u 2009. i u 2010.

U skladu s odredbama članaka 4. i 8. Memoranduma o financiranju, Europska komisija je nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju i dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe, doznačila prvu ratu predujma u visini 10,0% iznosa koji se financira iz programa ISPA. Drugu ratu predujma, također u visini 10,0%, Europska komisija doznačila je nakon što je u listopadu 2008. zaključen prvi veći ugovor o radovima. Dok je, završna isplata uvjetovana dostavom dokaza Europskoj komisiji o tome da je primijenjeno rješenje za sigurno upravljanje muljem, u skladu s direktivama Zajednice. Do sredine listopada 2008. ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, koja je sredinom prosinca 2008. primljena od Europske komisije u iznosu 2.250.000 EUR.

U okviru projekta planira se izgraditi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, devet crpnih stanica u sustavu odvodnje, oko deset kilometara kanalizacije, te zamjenu postojećeg vodovodnog cjevovoda u duljini oko deset kilometara. Za provedbu projekta potrebno je pribaviti 15 lokacijskih dozvola.

Također, bilo je potrebno rješiti i složene imovinsko - pravne odnose vezane uz otkup zemljišta kojim će prolaziti trase vodovoda i kanalizacije i na kojem će biti izgrađen uređaj koji su do obavljanja revizije (travanj 2009.) riješeni. Osim imovinsko – pravnih problema tijekom provedbe projekata pojavio se i drugi problem, potreba za razminiranjem dijela zemljišta. U lipnju 2008. od Hrvatskog centra za razminiranje dobiven je uvid u stanje miniranosti na području grada Karlovca, u svrhu izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nakon što je obavljeno površinsko razminiranje pristupilo se dubinskoj detekciji neeksplodiranih sredstava. Krajnji korisnik je početkom travnja 2009. sklopio ugovor s inozemnim izvoditeljem radova. Završetak radova planiran je u rok od 30 dana nakon što obje strane potpišu ugovor, te se obvezuje napisati izvješće o stanju miniranosti na području Karlovca.

Ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda zaključen je koncem listopada 2008., a drugi ugovor o izvođenju radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava planira se zaključiti u svibnju 2009.

Završetak radova planira se do studenoga 2010. Krajnji rok za financiranje projekata financiranih iz programa ISPA je konac 2010., a svi radovi, usluge i oprema plaćeni nakon tog roka podmiruju se iz nacionalnih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje ugovora (tri ugovora) u što kraćem roku, obavljanje radova u skladu s ugovorom, kako bi se osigurali uvjeti za izvođenje radova i nabavu opreme i usluga do konca 2010. u skladu s Memorandumom o financiranju te smanjili izdaci za naknadu neiskorištenih sredstava iz zajma EBRD.

8.3. Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Memorandum o financiranju projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 8.823.601 EUR od čega se iz programa ISPA financira 6.000.049 EUR (68,0%), a iz nacionalnih izvora 2.823.552 EUR (32,0%). Nacionalno financiranje predviđeno je iz proračuna Grada Šibenika u iznosu 1.571.552 EUR (17,8%) i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost u iznosu 1.252.000 EUR (14,2%). Krajnji korisnik je društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova - Bikarac (faza I) u planiranoj vrijednosti 6.786.601 EUR, ugovora o izvođenju građevinskih radova - Pirovac u planiranoj vrijednosti 212.000 EUR, ugovora o obavljanju usluga tehničke pomoći u planiranoj vrijednosti 169.900 EUR, ugovora o obavljanju usluga informiranja javnosti u planiranoj vrijednosti 400.000 EUR, ugovora o nabavi opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku u planiranoj vrijednosti 825.000 EUR i ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima u planiranoj vrijednosti 430.100 EUR.

Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti do konca lipnja 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u siječnju 2008., a projekt završiti do početka listopada 2010. Rokovi iz plana nabave nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Naime, do sredine svibnja 2009., od šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

- Ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći

Ugovor s konzultantom zaključen je početkom listopada 2007. u vrijednosti 169.890 EUR. Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije. Ugovoren je obavljanje usluga u razdoblju 22 mjeseca od početka provođenja ugovora, odnosno od 7. studenoga 2007. do 7. rujna 2009.

Ugovorene usluge odnose se na:

- pružanje usluga podrške jedinici za provedbu projekta osnovanoj u okviru krajnjeg korisnika u provedbi projekta što uključuje analizu jedinice za provedbu projekta, analizu i unapređenje postupaka za izvješćivanje i nadzor, pomoć za vrijeme faze nabave i izradu priručnika za provedbu projekta,
- sudjelovanje u provedbi pilot projekta recikliranja i odvojenog prikupljanja otpada što uključuje izradu Priručnika za upravljanje pilot projektom, a po završetku projekta potrebno je izraditi ocjenu projekta i dati preporuke za poboljšanja i

- obuku djelatnika jedinice za provedbu projekta što uključuje obuku i izradu priručnika za rad (operativni priručnik).

U studenome 2007. konzultant je započeo s obavljanjem ugovorenih usluga. Početkom 2008. izradio je izvješće o zatečenom stanju koje sadrži i analizu jedinice za provedbu projekta, a u ožujku 2008. konzultant je dostavio nacrt Priručnika za provedbu projekta koji je izrađen na temelju Priručnika za provedbu projekta Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i infrastrukture i nacrt Priručnika za upravljanje pilot projektom. Prvo izvješće o napretku iz ožujka 2008. sadrži obavljene ugovorene aktivnosti i radni plan budućih aktivnosti. Navedeno je da provedba ugovorenih aktivnosti ovisi o napretku postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme za pilot projekta recikliranja i odvojenog prikupljanja otpada.

U razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenome 2008. privremeno je obustavljena provedba ugovora u razdoblju od 120 dana zbog više razloga koji su izvan utjecaja konzultanta. Na zastoj u realizaciji ugovora utjecalo je neprovođenje postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Ujedno, dvije ključne osobe iz jedinice za provedbu projekta su napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

U prosincu 2008. konzultant je SAFU posao obavijest o obustavi ugovora na razdoblje od 120 dana, odnosno od 13. studenog 2008. do 13. ožujka 2009. Konzultant je ponovno započeo aktivnosti 16. ožujka 2008., a kako bi ispunio ugovorene obveze predložio je izmjenu aktivnosti, te preraspodjelu broja radnih dana i troškova.

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova - Bikarac (faza I)

Natječajna dokumentacija za ustupanje građevinskih radova - Bikarac (faza I), koju je izradio krajnji korisnik, dostavljena je SJFU sredinom siječnja 2007. Nakon kontrole i usuglašavanja, natječajna dokumentacija je u travnju 2007. dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija je dostavila primjedbe na natječajnu dokumentaciju početkom lipnja 2007. U razdoblju od lipnja 2007. do svibnja 2008. trajao je postupak ispravaka i usuglašavanja natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije.

Delegacija je u više navrata davala primjedbe na dokumentaciju, a u navedenom razdoblju trajali su ispravci i usuglašavanja natječajne dokumentacije između krajnjeg korisnika, nadležnog ministarstva i SAFU. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008. Nadmetanje je objavljeno 2. kolovoza 2008., a rok za dostavu ponuda bio je 10. studenoga 2008.

Zbog složenosti i ispravaka dokumentacije i tehničkih pitanja koja su se pojavila za vrijeme objave nadmetanja, krajnji rok za dostavu ponuda je produžen do sredine veljače 2009. Radovi se izvode prema žutoj FIDIC knjizi, a ponuditelj treba izraditi tehničko-tehnološko rješenje izgradnje.

Radi razjašnjenja tehničkih pitanja koja su se pojavila u vrijeme objave nadmetanja 12. rujna 2008. održan je informativni sastanak sa predstavnicima ponuditelja kada je organiziran i obilazak gradilišta. Tijekom sastanka uočeni su nedostaci u natječajnoj dokumentaciji koji su se odnosili radove na sustavu otplinjavanja odlagališta i na nedostatak protupožarnog puta i hidrantske mreže u projektnoj dokumentaciji.

Navedeno je zahtjevalo i izmjene i dopune idejnog projekta i lokacijske dozvole kako bi se omogućila fazna gradnja i ishođenje posebnih građevinskih dozvola i odvojeno ugovaranje radova koji se financiraju iz programa ISPA i radova koji se financiraju iz proračuna, te uključivanje nabave baklje za spaljivanje otpadnih plinova u natječajnu dokumentaciju za radove.

Krajnji korisnik je preuzeo obvezu ugovaranja dodatnih poslova i provođenja postupka nabave za izgradnju protupožarnog puta i mreže hidranata. U prosincu 2008. zaključen je ugovor o obavljanju projektantskih usluga s izvoditeljem usluga koji se obvezao izraditi glavni projekt za izgradnju protupožarnog puta oko odlagališta i hidrantske mreže u vrijednosti 57.377,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, sukladno izmjeni i dopuni lokacijske dozvole. Izrađeni glavni projekt predan je Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u prosincu 2008. u sklopu zahtjeva za ishođenje građevinske dozvole.

Krajnji korisnik je s izvoditeljem radova, 17. travnja 2009. zaključio ugovor o izvođenju javnih radova na izgradnji protupožarnog puta i hidrantske mreže u vrijednosti 1.995.859,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Rok za izvođenje radova je 35 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Zaključen je i ugovor o nadzoru građevinskih radova.

Zbog nedostataka koji su uočeni tijekom obilaska gradilišta bilo je potrebno izmijeniti natječajnu dokumentaciju. Koncem listopada 2008. Delegacija je odobrila prvu izmjenu natječajne dokumentacije, a drugu izmjenu natječajne dokumentacije odobrila je u studenom 2008. Prvom izmjenom natječajne dokumentacije rok za dostavu ponuda odgođen je do 16. veljače 2009., a drugom izmjenom je, između ostalog, razdoblje primjene ugovora smanjeno s 640 dana na 510 dana, odnosno 17 mjeseci.

Istodobno su rješavani imovinsko - pravni odnosi. Za zemljišta u privatnom vlasništvu predani su zahtjevi za izvlaštenja, a za zemljište kojima gospodari društvo Hrvatske šume d.o.o. zahtjevi za izdvajanje šumskog zemljišta. Do konca 2008. riješeni su imovinsko-pravni odnosi.

Od rujna 2008. do veljače 2009. trajao je izbor članova odbora za ocjenjivanje ponuda. Krajnji korisnik je u odbor predložio dva člana (voditelja projekta i konzultanta), koje Delegacija nije prihvatile.

Krajnji korisnik je ustrajao na izboru člana iz jedinice za provedbu projekta koji nije bio prihvatljiv Delegaciji uz obrazloženje da nema stručniju osobu. Ujedno je i SAFU smatrala da predloženi član ne posjeduje tehnička znanja da bi mogao sudjelovati u izboru ponuda za radove, stoga je SAFU predložila vanjskog člana. Članove odbora Delegacija je odobrila sredinom veljače 2009.

- Ugovor o obavljanju usluga nadzora nad radovima

Ugovor za obavljanje usluga nadzora nad radovima planiran je u iznosu 430.100 EUR. Natječajna dokumentacija za obavljanje usluga nadzora nad radovima dostavljena je SJFU u siječnju 2007. Nakon kontrole i dodatnog usuglašavanja, dostavljena je na prethodno odobrenje Delegaciji početkom srpnja 2007. Delegacija je dala primjedbe na dokumentaciju koncem rujna 2007. Od rujna 2007. do kolovoza 2008. trajali su ispravci i usuglašavanja natječajne dokumentacije između krajnjeg korisnika, nadležnog ministarstva i SAFU.

U veljači 2008. Delegacija je u primjedbama na natječajnu dokumentaciju za nabavu usluga odnosa s javnošću, zahtijevala povećanje proračuna za ugovor o nadzoru nad radovima. Sredstava raspoloživa za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti smanjena su za 160.000 EUR, a za isti iznos su povećana sredstva za ugovor o nadzoru. Također, radi povećanja raspoloživih sredstava za nadzor smanjena su sredstva za nabavu opreme za 40.000 EUR. Na taj način raspoloživa sredstva za ugovor o obavljanju usluga nadzora iznose 630.100 EUR.

U kolovozu 2008. ispravljena natječajna dokumentacija dostavljena je drugi put Delegaciji. Koncem rujna 2008. Delegacija je vratila dokumentaciju, a većina primjedbi odnosila se na pitanja vezana uz ugovor o radovima. Koncem siječnja 2009. ispravljena dokumentacija je treći put dostavljena Delegaciji, a Delegacija ju je vratila 12. veljače 2009. radi ispravaka. Temeljna primjedba odnosila se na usklađivanje vremena provedbe ugovora o nadzoru s vremenom provedbe ugovora o građevinskim radovima. Naime, Delegacija ne odobrava zaključivanje ugovora o radovima, ukoliko ugovor o obavljanju usluga nadzora nije potpisani, jer je sudjelovanje nadzornog inženjera obvezno i neophodno za početak radova. Zbog usklađenja početka obavljanja radova i usluga nadzora odgođen je početak provedbe ugovora o izvođenju radova.

Natječajna dokumentacija poslana je ponovno na odobrenje Delegaciji 26. veljače 2009. Prihvaćena je primjedba da oba ugovora trebaju istovremeno započeti i predviđen je početak 28. kolovoza 2009. Vrijeme trajanja ugovora o obavljanju usluga nadzora nad radovima je ukupno 41 mjesec od čega 17 mjeseci za građevinske radove i 24 mjeseca za garantno razdoblje. S obzirom da je predviđeno da je krajnji rok za obavljanje radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013.

Delegacija je zatražila očitovanje o prihvaćanju obveze financiranja dijelova ugovorene vrijednosti za ugovor o radovima i ugovor o nadzoru koji će se isplatiti nakon isteka Financijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva prihvatiло je financiranje svih troškova koji će se ugovaratelju isplatiti s tim da će obveze biti podmirene sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju dobiveno je sredinom ožujka 2009.

- Ugovor o izvođenju građevinskih radova - Pirovac

Natječajna dokumentacija za ustupanje radova i nabavu usluga i opreme za Ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac dostavljena je SJFU u siječnju 2007. nakon ispravaka SAFU je natječajnu dokumentaciju dostavila Delegaciji u travnju 2007. Delegacija je odbila dati odobrenje na natječajnu dokumentaciju. Ispravljenu dokumentaciju Ministarstvo je dostavilo SAFU u kolovozu 2007. Nakon 16 mjeseci natječajna dokumentacija je drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka.

- Ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti

Planirana sredstva za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti iznosiла su 400.000 EUR. Natječajna dokumentacija dostavljena je na prvo odobrenje Delegaciji u rujnu 2007., krajnji korisnik i Ministarstvo ispravili su dokumentaciju i dostavili je SJFU koncem studenog 2007. U prosincu 2007. dokumentacija je drugi put dostavljena Delegaciji, ali je odbijena radi ispravaka koncem veljače 2008.

Koncem ožujka 2008. Delegacija je predložila da se dio sredstava iz ugovora o obavljanju usluga informiranja javnosti preraspodijeli na ugovor o nadzoru na način da se sredstva smanje za 160.000 EUR. Navedeno je zahtijevalo izmjene natječajne dokumentacije. Ušteda je ostvarena kroz ugovaranje manjeg broj dana ne ključnih stručnjaka, te kroz ugovaranje manjih naknada za stručnjake koji će pružati usluge u okviru ugovora. Predloženo je da se umnožavanje promotivnog materijala i objave u medijima financiraju iz sredstava nacionalnog proračuna, odnosno da ih osigura krajnji korisnik. U lipnju 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju.

U srpnju 2008. dostavljen je prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja koje je Delegacija odbila uz obrazloženje da predloženi članovi koji imaju pravo glasa nemaju dovoljno iskustva u odnosima s javnošću. Koncem kolovoza 2008. Delegacija je odobrila članove za izbor zainteresiranih ponuditelja. U rujnu 2008. SAFU je Delegaciji dostavila izvješće o užem izboru ponuditelja, međutim u odgovoru Delegacije je navedeno da je ugovaranje usluga informiranja javnosti odgođeno dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za radove i nadzor, jer se navedeni ugovori odražavaju i na opis poslova za ugovor o obavljanju usluga informiranja javnosti.

- Ugovor o nabavi opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku

Planirana sredstva za nabavu opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku iznosila su 825.000 EUR. Prema Memorandumu o financiranju u prvoj fazi projekta potrebno je nabaviti stroj za baliranje otpada i stroj za drobljenje betona, a ukoliko ostane sredstava nakon javnih nadmetanja i zaključivanja ugovora za druge radove obuhvaćene ovom mjerom, može se nabaviti i druga oprema. Također, potrebno je nabaviti kontejnere za otpad kako bi se mogao provesti pilot-projekt recikliranja i razvrstavanja otpada u gradu Šibeniku.

Natječajna dokumentacija za nabavu opreme za Regionalni centar za gospodarenje otpadom i pilot studiju u Šibeniku dostavljena je SJFU u siječnju 2007. Nakon ispravaka dokumentacije, SJFU je natječajnu dokumentaciju dostavila Delegaciji u srpnju 2007. Delegacija je odbila natječajnu dokumentaciju u rujnu 2007., između ostalog jer nije provedeno istraživanje tržišta.

Nakon što je provedeno istraživanje tržišta utvrđene su razlike u cijeni opreme navedene u ponudbenoj dokumentaciji i onih iz marketinške studije. Po ugovoru za opremu bilo je predviđeno 825.000 EUR, a po marketinškoj studiji za nabavu opreme treba osigurati 464.597 EUR više od planiranih sredstava.

Nedostatak sredstava još je povećan nakon preraspodjele sredstava kada su radi povećanja raspoloživih sredstava za ugovor o nadzoru radova smanjena sredstva za nabavu opreme za 40.000 EUR i nakon preraspodjele iznose 785.000 EUR.

Koncem veljače krajnji korisnik je dostavio očitovanje u vezi nabave opreme, prema kojem je odlučeno da se nabavi kompaktor od 36 tona, drobilica od 100/h , te 2 000 kanti od 120 litara i 500 kontejnera od 1 100 litara. Natječajna dokumentacija je 16. ožujka 2009. dostavljena SAFU.

- Zaključak o provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Prema planu nabave sastavljenom početkom studenoga 2006., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti početkom 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u rujnu 2007., a projekt završiti do konca 2009. Rokovi iz okvirnog plana nabave iz Memoranduma o financiranju nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Delegacija je u više navrata upozoravala na složenost situacije i kašnjenje u provedbi projekta.

Do travnja 2009., 30 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, od šest ugovora putem kojih se provodi projekt zaključen je jedan ugovor, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

Poteškoće u zaključivanju i provedbi ugovora odražavaju se i u slijedećem:

- Od predviđena šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći, međutim u razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenom 2008. privremeno je obustavljen ugovor u razdoblju od 120 dana, zbog neprovodenja postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Poteškoće u provedbi ugovorenih aktivnosti naglašene su i činjenicom da su dvije ključne osobe za provođenje projekta u krajnjem korisniku napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

- Za izvođenje građevinskih radova Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008., a odobrenje na natječajnu dokumentaciju za nadzor radova dobiveno je sredinom ožujka 2009. S obzirom da vrijeme početka i provedbe ugovora o nadzoru i ugovora o građevinskim radovima mora biti usklađeno, ugovor o izvođenju građevinskih radova nije mogao biti potpisani.

- Neprovođenje postupaka nabave u planiranim rokovima dovelo je do toga da je planirani krajnji rok za obavljanje građevinskih radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013. S obzirom da izdaci nakon isteka razdoblja Finansijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. nisu prihvatljivi za financiranje iz programa ISPA i prihvaćeno je njihovo podmirivanje iz državnog proračuna.

- Natječajna dokumentacija za ustupanje radova i nabavu usluga i opreme za Ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac je nakon 16 mjeseci drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka koji su još u tijeku.

- U listopadu 2008. Delegacija je odgodila postupak izbora ponuditelja za usluge informiranja javnosti dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za izvođenje građevinskih radova i usluga nadzora.

- Natječajna dokumentacija za opremu u vrijeme obavljanja revizije u travnju 2009. nije dostavljena na ponovno odobrenje Delegaciji, iako je prošlo 19 mjeseci od kada su dobivene primjedbe Delegacije.

Razlozi kašnjenja i poteškoća u provedbi projekta su:

- jedinica za provedbu projekta djelovala je više mjeseci bez voditelja jedinice i voditelja projekta, jer je jedinicu za provedbu projekta, koja je ustrojena u okviru krajnjeg korisnika, napustio je voditelj projekta koncem 2007., a sredinom travnja 2008. i voditelj jedinice,

- nedostatni kapaciteti odnosno nedovoljan broj i iskustvo djelatnika u tijelima koja sudjeluju u izradi i kontroli natječajne dokumentacije, te što je u postupku dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, dosta vremena bilo potrebno za ispravljanje dokumentacije te njenu ponovnu dostavu Delegaciji,
- poteškoće u vezi s odabirom članova za izbor ponuda koji raspolažu s dostatnim iskustvom i odgovarajućom stručnom spremom za sudjelovanje u određenim nadmetanjima,
- nedovoljna pripremljenost projekata i nedostaci u natječajnoj dokumentaciji za radove zbog kojih je produžen rok za dostavu ponuda za zaključenje ugovora o izvođenju građevinskih radova,
- Delegacija je u više navrata dostavljala nove primjedbe, te zahtjeve za prenamjenu sredstava, zbog čega je na projektu revidirana natječajna dokumentacija za tri ugovora, te
- rješavanje pitanja financiranja radova i usluga nadzora u garantnom razdoblju nakon završetka radova, odnosno nakon isteka roka iz Memoranduma o financiranju.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 8.823.601 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 898.661 EUR, u 2008. u iznosu 4.378.270 EUR, u 2009. u iznosu 3.496.670 EUR i u 2010. u iznosu 50.000 EUR. Koncem 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2009. u iznosu 5.325.312 EUR i u 2010. u iznosu 3.396.345 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajan iznos radova planira se izvesti u zadnjoj godini provedbe.

U skladu s odredbama članaka 4. i 8. Memoranduma o financiranju, Europska komisija je nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju i dodjele akreditacije za decentralizirani sustav provedbe, doznačila prvu ratu predujma u visini 10,0% iznosa koji se financira iz programa ISPA. Druga rata predujma, također u visini 10,0%, doznačava se nakon zaključenja prvog većeg ugovora o radovima i ispunjavanja četiri utvrđena uvjeta. Završna isplata uvjetovana je ispunjavanjem tri utvrđena uvjeta. Ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, osim zaključenja ugovora o izvođenju radova.

Također, ispunjen je i jedan uvjet za završnu isplatu, te još preostaje ispuniti dva uvjeta i to: osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentaciju u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta (projekt koji se financira iz programa ISPA odnosi se na prvu fazu projekta), te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

Druga faza predstavlja uvođenje sustava gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji jer obuhvaća izgradnju dvije pretovarne stanice, sanaciju i zatvaranje odlagališta, te odvojeno prikupljanje otpada na području županije, stoga se očekuje veće angažiranje gradova i općina s područja županije. Sektorski koordinator za program ISPA predložio je da se zaključi sporazum o financiranju druge faze, provedu pripremne radnje za formiranje županijske komunalne tvrtke i uspostavi županijski sustav za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati postupak ispravaka dokumentacije prema primjedbama Delegacije radi dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova te nabavu usluga i opreme. Nakon dobivanja odobrenja, pozornost treba posvetiti pravodobnom poduzimanju aktivnosti u provedbi postupaka nabave, kako bi se u što kraćem roku zaključili ugovori o nabavi i započela provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Također, predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekta, u kojoj je potrebno uspostaviti kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za njegovu provedbu, te pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti u svrhu bržeg i efikasnijeg rješavanja problema koji se pojave u njegovoj provedbi, odnosno u svrhu provedbe projekta u skladu s Memorandumom o financiranju. Navedeno je potrebno s obzirom na dosadašnju dinamiku, odnosno značajno kašnjenje u provedbi projekta, te činjenicu da se vrijednosno najznačajniji dio radova i usluga planira izvesti u zadnje dvije godine provedbe, odnosno u 2009. i 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA.

Iako ugovori o radovima još nisu zaključeni, te nije započelo izvođenje radova, potrebno je obratiti i pozornost na ispunjavanje uvjeta iz Memoranduma o financiranju za završnu isplatu, odnosno osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentacije u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta, te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

8.4. Tehnička pomoć SJFU i NIK

Memorandum o financiranju projekta Tehnička pomoć Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA potpisala je Europska komisija u srpnju 2006., a Vlada Republike Hrvatske u kolovozu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Cjelokupni projekt u vrijednosti 262.335 EUR financira se iz programa ISPA. Krajnji korisnik je SAFU, a dijelom i SDURF odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA. Cilj projekta pomoći SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt je odobren i zbog toga što je uočeno da je jedan od razloga kašnjenja u izradi natječajne dokumentacije nedostatak kapaciteta u SJFU, te je cilj projekta davanje pomoći SJFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt se provodi putem ugovora o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA u planiranoj vrijednosti 49.300 EUR, ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR, ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR i ugovora o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac u planiranoj vrijednosti 71.012 EUR.

Svi ugovori zaključeni su tijekom 2007., s inozemnim izvoditeljima usluga (dalje u tekstu: konzultanti). Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora, dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije. Prema planu nabave iz studenoga 2006., planirano je ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA zaključiti u veljači 2007., a ugovor je zaključen početkom lipnja 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, planirano je zaključiti koncem siječnja 2007., a ugovor je zaključen sredinom ožujka 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, planirano je zaključiti početkom lipnja 2007., a ugovor je zaključen sredinom listopada 2007. Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, planirano je zaključiti koncem siječnja 2007., a ugovor zaključen sredinom listopada 2007.

Iz dokumentacije je vidljivo da je natječajna dokumentacija za obavljanje usluga tehničke pomoći u provedbi infrastrukturnih projekata dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje u razdoblju od pet do devet mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije, dok je postupak dobivanja prethodnog odobrenja na dokumentaciju trajao od deset dana do dva mjeseca. Od dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju do zaključivanja ugovora trebalo je od tri do šest mjeseci. Ugovori o obavljanju usluga tehničke pomoći SJFU zaključeni su osam, odnosno 15 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije.

Zaključeni ugovori su tzv. okvirni ugovori o pružanju usluga u vrijednosti do 200.000 EUR, zaključeni s konzultantima. U skladu s pravilima Zajednice, plaćanja prema navedenim okvirnim ugovorima se obavljaju na način da se prvi dio ugovorenog iznosa plaća putem predujma (60%), a preostali iznos (40%), nakon završetka ugovora, odnosno ispostavljenog računa i prihvaćanja završnog izvješća konzultanta o obavljenim uslugama, uz koje trebaju biti priloženi računi o stvarno izvršenim izdacima vezanim uz obavljanje ugovorenih usluga.

U 2007. zaključeni su svi ugovori s konzultantima. Za svaki pojedini postupak u fazi nabave i zaključenja ugovora, dobiveno je prethodno odobrenje Delegacije.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

Prema planu nabave iz travnja 2007. planirano je ugovor zaključiti u lipnju 2007., a Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac zaključen je 11. listopada 2007., odnosno četiri mjeseca kasnije. Ugovor je zaključen u vrijednosti 70.900 EUR. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci, odnosno do 11. listopada 2008. Predujam u iznosu 42.540 EUR plaćen je u 2007.

Prema opisu projekta konzultant će za svih šest ugovora unutar projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac pregledati tehničku dokumentaciju kako bi bila potpuna i u skladu s propisima, pripremiti odgovore na pitanja za vrijeme faze razjašnjenja, sudjelovali kao promatrač ili član s pravom glasa prilikom izbora ponuda i pregledati izvješća za vrijeme faze primjene projekta.

Od potpisivanja ugovora u listopadu 2007. do travnja 2009. nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, odnosno konzultant nije obavljao ugovorene usluge. Prema usmenom obrazloženju, konzultant nije angažiran jer se smatralo da će se odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za rade u Bikarcu dobiti i bez njegova angažiranja, s obzirom da je natječajna dokumentacija već bila dostavljena Delegaciji, te je u tijeku bio postupak ispravljanja dokumentacije prema dobivenim primjedbama. Delegacija je odobrila ponudbenu dokumentaciju za rade 9. srpnja 2008. nakon što je dokumentacija četiri puta ispravljana. Također, konzultanti nisu angažirani tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta koji je održan 12. rujna 2008. kada se utvrdilo da projekt nije potpun i da sadrži bitne nedostatke.

S obzirom da nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, a razdoblje za provedbu ugovora je do 7. listopada 2008., tri dana prije isteka ugovora 11. listopada 2008., na prijedlog SAFU i to da isključivo zbog nedostataka na strani SAFU odgođena je primjena ugovora. Navedena odgoda produžavana je tri puta, zadnji put do 30. travnja 2009. Za vrijeme trajanja odgode ugovora ne mogu se koristit usluge konzultanta, pa tako iako je u veljači 2009. provedeno ocjenjivanje ponuda za rade, usluge konzultanta nisu korištene.

SAFU kao razloge odgode provedbe ugovora navodi neočekivano kašnjenje u postupku odobrenja ponudbene dokumentacije za sve ugovore, odlazak ključnih osoba u krajnjem korisniku, te kratko razdoblje primjene ugovora.

U međuvremenu je SAFU predložila konzultantu izradu dodatka ugovora kojim će se produžiti vrijeme trajanja ugovora za dodatnih osam mjeseci, pa bi trajanje ugovora bilo 20 mjeseci, što je prema opisu poslova maksimalno trajanje ugovora, odnosno do 11. kolovoza 2009. Također, predloženo je uvođenje novih aktivnosti koje se odnose na edukaciju djelatnika SAFU i korištenje usluga konzultanta za vrijeme rade prema FIDIC ugovoru, te izostavljanje ugovorenih aktivnosti koje više nisu potrebne. S obzirom da je konzultant dostavio obavijest da glavni stručnjak više nije raspoloživ za obavljanje ugovorenih obveza i navedeno treba uključiti u izmjene ugovora.

Godinu i pol nakon što je zaključen Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac aktivnosti provedbe ugovorenih usluga nisu započele. Odgoda provedbe ugovora trajala je 7 mjeseci, a vrijeme raspoloživo za realizaciju ugovora je gotovo isteklo.

Konzultant nije angažiran za pregled natječajne dokumentacije, ni tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta. U međuvremenu uvjeti ugovora su izmijenjeni, glavni stručnjak više nije raspoloživ, a neke od ugovorenih aktivnosti više nisu potrebne.

S obzirom da je projekt Tehnička pomoć SJFU i NIK odobren i zbog nedostatka kapaciteta u SJFU, te je cilj projekta, između ostalog, bio davanje pomoći SJFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne dokumentacije za infrastrukturne projekte, osobito njenog tehničkog dijela, konzultanti su nakon zaključenja ugovora trebali sudjelovati u pregledu natječajne dokumentacije u ranoj fazi provedbe i u sastanku razjašnjenja, čime bi se ubrzao postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, odnosno prelazak u fazu provedbe postupaka nabave roba i usluga te ustupanje rade.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU poduzimati potrebne aktivnosti koje uključuju i pravovremeno zaključivanje dodatka ugovoru kako bi se ugovorene usluge realizirale, a sredstva uplaćenog predujma iskoristila za doznačene namjene, te kako neočekivane okolnosti ne bi utjecale na realizaciju ugovora.

- Ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA zaključiti početkom lipnja 2007. što je i učinjeno. Ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA u vrijednosti 49.300 EUR, zaključen je početkom lipnja 2007., uz predviđeno trajanje ugovora 24 mjeseca, što znači da je kraj projekta predviđen za početak lipnja 2009. Ugovorene su usluge pomoći SDURF pri izradi akcijskog plana za informiranje i priopćavanje, izrada priručnika i procedura za informiranje i priopćavanje, izrada materijala za trening i provođenje treninga, te implementacija pilot projekta. Provedba ugovora započela je koncem lipnja 2007., a konzultant je do konca 2008. obavljao usluge u skladu s ugovorom. Nacrt konačnog izvješća konzultant bi trebao dostaviti tijekom svibnja 2009., čime bi završio ugovor i obavila se konačna isplata konzultantu za obavljene usluge.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica zaključiti sredinom ožujka 2007. što je i učinjeno. Spomenuti ugovor je zaključen u iznosu 70.970 EUR, s rokom završetka do sredine ožujka 2008. Ugovorene su usluge pomoći SAFU pri obavljanju pregleda natječajne dokumentacije, pomoći pri sudjelovanju u ocjenjivanju ponuda za ustupanje radova i nabavu usluga za sva tri ugovora, te u provedbi projekta. U svibnju 2007. dobiveno je odobrenje Delegacije za dodatak ugovoru, koji se odnosio na promjenu inženjera za telekomunikaciju i signalizaciju. Drugi dodatak ugovoru odobren je u ožujku 2008., a odnosio se na preraspodjelu radnih sati između konzultanata, te na produženje završetka roka ugovora (za pet mjeseci) do sredine kolovoza 2008.

SAFU je sredinom travnja 2009. poslala konzultantu zahtjev za podnošenjem konačnog izvješća, kako bi se mogla izvršiti i konačna isplata. Do obavljanja revizije (travanj 2009.) konzultant nije podnio konačno izvješće.

- Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

Prema planu nabave iz travnja 2007., planiralo se ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu zaključiti sredinom kolovoza 2007., međutim ugovor je zaključen dva mjeseca poslije odnosno sredinom listopada 2007.

Spomenuti ugovor zaključen je u vrijednosti 70.860 EUR, te je ugovor predviđeno završiti u roku 20 mjeseci, odnosno sredinom lipnja 2009. Ugovorene su usluge pomoći SAFU pri obavljanju pripreme i pregleda natječajne dokumentacije za radove i usluge, pomoći pri sudjelovanju u ocjenjivanju ponuda, te u provedbi projekta.

Aktivnosti konzultanata su u tijeku, obavlja se pregled ugovorene dokumentacije za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Rok završetka ugovora planiran je sredinom lipnja 2009.

Konzultanti su tijekom 2008. pružali tehničku pomoć SAFU u provedbi projekata Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i Programa za vode i otpadne vode u Karlovcu, na način da su sudjelovali u pregledu natječajne dokumentacije za ustupanje radova i nabavu usluga u okviru navedenih projekata. U provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, konzultant je sudjelovao u pregledu natječajne dokumentacije za sve ugovore u okviru projekta, dok je u provedbi projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, konzultant sudjelovao u pregledu natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nakon što je na natječajnu dokumentaciju u čijem pregledu je sudjelovao konzultant, dobivena su odobrenja Delegacije, te su objavljena nadmetanja za ustupanje radova i nabavu usluga.

8.5. Priprema liste projekata za Instrument za pretpripravnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša

Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpripravnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta konac 2010. Vrijednost projekta iznosi 1.464.100 EUR od čega se iz programa ISPA financira 966.306 EUR, a iz nacionalnih izvora 497.794 EUR. Krajnji korisnici projekta odnosno tijela nadležna za provedbu projekta su Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za podsektor gospodarenje otpadom, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za podsektor otpadne vode i vodoopskrba.

Projekt se provodi putem tri ugovora o obavljanju usluga i to: ugovora o obavljanju usluga za pripremu projekata otpadnih voda u planiranoj vrijednosti 557.209 EUR, ugovora o pružanju usluga za pripremu projekata vodoopskrbe u planiranoj vrijednosti 408.858 EUR, te ugovora o pružanju usluga za pripremu projekata otpada u planiranoj vrijednosti 498.033 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je do konca 2007., a završetak ugovora do studenog 2009. Od tri ugovora o obavljanju usluga putem kojih se provodi projekt, ugovor o pripremi projekata otpadnih voda zaključen je u rujnu 2008., ugovor o pripremi projekata vodoopskrbe zaključen je u kolovozu 2008., a ugovor o pripremi projekta otpada nije zaključen.

Cilj projekta je omogućavanje učinkovitog korištenja sredstava koja će Republici Hrvatskoj biti na raspolaganju iz programa IPA, odnosno pružanje pomoći državnim tijelima Republike Hrvatske u pripremi liste projekata u sektoru zaštite okoliša koji se planiraju prijaviti za financiranje iz programa IPA.

Radi postizanja navedenog cilja, konzultanti s kojima će biti zaključeni ugovori, pružiti će pomoć mogućim korisnicima iz programa IPA u pripremi odnosno kompletiranju cijelokupne dokumentacije za projekte otpadnih voda, vodoopskrbe i gospodarenja otpadom, koja je potrebna za podnošenje zahtjeva za financiranje iz programa IPA, uključujući pripremnu studiju i studiju izvedivosti, analizu troškova i koristi, finansijsku analizu, procjenu utjecaja na okoliš, tehničke studije i drugu dokumentaciju. Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu svih usluga trebalo je biti pribavljeno do konca svibnja 2007., a ugovori zaključeni do konca prosinca 2007.

- Ugovor o pružanju usluga za pripremu projektne dokumentacije i IPA aplikacije za projekte odvodnje otpadnih voda

Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata odvodnje otpadnih voda dostavljena je Delegaciji na prethodno odobrenje u studenome 2006. Odobrenje je pribavljeno u travnju 2007., nakon čega je započeo postupak nabave. Delegacija je odobrila imenovanje odbora za ocjenu ponuda koncem siječnja 2008. Izvješće o izboru najpovoljnije ponude Delegacija je odobrila 19. svibnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projektne dokumentacije i IPA aplikacije za projekte odvodnje otpadnih voda u vrijednosti 458.410 EUR zaključen je 15. rujna 2008. Provedba ugovora započela je 24. studenoga 2008. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci, odnosno do 24. studenog 2009. Cilj ugovorenih usluga je pripremiti dva projekta za IPA aplikaciju za Đakovo i Novu Gradišku na način da se može očekivati da će se odobriti aplikacija za finansijsku pomoć iz programa IPA. Ugovorene usluge trebaju osigurati uspješnu provedbu IPA mjera povećanjem razine pročišćavanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje s ciljem smanjenja ulaznih zagađenja, zaštite izvora pitke vode i drugih zaštićenih područja.

Predujam je plaćen u skladu s ugovorom 3. veljače 2009. u iznosu 183.164 EUR. Nakon primjedbi SAFU konzultant je dostavio ispravljenu garanciju pa je stoga i rok plaćanja predujma bio produžen. Konzultant obavlja usluge u skladu s ugovorom. Izradio je izvješće o zatečenom stanju koje je prihvaćeno od strane SAFU i Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva u travnju 2009.

- Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe

Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe planiran je u iznosu 408.858 EUR. Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata vodoopskrbe dostavljena je Delegaciji na prethodno odobrenje u studenome 2006.

Odobrenje je pribavljeno u travnju 2007., nakon čega je započeo dvostupanjski postupak nabave. U prvom stupnju postupka nabave od pristiglih 13 aplikacija odbor za uži izbor izabrao je pet koje je u drugom stupnju pozvao da dostave ponude. Prema izvješću s otvaranja ponuda koje je održano 5. prosinca 2007. od pet pozvanih ponuditelja ponude su dostavila dva. Odbor za izbor ponuda je 18. prosinca 2007. izradio izvješće o ocjeni ponuda prema kojem su pristigle dvije ponude, od kojih je ponuda koja je tehnički bolje ocjenjena, odbijena zbog toga što je sadržavala pogrešku u ukupnom zbroju. Naime, nepredviđeni troškovi i troškovi revizije iako su bili navedeni nisu uključeni u ukupan zbroj. Kada su navedeni troškovi zbrojeni, ponuda je premašila raspoloživa sredstva za zaključivanje ugovora, te je ponuda odbijena. Odbor je predložio da se s jednim ponuditeljem koji je zadovoljio kriterije nadmetanja zaključi ugovor u iznosu 394.725 EUR. Koncem siječnja 2008. Delegacija nije odobrila izvješće odbora za izbor ponuda, te je predložila ponovnu ocjenu ponuda koja će rezultirati odbijanjem ponude.

Odbor se ponovno sastao radi ocijene ponude, te je sastavljen dodatak evaluacijskom izvješću u kojem je potvrđen izbor konzultanta. Također, na prijedlog Delegacije traženo je od konzultanata koji nisu dostavili ponude objašnjenje razloga ne podnošenja ponude. Prema objašnjenjima razlozi se nisu odnosili na uvjete nadmetanja, već na angažiranost ponuditelja na drugim poslovima i druge razloge. Delegacija je odobrila izvješće komisije za ocjenjivanje ponuda koncem travnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekta u sektoru vodoopskrbe koji se planiraju prijaviti za financiranje iz programa IPA u vrijednosti 394.725 EUR, zaključen je 22. kolovoza 2008. Provedba ugovora započela je 26. rujna 2008. Predujam u iznosu 78.945 EUR plaćen je 24. listopada 2008. u skladu s odredbama ugovora.

Predviđeno trajanje ugovora je 24 mjeseca, odnosno do rujna 2010. Cilj ugovora je osigurati uspješnu primjenu IPA normi koje su usmjerene na razvoj i poboljšanje vodoopskrbe, poboljšanje kvalitete vode i povećanje broja stanovnika priključenih na vodoopskrbni sustav u Bjelovarsko-Bilogorskoj i Koprivničko-Križevačkoj županiji. Svrha je pripremiti dva projekta tako da budu prihvatljivi Europskoj komisiji za IPA financiranje. Najmanji broj stanovnika u Republici Hrvatskoj opskrbljuje se vodom iz vodovoda na području županija Koprivničko-Križevačke i Bjelovarsko-Bilogorske. S obzirom na nedostatna vlastita sredstava, potrebno je osigurati raspoloživa sredstva EU za financiranje ovih projekata.

Koncem listopada 2008. nadležni sektorski koordinator za projekt imenovao je radni tim za provedbu ugovora. Zadaće radnog tima su osiguranje potpore, sudjelovanje na sastancima o napredovanju projekta, nadzor nad provedbom projekta kroz ovjeru mjesecnih izvješća, obrazaca o utrošenom vremenu stručnjaka i druge dokumentacije.

Konzultant je 27. studenog 2008. podnio prvi nacrt izvješća o zatečenom stanju, nakon toga do travnja 2009. podnio je u tri navrata izmijenjene nacrte izvješća. Svoje opsežne i detaljne primjedbe dostavili su SAFU, Ministarstvo i Delegacija prema kojima u izvješću o zatečenom stanju nije na odgovarajući način opisana planirana radna metodologija, nedostaju ključni podaci, nije sadržan detaljan plan rada i nedostaje opis uočenih problema.

Početkom veljače 2009. održan je sastanak u prostorijama Hrvatskih voda kako bi se razgovaralo o napretku u pripremi projektne dokumentacije za projekte vodoopskrbe. Zaključeno je između ostalog, da je nedostatna prisutnost konzultanta na terenu, da konzultant treba intenzivirati rad na studijama izvedivosti, te definirati obuhvat projekta.

Konzultant je izradio studiju izvedivosti i ekonomsku i finansijsku analizu za Koprivničko-Križevačku županiju. SAFU je dostavila konzultantu objedinjene komentare jedince za provedbu projekta, SDURF, Ministarstva i Delegacije na studiju i analizu.

Početkom travnja 2009. održan je prvi sastanak upravnog odbora na kojem su bili prisutni predstavnici konzultanta, Delegacije, nadležnog ministarstva, SAFU, Hrvatskih voda, SDURF, Nacionalnog fonda i Koprivničko-Križevačke županije. Naglašeno je nezadovoljstvo dosadašnjim aktivnostima i rezultatima konzultanta, te nepovjerenje u odnosu na kvalitetu IPA aplikacije. Zaključeno je da projekt ne daje očekivane rezultate. Zatraženo je od konzultanta da primjedbe na studiju izvedivosti i finansijsku i ekonomsku analizu uključi u izvješća, a nakon ponovne analize izvješća biti će odlučeno da li će se ugovorene aktivnosti nastaviti.

Konzultant je dostavio liste utrošenog vremena stručnjaka radi ovjere i plaćanja. Krajnji korisnici, kao i nadležno Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva nisu odobrili liste iz razloga što voditelj tima najveći dio posla nije obavlja u Republici Hrvatskoj kako je predviđeno ugovorom. Također, uključeno je sudjelovanje na sastancima i vrijeme utrošeno na putovanja što se ne smatra prihvatljivim aktivnostima.

Iz navedenog je vidljivo da unatoč uključenosti svih nadležnih institucija u provedbu projekata postoje značajne poteškoće u realizaciji ugovorenih aktivnosti, a ako konačni rezultat rada konzultanta budu nedovoljno pripremljeni projekti njihovo financiranje iz IPA projekta neće biti odobreno, a ukoliko i bude odobreno nedostaci će se odražavati u fazi realizacije IPA projekta. SAFU treba inzistirati na provedbi ugovornih obveza, a ukoliko konzultant nije u mogućnosti izvršiti ih, treba predložiti raskid ugovora. Pri tome se treba voditi računa o posljedicama raskida ugovora, razmotriti da li je moguće ponoviti postupak nadmetanja s obzirom na raspoloživo vrijeme do isteka Memoranduma o financiranju, odnosno da li je moguće izradu dokumentacije financirati sredstvima državnog proračuna.

Prilikom izbora ponuda treba nastojati da izbor ponuda bude između više ponuditelja kako bi se osigurao izbor konzultanta koji će na zadovoljavajući način obaviti aktivnosti iz ugovora. Također, postupke pripreme natječajne dokumentacije treba provoditi pravodobno kako bi preostalo vremena za poništenje postupka nabave i provođenje ponovljenog nadmetanja uz izmijenjene uvjete.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati posljedice raskida ugovora, te ukoliko bi raskid ugovora uzrokovao štetu naručitelju i krajnjem korisniku intenzivirati aktivnosti na provedbi ugovora. Također, s obzirom na dosadašnju realizaciju ugovornih aktivnosti potrebno je osigurati provođenje izbora između više ponuda kako bi se stvorili preuvjeti za izbor najpovoljnije ponude.

- Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekata otpada

Prema planu nabave iz travnja 2007. odobrenje na natječajnu dokumentaciju trebalo je pribaviti do svibnja 2007., a ugovor zaključiti do prosinca 2007. Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata otpada dostavljena je Delegaciji sredinom studenoga 2006. Delegacija je u više navrata dostavljala primjedbe na dokumentaciju.

Prema obrazloženju nadležnog ministarstva, prvo bitno dostavljena natječajna dokumentacija je nakon višestrukog usklađivanja odbijena početkom svibnja 2007., jer je Delegacija procijenila da projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Marićina, za koji je prema natječajnoj dokumentaciji trebalo izraditi dokumentaciju potrebnu za financiranje iz programa IPA, neće biti spremna za početak provedbe u 2007. Zbog navedenog trebalo je izmijeniti natječajnu dokumentaciju, što je nakon usuglašavanja i učinjeno. Izmijenjena natječajna dokumentacija je izrađena te je dostavljena na odobrenje Delegaciji. Nakon dalnjih usuglašavanja, dogovora i ispravaka, natječajna dokumentacija je odobrena u svibnju 2008., odnosno 18 mjeseci nakon što je prvi put dostavljena na odobrenje.

Prema odobrenoj natječajnoj dokumentaciji svrha ugovara je pružiti pomoć u izradi i pripremi ponudbene dokumentacije za predložene IPA projekte za Regionalne centre za gospodarenje otpadom Lećevica, Marćina i Kaštjun u području zaštite okoliša za razdoblje programiranja od 2007. do 2009. Ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta otpada planiran je u iznosu 498.033 EUR.

Iz opisa projekta proizlaze rezultati koje treba ostvariti konzultant, a to su: ocijeniti spremnost projekata, ako je potrebno ispraviti projektnu dokumentaciju, pripremiti ponudbenu dokumentaciju za projekt Regionalni centar za gospodarenje otpadom Lećevica u skladu s propisima EU, revidirati i završiti ponudbenu dokumentaciju za projekte regionalnih centara za gospodarenje otpadom Marščina i Kaštjun prema propisima EU, pružiti tehničku pomoć u tijeku nadmetanja, povećati provedbenu sposobnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za provođenje nadmetanja, te izraditi i dostaviti ugovorena izvješća.

U svibnju 2008. SAFU je zatražila prijedlog članova odbora za uži izbor mogućih ponuditelja, a početkom lipnja 2008. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva dostavilo je SAFU dopis kojim su imenovani članovi odbora. U dva navrata Delegacija je odbila dva predložena člana jer nisu posjedovali dostatna administrativna i profesionalna iskustva za ocjenjivanje ponuda. Stoga je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva predložilo jednog novog člana, a za jednog je dostavilo ažuriran životopis, te je Delegacija prihvatala odbor 30. listopada 2008. Također, u dva navrata Delegacija je dostavila komentare na uži izbor mogućih ponuditelja, a koncem siječnja 2009. odobrena je prva faza natječajnog postupka. Delegacija je u veljači 2009. odobrila sastav odbora za ocjenjivanje ponuda. Zbog složenosti dokumentacije i brojnih pitanja koja su se pojavila za vrijeme objave nadmetanja krajnji rok za dostavu ponuda je produžen.

Iz dokumentacije je vidljivo da je postupak odobrenja natječajne dokumentacije trajao 18 mjeseci, da je za dobivanje odobrenja za članove odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja bilo potrebno pet mjeseci, a za dobivanje odobrenja na izvješće za prvu fazu odabira ponuditelja još dodatna tri mjeseca. Iako je prošlo 30 mjeseci od potpisivanja Memoranduma o financiranju ugovor nije zaključen.

Državni ured za reviziju predlaže aktivnosti vezane uz provedbu postupka nabave usluga za pripremu projekata otpada provoditi ažurno, kako bi se ugovor zaključio u planiranom roku, te započela provedba ugovora, odnosno izrada potrebne dokumentacije za projekte koji se planiraju financirati iz programa IPA. Također, predlaže se pripremiti prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja za vrijeme odobrenja natječajne dokumentacije kako bi se ugovor pravovremeno potpisao.

8.6. Priprema liste projekata za Instrument za pretpriistupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa

Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpriistupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, potpisala je Europska komisija koncem rujna 2006., a Vlada Republike Hrvatske koncem listopada 2006., prema kojem je utvrđen rok za završetak projekta je 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 741.738 EUR od čega se iz programa ISPA financira 482.130 EUR (65,0%), a iz nacionalnih izvora 259.608 EUR. Krajnji korisnik je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo mera, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem dva ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, finansijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X (dalje u tekstu: ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti) u iznosu 641.738 EUR i ugovora o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X (dalje u tekstu: ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja) u iznosu 100.000 EUR. Prema Memorandumu o financiranju planirani početak obavljanja usluga iz ova dva ugovora bio je predviđen za listopad 2006., a završetak u travnju 2007. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja još nije potpisani, a ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti zaključen je u ožujku 2009. u iznosu 641.710 EUR. U početku je bilo planirano zaključiti tri ugovora o uslugama, ali se naknadno (koncem 2006.) odustalo od jednog ugovora o nabavi usluga u vrijednosti 50.000 EUR, čija su sredstva preraspodijeljena na ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti.

Cilj projekta je omogućiti učinkovito korištenje sredstava koja će biti na raspolaganju u IPA programu za Republiku Hrvatsku u sektoru prometa. Projekt će pružiti pomoći u pripremi liste projekata s ciljem sveobuhvatne modernizacije željezničke pruge uzduž transeuropskog koridora X unutar hrvatskih granica. Ovaj će projekt uključiti pripremu svih dokumenata potrebnih za podnošenje zahtjeva za financiranjem u okviru IPA prepristupnog instrumenta.

- Ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, finansijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007., natječajna dokumentacija za obavljanje usluga za izradu studije izvedivosti, trebala je biti dostavljena SJFU u veljači 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje u travnju 2007, a dostavljena je godinu dana kasnije, koncem travnja 2008. Nakon ispravka natječajne dokumentacije vraćena je Delegaciji na prethodno odobrenje koje je dobiveno 11 mjeseci kasnije, koncem svibnja 2008.

Jedan od glavnih razloga za kašnjenjem u izradi natječajne dokumentacije je odustajanje od jednog ugovora čija su se sredstva trebala preraspodijeliti na ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, te bi se tako dobila mogućnost financiranja dodatnih aktivnosti. To je dovelo do postupka izmijene natječajne dokumentacije, te je u opisu poslova dodana i nova aktivnost, odnosno zahtjev da se uz podloge koje treba izraditi za cijeli koridor X, izrade i podloge za obnovu pruge Okučani - Novska, koja će se financirati iz programa IPA. Natječajna dokumentacija je dostavljena Delegaciji na prethodno odobrenje koncem travnja 2008, ali nije odobrena jer je nedostajao dio o postotku sufinanciranja, te je zatražen ispravak. Nakon ispravka natječajne dokumentacije i obavljene kontrole, te dodatnog usuglašavanja s krajnjim korisnikom, Delegacija je dala odobrenje za objavu nadmetanja koncem svibnja 2008. Rok za dostavu ponuda bio je početkom srpnja 2008. Od 19, četiri ponuditelja je na temelju utvrđenih kriterija izabrano u uži izbor. Izvješće o odabiru ponuditelja u užem izboru Delegacija nije odobrila, jer se odbor za ocjenjivanje ponuda nije držao pravila pri odabiru ponuditelja (mijenjali su kriterije tijekom procesa odabira koji su već bili strogo određeni u natječajnoj dokumentaciji), te je Delegacija zahtjevala ispravak. Nakon ispravka, izvješće o odabiru ponuditelja u užem izboru Delegacija je odobrila sredinom rujna 2008.

Proces odabira najpovoljnijeg ponuditelja bio je odgođen jer predloženi članovi odbora za izbor ponuda nisu posjedovali odgovarajuće kvalifikacije. Nakon izmjene nekoliko predloženih članova odbora, te primjedbi Delegacije, odbor je odobren početkom prosinca 2008., te je započeo proces odabira najpovoljnijeg ponuditelja.

S obzirom da ni jedna ponuda nije zadovoljavala tehničke specifikacije, proces odabira najpovoljnije ponude je otkazan u siječnju 2009. Početkom veljače 2009. predložena je i odobrena izravna pogodba u pregovaračkom postupku, te su smanjeni kriteriji pri odabiru ponuditelja. Poziv je upućen ponuditeljima sa liste za uži izbor.

Drugi problem koji se pojavio nakon svih primjedbi Delegacije, bio je nemogućnost ispunjavanja n+2 pravila, odnosno završetaka projekta u roku (29. rujan 2008.). Odredbama Priloga III.1. odjeljka II. Memoranduma o financiranju, utvrđeno je da će, osim u propisno opravdanim slučajevima, biti ukinuta pomoć za projekt na kojem nije započeo značajan rad unutar dvije godine od datuma potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije. Prema obrazloženju Europske komisije dostavljenom Nacionalnom koordinatoru za program ISPA u kolovozu 2006. i listopadu 2007., u slučaju projekata tehničke pomoći, kao dokaz da je započeo značajan rad na projektu uzima se potpis prvog većeg ugovora o obavljanju usluga (tzv. n+2 pravilo) koji je u slučaju ovog projekta trebalo zaključiti do 27. rujna 2008. SDURF je Europskoj Komisiji uputio dopis sa detaljnim obrazloženjem zbog čega se kasnilo sa pripremom natječajne dokumentacije, te zahtjevom za produžetkom roka za zaključivanje ugovora. Europska Komisija službeno je odobrila produljenje roka za potpisivanje ugovora do 27. ožujka 2009. Ugovor je potписан u ožujku 2009. unutar dogovorenog roka, trajanje ugovora planira se dovršiti do svibnja 2010.

Državni ured za reviziju predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekata, pravodobno poduzimati aktivnosti kako bi se ugovor završio u planiranim rokovima, te u skladu s Memorandumom o financiranju.

- Ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić – Savski Marof na željezničkom koridoru X

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007. natječajna dokumentacija za nabavu usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X, trebala je biti dostavljena SJFU do konca travnja 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje do konca svibnja 2007. Međutim, krajnji korisnik je naišao na probleme u sastavljanju natječajne dokumentacije jer nije mogao odrediti opis poslova u kojem su trebali biti određeni ciljevi, zadaci, aktivnosti, te predviđeni rezultati za dio studije vezane uz prometnu infrastrukturu u okolini Zagreba.

Prema planu nabave iz ožujka 2009., rok za potpisivanje ovog ugovora je sredina srpnja 2009. međutim, u veljači 2009. na koordinacijskom sastanku zaključeno je da sredstva koja su predviđena za ovaj ugovor (100.000 EUR) nisu dostatna za uspješnu provedbu navedenog ugovora, te da bi ta sredstva trebala biti prenamijenjena. SAFU je zatražila od krajnjeg korisnika da dostavi službeni prijedlog na koji bi se način najbolje iskoristila spomenuta sredstava, što do svibnja 2009. nije učinjeno.

Državni ured za reviziju predlaže tijelima nadležnim za provedbu projekata Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa da intenziviraju aktivnosti i posvete pozornost daljnjoj provedbi projekta, te što prije predlože način na koji će se sredstava za ovaj ISPA program iskoristiti.

9. NALAZ

Program ISPA je prepristupni program pomoći Zajednice namijenjen financiranju infrastrukturnih projekata u području prometa i zaštite okoliša, te projekata tehničke pomoći koji su izravno vezani uz infrastrukturne projekte. Osnovni ciljevi programa su stjecanje iskustva i znanja o politikama Zajednice i složenim procedurama korištenja prepristupnih programa, pomoći u dostizanju standarda Zajednice u zaštiti okoliša, te povezivanje s transeuropskim prometnim mrežama.

Republici Hrvatskoj odobrena su sredstava iz programa ISPA u ukupnom iznosu 60.000.000 EUR. Za provedbu programa uspostavljeni su sustavi upravljanja i kontrola prema propisima i kriterijima Zajednice. Tijela nadležna za provedbu programa u Republici Hrvatskoj su: Nacionalni koordinator za program ISPA, SDURF, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, Nacionalni fond, Sektorski dužnosnik za ovjeravanje projekata, SAFU, Sektorski koordinatori za program ISPA, nadležna ministarstva i krajnji korisnici.

Provedba projekata

- 1.1. Memorandume o financiranju projekata financiranih iz programa ISPA potpisali su Vlada Republike Hrvatske i Europska komisija koncem 2005. i tijekom 2006., nakon čega je započeo proces provedbe projekata prema decentraliziranom sustavu provedbe i pravilima Zajednice.

Infrastrukturni projekti provode se putem ugovora o nabavi roba i usluga te izvođenju radova, dok se ugovori o tehničkoj pomoći provode putem ugovora o nabavi usluga. Natječajna dokumentacija za nabavu roba i usluga te ustupanje radova izrađuje se prema odredbama Praktičnog vodiča za postupke pri ugoveravanju za vanjske aktivnosti Zajednice (PRAG). Također, s obzirom da se radovi izvode prema pravilima Međunarodnog udruženja savjetodavnih inženjera, odnosno FIDIC pravilima, pri izradi natječajne dokumentacije za ustupanje radova, osim odredaba PRAG, primjenjuju se i FIDIC pravila.

Krajnji korisnici izrađuju natječajnu dokumentaciju koja se sastoji od administrativnog i tehničkog dijela, nakon čega je dostavljaju nadležnim ministarstvima, koji je nakon kontrole dostavljaju SAFU. Nakon obavljene kontrole dostavlja se Delegaciji na prethodno odobrenje. Delegacija daje prethodno odobrenje ili dostavlja primjedbe na dokumentaciju. U skladu s danim primjedbama, dokumentacija se ispravlja (u ispravljanju sudjeluju krajnji korisnik, nadležno ministarstvo i SAFU), te se ponovno dostavlja Delegaciji na odobrenje. Nakon dobivenog odobrenja, započinje postupak nabave, kojeg provodi SAFU.

Za pojedini postupak u fazi provedbe postupka nabave, također je potrebno dobiti prethodno odobrenje Delegacije. S odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi, nakon čega slijedi provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

U Memorandumu o financiranju pojedinog projekta utvrđen je okvirni plan nabave, u kojem je navedeno planirano vrijeme objave nadmetanja za nabavu roba, usluga, te ustupanje radova. Nakon potpisivanja Memoranduma, odnosno početkom provedbe projekata, za svaki projekt i svaki ugovor o nabavi sastavljen je zasebni plan nabave, koji se ažurira mjesечно. U planu nabave utvrđeni su rokovi početka, odnosno završetka pojedine faze.

Prema planovima nabave sastavljenim nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, do rujna 2008. planirano je zaključiti 24 ugovora o nabavi za provedbu svih šest projekata. Do konca 2008. zaključena su tri ugovora o izvođenju radova i deset ugovora o nabavi usluga, odnosno ukupno 13 ugovora. Ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosi 78.071.746 EUR. Jedanaest ugovora nije zaključeno u planiranom roku jer se značajno kasnilo u svim fazama pripreme i provođenja postupaka nabave.

Projekti se provode kroz četiri najznačajnije faze i to: fazu izrade natječajne dokumentacije, fazu dobivanja prethodnog odobrenja na natječajnu dokumentaciju i fazu provedbe postupaka nabave i zaključenja ugovora o nabavi, te fazu provedbe ugovora. Značajnije poteškoće u provedbi projekata odnose se na izradu natječajne dokumentacije, za što su zaduženi krajnji korisnici, nadležna ministarstva i SAFU. Od potpisivanja Memoranduma o financiranju projekata, do dostave natječajne dokumentacije na prethodno odobrenje Delegaciji, bilo je potrebno više vremena od planiranog. Također, Delegacija je u većini slučajeva, imala primjedbe na dostavljenu dokumentaciju, te se radi značajnih ispravaka, dodatno produžilo vrijeme potrebno za završetak pojedinih faza u provedbi projekata.

Do konca 2008. Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju za projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, Tehnička pomoć SJFU i NIK i Priprema liste projekata za instrument za pretpriступnu pomoć u sektoru zaštite okoliša. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na druge projekte djelomično je odobrena ili je odobrenje u tijeku. Natječajna dokumentacija koja se odnosi na izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u okviru projekt Priprema liste projekata za instrument za pretpriступnu pomoć u sektoru prometa, nije izrađena.

S obzirom da je sve ugovore za nabavu roba, usluga i ustupanje radova trebalo potpisati do rujna 2008., da je potpisano 13 ugovora, da je za dio natječajne dokumentacije postupak dobivanja prethodnog odobrenja u tijeku, te da dio natječajne dokumentacije nije izrađen, predlaže se SAFU i krajnjim korisnicima osigurati brže i efikasnije ispravljanje natječajne dokumentacije prema primjedbama Delegacije, odnosno poduzimanje mjera koje će osigurati zaključenje ugovora u što kraćem roku.

- 1.2. *Izvješće o obavljenoj reviziji mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA uručeno je na očitovanje Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, koji ga je proslijedio svim tijelima nadležnim za provedbu programa (revidirani subjekti), radi očitovanja o utvrđenim nalazima i danim preporukama. Nakon što je zaprimio očitovanja, Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (Nacionalni fond) je očitovanja svih revidiranih subjekata dostavio Državnom uredu za reviziju. Očitovanje su dostavili: Nacionalni fond, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te društva HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.*

SDURF (Nacionalni koordinator za program ISPA), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., u očitovanjima navode da nemaju primjedbi niti dopuna na Izvješće o obavljenoj reviziji mjera (projekata) financiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navode da su suglasni s nalazima, te da će postupiti u skladu s danim preporukama.

Preostali revidirani subjekti, (Nacionalni fond, SAFU, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik) dostavili su očitovanja prema pojedinim točkama nalaza, te se njihova očitovanja o pojedinim nalazima i preporukama navode u točkama nalaza na koje su se očitovali.

Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica

- 2.1. Memorandum o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2009. Vrijednost projekta iznosi 75.761.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 28.789.180 EUR (38,0%), a iz nacionalnih izvora 46.971.820 EUR (62,0%). Krajnji korisnik je društvo HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo mera, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem tri ugovora i to: ugovora o izvođenju građevinskih radova, radova na kolosijeku i elektrifikaciji (dalje u tekstu: ugovor o izvođenju građevinskih radova) u iznosu 41.766.847 EUR, ugovora o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima u iznosu 16.411.115 EUR, te ugovora o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima u iznosu 2.005.000 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007., zaključivanje ugovora predviđeno je sredinom studenoga 2007. Zbog velikog kašnjenja u pripremi, izradi i kontroli natječajne dokumentacije, ugovori nisu zaključeni u planiranome roku. Ugovor o izvođenju građevinskih radova zaključen je sredinom svibnja 2008., a ugovor o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima te ugovor o obavljanju usluga nadzora nad građevinskim radovima koncem srpnja 2008.

Prema ugovoru o izvođenju građevinskih radova ugovoreni su radovi u iznosu 41.766.847 EUR, te izvođenje radova u razdoblju 24 mjeseca u razdoblju od sredine svibnja 2008. do sredine kolovoza 2010.

Tijekom izvođenja građevinskih radova na prvoj dionici (od ukupno sedam dionica) izgradnje željezničke pruge Đeletovci i Jankovci, izvoditelj radova je imao poteškoće s kvalitetom materijala za izradu pruge, odnosno ugradio je materijal koji nije imao ugovorene tehničke karakteristike. Nadzorni inženjer nije odobrio korištenje spomenute vrste materijala, dok se ne pribavi službena potvrda o odgovarajućoj kvaliteti. Izvoditelj radova nije čekao odobrenje, nego je izgradio šest i pol kilometara željezničke pruge, koristeći sporni materijal, što je bilo pogrešno jer prema pribavljenoj potvrdi materijal nije imao tražene tehničke karakteristike. U razdoblju od listopada do prosinca 2008. izvoditelj radova je o svom trošku, zamijenio ugrađeni materijal s materijalom odgovarajuće kvalitete. Iz navedenih razloga, s izvođenjem građevinskih radova na prvoj dionici kasnilo se dva mjeseca, što je utjecalo da navedeni radovi nisu završeni u planiranom roku.

Prema ugovoru o izvođenju radova na signalnim i telekomunikacijskim uređajima ugovoreni su radovi u iznosu 16.411.115 EUR, te izvođenje radova u razdoblju od konca listopada 2008. do konca prosinaca 2009.

Do konca 2008. radovi na signalnim i telekomunikacijskim uređajima nisu započeli jer se obavljala revizija tehničke dokumentacije, nacrta glavnog projekta, te pisanja zajedničkog radnog plana i rasporeda poslova prema navedenom ugovoru i ugovoru o izvođenju građevinskih radova, koji su međusobno povezani, odnosno izvođenje navedenih radova može započeti nakon završetka građevinskih radova na pojedinoj dionici.

Prema ugovoru o obavljanju usluga nadzora, ugovorene su usluge u iznosu 2.005.000 EUR i obavljanje usluga u razdoblju od sredine kolovoza do konca prosinca 2009. Predmet ugovora je obavljanje usluga nadzora nad građevinskim radovima i radovima na signalnim i telekomunikacijskim uređajima za Projekt Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci – Tovarnik – državna granica, te mjesечно i godišnje izvještavanje SAFU o napretku projekta.

Usluge nadzora obavljaju se u skladu s ugovorom. Uz navedeno, održavaju se i tjedni sastanci na kojima se raspravlja o provođenju projekta i aktivnostima koje treba poduzeti. Navedenim sastancima prisustvuju nadzorni inženjer, krajnji korisnik, poslodavac i izvoditelj radova.

Prema odredbama članaka 4. i 8. navedenog Memoranduma, Europska komisija je doznačila do konca 2008. ukupno 5.757.836 EUR za financiranje navedenih radova i usluga. U siječnju 2006. uplaćen je prvi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0% vrijednosti projekta koji se financira iz programa ISPA), a drugi dio predujma u iznosu 2.878.918 EUR (10,0%) doznačen je u rujnu 2008., nakon potpisivanja prvog vrijednosno značajnijeg ugovora o radovima i ispunjenju uvjeta Europske komisije vezanih uz procjenu utjecaja projekta na okoliš. Studija utjecaja na okoliš je izrađena sredinom travnja 2008., te je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, donijelo rješenje prema kojоj je rekonstrukcija pruge prihvatljiva za okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Iz navedenih sredstava uplaćeni su predujmovi izvoditeljima radova i pružateljima usluga u skladu s ugovorima, što je opisano u točki Nalaza 14.1.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta i nemogućnosti završetka projekta u ugovorenom roku (konac 2009.), u svibnju 2008. sastavljen je prvi prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju, koji je dostavljen Ministarstvu financija u rujnu 2008. Predložene izmjene se odnose na tehničke pokazatelje projekta, promjenu naziva krajnjeg korisnika, te produženje roka do 31. prosinca 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz ISPA programa. Predloženo je povećanje postotka financiranja iz sredstava ISPA programa s 38,00% na 47,84% i smanjenje postotka financiranja iz nacionalnih sredstava, s obzirom da je prema zaključenim ugovorima (tri ugovora), ukupno ugovorena vrijednost radova i usluga manja je za 15.578.038 EUR u odnosu na planirani iznos. Također je predložena nabava tračnica koje nisu obuhvaćene Memorandumom o financiranju, odnosno da se nabava navedenih tračnica odobri kao prihvatljivi trošak.

Od rujna 2008. SAFU je dostavila više prijedloga izmjena Memoranduma o financiranju. Prema prijedlogu izmjena iz studenoga 2008., predviđen je završetak radova i usluga do konca 2010. Službeni prijedlog izmjene do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) nije dostavljen Delegaciji.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvočitni plan izdataka sastavljen u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju, je promijenjen. Prema prvočitnom planu, ukupni izdaci projekta planirani su u iznosu 75.761.000 EUR, od čega su izdaci za 2007. planirani u iznosu 15.152.200 EUR, 2008. u iznosu 44.092.450 EUR, te za 2009. u iznosu 16.516.350 EUR. Prema prijedlogu izmjena Memoranduma, planirani su izdaci za 2008. u iznosu 18.185.173 EUR, 2009. u iznosu 22.139.958 EUR, te za 2010. u iznosu 19.857.831 EUR. Prema navedenom, vrijednosno značajniji radovi planiraju se izvršiti u zadnje dvije godine provedbe projekta.

Državni ured za reviziju predlaže jasno definiranje rokova završetka pojedinih radova, a posebno onih o kojima ovisi provođenje aktivnosti predviđenih drugim ugovorima. Također se predlaže kontinuirana i kvalitetna suradnja između nadležnih tijela te poduzimanje mjera kako bi se radovi i usluge obavile u primjerenu roku s obzirom da se najznačajniji dio radova i usluga treba obaviti do konca 2009. odnosno 2010. Predlaže se dostaviti prijedlog izmjena Memoranduma o financiranju Europskoj komisiji u što kraćem roku, s obzirom na bitne izmjene.

Osim navedenih ugovora, društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb zaključilo je tri ugovora za nabavu opreme i ustupanje radova koji nisu predviđeni projektom, a važni su za uspostavu sustava željezničke pruge na dionici Vinkovci-Tovarnik – državna granica.

Navedena nabava se provodi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, s obzirom da se u cijelosti financira iz nacionalnih izvora. Ugovoreno je izvođenje radova i nabava opreme u razdoblju od 2007. do 2009.

Prvi ugovor je zaključen u ožujku 2007., za nabavu opreme i usluga na prilagodbi signalizacijskih uređaja kolodvora u Vinkovcima, u vrijednosti 1.144.489,99 kn. Prema računima dobavljača nabavljena je oprema i usluge u vrijednosti 1.001.395,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a plaćanje je obavljeno u 2008.

Drugi ugovor je zaključen u lipnju 2007., za nabavu i zamjenu dijela opreme u postojeći sustav kontaktne mreže, u vrijednosti 15.593.891,16 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema računima dobavljača nabavljena je oprema u vrijednosti 6.329.239,22 kn s porezom na dodanu vrijednost od čega je tijekom 2008. plaćen dio u iznosu 92.358,65 kn.

Treći ugovor zaključen je u studenom 2008. za radove na izvođenju tehničkih zahvata na praćenju remonta pruge Vinkovci-Tovarnik–državna granica u vrijednosti 4.922.221,04 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema navedenom ugovoru u 2008. nije obavljeno ni jedno plaćanje.

2.2. Nacionalni fond i SAFU u očitovanju navodi da je službeni prijedlog izmjene Memoranduma o financiranju poslan Europskoj komisiji 5. svibnja 2009.

SAFU u očitovanju navodi da je nakon potpisivanja ugovora, odgovornost za dovršetak radova u predviđenim rokovima na izvodaču radova, te on u konačnici ima finansijske posljedice ukoliko rokove ne poštuje (zatezne kamate koje će morati platiti). Pojedine faze provedbe radova u nadležnosti su nadzornog inženjera, ali naravno pri tome treba imati potpunu podršku i suradnju nacionalnih tijela.

Program za vode i otpadne vode u Karlovcu

- 3.1. Memorandum o financiranju projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu, potpisala je Europska komisija u prosincu 2005., a Vlada Republike Hrvatske u siječnju 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 36.000.000 EUR od čega se iz programa ISPA financira 22.500.000 EUR (62,5%), iz zajma Europske banke za obnovu i razvitak (odobrenog krajnjem korisniku) 10.000.000 EUR (27,8%), te iz nacionalnih izvora 3.500.000 EUR (9,7%). Krajnji korisnik je društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac, a nadležno ministarstvo je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

Projekt se provodi putem šest ugovora i to dva ugovora za nabavu usluga, dva za nabavu opreme i dva za izvođenje radova.

Prema planu nabave iz travnja 2007., ugovor o tehničkoj pomoći i nadzoru trebalo je zaključiti u kolovozu 2007., ugovor za ustupanje radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u svibnju 2008., te ugovor za izvođenje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u rujnu 2008. Ugovor o tehničkoj pomoći zaključen je u siječnju 2008., a ugovor o nadzoru i ugovor o izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda zaključen je u listopadu 2008. Tri ugovora nisu zaključena do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.).

Planirani rokovi za zaključenje ugovora nisu ostvareni. Za provedbu projekta bilo je ključno zaključiti ugovor o tehničkoj pomoći, te ugovor o obavljanju usluga nadzora, jer se ugovor o radovima za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda trebao zaključiti istodobno s ugovorom o nadzoru.

Prema ugovoru o nabavi usluga tehničke pomoći, ugovorene su usluge u iznosu 1.093.340 EUR, te obavljanje usluga u razdoblju od sredine kolovoza 2008. do konca listopada 2010.

Ugovorene usluge se odnose na usluge konzultanta kod izrade natječajne dokumentacije za ugovore o ustupanju radova i ugovore za nabavu opreme. U 2008. izvršeno je jedno plaćanje predujma za navedene usluge u iznosu 218.668 EUR, od čega iz ISPA programa u iznosu 136.668 EUR, a iz nacionalnih izvora u iznosu 82.000 EUR. Usluge tehničke pomoći obavljaju se u skladu s ugovorom.

Prema ugovoru o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ugovoreni su radovi u iznosu 14.582.309 EUR, te izvođenje radova u razdoblju od početka prosinca 2008. do početka studenog 2010.

Prema obrazloženju SAFU, izvođenje radova prema navedenom ugovoru nije započelo do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) jer se obavljala revizija nacrta glavnog projekta.

Radovi na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava u Karlovcu planirani su u iznosu 17.124.660 EUR. Koncem listopada 2008. započeo je postupak nabave za izvođenje navedenih radova, koji je zbog nejasnoća u natječajnoj dokumentaciji prođen do veljače 2009. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor nije zaključen, jer je u postupku nabave od ukupno šest dostavljenih ponuda, samo jedna bila prihvativljiva s obzirom na tehničke karakteristike, ali je ponuđena cijena bila veća od planiranog iznosa nabave. Istodobno s pripremom natječajne dokumentacije i provođenja drugih postupaka nabave, obavljene su aktivnosti vezane uz izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, devet crpnih stanica u sustavu odvodnje, deset kilometara kanalizacije, te zamjena postojećeg vodovodnog cjevovoda u dužini deset kilometara. Za provedbu projekta također je trebalo pribaviti 15 lokacijskih dozvola te riješiti složene imovinsko - pravne odnose vezane uz otkup zemljišta kojim će prolaziti trase vodovoda i kanalizacije i na kojem će biti izgrađen uređaj. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) riješeni su imovinsko-pravni odnosi. Osim navedenih poteškoća tijekom provedbe projekata trebalo je obaviti razminiranje dijela zemljišta.

Također, kako bi se ubrzali postupci izrade natječajne dokumentacije za ustupanje radova na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava, koncem svibnja 2008. zaključen je ugovor s domaćim izvoditeljima o sufinanciranju projektne dokumentacije i građenja vodnih građevina na području Karlovca. Ugovor je zaključen između Hrvatskih voda i društva Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac. Ugovoreni radove iznose 6.100.000,00 kn. U rujnu 2008. zaključen je dodatak ugovoru, prema kojim je smanjen iznos financiranja na 3.600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, planira sredstva u državnom proračunu i doznačava ih Hrvatskim vodama, a one krajnjem korisniku (društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac) koji je zaključio ugovor s domaćim izvoditeljem i koji obavlja plaćanja. Do konca 2008., prema podacima nadležnog ministarstva, planirani su izdaci u iznosu 3.600.000,00 kn, a Hrvatskim vodama je doznačeno 2.777.900,00 kn za plaćanje obveza prema navedenom ugovoru za obavljene usluge. Usluge su obavljene u skladu s ugovorom.

S obzirom na poteškoće kod pripreme natječajne dokumentacije i objavljivanja nadmetanja posebno za nabavu usluga za tehničku pomoć, tri ugovora nisu zaključena u planiranim rokovima, odnosno do obavljanja revizije (travanj 2009.).

Također, kao posljedica kašnjenja u provedbi projekta, nisu izvršeni izdaci vezani uz zajam odobren od EBRD, koja prema ugovoru o zajmu iz 2005. sufinancira projekt. Zbog ne povlačenja sredstava zajma u ugovorenom roku, EBRD je obračunala krajnjem korisniku naknadu na neiskorištena sredstva za razdoblje od sredine svibnja 2005. do konca 2008. u ukupnom iznosu 1.406.732,25 kn. Ukupno je krajnji korisnik podmirio obveze prema EBRD u iznosu 2.168.782,00 kn, koje se odnose na jednokratnu naknadu u iznosu 730.000,00 kn, otplatu glavnice u iznosu 32.050,00 kn, te naknade za neiskorištena sredstva u iznosu 1.406.732,00 kn. Iz zajma je do konca 2008. iskorišteno 668.872 EUR.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera za zaključivanje ugovora (tri ugovora) u što kraćem roku, obavljanje radova u skladu s ugovorom, kako bi se osigurali uvjeti za izvođenje radova i nabavu opreme i usluga do konca 2010. u skladu s Memorandumom o financiranju te smanjili izdaci za naknadu neiskorištenih sredstava iz zajma EBRD.

3.2. *Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.*

Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac

- 4.1. Memorandum o financiranju projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 8.823.601 EUR od čega se iz programa ISPA financira 6.000.049 EUR (68,0%), a iz nacionalnih izvora 2.823.552 EUR (32,0%). Krajnji korisnik je društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Projekt se provodi putem šest ugovora i to: dva o izvođenju radova, tri o obavljanju usluga i jedan o nabavi opreme.

Prema planu nabave sastavljenom početkom travnja 2007., predviđeno je da će se prethodno odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za nabavu opreme i usluga te ustupanje radova pribaviti do konca lipnja 2007., svi ugovori zaključiti najkasnije u siječnju 2008., a projekt završiti do početka listopada 2010. Rokovi iz plana nabave nisu ostvareni, došlo je do značajnog kašnjenja u provedbi projekta. Delegacija je u više navrata upozoravala na složenost situacije i kašnjenje u provedbi projekta.

Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.), 30 mjeseci nakon potpisivanja Memoranduma o financiranju, od šest ugovora putem kojih se provodi projekt zaključen je jedan ugovor, za tri ugovora dobiveno je odobrenje na natječajnu dokumentaciju, a za dva ugovora nije dobiveno odobrenje na natječajnu dokumentaciju.

Od predviđenih šest ugovora zaključen je jedan ugovor o obavljanju usluga tehničke pomoći. Međutim, u razdoblju od ožujka do listopada 2008. ugovorene aktivnosti nisu obavljane. U studenome 2008. privremeno je obustavljena realizacija ugovora u razdoblju od 120 dana zbog neprovođenja postupaka nabave za izgradnju Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Bikarac i nabave opreme u planiranim rokovima. Poteškoće u provedbi ugovorenih aktivnosti naglašene su i činjenicom da su dvije ključne osobe za provođenje projekta u krajnjem korisniku napustile projekt, pa konzultant nije mogao uspostaviti odgovarajuću suradnju s krajnjim korisnikom.

Za izvođenje građevinskih radova Delegacija je odobrila natječajnu dokumentaciju u srpnju 2008., a odobrenje na natječajnu dokumentaciju za nadzor radova dobiveno je sredinom ožujka 2009. S obzirom da vrijeme početka i provedbe ugovora o nadzoru i ugovora o građevinskim radovima mora biti usklađeno, ugovor o izvođenju građevinskih radova nije mogao biti zaključen, odnosno radovi nisu mogli započeti.

Neprovođenje postupaka nabave u planiranim rokovima dovelo je do toga da je planirani krajnji rok za obavljanje građevinskih radova konac siječnja 2011., a za nadzor radova konac siječnja 2013.

S obzirom da izdaci nakon isteka razdoblja Financijskog memoranduma, odnosno nakon 31. prosinca 2010. nisu prihvatljivi za financiranje iz programa ISPA i prihvaćeno je njihovo podmirivanje iz državnog proračuna.

U listopadu 2008. Delegacija je odgodila postupak izbora ponuditelja za usluge informiranja javnosti dok se ne riješe pitanja u vezi ugovora za izvođenje građevinskih radova i usluga nadzora.

Za dva ugovora nije odobrena natječajna dokumentacija, za ugovor o izvođenju građevinskih radova – Pirovac natječajna dokumentacija je nakon 16 mjeseci drugi put dostavljena Delegaciji na odobrenje u prosincu 2008., Delegacija je natječajnu dokumentaciju vratila radi ispravaka koji su još u tijeku. Natječajna dokumentacija za nabavu opremu u vrijeme obavljanja revizije u travnju 2009. nije dostavljena na ponovno odobrenje Delegaciji, iako je prošlo 19 mjeseci od kada su dobivene primjedbe Delegacije.

Razlozi kašnjenja i poteškoća u provedbi projekta su slijedeći:

- jedinica za provedbu projekta djelovala je više mjeseci bez voditelja jedinice i voditelja projekta, jer je jedinicu za provedbu projekta, koja je ustrojena u okviru krajnjeg korisnika, napustio voditelj projekta koncem 2007., a sredinom travnja 2008. i voditelj jedinice,
- nedostatni kapaciteti, odnosno nedovoljan broj i iskustvo djelatnika u tijelima koja sudjeluju u izradi i kontroli natječajne dokumentacije, te što je u postupku dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju, dosta vremena bilo potrebno za ispravljanje dokumentacije te njenu ponovnu dostavu Delegaciji,
- poteškoće u vezi s odabirom članova za izbor ponuda koji raspolažu s dostatnim iskustvom i odgovarajućom stručnom spremom za sudjelovanje u određenim natječajima,
- nedovoljna pripremljenost projekata i nedostaci u natječajnoj dokumentaciji za radove zbog kojih je produžen rok za dostavu ponuda za zaključenje ugovora o izvođenju građevinskih radova,
- Delegacija je u više navrata dostavljala nove primjedbe, te zahtjeve za prenamjenu sredstava, zbog čega je na projektu revidirana natječajna dokumentacija za tri ugovora, te
- rješavanje pitanja financiranja radova i usluga nadzora u garantnom razdoblju nakon završetka radova, odnosno nakon isteka roka iz Memoranduma o financiranju.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta, prvobitni plan izdataka u vrijeme potpisivanja Memoranduma o financiranju je promijenjen. Prema prvobitnom planu, od ukupno planiranih izdataka projekta u iznosu 8.823.601 EUR, u 2007. su planirani izdaci u iznosu 898.661 EUR, u 2008. u iznosu 4.378.270 EUR, u 2009. u iznosu 3.496.670 EUR i u 2010. u iznosu 50.000 EUR. Koncem 2008. planirana je sljedeća dinamika izdataka: u 2009. u iznosu 5.325.312 EUR i u 2010. u iznosu 3.396.345 EUR. Prema navedenom, vrijednosno najznačajniji iznos radova planira se izvesti u zadnje dvije godini provedbe.

Ispunjeni su svi uvjeti utvrđeni Memorandumom o financiranju koji se odnose na isplatu druge rate predujma, osim zaključenja ugovora o izvođenju radova. Također, ispunjen je i jedan uvjet za završnu isplatu, te još preostaje ispuniti dva uvjeta i to: osigurati financiranje druge faze projekta kao i dokumentaciju u kojoj se navodi vremenski plan provedbe dovršenja svih mjera navedenih u drugoj fazi projekta (projekt koji se financira iz programa ISPA odnosi se na prvu fazu projekta), te izraditi i dostaviti prijedlog uklanjanja divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije uključujući vremenski raspored njihova uklanjanja.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati postupak ispravaka dokumentacije prema primjedbama Delegacije radi dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju za ustupanje radova te nabavu usluga i opreme. Nakon dobivanja odobrenja, pozornost treba posvetiti pravodobnom poduzimanju aktivnosti u provedbi postupaka nabave, kako bi se u što kraćem roku zaključili ugovori o nabavi i započela provedba ugovora odnosno implementacija projekta.

Također, predlaže naročitu pozornost posvetiti daljnjoj provedbi projekta, u kojoj je potrebno uspostaviti kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za njegovu provedbu, te pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere i aktivnosti u svrhu bržeg i efikasnijeg rješavanja problema koji se pojave u njegovoj provedbi, odnosno u svrhu provedbe projekta u skladu s Memorandumom o financiranju. Navedeno je potrebno s obzirom na dosadašnju dinamiku, odnosno značajno kašnjenje u provedbi projekta, te činjenicu da se vrijednosno najznačajniji dio radova i usluga planira izvesti u zadnje dvije godine provedbe, odnosno u 2009. i 2010., što je ujedno i krajnji rok za financiranje iz programa ISPA. Isto tako, potrebno je обратiti i pozornost na ispunjavanje uvjeta iz Memoranduma o financiranju za završnu isplatu.

- 4.2. *Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik u očitovanju obrazlaže da su u prosincu 2007. dostavili prvi vremenski plan provedbe za drugu fazu projekta i vremenski plan provedbe za sanaciju divljih odlagališta na području Šibensko-kninske Županije, te da je zatim Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva zatražilo da se isti podaci revidiraju. Nakon obavljene provjere 30. travnja 2009., dostavljen je ažurirani vremenski plan provedbe za drugu fazu projekta i vremenski plan provedbe za sanaciju divljih odlagališta na području Šibensko-kninske županije.***

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da će postupiti prema preporukama, te da će ubrzati postupak ispravka dokumentacije prema primjedbama delegacije.

Tehnička pomoć SJFU i NIK

- 5.1. Memorandum o financiranju projekta Tehnička pomoć Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje i Nacionalnom koordinatoru za program ISPA** potpisala je Europska komisija u srpnju 2006., a Vlada Republike Hrvatske u kolovozu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta 31. prosinca 2010. Cjelokupni projekt u vrijednosti 262.335 EUR financira se iz programa ISPA. Krajnji korisnik je SAFU, a dijelom i SDURF odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA. Cilj projekta je pomoći SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne i druge dokumentacije za infrastrukturne projekte (osobito tehničkog dijela dokumentacije), te pripremi postupaka upravljanja i nadgledanja tih projekata.

Projekt se provodi putem četiri ugovora koji su zaključeni tijekom 2007. s inozemnim izvoditeljima usluga.

Za ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica i ugovor o pružanju usluga za Nacionalnog koordinatora za program ISPA u tijeku je izrada konačnih izvješća kako bi se mogla obaviti konačna isplata. Također, provode se ugovorene aktivnosti prema ugovoru o pružanju usluga tehničke pomoći SJFU za Program za vode i otpadne vode u Karlovcu.

Ugovor o pružanju usluga tehničke pomoći SAFU u provedbi projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac zaključen je 11. listopada 2007. u vrijednosti 70.900 EUR. Predviđeno trajanje ugovora je 12 mjeseci. Predujam u iznosu 42.540 EUR plaćen je u 2007.

Od potpisivanja ugovora u listopadu 2007. do travnja 2009. nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora. Prema obrazloženju, konzultant nije angažiran jer se smatralo da će se odobrenje Delegacije na natječajnu dokumentaciju za radove u Bikarcu dobiti i bez njegova angažiranja. Također, konzultant nije angažiran tijekom sastanka razjašnjenja, odnosno obilaska gradilišta, kada se utvrdilo da projekt nije potpun.

S obzirom da nije bilo aktivnosti na provedbi ugovora, tri dana prije isteka ugovora na prijedlog SAFU i zbog nedostataka na strani SAFU odgođena je primjena ugovora. Navedena odgoda produžavana je u tri navrata, do 30. travnja 2009. SAFU kao razloge odgode provedbe ugovora navodi neočekivano kašnjenje u postupku odobrenja ponudbene dokumentacije za sve ugovore u projektu Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, odlazak ključnih osoba u krajnjem korisniku, te kratko razdoblje primjene ugovora.

U međuvremenu je SAFU predložila konzultantu izradu dodatka ugovora kojim će se produžiti vrijeme trajanja ugovora za osam mjeseci, odnosno do 11. kolovoza 2009. Također, predloženo je uvođenje novih aktivnosti, te izostavljanje ugovorenih aktivnosti koje više nisu potrebne.

S obzirom da je cilj projekta, između ostalog, bio davanje pomoći SAFU u pripremi, pregledu i odobravanju natječajne dokumentacije, osobito njenog tehničkog dijela, konzultanti su nakon zaključenja ugovora trebali sudjelovati u pregledu natječajne dokumentacije za infrastrukturne projekte u ranoj fazi provedbe i na sastanku razjašnjenja, čime bi se ubrzao postupak dobivanja odobrenja na natječajnu dokumentaciju i zaključivanja ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU poduzimati potrebne aktivnosti koje uključuju i pravovremeno zaključivanje dodatka ugovoru kako bi se ugovorene usluge realizirale, a sredstva uplaćenog predujma iskoristila za doznačene namjene, te kako neočekivane okolnosti ne bi utjecale na realizaciju ugovora.

- 5.2. *SAFU u očitovanju navodi da nakon nominiranja zamjenskog stručnjaka od strane ugovaratelja i njegovog prihvaćanja od strane SAFU, dodatak ugovoru je izrađen i biti će poslan u Delegaciju na odobrenje početkom srpnja 2009. godine. Inače, pomoć konzultanta nije smatrana potrebnom jer su dokumentaciju izrađivali lokalni konzultanti koje je angažirao krajnji korisnik, ali je greška tehničke naravi, koja je prouzročila daljnje probleme s projektom, učinjena.***

Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša

- 6.1. Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, potpisala je Europska komisija u rujnu 2006., a Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2006., prema kojem je utvrđen rok završetka projekta konac 2010. Vrijednost projekta iznosi 1.464.100 EUR od čega se iz programa ISPA financira 966.306 EUR, a iz nacionalnih izvora 497.794 EUR. Krajnji korisnici projekta odnosno tijela nadležna za provedbu projekta su Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za podsektor gospodarenje otpadom, te Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za podsektor otpadne vode i vodoopskrba.

Prema planu nabave iz travnja 2007. zaključivanje ugovora predviđeno je do konca 2007., a završetak ugovora do studenog 2009. Od tri ugovora o obavljanju usluga putem kojih se provodi projekt, ugovor o pripremi projekata otpadnih voda zaključen je u rujnu 2008., ugovor o pripremi projekata vodoopskrbe zaključen je u kolovozu 2008., a ugovor o pripremi projekta otpada nije zaključen.

Natječajna dokumentacija za nabavu usluga za pripremu projekata otpada dostavljena je Delegaciji sredinom studenoga 2006. Delegacija je u više navrata dostavljala primjedbe na dokumentaciju. Nakon dalnjih usuglašavanja i ispravaka, natječajna dokumentacija je odobrena u svibnju 2008. Početkom lipnja 2008. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva imenovalo je članove odbora za uži izbor zainteresiranih ponuditelja. U dva navrata Delegacija je odbila predložene članove jer nisu posjedovali dostatna administrativna i profesionalna iskustva za ocjenjivanje ponuda. Koncem listopada 2008. Delegacija je prihvatile odbor. Također, u dva navrata Delegacija je dostavila primjedbe na uži izbor zainteresiranih ponuditelja koji je odobrila koncem siječnja 2009.

Iz dokumentacije je vidljivo da je postupak odobrenja natječajne dokumentacije trajao 18 mjeseci, da je za dobivanje odobrenja za članove odbora za uži izbor zainteresiranih ponuditelja bilo potrebno pet mjeseci, a za dobivanje odobrenja na izvješće za prvu fazu odabira ponuditelja još dodatna tri mjeseca. Iako je prošlo 30 mjeseci od potpisivanja Memoranduma o financiranju ugovor nije zaključen.

Odobrenje na natječajnu dokumentaciju za ugovor o nabavi usluga za pripremu projekta vodoopskrbe za IPA financiranje u Bjelovarsko-Bilogorskoj i Koprivničko-Križevačkoj županiji pribavljeno je u travnju 2007., nakon čega je započeo dvostupanjski postupak nabave. Nakon odabira pet konzultanata pozvano je da dostave ponude. Odbor za izbor ponuda izradio je izvješće o ocjeni ponuda prema kojem su pristigle dvije ponude, od kojih je ponuda koja je tehnički bolje ocjenjena, odbijena zbog toga što je sadržavala pogrešku u ukupnom zbroju. Naime, nepredviđeni troškovi i troškovi revizije iako su bili navedeni nisu uključeni u ukupan zbroj. Kada su troškovi zbrojeni, ponuda je premašila raspoloživa sredstva za zaključivanje ugovora, te je odbijena. Odbor je predložio da se s jedinim ponuditeljem koji je zadovoljio kriterije natječaja zaključi ugovor u iznosu 394.725 EUR. Koncem siječnja 2008. Delegacija nije odobrila izvješće odbora za izbor ponuda, te je predložila ponovnu ocjenu ponuda koja će rezultirati s odbijanjem ponude. Odbor se ponovno sastao radi ocijene ponude, te je potvrđen raniji izbor. Delegacija je odobrila izvješće komisije za ocjenjivanje ponuda koncem travnja 2008.

Ugovor o pružanju usluga za pripremu projekta u sektoru vodoopskrbe u vrijednosti 394.725 EUR, zaključen je 22. kolovoza 2008. Provedba ugovora započela je koncem rujna 2008. Predviđeno trajanje ugovora je 24 mjeseca, odnosno do rujna 2010. Predujam u iznosu 78.945 EUR plaćen je u listopadu 2008.

Konzultant je dostavio nacrt izvješća o zatečenom stanju, koji je u više navrata nakon dobivenih primjedbi nadležnih tijela ispravljan. Nadležno ministarstvo osnovalo je radni tim za provedbu ugovora. Održavani su sastanci o napretku provedbe ugovora na kojima su analizirane provedene aktivnosti konzultanta. Tako je početkom veljače 2009. održan sastanak o napretku u pripremi projektne dokumentacije za projekte vodoopskrbe.

Zaključeno je između ostalog, da je nedostatna prisutnost konzultanta na terenu, da konzultant treba intenzivirati rad na studijama izvedivosti, te definirati obuhvat projekta. Unatoč uključenosti svih nadležnih institucija u provedbu projekata postoje značajne poteškoće u realizaciji ugovorenih aktivnosti.

SAFU treba inzistirati na provedbi ugovornih obveza, a ukoliko konzultant nije u mogućnosti izvršiti ih, predložiti raskid ugovora. Pri tome treba voditi računa o posljedicama raskida ugovora, razmotriti da li je moguće ponoviti postupak natječaja s obzirom na raspoloživo vrijeme do isteka Memoranduma o financiranju, odnosno da li je moguće izradu dokumentacije financirati sredstvima državnog proračuna. Prilikom izbora ponuda treba nastojati da izbor ponuda bude između više ponuditelja kako bi se osigurao izbor konzultanta koji će na zadovoljavajući način obaviti aktivnosti iz ugovora.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati posljedice raskida ugovora, te ukoliko bi raskid ugovora uzrokovao štetu naručitelju i krajnjem korisniku intenzivirati aktivnosti na provedbi ugovora. Također, s obzirom na dosadašnju realizaciju ugovornih aktivnosti potrebno je osigurati provođenje izbora između više ponuda kako bi se stvorili preduvjeti za izbor najpovoljnije ponude.

Državni ured za reviziju predlaže aktivnosti vezane uz provedbu postupka nabave usluga za pripremu projekata otpada provoditi ažurno, kako bi se ugovor zaključio u planiranom roku, te kako bi započela provedba ugovora, odnosno izrada potrebne dokumentacije za projekte koji se planiraju financirati iz programa IPA. Također, predlaže pripremiti prijedlog članova odbora za izbor zainteresiranih ponuditelja za vrijeme odobrenja natječajne dokumentacije kako bi se ugovor pravovremeno potpisao i skratilo vrijeme do zaključivanja ugovora.

6.2. *Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da su članovi odbora za ocjenjivanje imenovani u listopadu 2008., ali su zbog produženog trajanja postupka užeg izbora, kao i samog natječaja, započeli s radom 21. travnja 2009.*

SAFU u očitovanju navodi da će se tijekom srpnja 2009. održati postupak mirenja u Delegaciji, kako bi se pokušalo pronaći zajedničko rješenje problema pri čemu će SAFU inzistirati prema ugovaratelju na dostavi kvalitetne dokumentacije.

Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa

- 7.1. Memorandum o financiranju projekta Priprema liste projekata za Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) u sektoru prometa, potpisala je Europska komisija koncem rujna 2006., a Vlada Republike Hrvatske koncem listopada 2006., prema kojem je utvrđen rok za završetak projekta je 31. prosinca 2010. Vrijednost projekta iznosi 741.738 EUR od čega se iz programa ISPA financira 482.130 EUR (65,0%), a iz nacionalnih izvora 259.608 EUR. Krajnji korisnik je društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb. Nadležno ministarstvo je Ministarstvo mra, prometa i infrastrukture.

Projekt se provodi putem dva ugovora i to: ugovora o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, finansijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X u iznosu 641.738 EUR i ugovora o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X u iznosu 100.000 EUR.

Prema planu nabave iz travnja 2007. početak obavljanja usluga iz ova dva ugovora bio je predviđen do prosinca 2007., a završetak do kolovoza 2009. Do dana obavljanja revizije (travanj 2009.) ugovor o obavljanju usluga za izradu idejnog rješenja još nije potpisani, a ugovor o obavljanju usluga za izradu studije izvedivosti zaključen je u ožujku 2009.

Prethodno odobrenje Delegacije usluga za izradu studije izvedivosti, analize troškova i koristi, finansijske analize i procjene utjecaja na okoliš za željeznički koridor X dobiveno je koncem svibnja 2008. Razlog kašnjenja u izradi natječajne dokumentacije je odustajanje od jednog ugovora čija su se sredstva preraspodijelila na navedeni ugovor zbog čega je mijenjana natječajna dokumentacija. U postupku izbora najpovoljnijeg ponuditelja ni jedna ponuda nije zadovoljila tehničke zahtjeve, te je početkom veljače 2009. Delegacija odobrila izravnu pogodbu u pregovaračkom postupku. Ugovor s konzultantom zaključen je u ožujku 2009.

Zbog kašnjenja u provedbi projekta postojala je mogućnost da će u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kojima je utvrđeno da će pomoć za projekt na kojem nije započeo značajan rad unutar dvije godine od datuma potpisivanja Memoranduma o financiranju od strane Europske komisije, biti ukinuta. Ugovor je trebalo zaključiti do 27. rujna 2008. Kako pomoć ne bi bila ukinuta zatraženo je produženje roka za potpisivanje ugovora. Europska Komisija je odobrila produženje roka za zaključivanje ugovora do 27. ožujka 2009. Ugovor je zaključen u ožujku 2009. prije isteka roka.

Prema planu nabave sastavljenom koncem travnja 2007. natječajna dokumentacija za nabavu usluga za izradu idejnog rješenja dionice Zaprešić - Savski Marof na željezničkom koridoru X, trebala je biti dostavljena SJFU do konca travnja 2007., a Delegaciji na prethodno odobrenje do konca svibnja 2007. Međutim, krajnji korisnik nije mogao odrediti opis poslova u kojem su trebali biti određeni ciljevi, zadaci, aktivnosti, te predviđeni rezultati za dio studije vezane uz prometnu infrastrukturu u okolini Zagreba. U veljači 2009. na sastanku ISPA koordinacije zaključeno je da sredstva koja su predviđena za ovaj ugovor (100.000 EUR) nisu dostatna za uspješnu provedbu navedenog ugovora, te da sredstva treba prenamijeniti. SAFU je zatražila od krajnjeg korisnika da dostavi prijedlog načina korištenja navedenih sredstava, što do travnja 2009. nije učinjeno.

Državni ured za reviziju predlaže tijelima nadležnim za provedbu projekata Priprema liste projekata za Instrument za pretpričnu pomoć (IPA) u sektoru prometa da intenziviraju aktivnosti i posvete pozornost daljnjoj provedbi projekta, te što prije predlože način na koji će se sredstava za ovaj ISPA program iskoristi.

- 7.2. *SAFU u očitovanju navodi da je prijedlog korištenja sredstava za ovaj ugovor proslijeden Europskoj komisiji od SDURF-a u lipnju 2009., te se očekuje prihvatanje odnosno primjedbe na spomenuti prijedlog.***

Djelatnici

- 8.1 Djelatnici su najznačajniji čimbenik sustava upravljanja i kontrola te predstavljaju značajan rizik u provedbi projekata. Pravodobna i učinkovita provedba projekata ovisi o osiguranju dovoljnog broja djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom u svim tijelima nadležnim za provedbu programa ISPA.

Tijekom revizije za 2008., uočene su poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika, koje se odnose na zapošljavanje novih djelatnika s potrebnim znanjima i iskustvom, te poteškoće u zadržavanju djelatnika koji tijekom rada na projektima steknu odgovarajuće znanje i iskustvo.

Tijekom 2008., djelatnici tijela nadležnih za provedbu programa ISPA počeli su razne oblike edukacije (seminari, radionice, studijska putovanja i drugo), koje su uglavnom bile organizirane uz provedbu programa IPA, što se ujedno moglo primijeniti i na provedbu programa ISPA.

Navedena tijela su donijela i planove edukacije odnosno treninga za 2009.

Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (SDURF, SAFU, Nacionalni fond, nadležna ministarstva i jedan krajnji korisnik). U 2008. kao i ranijih godina postojao je problem preopterećenosti, jer su osim rada na provedbi projekata financiranih iz programa ISPA, djelatnici obavljali poslove vezane uz provedbu programa IPA. Navedeno je značajno i zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA, broj projekata, a time i obujam poslova značajno povećao, zbog čega je većina tijela donijela nove ustrojstvene akte, kojima se povećava predviđeni broj djelatnika koji će raditi na provedbi programa ISPA i IPA.

S obzirom da je u 2006. i 2007. najveće poteškoće u osiguranju dovoljnog broja stručnih djelatnika imala SJFU, što se u značajnoj mjeri odražavalo na kašnjenje u provedbi projekata, kada je postala samostalna agencija, olakšano je zapošljavanje novih djelatnika i stvoreni su određeni uvjeti za zadržavanje djelatnika koji su tijekom rada na projektima stekli odgovarajuće znanje i iskustvo. Od rujna 2007. do konca siječnja 2008. obavljan je preustroj SJFU u SAFU.

Unutarnjim aktima SAFU osnovane su sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured ravnatelja, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Ured za kontrolu dokumenata, Ured za natječajne postupke i provedbu projekata, Ured za ocjenjivanje ponuda i ugovaranje, te Ured za financije i računovodstvo. Odjel za program ISPA i IPA (ustrojen u okviru Ureda za natječajne postupke i provedbu projekata), zadužen je za pripremu natječajne dokumentacije i provedbu projekata, u kojem do početka 2008. nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika.

U veljači 2008. zaposlena su dva vježbenika bez radnog iskustva, jedan djelatnik s iskustvom na poslovima provedbe projekata napustio je SAFU, te je iz drugog odjela premješten djelatnik u navedeni odjel, također bez iskustva na projektima financiranih iz programa ISPA. U lipnju 2008. zaposlen je još jedan djelatnik, i to tehničke struke. Ukupno je zaposleno šest djelatnika, iako je prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu iz siječnja 2009. predviđeno sedam djelatnika.

U Nacionalnom fondu je početkom 2008., za obavljanje zadatah poslova od predviđenih 16, bilo zaposleno šest djelatnika. U razdoblju od veljače 2008. do konca 2008. zaposlena su četiri djelatnika, od kojih su tri vježbenika, te je koncem 2008. u Nacionalnom fondu bilo deset djelatnika, odnosno šest djelatnika manje od predviđenog broja.

U Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture za provođenje projekata u 2008. nadležna je Uprava za strateške i infrastruktурне objekte, u kojoj nije bio zaposlen dovoljan broj djelatnika. Tako je u 2008. za obavljanje poslova iz djelokruga navedene Uprave bilo predviđeno 22 djelatnika, a zaposleno ih je devet od kojih su dva djelatnika za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave, premješteni iz društva Hrvatske ceste d.o.o. Početkom travnja 2008. stupio je na snagu novi akt o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, prema kojem su ustrojene nove ustrojstvene jedinice unutar Uprave za strateške infrastruktурne objekte, koje su zadužene za provedbu programa pomoći Zajednice. Početkom 2009. zaposlena su još tri djelatnika, te je sveukupno od sistematiziranih 22 djelatnika u navedenoj Upravi u travnju 2009. bilo dvanaest djelatnika, odnosno deset djelatnika manje od predviđenog broja.

Prema aktima o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Sektor međunarodnih projekata unutar kojeg su ustrojena dva odjela, Odjel za pripremu projekata i Odjel za provedbu projekata. Početkom 2008., u navedenom Sektoru bila su sistematizirana 22 radna mjesta, a bilo ih je popunjeno sedam. Početkom 2009. ukupno je zaposleno deset djelatnika, što je 12 djelatnika manje od predviđenog broja.

U Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, za provođenje projekata ISPA i IPA nadležan je Odjel za EU programe razvoja infrastrukture, ustrojen u okviru Uprave za strateške i integracijske procese u zaštiti okoliša, odnosno Sektora za EU. Prema Uredbi o sistematizaciji radnih mjesta koja se primjenjivala u 2008. u Odjelu za EU programe bila su ustrojena dva Odsjeka za programiranje i provedbu projekata u kojem je bilo predviđeno osam radnih mjesta, a bilo je popunjeno sedam. Početkom siječnja 2009. prema Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu, ustrojen je odsjek za pripremu projekata u kojem je prema sistematizaciji predviđeno deset djelatnika. Početkom travnja 2009. zaposleno je pet djelatnika, a dvoje dosadašnjih djelatnika prešlo je u novi odjel. Navedeno Ministarstvo je u travnju 2009. imalo manje djelatnika nego u prethodnoj godini, te bi zbog činjenice da se korištenjem sredstava iz programa IPA obujam poslova znatno povećava, trebalo zaposliti još pet djelatnika.

Za provedbu projekata za koju su nadležni krajnji korisnici, ustrojene su jedinice za provedbu projekata, koje tijekom 2008. nisu imale dovoljan broj zaposlenih djelatnika. U jedinici za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu do konca 2007. bilo je predviđeno pet, a radila su četiri djelatnika.

Peti djelatnik započeo je s radom početkom 2008. u jedinici za provedbu projekta na pola radnog vremena. Od svibnja 2008., navedeni djelatnik u jedinici za provedbu projekta radi u punom radnom vremenu. Tijekom 2008. i početkom 2009. zaposleno je ukupno pet djelatnika, međutim zbog početka radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te na izgradnji i obnovi vodovodnog i kanalizacijskog sustava povećan je obujam poslova. Kako bi se osigurala provedba ugovora pravodobno i kvalitetno, krajnji korisnik je dostavio plan prema kojem se predviđa zapošljavanje još pet djelatnika u 2009.

Jedinica za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac, u 2008. imala je četiri djelatnika (uključujući voditelja jedinice, koji je bio direktor društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik i voditelja projekta), a prema sistematizaciji predviđeno je pet djelatnika. U travnju 2009. zaposlen je jedan djelatnik građevinske struke.

U društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o. za obavljanje poslova vezanih za provedbu programa ISPA i IPA ustrojena je Služba za fondove EU. Osim što je krajnji korisnik projekata iz navedenih programa, društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o. je i provedbeno tijelo za program IPA. U Službi je planirano deset djelatnika i pet djelatnika po posebnoj odluci koji sudjeluju u provedbi projekata prema potrebi. U Službi za fondove EU u 2008. bilo je šest djelatnika, od čega četiri stalna i dva djelatnika prema posebnoj odluci. Početkom travnja 2009. bilo je sedam stalnih djelatnika i dva djelatnika prema posebnoj odluci. Prema planu zapošljavanja do kraja svibnja 2009. sva radna mjesta bi trebala biti popunjena (deset stalnih djelatnika).

Prema navedenom zaključuje se da je povećan broj djelatnika u svim nadležnim tijelima zaduženim za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, međutim do konca 2008. nije zaposlen planirani broj djelatnika. Također se zaključuje, s obzirom na broj vježbenika, da njihovo znanje i iskustvo nije odgovarajuće. Većina tijela koja su nadležna za provedbu programa ISPA ujedno su i nadležna za provedbu dijela programa IPA koji se odnosi na promet i zaštitu okoliša (Nacionalni fond, nadležna ministarstva), zbog čega su u 2008. djelatnici bili preopterećeni.

S obzirom da značajnu ulogu u provedbi projekata, osim SDURF i SAFU imaju i krajnji korisnici, SAFU je u 2008. trebala provesti procjenu sposobnosti jedinica u okviru krajnjih korisnika infrastrukturnih projekata, te dati preporuke za jačanje njihove sposobnosti, ocjenu provedbe projekata te izvješće o napretku projekata. Od rujna 2007. nije obavljena procjena sposobnosti jedinica za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u okviru krajnjih korisnika.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU da u što kraćem roku obavi procjenu sposobnosti jedinica krajnjih korisnika, s obzirom na značajno kašnjenje u provođenju projekta te da na temelju utvrđenih činjenica predloži odgovarajuće mjere.

Predlaže se nadležnim tijelima da poduzmu potrebne aktivnosti za zapošljavanje predviđenog broja djelatnika (broja predviđenog unutarnjim aktima o sistematizaciji radnih mesta), s obzirom da su djelatnici jedan od čimbenika koji utječe na uspješno i pravodobno provođenje projekata. Također se predlaže zapošljavanje djelatnika s radnim iskustvom te osiguranje kontinuirane edukacije prema potrebama djelatnika.

- 8.2. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju, uz napomenu da je inženjer građevine u travnju 2009. napustio projekt te je ponovno pokrenut postupak zapošljavanja.**

Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da su u razdoblju od travnja do lipnja 2009. zaposlili tri djelatnika i u tijeku je postupak zapošljavanja još jednog djelatnika.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture navodi da je 18. svibnja 2009. zaposlen jedan djelatnik u Upravi za strateške infrastrukturne objekte.

SAFU u očitovanju navodi da je djelatnik građevinske struke zaposlen u SAFU te da je započeo s radom 4. lipnja 2009. Također, navodi da je procjena krajnjih korisnika započela u svibnju 2009.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da su u tijeku natječaji za zapošljavanje dva djelatnika, a do konca 2009. se planiraju zaposliti još tri djelatnika. Tako bi, do konca godine bilo 13 djelatnika, koji sudjeluju na ISPA i IPA poslovima.

Unutarnja revizija

- 9.1. Unutarnja revizija u 2008. bila je ustrojena u Ministarstvu financija, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. SAFU, SDURF i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva su tijekom 2008. zaključili sporazume o obavljanju unutarnje revizije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija.

Početkom 2009. unutarnja revizija ustrojena je u SDURF, SAFU i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Od tri krajnja korisnika infrastrukturnih projekata, unutarnja revizija ustrojena je u društvu HŽ – Infrastruktura d.o.o., Zagreb, dok nije ustrojena u društвima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik.

Aktivnosti revizije programa ISPA nisu obavljane u dovoljnoj mjeri. Od svih nadležnih tijela, revizija programa ISPA obavljena je jedino u SAFU. Planovima za 2009. i strateškim planovima sva tijela osim, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva planirala su obavljanje revizija ISPA programa.

Kao i u prethodnom razdoblju prisutni su nedostaci vezani uz administrativni i operativni kapacitet tijela nadležnih za reviziju. Uz nedovoljan broj djelatnika u pojedinim tijelima, ističe se nedostatno iskustvo djelatnika za obavljanje revizija projekata financiranih iz sredstava EU.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim ministarstvima i društvu HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb, da u skladu s mogućnostima i procjenom rizika planiraju i provedu revizije programa ISPA. To se naročito odnosi na infrastrukturne projekte, kako bi se utvrdila učinkovitost sustava unutarnjih kontrola i dale preporuke za njegovo poboljšanje, te osiguralo provođenje projekata u skladu s uvjetima iz Memoranduma o financiranju.

Također, potrebno je ojačati kapacitete unutarnje revizije u tim tijelima i provesti edukaciju za obavljanje revizije korištenja sredstava iz programa Zajednice.

S obzirom da društva Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Gradska čistoća d.o.o., Šibenik obavljaju poslovanje prema propisima za poduzetnike, te da nisu obvezni ustrojiti unutarnju reviziju, predlaže se navedenim društvima da uzimajući u obzir sve uvjete u kojima društva posluju, razmotre mogućnost ustroja unutarnje revizije kao dijela sustava unutarnjih kontrola tih društava. Ukoliko društva ne ustroje unutarnju reviziju predlaže se da prema potrebi i procjeni rizika reviziju provedbe infrastrukturnih projekata obavi nadležno ministarstvo ili da društva zaključe sporazum o obavljanju revizije s jedinicom lokalne samouprave u čijem su vlasništvu, a koje imaju ustrojenju službu unutarnje revizije.

9.2. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik navodi da su početkom lipnja 2009. potpisali sporazum o obavljanju unutarnje revizije s Gradom Šibenikom.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da unutarnja revizija nije planirala obavljanje revizije ISPA projekata u 2009.

Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da je unutarnja revizija u strateškom i godišnjem planu za 2009. planirala reviziju ISPA projekta, te da je u tijeku obavljanje revizije provedbe ugovora zaključenih za radove na Rehabilitaciji željezničke pruge Vinkovc – Tovarnik – državna granica.

Ministarstvo mera prometa i infrastrukture, Služba za unutarnju reviziju, navodi da će napraviti reviziju strateškog plana rada 2009.-2011., da će poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi se zaposlili djelatnici sa znanjem engleskog jezika kao neophodnim preduvjetom za kvalitetno obavljanje revizije EU programa i u godišnjem planu rada unutarnje revizije za 2010. g. predvidjeti obavljanje revizije ISPA programa.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, navodi da prihvaća nalaz o nedovoljnem broju djelatnika, uz naglasak na nemogućnost zapošljavanja djelatnika jer nije donesen Plan prijama u državnu službu za 2009. što je u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za upravu. S obzirom na smanjeni ljudski potencijal nije izvjesno da će se navedena preporuka o obavljanju revizije ISPA projekata moći ostvariti.

Priručnici

10.1. Za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA, Nacionalni fond, SDURF, SAFU i nadležna ministarstva su izradili priručnike koji se redovito, odnosno prema potrebi ažuriraju. Nacionalni fond, SAFU i Ministarstvo mera, prometa i infrastrukture su zbog stalne potrebe za poboljšanjem sustava i organizacijskih promjena u pojedinim tijelima, ažurirali odnosno mijenjali i dopunjavali priručnike tijekom 2008. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nisu ažurirali priručnik tijekom 2008., već u ožujku i travnju 2009.

U 2008., društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac je izradilo dio priručnika za provedbu projekata koje se odnose na interne procedure prema pravilima EBRD, koja je odobrila zajam za financiranje projekta.

Izrađen je nacrt priručnik društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik. Navedeni nacrt je početkom ožujka 2008. izradio konzultant u skladu sa zaključenim ugovorom o tehničkoj pomoći. Priručnik je usklađen s priručnikom nadležnog ministarstva, te je u travnju 2009. postao konačan.

Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb je krajem rujna 2008. izradilo priručnik o postupanju kojim su utvrđene dužnosti i odgovornosti u upravljanju, provedbi i nadzoru provedbe projekata financiranih iz programa ISPA.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva da zbog stalnih potreba za poboljšanjem pojedinih komponenti sustava upravljanja i kontrola redovito ažuriraju priručnik za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

10.2. *Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da su ažurirali priručnik i unijeli sve potrebne promijene 1. svibnja 2009.*

Upravljanje rizicima

11.1. Sastavni dio priručnika je i upravljanje rizicima koje se sastoje od utvrđivanja rizika, procjene utjecaja i rangiranja prema važnosti, praćenja utvrđenih i rangiranih rizika, mjera potrebnih za smanjenje pojedinih rizika i rokova u kojima se mjere moraju provesti, te osoba zaduženih za poduzimanje mjeru za otklanjanje rizika.

SAFU je ažurirala sustav upravljanja rizicima u lipnju i studenome 2008. Rizici su procijenjeni i rangirani, utvrđene su mjeru za njihovo smanjenje, osobe odgovorne za poduzimanje utvrđenih mjeru, rokovi provedbe, te ciljevi koji se poduzetim mjerama žele postići. Usporedbom podataka iz studenoga 2007. i studenoga 2008., vidljivo je da su svi rizici i indikatori iz prethodnih godina ostali isti, a sastanci na kojima se trebalo raspravljati o rizicima nisu održani.

Nacionalni fond je također, uspostavio sustav upravljanja rizicima, koji se u 2008. ažurirao svakih šest mjeseci. Utvrđeni su rizici i mjeru potrebne za njihovo smanjenje, te rokovi u kojima se navedene mjeru moraju poduzeti.

Nadležna ministarstva obavila su identifikaciju rizika, utvrdila mjeru potrebne za njihovo ublažavanje ili otklanjanje, te rokove u kojem se određene mjeru trebaju poduzeti. Utvrđeni rizici navedeni su u registru.

Od krajnjih korisnika, društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Karlovac i Društvo HŽ - Infrastruktura d.o.o., Zagreb uspostavili su sustav upravljanja rizicima za program ISPA, redovito obavljaju utvrđivanje i rangiranje rizika te utvrđuju mjeru za njihovo smanjenje. Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik je u ožujku 2008. ažuriralo sustav upravljanja rizicima sadržan u radnoj verziji Priručnika za provedbu projekt. Navedena identifikacija rizika ne sadrži mjeru za izbjegavanje rizika, niti osobe zadužene za otklanjanje rizika.

S obzirom da je upravljanje rizicima kod provedbe projekata važan i kontinuiran proces, potrebno je stalno unapređivati uspostavljene sustave upravljanja rizicima u svim tijelima koja su nadležna za provedbu programa ISPA, kako bi se postiglo učinkovito upravljanje rizicima, te time otklonili ili na najmanju mjeru smanjili njihovi nepovoljni utjecaji, odnosno omogućila pravodobna i učinkovita provedba projekata.

Državni ured za reviziju predlaže nadležnim tijelima da redovito ažuriraju sustav upravljanja rizicima, odnosno da poduzimaju predviđene aktivnosti i mjere kako bi se navedeni rizici otklonili ili smanjili. Također, predlaže društvu Gradska čistoća d.o.o., Šibenik da utvrdi mjere za izbjegavanje rizika i osobe zadužene za otklanjanje rizika.

11.2. Društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. navodi da su 30. lipnja 2009. održali drugi sastanak o upravljanjima rizicima.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva navodi da za program ISPA nije uspostavljen odbor za upravljanje rizicima, kao što je uspostavljen za program IPA. S obzirom da su svi članovi ISPA tima istovremeno i članovi IPA tima, a identificirani rizici za program ISPA i IPA su jednaki, IPA odbor za upravljanje rizicima poduzimat će sve potrebne aktivnosti za upravljanje rizicima za program ISPA.

Društvo Gradska čistoća d.o.o., Šibenik navodi da će do konca rujna 2009. imenovati osobu za upravljanje rizicima i utvrditi mјere za izbjegavanje rizika.

Nacionalno sufinanciranje

12.1. Projekti koji se financiraju iz programa ISPA, prema propisima Republike Hrvatske, planiraju se u državnom proračunu u okviru ministarstava koja su nadležna za provedbu pojedinih projekata, a planirana sredstva obuhvaćaju iznos koji se financira iz državnog proračuna i iznos koji se financira iz sredstava programa ISPA.

U državnom proračunu za 2008. planirana su sredstva za financiranje programa ISPA u Ministarstvu financija, Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u ukupnom iznosu 195.539.098,00 kn. Izdaci su ostvareni u iznosu 65.506.778,00 kn što je za 130.032.320,00 kn ili 66,5% manje od plana. Planiranje je otežano iz razloga što nisu zaključeni svi ugovori o nabavi, na temelju kojih se planiraju izdaci u budućim razdobljima, kao i zbog toga što se radi kašnjenja u provedbi projekta, planirani datumi zaključivanja ugovora iz planova nabave roba, radova i usluga često mijenjaju.

U državnom proračunu za 2009. u okviru nadležnih ministarstava planirana su sredstva za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva nadležno je za projekte Program za vode i otpadne vode u Karlovcu i Priprema liste projekata za Instrument za prepristupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša, u dijelu koji se odnosi na projekte vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda. U državnom proračunu za 2009., planirana su sredstva za provedbu oba projekta pod nazivom projekt ISPA u ukupnom iznosu 92.220.000,00 kn.

Prema planu izdataka koji je sastavni dio izvješća o provedbi projekata koje je sastavljeno za sastanak Odbora za praćenje programa ISPA za provedbu projekta Program za vode i otpadne vode u Karlovcu u 2009. planirani su izdaci u iznosu 16.121.581 EUR odnosno 118.074.459,10 kn. Sredstva u državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta ISPA planirana u iznosu 92.220.000,00 kn što je u odnosu na plan izdataka iz izvješća o provedbi projekta manje za 25.854.459,10 kn.

U državnom proračunu za 2009. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture planiralo je sredstva za provedbu dva projekta iz programa ISPA. Sredstva nisu planirana prema nazivu projekta, nego su sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn planirana za projekt pod nazivom Osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt, a 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija.

Planirana sredstva u iznosu 2.000.000,00 kn za projekt pod nazivom ISPA projekti - izrada studija odnose se na sredstava državnog proračuna u iznosu 800.000,00 kn (40,0%) i sredstva EU u iznosu 1.200.000,00 kn (60,0%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta prema kojem se iz državnog proračuna financira 35,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA 65,0%.

Planirana sredstva u iznosu 199.962.000,00 kn za projekt pod nazivom Osuvremenjivanje i izgradnja pruga na X koridoru - ISPA projekt odnose se na sredstva državnog proračuna u iznosu 107.500.000,00 kn (53,8%) i sredstva EU u iznosu 92.462.000,00 kn (46,2%). Navedeni omjeri sufinanciranja ne odgovaraju omjerima sufinanciranja prema Memorandumu o financiranju projekta Rehabilitacija željezničke pruge na dionici Vinkovci - Tovarnik - državna granica, prema kojem se iz državnog proračuna financira 62,0% prihvatljivih izdataka projekta, a iz programa ISPA 38,0%.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva nadležno je za dva projekta. U državnom proračunu za 2009. za provedbu projekta Regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac planirana su sredstva u iznosu 26.839.000,00 kn. Sredstva za provedbu projekta pod nazivom Podrška izgradnji i rekonstrukciji okoliša - ISPA planirana su u iznosu 3.520.000,00 kn. Navedena sredstva se odnose na projekt Priprema liste projekata za Instrument za pretpričupnu pomoć (IPA) u sektoru zaštite okoliša.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture u državnom proračunu planirati sredstva za provedbu projekata prema nazivu projekata i u omjerima financiranja u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju, kako bi bilo vidljivo za koje projekte su sredstva planirana, te kako bi se olakšalo praćenje izdataka.

Također, predlaže se tijelima koja sudjeluju u provedbi i financiranju projekata pravodobno uspostaviti potrebnu suradnju u postupku planiranja, kako bi se u proračunima i finansijskim planovima osigurala potrebna sredstva za provedbu projekata, a planiranje bilo što realnije, odnosno kako bi planirana sredstva odgovarala potrebama.

12.2. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva navodi da će postupiti prema preporeci vezanoj uz planiraje sredstva u državnom proračunu prema nazivu projekata, prilikom izrade državnog proračuna za 2010.

SAFU u očitovanju navodi da je tijekom provedbe postupaka pripreme natječajne dokumentacije, odabira ponuda i ugovaranja redovito izvještavala sve dijelove strukture o planiranim izdacima u okviru materijala koji su se pripremali za sastanke ISPA Odbora za praćenje. S obzirom na trajanje spomenutih postupaka šestomjesečno planiranje je bilo odgovarajuće

Nakon potpisivanja pojedinih ugovora zadnji plan trošenja sredstava koji je bi prezentiran na ISPA Odboru za praćenje, je odgovarao stvarnoj dinamici za ugovore o pružanju usluga i okvirne ugovore jer je ista dinamika navedena u samim ugovorima. Međutim za ugovore o izvođenju radova plan potrošnje isključivo ovisi o izvođaču radova i dinamici fizičke provedbe, te je za sva tijela planiranje jako otežano u razdobljima manjim od šest mjeseci.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva u očitovanju navodi da će u državnom proračunu za slijedeću godinu planirati sredstva za provedbu projekta prema nazivu projekta i u omjerima u skladu s odredbama Memoranduma o financiranju.

Koordinacija u praćenju provedbe projekata

13.1. U svrhu praćenja napretka u provedbi projekata, tijekom 2008. i do konca listopada 2008. redovito su održavane ISPA koordinacije odnosno redoviti mjesечni sastanci svih tijela Republike Hrvatske nadležnih za provedbu programa ISPA, na kojima se raspravljalo o provedbi projekata te su predlagane mjere za njihovu učinkovitiju i pravodobnu provedbu. U razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana je ISPA koordinacija u siječnju 2009. Na sastancima su sudjelovali predstavnici krajnjih korisnika, nadležnih ministarstava, nacionalnog fonda, SAFU i SDURF. Nakon sastanaka svim sudionicima dostavljane su bilješke sa zaključcima i potrebnim mjerama i aktivnostima. Do listopada 2008. sastanke je organizirao SDURF odnosno Nacionalni koordinator za program ISPA, a od studenog 2008. organiziranje sastanka je preuzele Ministarstvo financija odnosno nacionalni fond.

S obzirom da je u razdoblju od konca listopada 2008. do konca travnja 2009. održana jedna ISPA koordinacija, Državni ured za reviziju predlaže redovito održavanje ISPA koordinacija tijekom cjelokupnog trajanja provedbe projekata financiranih iz programa ISPA, s obzirom na dosadašnje poteškoće u provedbi projekata.

13.2. Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.

Izdaci

14.1. Izdaci za provedbu projekata financiranih iz programa ISPA u 2008. izvršeni su u iznosu 9.150.986,44 EUR. Odnose se na pet plaćanja predujmom od čega su tri plaćanja obavljena u skladu s ugovorima, a dva plaćanja za Program za vode i otpadne vode u Karlovcu nisu obavljena u ugovorenim rokovima.

Prema ugovoru o obavljanju usluga tehničke pomoći usluge je trebalo je podmiriti do sredine srpnja 2008., u iznosu 218.668 EUR. Plaćanje je obavljeno nakon 17 dana, a do kašnjenja je došlo jer EBRD zbog administrativnih problema nije bila u mogućnosti uplatiti svoj dio (27,78%) u iznosu 60.745,98 EUR.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva koncem srpnja 2008. uplatilo je 82.000,50 EUR od čega je dio sredstava uplaćen umjesto sredstava zajma EBRD (60.745,98 EUR), a dio se odnosio na sredstva iz nacionalnih izvora (21.255 EUR). Koncem prosinca 2008. EBRD je uplatio novčana sredstva krajnjem korisniku koji je u ožujku 2009. izvršio povrat sredstava u državni proračun.

Kod drugog plaćanja za ugovor o izvođenju radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu 2.187.346,34 EUR, također je došlo do kašnjenja od deset dana jer EBRD, nije uplatio sredstva pravovremeno.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da plaćanja nisu obavljena u skladu sa rokovima utvrđenim u ugovorima.

Državni ured za reviziju predlaže SAFU i Nacionalnom fondu da posebnu pozornost posvete plaćanju računa izvoditeljima radova i usluga kako ne bi dolazilo do kašnjenja u odnosu na ugovorene rokove.

14.2. Revidirani subjekti se nisu očitovali na navedenu točku nalaza.

PROJEKT RAZVOJ SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja o rashodima projekta Razvoja sustava odgoja i obrazovanja (dalje u tekstu: Projekt) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Finansijski izvještaji Projekta za 2008., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Revizija je obavljena u razdoblju od 23. travnja do 29. lipnja 2009.

Ciljevi revizije su provjeriti:

- je su li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s propisima,
- dokumentaciju na temelju koje su sastavljeni finansijski izvještaji,
- namjensko ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te
- provjeriti postupke provedbe projekta.

OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2007.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju finansijskih izvještaja Projekta za 2007., o čemu je sastavljeno izvješće.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Provedbu Projekta reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08),
- Državni proračun Republike Hrvatske za 2008. (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Zakon o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. (Narodne novine 28/08 i 82/08),
- Zakon o potvrđivanju ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za financiranje projekta razvoja sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine-Međunarodni ugovori) 12/05)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07),
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 27/05, 2/07),
- Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08),
- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07)
- Zakon o srednjem školstvu (Narodne novine 69/03 i 81/05) i
- Zakon o osnovnom školstvu (Narodne novine 69/03 i 76/05).

2. UVOD

Hrvatski sustav obrazovanja pruža odgojno-obrazovne usluge na razini predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, te obrazovanje odraslih. Posebna se pozornost posvećuje cjeloživotnom učenju, s ciljem uključivanja odraslih i nezaposlenih u prilagodljive obrazovne ponude i programe osposobljavanja.

S obzirom da je Republika Hrvatska suočena s velikim izazovima koji utječu na razvoj obrazovnog sustava, od smanjenja broja stanovnika, promjena u gospodarstvu usmijerenom prema proizvodnji i uslužnim djelatnostima temeljenim na znanju, zahtjeva se brzo stjecanje znanja, vještina i spoznaja potrebnih u suvremenoj industriji i društvenim djelatnostima, te potreba za cjeloživotnim obrazovanjem.

Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja za razdoblje od 2005. do 2010. usvojila je Vlada Republike Hrvatske 9. lipnja 2005. Projekt je strateški dokument koji se temelji na sveobuhvatnom promišljanju sustava odgoja i obrazovanja, a raspravljan je s brojnim stručnim osobama i skupinama kroz duže razdoblje.

3. PROJEKT RAZVOJA SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Cilj Projekta je usmjeravanje cjelokupne politike na sustav unapređivanja odgoja i obrazovanja, kao sustava koji povezuje zakonske, kadrovske, materijalne, znanstvene i stručne prepostavke.

Posebna prioritetna područja Projekta uključuju:

- poboljšanje poučavanja i učenja u školama, razvijanje znanja i umijeća odgojiteljskog i nastavnog osoblja te poboljšanje njihova društvenog položaja,
- poboljšanje uvjeta rada u školama,
- razvijanje navike cjeloživotnog učenja u skladu s potrebama tržišta,
- primjenu informatičko-komunikacijske tehnologije,
- poticanje raznovrsnih pomoći u učenju i izvanškolskim djelatnostima, te stvaranje ozračja koje školu čine zajednicom u kojoj se uči i grade bliski i snošljivi međuljudski odnosi,
- poboljšanje upravljanja u odgojno-obrazovnim ustanovama te uvođenje sustava praćenja i vrednovanja odgojno-obrazovne djelatnosti,
- racionalizaciju i decentralizaciju sustava obrazovanja,
- povećanje izravne potpore regionalnome razvoju,
- povećanje uključenosti obitelji, lokalne zajednice, socijalnih i drugih partnera u unapređenje sustava,
- inovativne pristupe u odgojnem i obrazovnom procesu,
- jačanje nacionalnih i kulturnih vrjednota, te
- jačanje svijesti o pripadnosti europskom kulturnom krugu.

U Projektu su navedeni prioriteti i ciljevi koji se žele postići, međutim u većem broju slučajeva nije određeno tko će provesti pojedine aktivnosti vezane za realizaciju ciljeva, na koji način i u kojem roku, što je trebalo učiniti.

Realizacija Projekta je započela 2006., a završetak je bio predviđen u 2009. Projekt se provodi u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu: Ministarstvo).

4. IZVORI FINANCIRANJA

U Projektu, koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske, je predviđeno financiranje razvoja sustava odgoja i obrazovanja u razdoblju od 2005. do 2010. iz sredstava državnog proračuna, zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: IBRD), sredstava predpristupnih fondova Europske unije i drugih izvora. Potreban iznos finansijskih sredstava za realizaciju Projekta nije utvrđen, kao ni iznosi sredstava prema izvorima financiranja, što je trebalo učiniti.

U ocjeni Projekta, koju je u lipnju 2005. izradila IBRD, planirana su sredstva za realizaciju Projekta ukupno u iznosu 255.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.546.009.410,00 kn (preračunato prema srednjem tečaju HNB na dan 30. lipnja 2005.), od čega iz zajma IBRD u iznosu 85.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 515.336.470,00 kn (67.800.000 EUR) i iz sredstava državnog proračuna u iznosu 170.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.030.672.940,00 kn. U ocjeni Projekta nije planirano financiranje iz sredstava predpristupnih fondova i drugih izvora. Također nije utvrđena dinamika financiranja iz sredstava državnog proračuna, što je trebalo učiniti.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi dinamiku financiranja iz sredstava državnog proračuna.

U tablici broj 1 daje se pregled planiranih sredstva prema ocjeni Projekta u razdoblju od 2006. do 2009.

Tablica broj 1

Pregled planiranih sredstva prema ocjeni Projekta
u razdoblju od 2006. do 2009.

u USD

Redni broj	Izvori financiranja	Ukupno	Godine			
			2006.	2007.	2008.	2009.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zajam IBRD	85.000.000	25.000.000	25.000.000	20.000.000	15.000.000
2.	Državni proračun	170.000.000	-	-	-	-
	Ukupno	255.000.000	-	-	-	-

Od ukupno planiranih sredstva za provedbu Projekta u iznosu 255.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.546.009.410,00 kn, u razdoblju od 2006. do 2008. utrošena su sredstva u iznosu 624.732.426,00 kn ili 40,4%, od čega iz zajma IBRD u iznosu 104.967.312,00 kn, a iz sredstava državnog proračuna u iznosu 519.765.114,00 kn.

S obzirom da se završetak realizacije Projekta planira u 2009., a do konca 2008. utrošeno je 40,4% planiranih sredstava, Državni ured za reviziju predlaže izraditi realni plan realizacije Projekta s planiranim aktivnostima i zadacima te nositeljima pojedinih aktivnosti i zadataka, te ubrzati mjere i aktivnosti vezane za realizaciju Projekta. Nadalje, predlaže se praćenje ostvarenja pojedinih aktivnosti i zadataka Projekta, te postignutih učinaka provedbe Projekta vezanih za postavljene prioritete i razvojne ciljeve.

4.1. Zajam IBRD

Republika Hrvatska je 17. listopada 2005. zaključila s IBRD ugovor o zajmu za financiranje Projekta. Zakon o potvrđivanju navedenog ugovora donesen je 15. prosinca 2005. Ugovoren je zajam u iznosu 67.800.000 EUR (85.000.000 USD). Ugovorom nije utvrđena dinamika korištenja zajma, odnosno ugovoren je krajnji rok korištenja korisnika zajma do 31. ožujka 2010. Ministarstvo financija je od IBRD zatražilo produženje roka korištenja zajma do 31. ožujka 2011. Do lipnja 2009. IBRD nije donio odluku o produženju roka korištenja zajma.

Kamatna stopa ugovorena je u visini 5,0% godišnje, a otplata kredita u polugodišnjim obročima (15. svibnja i 15. studenoga) u razdoblju od 2010. do 2020.

Prema ugovoru, Projekt se sastoji četiri komponente, odnosno prioriteta:

- obogaćivanje razrednih postupaka (podrška transformaciji školskih planova i programa u školski kurikulum, razvoj stručnog znanja i vještina nastavnika i učitelja, kao i stvaranje profesionalnih zajednica za učenje, te osiguranje izobrazbe stručnjaka za školski kurikulum, novi objekti za učenje i podučavanje te unapređivanje regionalnih centara za obrazovanje učitelja i nastavnika),
- poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature (podrška razvoju i uspostavi vanjskog vrednovanja, uvođenje državne mature i prateće logistike te razvoj prakse vrednovanja odgoja i obrazovanja unutar nacionalnog sustava odgoja i obrazovanja, podrška razvoju politike odgoja i obrazovanja, aktivnosti čiji je cilj poboljšati kapacitete sustava odgoja i obrazovanja za prikupljanje te analiziranje i širenje informacija vezanih uz procese, rezultate i druge pokazatelje poboljšanja sustava, uključujući postignute rezultate učenika),
- jačanje sustava upravljanja i rukovođenja (osiguranje pomoći u cilju poboljšanja upravljanja u sustavu obrazovanja na središnjoj razini, kapaciteta u administrativnom i koordinacijskom ustroju na regionalnoj razini i odgojno obrazovnom rukovođenju na razini škole, te izgradnja i podrška sustavu usavršavanja za rukovođenje ravnatelja i zaposlenih u Ministarstvu),
- podrška lokalnom razvoju i inovacijama (podrška lokalno potaknutim prijedlozima planova razvoja odgoja i obrazovanja kao i inovacijama unutar dogovorenih kriterija razvoja sustava odgoja i obrazovanja te ukidanje trosmjenske nastave i smanjenje dvosmjenske nastave u školama kroz proširenje odgojno-obrazovne infrastrukture i njezinih usluga prema obiteljima i učenicima kroz različite ponude izbornih i neformalnih izvannastavnih aktivnosti).

Vezano za provođenje postupaka nabave, ugovorom je određeno da se roba, radovi i usluge, osim konzultantskih usluga, nabavljaju prema odredbama Smjernica o nabavi u okviru zajmova IBRD i kredita IDA iz svibnja 2004. Nadalje je određeno da se konzultantske usluge nabavljaju u skladu s odredbama Smjernica o izboru i zapošljavanju konzultanata i odredbama operativnog priručnika.

Predviđena je nabava putem međunarodnog i nacionalnog nadmetanje, s tim da se robe, radovi i usluge u protuvrijednosti do 3.000.000 EUR mogu nabavljati prema ugovorima zaključenim po prethodno provedenim postupcima javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je u skladu s odredbama ugovora sastavilo finansijske godišnje planove razvoja i godišnje planove nabave (za 2006., 2007. i 2008.). Na temelju navedenih dokumenta IBRD je dostavila Ministarstvu suglasnost za povlačenje sredstava zajma.

S obzirom da sredstva nisu korištena prema predviđenoj dinamici, tijekom 2006., 2007. i 2008., godišnji finansijski planovi i planovi nabave mijenjani su više puta.

Iz zajma su u razdoblju od 2006. do 2008. povučena sredstva u iznosu 19.700.000 EUR, od čega je u 2008. povučeno 7.000.000 EUR. Navedena sredstva doznačena su na poseban devizni račun otvoren kod Hrvatske narodne banke (dalje u tekstu: HNB). Do konca 2008. otkupljena povučena devizna sredstava zajma u iznosu 55.677.790,00 kn (protuvrijednost 7.770.037 EUR) doznačena su na račun državnog proračuna (s kojeg su izvršena plaćanja). U razdoblju od 2006. do 2008. iz otkupljenih sredstava utrošeno je ukupno 104.967.312,00 kn (protuvrijednost 7.178.385 EUR), od čega u 2006. u iznosu 22.464.089,00 kn, u 2007. u iznosu 30.041.611,00 kn, te u 2008. u iznosu 52.461.612,00 kn.

Koncem 2008. neutrošena sredstva zajma (koja su doznačena u državni proračun) iznosila su 6.812.919,00 kn. Stanje sredstava, koja se odnose na IBRD zajam, na deviznom računu kod HNB koncem 2008. iznosilo je 4.259.478 EUR.

U tablici broj 1 daju se podaci o iznosu povučenih sredstava zajma i otkup deviza s namjenskog deviznog računa u HNB.

Tablica broj 1

Povučena sredstava zajma IBRD i otkup deviza s namjenskog deviznog računa u HNB u 2006., 2007. i 2008.

Redni broj	Godina	Povučena sredstva zajma na računu HNB (u EUR)	Otkup sredstva zajma na račun državnog proračuna (u EUR)	Otkup sredstava zajma na račun državnog proračuna (u kn)	Stanje deviznog računa u HNB na dan 31. prosinca (u EUR)	Utrošena sredstava zajma putem državnog proračuna (u kn)	Neutrošena sredstva doznačena u državni proračun (u kn)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2006.	4.200.000	3.063.724	22.506.429,00	1.136.176	22.464.089,00	42.340,00
2.	2007.	8.500.000	4.606.661	33.596.013,00	5.029.515	30.041.611,00	3.554.401,00
3.	2008.	7.000.000	7.770.037	55.677.790,00	4.259.478	52.461.612,00	3.216.178,00
Ukupno		19.700.000	15.440.422	111.780.232,00	-	104.967.312,00	6.812.919,00

Realizacija Projekta planirana je do konca 2009., a do konca 2008. utrošena su sredstva zajma u iznosu 104.967.312,00 kn. Nepovučena sredstva zajma koncem 2008. iznose 48.100.000 EUR ili 70,9% ukupno ugovorenog iznosa zajma.

Ministarstvo je u pisanom očitovanju o stanju javnih projekata financiranih sredstvima zajma, upućenom u siječnju 2009. Ministarstvu financija navelo da je lista škola čija se dogradnja, rekonstrukcija, izgradnja i opremanje financira iz sredstava državnog proračuna i zajma IBRD, donesena u drugoj polovini 2006., te da se zbog navedenoga kasnilo u odnosu na planirano ugovaranje i povlačenje sredstava. Početkom 2008. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi, što je zahtijevalo donošenje provedbenih akata i prilagodbu jedinice za nabavu koja radi na projektu izgradnje škola. Privremeno financiranje Ministarstva u prvom tromjesečju 2008., također je onemogućilo stvaranje novih ugovornih obveza.

S obzirom da su tijekom 2006., 2007. i 2008. finansijski planovi više puta mijenjani jer nisu ostvarene predviđene aktivnosti vezane za realizaciju Projekta, te su od planiranih sredstava u iznosu 1.546.009.410,00 kn utrošena sredstva u iznosu 624.732.426,00 kn, što je 40,4% ukupnih sredstava, Državni ured za reviziju predlaže izraditi realni plan realizacije Projekta s planiranim aktivnostima i zadacima te nositeljima pojedinih aktivnosti i zadataka, te poduzeti mjere i aktivnosti kako bi se osigurali uvjeti za realizaciju Projekta u skladu s Ugovorom.

4.2. Izvori financiranja iz državnog proračuna

Prema ocjeni Projekta, planirano je financiranje iz državnog proračuna u iznosu 170.000.000 USD (u kunskoj protuvrijednosti 1.030.672.940,00 kn prema srednjem tečaju HNB na dan 30. lipnja 2005.) ili 66,7% ukupno planiranih sredstava za realizaciju Projekta.

U razdoblju od 2006. do 2008. iz državnog proračuna financirani su rashodi u iznosu 519.765.114,00 kn ili 50,4% planiranih sredstava, od čega u 2006. u iznosu 76.232.503,00 kn, u 2007. u iznosu 150.180.600,00 kn, te u 2008. u iznosu 293.352.011,00 kn.

Prema godišnjem finansijskom planu za 2008., iz državnog proračuna planirano je financiranje Projekta u iznosu 294.130.648,00 kn, a izvršeno je u iznosu 293.352.011,00 kn, što je za 778.637,00 kn ili 0,3% manje od plana.

Iz državnog proračuna financirani su rashodi za obogaćivanje razrednih postupaka (prvi prioritet) u iznosu 222.114.436,00 kn, poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature (drugi prioritet) u iznosu 25.539.276,00 kn, jačanje upravljanja i rukovođenja (treći prioritet) u iznosu 10.025.488,00 kn, te podrška lokalnom razvoju i inovacijama (četvrti prioritet) u iznosu 35.672.811,00 kn.

5. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE

Računovodstveno poslovanje Projekta vodi se u računovodstvu Ministarstva - Upravi za financije, Ministarstvo primjenjuje proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu i računskom planu proračuna. U skladu s ugovorom o zajmu zaključenim s IBRD, Ministarstvo sastavlja finansijska izvješća.

U nastavku su rashodi Projekta u razdoblju na način kako je planirano i prihvaćeno od IBRD.

6. RASHODI PROJEKTA

Prema godišnjim financijskim planovima za razdoblje od 2006. do 2008., rashodi Projekta su planirani u ukupnom iznosu 649.275.783,00 kn. Financiranje je planirano iz državnog proračuna u iznosu 537.539.151,00 kn (82,8%) i zajma IBRD u iznosu 111.736.632,00 kn (17,2%).

Rashodi su izvršeni u iznosu 624.732.426,00 kn, što je za 24.543.357,00 kn ili 3,8% manje od plana. Na rashode Projekta izvršene u 2006. odnosi se 98.696.592,00 kn, u 2007. odnosi se 180.222.211,00 kn, te u 2008. u iznosu 345.813.623,00 kn.

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu 624.732.426,00 kn, iz državnog proračuna financirani su rashodi u iznosu 519.765.114,00 kn ili 83,2%, iz zajma IBRD u iznosu 104.967.312,00 kn ili 16,8%.

U tablici broj 3 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima Projekta u razdoblju od 2006. do 2008. prema izvorima financiranja i komponentama Projekta.

Tablica broj 3

Planirani i izvršeni rashodi Projekta u razdoblju od 2006. do 2008. prema izvorima financiranja i komponentama

Redni broj	Komponente	Izvor financiranja	Planirano				Izvršeno				Indeks	
			2006.	2007.	2008.	Ukupno	2006.	2007.	2008.	Ukupno		
1	2	3	4	5	6	6 (4+5+6)	7	8	9	10(7+8+9)	11(10/6)	
1.	Obogaćivanje razrednih postupaka	Državni proračun	*68.614.586,00	134.058.151,00	222.837.209,00	425.509.946,00	65.442.588,00	121.547.488,00	222.114.436,00	409.104.512,00	96,1	
		Zajam	22.592.387,00	25.826.187,00	12.288.522,00	60.707.096,00	22.464.089,00	20.145.772,00	11.982.891,00	54.592.752,00	89,9	
		Ukupno	91.206.973,00	159.884.338,00	235.125.731,00	486.217.042,00	87.906.677,00	141.693.260,00	234.097.327,00	463.697.264,00	95,4	
2.	Poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature	Državni proračun	11.592.076,00	15.315.272,00	25.543.005,00	52.450.353,00	10.746.991,00	**15.312.760,00	25.539.276,00	51.599.027,00	98,4	
		Zajam	75.000,00	7.761.100,00	7.975.310,00	15.811.410,00	-	7.761.100,00	7.975.273,00	15.736.373,00	99,5	
		Ukupno	11.667.076,00	23.076.372,00	33.518.315,00	68.261.763,00	10.746.991,00	23.073.860,00	33.514.549,00	67.335.400,00	98,6	
3.	Jačanje upravljanja i rukovođenja	Državni proračun	3,00	9.254.450,00	10.025.488,00	19.279.941,00	-	9.254.450,00	10.025.488,00	19.279.938,00	100,0	
		Zajam	-	-	25.488,00	25.488,00	-	-	25.488,00	25.488,00	100,0	
		Ukupno	3,00	9.254.450,00	10.050.976,00	19.305.429,00	-	9.254.450,00	10.050.976,00	19.305.426,00	100,0	
4.	Podrška lokalnom razvoju i inovacijama	Državni proračun	42.925,00	4.531.040,00	35.724.946,00	40.298.911,00	42.924,00	4.065.902,00	35.672.811,00	39.781.637,00	98,7	
		Zajam	-	2.714.678,00	32.477.960,00	35.192.638,00	-	2.134.739,00	32.477.960,00	34.612.699,00	98,4	
		Ukupno	42.925,00	7.245.718,00	68.202.906,00	75.491.549,00	42.924,00	6.200.641,00	68.150.771,00	74.394.336,00	98,5	
Ukupno		Državni proračun	80.249.590,00	163.158.913,00	294.130.648,00	537.539.151,00	76.232.503,00	150.180.600,00	293.352.011,00	519.765.114,00	116,2	
		Zajam	22.667.387,00	36.301.965,00	52.767.280,00	111.736.632,00	22.464.089,00	30.041.611,00	52.461.612,00	104.967.312,00	93,9	
		Ukupno	102.916.977,00	199.460.878,00	346.897.928,00	649.275.783,00	98.696.592,00	180.222.211,00	345.813.623,00	624.732.426,00	96,2	

* uključena su sredstva iz CARDS programa u iznosu 3.900.193,00 kn

** U izvešću za 2007. Ministarstvo je iskazalo rashode Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje u iznosu 15.272.479,00 kn umjesto 15.312.760,00 kn. Revizijom za 2008. je utvrđeno da se razlika u iznosu 40.281,00 kn odnosi na opremanje Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje. O razlici u iskazivanju rashoda za 2007. Ministarstvo je obavijestilo IBRD, a koji je prihvatio navedeno obrazloženje.

Prema godišnjem finansijskom planu za 2008., rashodi Projekta planirani su u iznosu 346.897.928,00 kn, a njihovo financiranje iz sredstva državnog proračuna u iznosu 294.130.648,00 kn ili 84,8% i sredstva zajma IBRD u iznosu 52.767.280,00 kn ili 15,2%. Rashodi Projekta izvršeni su u iznosu 345.813.623,00 kn, što je za 1.084.305,00 kn ili 0,3% manje od plana. Rashodi su financirani iz sredstva državnog proračuna u iznosu 293.352.011,00 kn ili 84,8% i iz zajma IBRD u iznosu 52.461.612,00 kn ili 15,2%.

Od ukupno izvršenih rashoda u 2008. u iznosu 345.813.623,00 kn, za obogaćivanje razrednih postupaka (prvi prioritet) izvršeni su rashodi u iznosu 234.097.327,00 kn, za poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature (drugi prioritet) u iznosu 33.514.549,00 kn, za jačanje upravljanja i rukovođenja (treći prioritet) u iznosu 10.050.976,00 kn, te za podršku lokalnom razvoju i inovacijama (četvrti prioritet) u iznosu 68.150.771,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za realizaciju Projekta u 2008. prema izvorima financiranja i komponentama Projekta.

Tablica broj 4

Planirani i izvršeni rashodi za realizaciju Projekta za 2008. prema izvorima financiranja i komponentama Projekta

Redni broj	Komponente	Planirani rashod prema izvorima financiranja			Izvršeni rashodi prema izvorima financiranja			Ukupno izvršenje u %
		Iz državnog proračuna	Iz zajma IBRD	Ukupno	Iz državnog proračuna	Iz zajma IBRD	Ukupno	
1.	Obogaćivanje razrednih postupaka	222.837.209,00	12.288.522,00	235.125.731,00	222.114.436,00	11.982.891,00	234.097.327,00	99,6
1.1.	Predškolske ustanove	1.633.580,00	1.491.000,00	3.124.580,00	1.554.668,00	1.490.971,00	3.045.639,00	97,5
1.1.1.	Razvoj predškolskog obrazovanja	142.580,00	-	142.580,00	63.668,00	-	63.668,00	44,7
1.1.2.	Opremanje predškolskih ustanova didaktičkim sredstvima	1.491.000,00	1.491.000,00	2.982.000,00	1.491.000,00	1.490.971,00	2.981.971,00	100,0
1.2.	Osnovne škole	6.366.098,00	6.101.604,00	12.467.702,00	5.865.315,00	5.801.525,00	11.666.840,00	93,6
1.2.1.	Izrada nastavnog uputnika (kurikuluma)	648.098,00	383.604,00	1.031.702,00	352.342,00	290.321,00	642.663,00	62,3
1.2.2.	Opremanje osnovnih škola kabinetskom i didaktičkom opremom	5.718.000,00	5.718.000,00	11.436.000,00	5.512.973,00	5.511.204,00	11.024.177,00	96,4
1.3.	Srednje škole i učenički domovi	152.368.439,00	4.045.918,00	156.414.357,00	152.225.657,00	4.040.395,00	156.266.052,00	99,9
1.3.1.	Ospozobljavanje za prvo zanimanje	4.480.714,00	-	4.480.714,00	4.428.613,00	-	4.428.613,00	98,8
1.3.2.	Javni međumjesni prijevoz za učenike	143.129.876,00	-	143.129.876,00	143.119.456,00	-	143.119.456,00	100,0
1.3.3.	Razvoj modela kurikuluma	224.763,00	171.685,00	396.448,00	207.674,00	166.163,00	373.837,00	94,3
1.3.4.	Izrada pedagoškog standarda i pravilnika	8.157,00	8.157,00	16.314,00	8.153,00	8.156,00	16.309,00	100,0
1.3.5.	Revizija postojećih i izrada novih programa u sustavu	656.205,00	-	656.205,00	593.917,00	-	593.917,00	90,5
1.3.6.	Opremanje strukovnih škola radioničkom i	2.752.000,00	2.749.352,00	5.501.352,00	2.751.121,00	2.749.352,00	5.500.473,00	100,0
1.3.7.	Opremanje obrtnih škola za praktičnu nastavu	1.116.724,00	1.116.724,00	2.233.448,00	1.116.723,00	1.116.724,00	2.233.447,00	100,0
1.4.	Nacionalna informacijska infrastruktura	53.271.052,00	-	53.271.052,00	53.271.052,00	0,00	53.271.052,00	100,0
1.4.1.	Računalna komunikacijska infrastruktura u srednjim školama	34.271.052,00	-	34.271.052,00	34.271.052,00	-	34.271.052,00	100,0
1.4.2.	Računalna komunikacijska infrastruktura u osnovnim školama	19.000.000,00	-	19.000.000,00	19.000.000,00	-	19.000.000,00	100,0
1.5.	Agencija za strukovno obrazovanje	764.333,00	650.000,00	1.414.333,00	764.092,00	650.000,00	1.414.092,00	100,0
1.6.	Agencija za odgoj i obrazovanje	8.433.707,00	-	8.433.707,00	8.433.652,00	-	8.433.652,00	100,0

Redni broj	Komponente	Planirani rashod prema izvorima financiranja			Izvršeni rashodi prema izvorima financiranja			Ukupno izvršenje u %
		Iz državnog proračuna	Iz zajma IBRD	Ukupno	Iz državnog proračuna	Iz zajma IBRD	Ukupno	
1.6.1.	Usavršavanje učitelja	1.853.722,00	-	1.853.722,00	1.853.679,00	-	1.853.679,00	100,0
1.6.2.	Stručno usavršavanje i izobrazba učitelja i nastavnika	4.401.801,00	-	4.401.801,00	4.401.796,00	-	4.401.796,00	100,0
1.6.3.	Usavršavanje ravnatelja i stručnih suradnika	313.552,00	-	313.552,00	313.552,00	-	313.552,00	100,0
1.6.4.	Stručno usavršavanje voditelja županijskih vijeća	1.864.632,00	-	1.864.632,00	1.864.625,00	-	1.864.625,00	100,0
2.	Poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature	25.543.005,00	7.975.310,00	33.518.315,00	25.539.276,00	7.975.273,00	33.514.549,00	100,0
2.1.	Agencija za strukovno obrazovanje	464.107,00	-	464.107,00	463.976,00	-	463.976,00	100,0
2.2.	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje	25.078.898,00	7.975.310,00	33.054.208,00	25.075.300,00	7.975.273,00	33.050.573,00	100,0
2.2.1.	Preporeme za državnu maturu i nacionalni ispit u srednjim školama	17.388.601,00	5.731.310,00	23.119.911,00	17.385.372,00	5.731.310,00	23.116.682,00	100,0
2.2.2.	Ispiti u osnovnim školama - ncvvo	6.705.000,00	2.000.000,00	8.705.000,00	6.704.715,00	2.000.000,00	8.704.715,00	100,0
2.2.3.	Vrednovanje obrazovanja	985.297,00	244.000,00	1.229.297,00	985.213,00	243.963,00	1.229.176,00	100,0
3.	Jačanje upravljanja i rukovođenja	10.025.488,00	25.488,00	10.050.976,00	10.025.488,00	25.488,00	10.050.976,00	100,0
3.1.	Znanost, obrazovanje i šport	25.488,00	25.488,00	50.976,00	25.488,00	25.488,00	50.976,00	100,0
3.2.	Nacionalna informacijska infrastruktura	10.000.000,00	-	10.000.000,00	10.000.000,00	-	10.000.000,00	100,0
3.2.1.	Izobrazba zaposlenika u osnovnim školama za korištenje ITC-a	5.000.000,00	-	5.000.000,00	5.000.000,00	-	5.000.000,00	100,0
3.2.2.	Izobrazba zaposlenika u srednjim školama za korištenje ITC-a	5.000.000,00	-	5.000.000,00	5.000.000,00	-	5.000.000,00	100,0
4.	Podrška lokalnom razvoju i inovacijama	35.724.946,00	32.477.960,00	68.202.906,00	35.672.811,00	32.477.960,00	68.150.771,00	99,9
4.1.	Osnovne škole	35.719.030,00	32.477.960,00	68.196.990,00	35.666.895,00	32.477.960,00	68.144.855,00	99,9
4.1.1.	Adaptacija školskih prostora radi osiguranja dostupnosti invalidima	741.070,00	-	741.070,00	741.070,00	-	741.070,00	100,0
4.1.2.	Kapitalne investicije u školstvu	34.977.960,00	32.477.960,00	67.455.920,00	34.925.825,00	32.477.960,00	67.403.785,00	99,9
4.2.	Srednje škole i učenički domovi	5.916,00	-	5.916,00	5.916,00	-	5.916,00	100,0
Ukupno		294.130.648,00	52.767.280,00	346.897.928,00	293.352.011,00	52.461.612,00	345.813.623,00	99,7

6.1. Rashodi komponente za obogaćivanje razrednih postupaka

Za komponentu obogaćivanje razrednih postupaka (prvi prioritet) planirani su rashodi u iznosu 235.125.731,00 kn, a njihovo financiranje planirano je iz državnog proračuna u iznosu 222.837.209,00 kn (94,8%), te iz zajma IBRD u iznosu 12.288.522,00 kn (5,2%). Rashodi su izvršeni u iznosu 234.097.327,00 kn, što je za 1.028.404,00 kn ili 0,4% manje od planiranog iznosa. Navedeni rashodi financirani su iz državnog proračuna u iznosu 222.114.436,00,00 kn (94,9%) i zajma IBRD u iznosu 11.982.891,00 kn (5,1%).

Rashodi za komponentu obogaćivanje razrednih postupaka odnose se na razvoj predškolskih ustanova u iznosu 3.045.639,00 kn, osnovnih škola u iznosu 11.666.840,00 kn, srednjih škola i učeničkih domova u iznosu 156.266.052,00 kn, nacionalne informacijske infrastrukture u iznosu 53.271.052,00 kn, Agencije za strukovno obrazovanje u iznosu 1.414.092,00 kn, te Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu 8.433.652,00 kn.

6.1.1. Rashodi za razvoj predškolskih ustanova

Rashodi za razvoj predškolskih ustanova planirani su za 2008. u iznosu 3.124.580,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.045.639,00 kn, što je za 78.941,00 kn ili 2,5% manje od planiranog iznosa. Odnose se na rashode za opremanje predškolskih ustanova didaktičkim sredstvima u iznosu 2.981.971,00 kn i razvoj predškolskog obrazovanja u iznosu 63.668,00 kn. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 1.554.668,00 kn (51,0%) i zajma IBRD u iznosu 1.490.971,00 kn (49,0%).

Rashodi za nabavu opreme za predškolske ustanove (didaktičke i sanitarne opreme, te namještaja i audiovizualne opreme) izvršeni su u iznosu 2.981.971,00 kn. Vrijednosno značajnija nabava odnosi se na nabavu namještaja za opremanja ustanova predškolskog odgoja (isporuka, montaža, edukacija i puštanje u pogon opreme) u vrijednosti 1.796.084,00 kn. Za nabavu namještaja proveden je otvoreni postupak javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor u rujnu 2008. o nabavi namještaja u vrijednosti 1.796.084,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, u skladu s uvjetima iz ponude. Rok isporuke opreme i plaćanje ugovoren je u fazama do konca 2008. Ministarstvu su dostavljeni zapisnici o preuzimanju opreme, iz kojih je vidljivo da je oprema isporučena predškolskim ustanovama u skladu s ugovorom.

6.1.2. Rashodi za razvoj osnovnih škola

Rashodi za razvoj osnovnih škola planirani su u iznosu 12.467.702,00 kn, a izvršeni su u iznosu 11.666.840,00 kn, što je za 800.862,00 kn ili 6,4% manje od planiranog iznosa. Odnose se na rashode za nabavu opreme u iznosu 11.024.177,00 kn, te izradu nastavnog upitnika (kurikuluma) u iznosu 642.663,00 kn.

Rashodi za nabavu opreme planirani su u iznosu 11.436.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 11.024.177,00 kn, što je za 411.823,00 kn ili 3,6% manje od plana. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 5.512.973,00 kn i iz zajma IBRD u iznosu 5.511.204,00 kn.

Vrijednosno značajnija nabava odnosi se na nabavu opreme za prirodoslovje u iznosu 6.198.152,00 kn, audio-vizualne opreme u iznosu 1.435.180,00 kn, te didaktičku i kabinetsku opremu u iznosu 3.389.075,00 kn za koju su postupci javne nabave provedeni u 2007.

Nabava opreme za prirodoslovje, te audio-vizualne opreme obavljena je nakon provedenoga otvorenog postupka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. U postupku nabave odabrane su ponude prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem u rujnu 2008. zaključen je ugovor o nabavi opreme za prirodoslovje u vrijednosti 6.198.152,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, te rokom isporuke do konca studenoga 2008. Oprema je isporučena i plaćena u skladu s uvjetima iz ugovora.

Za nabavu audio-vizualne opreme s odabranim ponuditeljem zaključen je u rujnu 2008. ugovor o nabavi opreme u vrijednosti 1.738.036,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, te rokom isporuke do konca studenoga 2008. U slučaju prekoračenja ugovorenog roka isporuke krivnjom dobavljača, ugovorene su kazne u visini dva promila od ukupno ugovorene vrijednosti opreme za svaki dan kašnjenja, s tim da ukupno ugovorena kazna ne može biti veća od 5,0% ugovorene vrijednosti opreme. Prema računima dobavljača i zapisnicima o preuzimanju opreme, do ugovorenog roka isporučena je oprema u vrijednosti 1.435.180,00 kn ili 82,6% ugovorene vrijednosti. Oprema u vrijednosti 302.856,00 kn nije isporučena do dana obavljanja revizije (lipanj 2009.). Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, do kašnjenja u isporuci opreme došlo je iz razloga što se dio ugovorene opreme prestao proizvoditi (148 komada TV aparata Quadro). Isporučitelj je ponudio isporuku zamjenske opreme po cijeni jednakoj ili većoj od ugovorene. Do dana obavljanja revizije u lipnju 2009. Ministarstvo i isporučitelj opreme nisu postignuli dogovor o isporuci ugovorene opreme. Također nije obračunana ugovorna kazna.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i naplatiti ugovornu kaznu za kašnjenje u isporuci opreme, jer je do kašnjenja u isporuci došlo krivnjom dobavljača.

Rashodi za razvoj modela nastavnog upitnika (kurikulum) za osnovne škole planirani su u iznosu 1.031.702,00 kn, a izvršeni su u iznosu 642.663,00 kn, što je za 389.039,00 kn ili 37,7% manje od plana. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 352.342,00 kn i iz zajma IBRD u iznosu 290.321,00 kn. Odnose se na rashode za intelektualne usluge u iznosu 494.208,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 26.986,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu 17.798,00 kn, te druge rashode vezane za razvoj uputnika (kurikuluma) u iznosu 103.671,00 kn. Rashodi za intelektualne usluge izvršeni u iznosu 494.208,00 kn odnose se na naknade članovima radne skupine za izradu prijedloga dokumenta Nacionalni okvirni kurikulum (50 članova). Naknade su isplaćene na temelju odluke o utvrđivanju visine naknade članovima radne skupine iz prosinca 2008. u neto iznosu od 1.500,00 kn do 7.000,00 kn po članu, za razdoblje od ožujka do studenoga 2008.

6.1.3. Rashodi za razvoj srednjih škola i učeničkih domova

Rashodi za razvoj srednjih škola i učeničkih domova za 2008. planirani su u iznosu 156.414.357,00 kn, a izvršeni su u iznosu 156.266.052,00 kn, što je za 148.305,00 kn ili 0,1% manje od planiranog iznosa. Odnose se na rashode za javni međumjesni prijevoz za učenike u iznosu 143.119.456,00 kn, opremanje strukovnih škola u iznosu 5.500.473,00 kn, osposobljavanje za prvo zanimanje u iznosu 4.428.613,00 kn, opremanje obrtnih škola za praktičnu nastavu u iznosu 2.233.447,00 kn, reviziju postojećih i izradu novih programa u sustavu u iznosu 593.917,00 kn, razvoj modela kurikuluma u iznosu 373.837,00 kn, te izrada pedagoškog standarda i pravilnika u iznosu 16.309,00 kn.

- Rashodi za javni međumjesni prijevoz učenika

Rashodi za javni međumjesni prijevoz učenika planirani su u iznosu 143.129.876,00 kn, a izvršeni su u iznosu 143.119.456,00 kn, što je za 10.421,00 kn manje od plana. Odnose se na troškove prijevoza učenika prvih i drugih razreda srednjih škola. Rashodi su u cijelosti financirani iz državnog proračuna. Ministarstvo je donijelo odluku o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika prvih i drugih razreda srednjih škola u 2008. Sredstva za troškove prijevoza učenika osigurava Ministarstvo na temelju zahtjeva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba, odnosno osnivača srednjoškolskih ustanova, koji sadrže popise učenika prema školama i relacijama prijevoza i potrebna sredstava. Zahtjevi se dostavljaju Ministarstvu najkasnije do 20. u mjesecu za sljedeći mjesec. Sredstva su doznačavana jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju zahtjeva koji sadrže potrebne podatke o školama, učenicima i potrebnim sredstvima.

- Rashodi za opremanje strukovnih i obrtnih škola

Rashodi za opremanje strukovnih i obrtnih škola planirani su u iznosu 5.501.352,00 kn, a izvršeni su u iznosu 5.500.473,00 kn, što je za 879,00 kn manje od plana. Rashodi u iznosu 5.500.473,00 kn financirani su iz državnog proračuna u iznosu 2.751.121,00 kn i iz zajma IBRD u iznosu 2.749.352,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za opremanje strukovnih i obrtnih škola odnose se na nabavu opreme za grafičke škole (Zagreb, Zabok, Zadar, Rijeka, Čakovec) u iznosu 3.929.222,00 kn, te graditeljske škole (Zagreb, Split, Zadar) u iznosu 1.026.179,00 kn. Nabava opreme obavljena je na temelju ugovora zaključenih u 2007. s jednim ponuditeljem. Ugovori su zaključeni nakon prethodno provedenih postupaka javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, što je opisano u izvješću revizije Projekta za 2007.

- Rashodi za osposobljavanje za prvo zanimanje

Rashodi za osposobljavanje za prvo zanimanje planirani su u iznosu 4.480.714,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.428.613,00 kn. Odnose se na intelektualne usluge u iznosu 4.047.900,00 kn, naknade za rad povjerenstava u iznosu 367.750,00 kn, te usluge promidžbe u iznosu 12.963,00 kn. Rashodi su u cijelosti financirani iz državnog proračuna.

Rashodi za intelektualne usluge u iznosu 4.047.900,00 kn, odnose se na rashode za provedbu projekta Vlade Republike Hrvatske Za Hrvatsku pismenost: Put do željene budućnosti - Desetljeće pismenosti u Hrvatskoj 2003.-2012.

Svrha projekta je omogućiti osobama starijim od 15 godina završavanje osnovnog obrazovanje i tako povećati razinu pismenosti, te osobama bez zanimanja pomoći u osposobljavanju jednostavnijih poslova radi njihovog lakšeg zapošljavanja odnosno smanjivanje nezaposlenosti. Projekt provode škole, pučka otvorena učilišta i druge ustanove koje imaju odobrenje za izvođenje osnovnog obrazovanja odraslih, odnosno koje imaju odobrenje za izvođenje programa osposobljavanja odraslih za jednostavna zanimanja u skladu sa odredbama Zakona o osnovnom školstvu i Zakona o srednjem školstvu.

Za provođenje navedenih programa Ministarstvo je zaključivalo ugovore s osnovnim školama, pučkim učilištima i drugim ustanovama. Zaključena su 49 ugovora za osposobljavanje 1 331 polaznika. Cijena osposobljavanja polaznika utvrđena je u iznosu od 2.250,00 kn do 2.500,00 kn ovisno o troškovima ustanove. Plaćanje obveza izvršeno je na temelju računa uz koje su priloženi podaci o polaznicima obrazovanja.

U skladu sa zaključenim ugovorima škole, pučka otvorena učilišta i druge ustanove podnose konačan obračun i izvješće o obavljenim uslugama odnosno broju polaznika koji su odslušali program i uspješno završili cjelokupno osnovno obrazovanje.

- Rashodi za opremanje obrtničkih škola za praktičnu nastavu

Rashodi za opremanje obrtničkih škola za praktičnu nastavu planirani su i izvršeni u iznosu 2.233.447,00 kn. Odnose se na nabavu opreme za pomorske škole (četverogodišnju) u iznosu 1.636.784,00 kn, te opremu za ugostiteljske i prehrambene škole (trogodišnje) u iznosu 596.663,00 kn. U rujnu i listopadu 2007. zaključeni su ugovori s dva dobavljača o nabavi opreme za radionice i kabinete za pomorske škole. Ugovori su zaključeni nakon prethodno provedenih postupaka javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, što je opisano u izvješću o reviziji Projekta za 2007. Rokovi isporuke opreme ugovoreni su do konca studenoga, odnosno do konca prosinca 2007.

Oprema za pomorske škole nije isporučena u ugovorenome roku do konca studenoga 2007. Prema pisanom obrazloženju dobavljača, oprema za pomorske škole je bila spremna za isporuku u ugovorenome roku, ali u školama nisu stvoreni preduvjeti za isporuku i ugradnju opreme odnosno nisu bila dostupna potrebna računala i druga prateća oprema potrebna za ugradnju opreme. Prema zapisniku o okončanom obračunu iz studenoga 2008. do kašnjenja u isporuci došlo je iz opravdanih razloga jer je za potrebe instaliranja nabavljene opreme i softvera bilo potrebno dodatno opremiti srednje škole, što nije bila obveza isporučitelja. Zbog navedenoga nije obračunana i naplaćena ugovorna kazna.

Za nabavu opreme za ugostiteljske i prehrambene škole (trogodišnje) zaključena su dva ugovora u listopadu 2007. od čega se na isporuku opreme za prehrambene škole odnosi 111.048,00 kn, te ugostiteljske škole 517.019,00 kn. Do konca 2007. nije bilo isporuke opreme. Do travnja 2008. isporučena je ugovorena oprema. Ministarstvo je dobavljaču obračunalo ugovornu kaznu za prekoračenje roka isporuke u iznosu 31.404,00 kn, a za ugovorenou opremu plaćeno je 596.663,00 kn.

- Rashodi za razvoj modela kurikulum za srednje škole

Rashodi za razvoj modela kurikulum za srednje škole izvršeni su u iznosu 373.837,00 kn. Odnose se na intelektualne usluge u iznosu 339.101,00 kn, te službena putovanja u iznosu 34.736,00 kn. Navedeni rashodi financirani su iz državnog proračuna u iznosu 207.674,00 kn (55,5%), te iz zajma IBRD u iznosu 166.163,00 kn (44,5%).

Rashodi za intelektualne usluge u iznosu 373.837,00 kn, odnose se na naknade članovima Vijeća za nacionalni kurikulum predškolskoga, osnovnoškolskoga i srednjoškolskoga sustava odgoja i obrazovanja Republike Hrvatske za 2008. iz siječnja 2008. i travnja 2008. Naknade su isplaćivane u neto iznosima od 1.000,00 kn do 4.000,00 kn, na temelju odluka o visini naknada članova vijeća.

6.1.4. Rashodi za nacionalnu informacijsku infrastrukturu

Rashodi za nacionalnu informacijsku infrastruktura planirani su i izvršeni u iznosu 53.271.052,00 kn.

Odnose se na rashode za nabavu računalne i komunikacijske infrastrukture u osnovnim i srednjim školama u iznosu 33.000.000,00 kn, te ulaganja u računalne programe u osnovnim i srednjim školama u iznosu 20.271.052,00 kn. Nabava informatičke opreme te ulaganja u računalne programe u cijelosti su financirani sredstvima državnog proračuna.

- Rashodi za nabavu računalne i komunikacijske infrastrukture u osnovnim i srednjim školama

Rashodi za nabavu računalne i komunikacijske infrastrukture u osnovnim i srednjim školama izvršeni su u iznosu 33.000.000,00 kn. Odnose se na nabavu računalne komunikacijske infrastrukture u srednjim školama u iznosu 19.000.000,00 kn, te u osnovnim školama u iznosu 14.000.000,00 kn.

Rashodi za nabavu računalne komunikacijske infrastrukture odnose se na nabavu e-učionica za osnovne i srednje škole s instalacijom. Za nabavu e-učionica (50 kompleta tipa TC, 155 tipa PC, 200 s interaktivnom pločom, te 3 125 računala) te nabavu računalne opreme za visokoobrazovne ustanove, javne institute i Ministarstvo proveden je otvoreni postupak javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem u rujnu 2008., zaključen je ugovor o isporuci e-učionica s instalacijom vrijednosti 33.114.450,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoren je rok isporuke do konca 2008. Oprema je isporučena i plaćena u skladu s ugovorom, a evidentirana je na računima rashoda za opremu i rashoda za programe.

- Rashodi za ulaganja u računalne programe u osnovnim i srednjim školama

Rashodi za ulaganja u računalne programe izvršeni su u iznosu 20.271.052,00 kn. Odnose se na ulaganja u računalne programe u srednjim školama u iznosu 15.271.052,00 kn, te u osnovnim školama u iznosu 5.000.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za ulaganja u programe odnose se na nabavu programa za potrebe predmeta matematike, fizike, kemije i biologije za srednje škole (na hrvatskom i engleskom jeziku) u iznosu 11.480.200,00 kn, nabavu licenci za Microsoft programsku potporu za osnovne i srednje škole u iznosu 4.445.278,00 kn, te održavanje CARNet hosting sustava za osnovne i srednje škole (HUSO i LMS sustava) u iznosu 4.048.386,00 kn.

Za nabavu programa za potrebe predmeta matematike, fizike, kemije i biologije za srednje škole (na hrvatskom i engleskom jeziku) u vrijednosti 11.480.200,00 kn s porezom na dodanu vrijednost proveden je otvoreni postupak javne nabave u srpnju 2008., u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. S odabranim ponuditeljem je, u kolovozu 2008., zaključen ugovor u skladu s ponudom. Ugovorena je nabava programa u vrijednosti 11.480.200,00 kn. Programi su isporučeni u ugovorenim rokovima i plaćeni u skladu s uvjetima iz ugovora.

Ugovor za nabavu licenci za Microsoft programsku potporu za osnovne i srednje škole zaključen je na temelju okvirnog sporazuma za nabavu licenci za programsku opremu Microsoft zaključenog u kolovozu 2008. između Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku Republiku Hrvatske i društva iz Zagreba. Ugovorena je nabava licenci u vrijednosti 913.053 USD odnosno protuvrijednosti 4.371.698,00 kn s porezom na dodanu vrijednost s rokom važenja do konca 2008. Licence su isporučene i plaćene u skladu s ugovorom.

Rashodi za održavanje CARNet hosting sustava za osnovne i srednje škole (HUSO i LMS sustava) izvršeni su u iznosu 4.048.386,00 kn.

Navedeni rashodi izvršeni su na temelju ugovora koji je Ministarstvo zaključilo s Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom (dalje u tekstu: CARNet) o financiranju jednogodišnjeg održavanja sustava za osnovne i srednje škole. Za nabavu usluga CARNet je proveo pregovarački postupak bez prethodne objave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. S odabranim ponuditeljem, a na temelju suglasnosti Ministarstva, zaključen je ugovor o jednogodišnjem održavanju sustava za hosting usluge za srednje i osnovne škole (HUSO), te ugovor o jednogodišnjem održavanju sustava za upravljanje edukacijom (LMS). Tijekom 2008. za usluge održavanja HUSO i LMS sustava plaćeno je 4.048.386,00 kn. Plaćanja su obavljena na temelju odluka Ministarstva o financiranju jednogodišnjeg održavanja navedenih sustava u skladu s ugovorom.

6.1.5. Rashodi Agencije za odgoj i obrazovanje

Agencija za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) javna je ustanova osnovana na temelju Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje. Osnivač Agencije je Ministarstvo. Agencija vodi samostalno poslovne knjige.

Rashodi Agencije za odgoj i obrazovanje planirani su u iznosu 8.433.707,00 kn, a izvršeni su u iznosu 8.433.652,00 kn. Rashodi iz zajma IBRD planirani su u državnom proračunu u iznosu 1.620.370,00 kn. Nakon izmjena i dopuna državnog proračuna sredstava iz zajma nisu iskazana u planu proračuna jer tijekom godine nisu korištena.

Vrijednosno značajniji rashodi Agencije za odgoj i obrazovanje odnose se naknade voditeljima županijskih stručnih vijeća u osnovnim školama u iznosu 4.045.500,00 kn, troškove službenih putovanja stručnog usavršavanja nastavnika u srednjem školstvu u iznosu 1.520.307,00 kn, troškove službenih putovanja stručnog usavršavanja voditelja županijskih stručnih vijeća u iznosu 1.417.725,00 kn, te druge usluge u iznosu 1.450.175,00 kn.

Naknade voditeljima županijskih stručnih vijeća u osnovnim školama u iznosu 4.045.500,00 kn odnose se na naknade isplaćene 899 voditelja vijeća. Prema odluci Agencije o naknadama za rad županijskih stručnih vijeća u osnovnim školama, iz travnja 2008., voditelju županijskog stručnog vijeća pripada naknada u bruto iznosu 4.500,00 kn. Sredstva za isplatu doznačuju se na račun osnovne škole.

Troškovi službenih putovanja stručnog usavršavanja nastavnika u srednjim školama u iznosu 1.520.307,00 kn odnose se na troškove dnevničica, smještaja i prijevoza. Prioritet stručnog usavršavanja u 2008. bila je priprema provedbe državne mature u školskoj godini 2009./2010.

Troškovi službenih putovanja stručnog usavršavanja voditelja županijskih stručnih vijeća izvršeni u iznosu 1.417.725,00 kn odnose se na troškove dnevničica i smještaja savjetnika Agencije na službenim putovanjima u zemlji i inozemstvu. Savjetnici Agencije su u suradnji s voditeljima županijskih stručnih vijeća tijekom školske godine 2007./2008 i prvog polugodišta 2008./2009. organizirali 3 052 stručna skupa.

6.2. Rashodi za poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature

Rashodi za poboljšanje praćenja i vrednovanja odgojno obrazovnih postignuća i državne mature (drugi prioritet) planirani su za 2008. u iznosu 33.518.315,00 kn, a izvršeni su u iznosu 33.514.549,00 kn, što je za 3.766,00 kn manje od plana. Navedeni rashodi se odnose na Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (dalje u tekstu: Centar) u iznosu 33.050.573,00 kn i Agenciju za strukovno obrazovanje u iznosu 463.976,00 kn. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 25.539.275,00 kn (76,2%) i iz zajma IBRD u iznosu 7.975.273,00 kn (23,8%).

Rashodi Centra odnose se na rashode vezane za pripremu državne mature i ispite u srednjim školama u iznosu 23.116.682,00 kn, ispite u osnovnim školama u iznosu 8.704.715,00 kn, te vrednovanje obrazovanja u iznosu 1.229.176,00 kn.

Rashodi vezani za pripremu državne mature i ispite u srednjim školama izvršeni u iznosu 23.116.682,00 kn odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 19.466.682,00 kn, druge usluge u iznosu 2.950.000,00 kn, te naknade za službena putovanja u iznosu 700.00,00 kn. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 17.385.372,00 kn (76,2%) i iz zajma IBRD u iznosu 5.731.310,00 kn (23,8%).

Vrijednosno značajniji rashodi iskazani u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge odnose se na rashode izvršene na temelju ugovora o djelu ispitnih koordinatora srednjih škola u iznosu 12.589.752,00 kn (prema odluci Centra naknada se isplaćuje u bruto iznosu 30,00 kn po ispitu), naknade za dežurstva profesorima na nacionalnim ispitima u iznosu 3.184.982,00 kn (neto iznos 30,00 kn), te naknade stručnim radnicima skupina za recenzije, lekture, ispitne kataloge za probnu državnu maturu isplaćene na temelju ugovora o autorskom djelu u iznosu 2.766.625,00 kn. U okviru rashoda za državne mature, vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 6.073.043,00 kn odnose se na isplate prema ugovorima o djelu, te usluge studenata u iznosu 362.124,00 kn.

Za provođenje nacionalnih ispita u osnovnim školama imenovani su koordinatori izabrani između nastavnika pojedinih škola. Nadalje, plaćene su stručne radne skupine za izradu kataloga za nacionalne ispite, dežurstva nastavnika nazočnih u svakom razredu za vrijeme ispita, te ocjenjivanje ispita. Za nacionalne manjine ispiti su prevođeni na jezike nacionalnih manjina. Svi sudionici u pripremi za državnu maturu i nacionalne ispite su članovi obrazovnog sustava, a plaćeni su na temelju ugovora o djelu. Visina naknade ovisi o predmetu i iznosi od 10,00 kn do 30,00 kn po ispitu. Za organizacije i distribucije ispitnih materijala korištene su usluge studenata u iznosu 362.124,00 kn.

Rashodi za vrednovanje obrazovanja izvršeni su u iznosu 1.229.176,00 kn, a financirani su iz državnog proračuna u iznosu 985.213,00 kn i zajma IBRD u iznosu 243.963,00 kn. Odnose se na nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 487.926,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 315.473,00 kn, licence u iznosu 230.932,00 kn, te prijevozna sredstva u iznosu 194.845,00 kn.

6.3. Rashodi za jačanje sustava upravljanja i rukovođenja

Rashodi za jačanje sustava upravljanja i rukovođenja (treći prioritet) planirani su i izvršeni u iznosu 10.050.976,00 kn, a odnose se na rashode Nacionalne informacijske infrastrukture vezane za aktivnosti informatičke izobrazbe i certificiranja nastavnika u osnovnim i srednjim školama u iznosu 10.000.000,00 kn, te za konzultantske usluge vezane uz ugovor s IBRD u iznosu 50.976,00 kn. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 10.025.488,00 kn i iz zajma IBRD u iznosu 25.488,00 kn.

Za nabavu usluga informatičke izobrazbe nastavnika proveden je postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem zaključen je u srpnju 2008., ugovor o isporuci usluga računalne izobrazbe za 150 nastavnika prema naprednom programu ECDL, te izobrazba 6 250 nastavnika prema osnovnom ECDL programu u iznosu 9.834.000,00 kn, odnosno s porezom na dodanu vrijednost u iznosu 11.997.480,00 kn. Rok izvršenja usluga ugovoren je do konca ožujka 2009. Do konca veljače 2009. izvedene su usluge u vrijednosti 11.911.055,00 kn odnosno 86.425,00 kn manje od ugovorenog iznosa. Do konca 2008. plaćene su usluge u vrijednosti 10.000.000,00 kn i evidentirane na računima rashoda za 2008. Razlika u iznosu 1.911.055,00 kn plaćena je u 2009. i evidentirana na računima rashoda za 2009. O obavljenim uslugama sastavljeni su zapisnici prema kojima su usluge izvedene u skladu s uvjetima iz ugovora.

6.4. Rashodi za podršku lokalnom razvoju i inovacijama

Rashodi za podršku lokalnom razvoju i inovacijama planirani su u iznosu 68.202.906,00 kn, a izvršeni su u iznosu 68.150.771,00 kn, što je za 52.135,00 kn ili 0,1% manje od plana. Odnose se na rashode za osnovne škole u iznosu 68.144.855,00 kn i srednje škole u iznosu 5.916,00 kn. Rashodi su financirani iz državnog proračuna u iznosu 35.672.811,00 kn (52,3%) i iz zajma IBRD u iznosu 32.477.960,00 kn (47,7%).

- Rashodi za osnovne škole

Rashodi za osnovne škole planirani su u iznosu 68.196.990,00 kn, a izvršeni su u iznosu 68.144.855,00 kn, što je za 52.135,00 kn ili 0,1% manje od plana. Odnose se na kapitalne investicije u školstvu u iznosu 67.403.785,00 kn i adaptaciju školskih prostora radi osiguranja dostupnosti djeci i mladeži s invaliditetom u iznosu 741.070,00 kn.

Rashodi za kapitalne investicije u školstvu planirani su u iznosu 67.455.920,00 kn, a izvršeni su u iznosu 67.403.785,00 kn što je za 52.135,00 kn manje od plana. Odnose se na rashode za izgradnju škola u iznosu 58.955.920,00 kn, nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 5.000.000,00 kn, te intelektualne i osobne usluge u iznosu 3.447.865.00,00 kn.

Rashodi za projekt kapitalne investicije u školstvu (izgradnju škola) planirani su i izvršeni u iznosu 58.955.920,00 kn. Financirani su iz državnog proračuna u iznosu 28.977.960,00 kn, te iz zajma IBRD u iznosu 29.977.960,00 kn. Cilj projekta je smanjenje rada škola s tri na dvije ili jednu smjenu odnosno da nakon provedenih kapitalnih ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju, osnovne škole ne rade u dvije ili više smjena.

Na temelju više kriterija, u travnju 2007., utvrđena je lista projekata za financiranje iz državnog proračuna i zajma IBRD. Prema listi projekata, predviđeno je ulaganje u 60 osnovnih škola u vrijednosti 466.380.000,00 kn, te 13 srednjih škola u vrijednosti 183.475.000,00 kn odnosno ukupno 649.855.000,00 kn za 73 škole. Cjelokupni projekt sufinancira se iz državnog proračuna i zajma IBRD u jednakim omjerima. U pojedinim slučajevima kapitalne investicije u manjem dijelu sufinanciraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Do konca 2008. zaključeno je 17 ugovora o izgradnji odnosno dogradnji osnovnih i srednjih škola u vrijednosti 167.073.905,00 kn, sedam ugovora o opremanju škola u vrijednosti 12.311.540,00 kn, 35 ugovora o intelektualnim uslugama (projektiranje, nadzor) vrijednosti 5.852.319,00 kn, te ugovori o djelu u iznosu 59.684,00 kn ili ukupno 185.297.448,00 kn. Od navedenoga iznosa ugovorene obveze Ministarstva iznose 133.978.475,00 kn (državni proračun i zajma IBRD), a obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iznose 51.318.973,00 kn. Od ugovorenoga iznosa izvoditeljima je u 2007. za izvedene građevinske radove plaćeno 4.650.999,00 kn (od čega 2.516.260,00 kn iz državnog proračuna, a 2.134.739,00 kn iz zajma IBRD), te u 2008. u iznosu 58.955.920,00 kn (od čega 28.977.960,00 kn iz državnog proračuna, te 29.977.960,00 kn iz zajma IBRD).

Za projekt Kapitalne investicije u školstvu u 2007. i 2008. plaćeno je ukupno 72.788.064,00 kn, od čega za usluge izgradnje 63.606.919,00 kn, intelektualne usluge (usluge projektiranja, nadzora i drugo) u iznosu 4.181.145,00 kn, te opremanje škola u iznosu 5.000.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za izgradnju građevinskih objekata iz projekta Kapitalne investicije izvršeni u 2008. u iznosu 37.213.379,00 kn odnose se na dogradnju osnovne škole Ivan Gundulić, Dubrovnik u iznosu 10.793.472,00 kn, izvođenje radova na vojarni za srednju školu Marka Marulića, Slatina u iznosu 8.191.734,00 kn, dogradnju osnovne škole Mejaši u iznosu 7.505.540,00 kn, rekonstrukciju osnovne škole Kloštar Podravski u iznosu 5.612.475,00 kn, te izgradnju osnovne škole Dugo Selo u iznosu 5.110.158,00 kn. Za spomenute škole ugovorena vrijednost radova iznosi 73.812.963,00 s porezom na dodanu vrijednost, od čega su ugovorne obveze Ministarstva u iznosu 52.022.475,00 kn, a jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 21.790.488,00 kn. Izvršeni radovi u 2008. u vrijednosti 37.213.379,00 kn, plaćeni su iz državnog proračuna u iznosu 18.438.404,00 kn, a iz zajma IBRD u iznosu 18.774.975,00 kn.

Za nabavu radova na dogradnji osnovne škole Ivan Gundulić Dubrovnik, proveden je postupak javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Prema zapisniku o ocjeni i usporedbi ponuda iz studenoga 2007. od četiri pristigle ponude dvije ponude ocjenjene su prihvatljivima. Odabrana je ponuda prema kriteriju niže cijene u prosincu 2007. S odabranim ponuditeljem zaključen je u veljači 2008. ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 19.783.741,00 kn. Rok završetka radova ugovoren je do konca kolovoza 2009. Na temelju ugovora o sufinanciranju iz listopada 2008. Ministarstvo financira 70,0% ugovorene vrijednosti radova, a grad Dubrovnik 30,0%. Do konca 2008. izvedeni su radovi u vrijednosti 10.793.472,00 kn. Izvedeni radovi plaćeni su (50,0%) iz državnog proračuna, te iz zajma IBRD (50,0%). Do ožujka 2009. izvedeni su radovi u vrijednosti 15.589.988,00 kn s uključenim porezom na dodanu vrijednost.

Za nabavu radova za potrebe srednje škole Marka Marulića, Slatina, proveden je postupak javnog nadmetanja prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor u studenome 2007. o izvođenju radova u vrijednosti 9.101.927,00 kn. Rok završetka ugovoren je 100 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, odnosno do konca ožujka 2008. Izvoditelj radova podnio je Ministarstvu zahtjev za produženje roka izvođenja radova zbog više sile (loši vremenski uvjeti) do konca kolovoza 2008. Prema zapisniku o okončanom obračunu, uporabna dozvola izdana je koncem 2008., a konačna vrijednost radova iznosi 9.097.002,00 kn. Prema ispostavljenim obračunskim situacijama u 2008., plaćeni su radovi u vrijednosti 8.191.734,00 kn od čega 50,0% iz državnog proračuna, a 50,0% iz zajma IBRD. Razlika između izvedenih i plaćenih radova u iznosu 905.268,00 kn plaćena je u 2009.

Usluge dogradnje osnovne škole Mejaši obavljene su na temelju ugovora zaključenog u prosincu 2007., po prethodno provedenom postupku javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor o nabavi radova i usluga u vrijednosti 10.203.955,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, te rok završetka radova u roku 105 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, odnosno do svibnja 2008. Prema ugovoru o sufinanciranju iz srpnja 2008. obveza Ministarstva iznosi 7.142.768,00 kn, a obveza Grada Splita 3.061.187,00 kn. Ugovoreno je da će se plaćanje obavljati na temelju ispostavljenе ovjerene obračunske situacije izvoditelja radova i zahtjeva Ministarstva, koji će sadržavati iznose sufinancijera, te rokove plaćanja. Ugovorne strane su obvezane po primljenom zahtjevu za plaćanje izvršiti plaćanje na žiro račun izvoditelja u rokovima navedenim u zahtjevu, te o izvršenom plaćanju izvestiti Ministarstvo. Radovi nisu izvedeni u ugovorenome roku. Do konca 2008. izvedeni su radovi u vrijednosti 10.116.522,00 kn. Plaćeni su radovi u vrijednosti 7.505.540,00 kn od čega 50,0% iz državnog proračuna, a 50,0% iz zajma IBRD. Prema obrazloženju odgovorne osobe do kašnjenja u izvođenju radova došlo je iz opravdanih razloga. Zbog potrebe izvođenja dodatnih radova koji su bili potrebni za izdavanje uporabne dozvole, Ministarstvo je u veljači 2009. donijelo odluku o početku pregovaračkog postupka bez prethodne objave za dodatne radove na dogradnji i nadogradnji osnovne škole Mejaši. S odabranim ponuditeljem zaključen je u veljači 2009. dodatak ugovoru o izvođenju radova u vrijednosti 2.549.647,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što ukupno iznosi 12.753.601,00 kn, te rokom završetka radova do konca travnja 2009. Do konca ožujka 2009. izvedeni su radovi u vrijednosti 11.411.831,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe tehnički pregled dogovoren je za lipanj 2009. Po izvršenoj primopredaji te dobivanju uporabne dozvole sastaviti će se konačni obračun izvedenih radova. Prema pisanom očitovanju Ministarstva, Grad Split podmirio je obveze prema dobavljaču u iznosu 30,0% od ukupne vrijednosti izvedenih radova u 2009. u skladu s odredbama ugovora o sufinanciranju.

Za nabavu usluga i radova na rekonstrukciji osnovne škole Kloštar Podravski proveden je u 2007. postupak javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene. S odabranim ponuditeljem zaključen je u siječnju 2008. ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 5.862.451,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, u skladu s uvjetima iz ponude. Ugovoreno je izvođenje radova u roku 100 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, što je do travnja 2008. Prema izvještaju nadzornog inženjera iz rujna 2008., tijekom izvođenja radova došlo je do povećanja obujma ugovorenih radova. Ministarstvo je u listopadu 2008. donijelo odluku o nabavi putem pregovaračkog postupka bez prethodne objave, za dodatne radove na dogradnji osnovne škole Kloštar Podravski. S izvoditeljem radova zaključen je dodatak ugovoru o građenju u studenome 2008.

Ugovoreni su dodatni radovi u vrijednosti 429.379,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što je ukupno 6.291.830,00 kn. Prema podacima iz okončanog obračuna, radovi su izvedeni u vrijednosti 6.291.830,00 kn u ugovorenom roku. Do konca godine plaćeni su radovi u vrijednosti 5.612.475,00 kn od čega 50,0% iz državnog proračuna, a 50,0% iz zajma IBRD. Razlika u iznosu 679.355,00 kn plaćena je u 2009.

Za izgradnju osnovne škole Dugo Selo proveden je u rujnu 2007. postupak javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Od osam zaprimljenih ponuda odabrana je ponuda prema kriteriju najniže cijene u listopadu 2007. S odabranim ponuditeljem zaključen je u studenome 2007. ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 28.431.510,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreno je izvođenje radova u roku 440 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, odnosno do konca siječnja 2009. Na temelju ugovora o sufinanciranju iz rujna 2007. Ministarstvo financira 55,0% ugovorene vrijednosti radova odnosno 15.637.330,00 kn (50,0% državni proračun, 50,0% zajam IBRD), Zagrebačka županija 27,0% odnosno 7.676.508,00 kn, a grad Dugo Selo u visini 18,0% odnosno 5.117.672,00 kn. Do konca 2008. izvedeni su radovi u vrijednosti 11.528.117,00 kn, od čega je Ministarstvo platilo do konca godine 5.110.158,00 kn (od čega 50,0% iz državnog proračuna, a 50,0% iz zajma IBRD) koliko je iskazano na rashodima. Grad Dugo Selo i Zagrebačka županija ugovorne obveze podmiruju izravno dobavljaču prema ugovoru o sufinanciranju.

- Rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja

Rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja planirani su i izvršeni u iznosu 5.000.000,00 kn. Navedeni rashodi financirani su iz državnog proračuna te iz zajma IBRD u iznosu 2.500.000,00 kn (50,0%). Odnose se na nabavu uredske opreme za kapitalne investicije u školstvu.

Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu uredske opreme odnose se na nabavu opreme za ugostiteljsko turističku školu u Osijeku u iznosu 2.084.268,00 kn, te nabavu glazbenih instrumenata za glazbenu školu Imotski u iznosu 1.133.537,00 kn.

Za nabavu opreme za opremanje ugostiteljsko turističke škole u Osijeku, Ministarstvo je provelo otvoreni postupak javne nabave u svibnju 2008. Kao kriterij odabira određena je najniža cijena. Od pristiglih šest ponuda, Ministarstvo je dvije ponude ocijenilo prihvatljivima. Prema odluci o odabiru iz kolovoza 2008., odabrana je prihvatljiva ponuda prema kriteriju niže cijene. Dva ponuditelja čije su ponude ocijenjene neprihvatljivima podnijela su žalbu Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave. Prema rješenju Državne komisije iz rujna 2008. žalbe ponuditelja odbijene su kao neosnovane. U listopadu 2008. zaključen je ugovor s odabranim ponuditeljem o nabavi opreme u vrijednosti 8.773.681,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Rok isporuke opreme ugovoren je 90 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno do konca 2008. Do konca 2008. isporučena je oprema u vrijednosti 2.084.268,00 kn koliko je i plaćeno. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, do lipnja 2009. isporučena je oprema u vrijednosti 8.525.655,00 kn. Oprema nije isporučena u ugovorenome roku jer nisu bili izgrađeni priključci za instalaciju opreme. U vrijeme zaključenja ugovora o opremanju, projektom nisu predviđeni radovi za instaliranje i puštanje opreme u funkciju. Spomenuti radovi završeni su u 2009. Nakon instaliranja opreme sastaviti će se okončani obračun te će se utvrditi razlozi za kašnjenje u isporuci robe.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati i naplatiti ugovorene kaznene odredbe za kašnjenje u isporuci opreme, ako je do kašnjenja u isporuci došlo zbog krivnje dobavljača.

Rashodi za nabavu glazbenih instrumenata za glazbenu školu Imotski izvršeni su u iznosu 1.133.537,00 kn. Za nabavu glazbenih instrumenata proveden je otvoreni postupak nabave u kolovozu 2008. u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor u listopadu 2008. o nabavi glazbenih instrumenata u vrijednosti 1.133.537,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoren je rok isporuke do konca prosinca 2008. Prema zapisniku o okončanom obračunu, nabava glazbenih instrumenata obavljena je u skladu s uvjetima iz ugovora.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge izvršeni su u iznosu 3.447.865.00,00 kn. Odnose se na usluge izrade projektne dokumentacije te stručnog nadzora. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni za usluge izrade projektne dokumentacije u iznosu 1.634.029,00 kn odnose se na izradu projektne dokumentacije za osnovnu školu Brdovec u iznosu 610.000,00 kn, osnovnu školu Remetinec u iznosu 417.240,00 kn, srednju školu Seljanec Križevci u iznosu 314.781,00 kn, te gimnaziju u Križevcima u iznosu 292.008,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za obavljanje stručnog nadzora u iznosu 629.291,00 kn odnose se na stručni nadzor rekonstrukcije osnovne škole Mejaši u iznosu 239.362,00 kn, osnovne škole Kloštar Podravski u iznosu 144.032,00 kn, osnovne škole Neviđane u iznosu 132.796,00 kn. Usluge izrade projektne dokumentacije, te stručnog nadzora obavljene su na temelju ugovora zaključenih nakon provedenih postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

7. NALAZ I PREPORUKE

- 1.1. Revizijom finansijskih izvještaja o rashodima projekta Razvoj sustava odgoja i obrazovanja za 2008. nisu utvrđene nepravilnosti. Poslovne knjige vode se u skladu s propisima. Rashodi Projekta ostvareni su u skladu s planom razvoja i planom nabave za 2008., na temelju kojeg je IBRD dala suglasnost za povlačenje sredstava zajma. Postupci nabave robe, radova i usluga obavljeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za provođenje Projekta planirani su rashodi u 2008. u iznosu 346.897.928,00 kn, a financiranje iz državnog proračuna u iznosu 294.130.648,00 kn ili 84,8% i iz zajma IBRD u iznosu 52.767.280,00 kn ili 15,2%.

Rashodi Projekta u 2008. su izvršeni u iznosu 345.813.623,00 kn, što je za 1.084.305,00 kn ili 0,3% manje od plana. Ukupno izvršeni rashodi u iznosu 345.813.623,00 kn financirani su iz državnog proračuna u iznosu 293.352.011,00 kn (84,8%) i iz zajma IBRD u iznosu 52.461.612,00 kn (15,2%).

Od ukupno planiranih sredstva za provedbu Projekta u iznosu 255.000.000 USD, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 1.546.009.410,00 kn, u razdoblju od 2006. do 2008. utrošena su sredstva u iznosu 624.732.426,00 kn ili 40,4%, od čega iz zajma IBRD u iznosu 104.967.312,00 kn, a iz državnog proračuna u iznosu 519.765.114,00 kn.

S obzirom da je završetak realizacije Projekta planiran u 2009., a da je do konca 2008. utrošeno 40,4% planiranih sredstava, Državni ured za reviziju predlaže izraditi realni plan realizacije Projekta s planiranim aktivnostima i zadacima te nositeljima pojedinih aktivnosti i zadataka, te poduzeti mjere i aktivnosti vezane za realizaciju Projekta. Nadalje, predlaže se praćenje ostvarenja pojedinih aktivnosti i zadataka Projekta, te postignutih učinaka provedbe Projekta vezane za postavljene prioritete i razvojne ciljeve.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju.*